

epravo.cz

MAGAZINE

Na cestě za úspěchem: HAVEL & PARTNERS otevřela pobočku ve Frankfurtu, aby podpořila české a slovenské podnikatele na německém trhu

str. 6

&

Právnická síň slávy se pootevřela již po osmnácté. Letos pro Martina Foukala

str. 4

&

K právu třetích osob užívat služebnost cesty a stezky

str. 19

2
2024

A JAK BUDE VYPADAT VAŠE SEKUNDOVÁ RUČKA?

ROBOT
CZECH MADE WATCHES

Bude vám vaše vlastní sekundová ručka připomínat důležitou událost, životní vášeň nebo zkrátka vystihovat vaši osobnost? Hodinky ROBOT vyrábíme ve vlastní manufaktuře v Česku, proto vám nabízíme možnost si je individuálně upravit. Nejraději totiž vytváříme hodinky, jaké nikdo jiný nemá.

www.robot-watch.com/konfigurator

ROBOT ČECHY: Maiselova 24/2, Praha 1, ROBOT MORAVA: Helvetia, Horní nám. 1, Olomouc

OBSAH

EDITORIAL

PRÁVNÍK ROKU

- 4 Právnická síň slávy se pootevřela již po osmnácté. Letos pro Martina Foukala

ROZHOVOR

- 6 Jaroslav Havel

Z PRÁVNÍ PRAXE

- 11 Může jednotné environmentální stanovisko přinést zrychlení povolování výstavby?
- 15 Alternativa k vlastnictví stavebních pozemků: právo stavby a jeho využití v praxi
- 19 K právu třetích osob užívat služebnost cesty a stezky
- 23 Nefinanční reporting a CSRD směrnice
- 25 K novele zákona o přeměnách
- 29 Úrok z nesprávně stanoveného cla
- 31 Peněžitá jistota ze smlouvy o nájmu bytu a její úročení
- 33 Hmotněprávní způsoby vypořádání společného jmění manželů v rozhodovací praxi soudů
- 37 Schválení návrhu zákona o domácím násilí: krok vpřed za větší ochranou obětí
- 39 Hlavní povinnosti, které přináší regulace digitálních financí
- 42 Představuje trestný čin zásah do práva na ochranu osobnosti poškozeného?
- 45 Není nečinnost jako nečinnost, aneb obrana proti nečinnosti povinných subjektů podle informačních zákonů
- 49 K připravované novele soudního

řádu správního aneb stavovské předpisy v ohrožení?

- 51 Nová evropská pravidla pro fungování umělé inteligence
- 54 Jak implementovat principy ESG do firemní politiky
- 57 Kybernetické útoky na elektroměry: Nová výzva pro provozovatele distribučních soustav
- 59 Právý souběh funkcí – Ústavní soud vyjasnil otázku kogentních limitů smluvní volnosti
- 62 Licence pro správce nevykonných úvěrů
- 63 Zdržení návrhu nového zákona o kyberbezpečnosti. Na co se přesto již nyní připravit?
- 66 Praktické postřehy z realizace nabídkových řízení
- 69 Odstoupení od smlouvy bez zbytečného odkladu
- 71 Právní úprava leteckého provozu ve zvláště chráněných územích
- 74 Nový stavební zákon – přehled zásadních změn
- 78 Nový zákon o hromadném občanském řízení soudním: Co přinesou hromadné žaloby v českém právním prostředí?
- 82 Nařízení DORA a MiCA: Co znamenají pro podnikatele
- 85 Fúze dceřiné společnosti do mateřské společnosti (a vice versa) v kontextu výměny podílů (akcií)
- 87 Jak napsat plánovací smlouvu dnes a po 1. 7. 2024

JUDIKATURA

- 91 Z aktuální judikatury

LIFESTYLE

- 107 ČEZ Distribuce letos investuje do sítí rekordních 18,6 mld. korun
- 109 Projekt Servis rodiny: Podpora rodičů při rozchodech a rozvodech
- 110 Nový rezidenční projekt KOLBENOVA PARK přináší moderní bydlení v srdci Vysočan
- 111 Soudní spory o vypořádání spoluvlastnictví a vlastnických právech k nemovitým věcem pohledem znalecké praxe
- 115 Obermeyer Helika: zdravotnické stavby vyžadují zkušenosti i know-how
- 117 350 tisíc korun na podporu malých onkologických pacientů. MetLife podpořila 15. ročník charitativního projektu Na kole dětem
- 119 Wellness & spa hotel Villa Regenhart
- 122 Analýza CBRE: kondice tuzemských obchodních center se od pandemie stále zlepšuje
- 125 Oslovení 75 let od založení Rozhodčího soudu v České republice
- 130 Štěchovická přečerpávací elektrárna omládne díky novému řídicímu systému. Energetici provádějí údržbu i v jindy nepřístupném 582metrovém přivaděči k turbíně.
- 133 D.A.S. právní ochrana: Podpora rovnováhy mezi kariérou a rodinným životem
- 135 Největší nákupní centrum v Karlovarském kraji prochází výraznou proměnou. Prohlédněte si, jak bude vypadat!
- 138 Rezidence Stodolní: moderní bydlení v Ostravě od světových architektů

**sokol
novák
tdpA**

EDITORIAL

Vážení čtenáři,

vítejte u dalšího vydání našeho čtvrtletníku EPRAVO.CZ Magazine. Jsem rád, že vám můžeme přinést opět řadu zajímavých témat a informací ze světa práva.

Dovolte mi nejprve ohlédnutí za významnou událostí, která se odehrála v květnu – galavečerem Právnický roku v pražském Obecním domě. Již po osmnácté jsme mohli ocenit ty nejlepší osobnosti českého práva. Do Právnické síně slávy byl uveden Martin Foukal, emeritní notář a čestný prezident Notářské komory ČR, za svůj celoživotní přínos českému právu. Ocenění si odneslo celkem osm právnických osobností v odborných i speciálních kategoriích. Jsem hrdý na to, že tato prestižní celostátní soutěž, kterou pořádáme společně s Českou advokátní komorou, má již tak dlouhou tradici a těší se velkému respektu odborné veřejnosti.

S potěšením vám také mohu oznámit, že jsme začali prodávat naši novou vlnkovou loď – unikátní produkt EPRAVO PREMIUM. Jde o nejkomplexnější systém online právního vzdělávání, který nabízí neomezený přístup k téměř 500 videím ze všech oblastí práva. Věřím, že tento produkt výrazně přispěje ke zvyšování odborné úrovně právníků i dalších profesionálů pracujících s právem.

Chtěl bych vás také informovat, že jsme otevřeli další ročník prestižního firemního žebříčku advokátních kanceláří Právnická firma roku 2024. Galavečer, na kterém budou vyhlášeni vítězové, se uskuteční 4. listopadu 2024 na pražském Žofíně. Těším se, že opět oceníme skvělé advokátní kanceláře působící na českém trhu.

V tomto čísle najdete jako hlavní rozhovor exkluzivní interview s řídícím partnerem advokátní kanceláře Havel & Partners JUDr. Jaroslavem Havlem. Hovoří v něm o nedávném otevření pobočky jejich kanceláře ve Frankfurtu nad Mohanem, čímž se stali první firmou z regionu CEE s přímým zastoupením v Německu. Doporučuji i informace o nově vzniklém multi family office ONE FAMILY OFFICE, který se zaměřuje na komplexní služby pro bonitní jednotlivce a rodiny.

Věřím, že i toto vydání EPRAVO.CZ Magazine vám přinese řadu zajímavých a užitečných informací. Přeji vám příjemné čtení a těším se na vaše ohlasy.

Přeji Vám vše dobré.

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA,
ředitel mediální a vzdělávací skupiny epravo.cz

epravo.cz

MAGAZINE

Vydává

epravo.cz, a.s.
IČ: 26170761

Sídlo redakce

Dušní 907/10
Praha 1
110 00

Kontakt

Tel. +420 606 761 303
E-mail: info@epravo.cz

Šéfredaktor

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
miroslav.chochola@epravogroup.com

Šéfreditor

Lucie Chocholová
lucie.chocholova@epravogroup.com

Grafický design a zpracování

Ondřej Netrh
ondrej.netrh@epravogroup.com

Registrace

MK ČR E 17011 pod č. j. 11769/2006 ze dne 31. 8. 2006, ISSN 1802-1492

Fotografie na obálce

Ondřej Pýcha

Vydavatelství využívá fotografického servisu Shutterstock.com a redakce.

Vychází 4x ročně, přetisk povolen jen se souhlasem redakce.

Právníká síň slávy se pootevřela již po osmnácté. Letos pro Martina Foukala

Již od roku 2005 pořádají Česká advokátní komora a mediální a vzdělávací skupina epravo.cz celojustiční soutěž Právník roku. Galavečer letošního 18. ročníku se konal 17. května 2024 v reprezentativních prostorách pražského Obecního domu. Ocenění pro vítěze jednotlivých kategorií, skleněnou plastiku sv. Yva, patrona všech právníků, si ze Smetanovy síně odneslo celkem osm právnických osobností, přičemž poctu nejvyšší, svatého Yva za celoživotní přínos českému právu, získal a do Právníké síně slávy byl uveden Martin Foukal, emeritní notář a čestný prezident Notářské komory ČR.

Vsoutěžním ročníku 2023 ocenili pořadatelé soutěže, Česká advokátní komora a mediální a vzdělávací skupina epravo.cz, osobnosti práva v celkem čtyřech odborných kategoriích – Občanské právo, Trestní právo, Právo IT a Insolvenční právo, a ve třech speciálních kategoriích – PRO BONO, Talent roku a Právníká síň slávy. Dále porota rozhodla o udělení Zvláštní ceny sv. Yva za přínos české justici.

V odborných kategoriích předali zástupci jednotlivých právnických komor a spolků, členové odborné poroty, skleněnou plastiku sv. Yva emeritní ústavní soudkyni Vlastě Formánkové, advokátu, obhájci a akademikovi profesoru Tomáši Gřivnovi, advokátce Barboře Vlachové a advokátce a insolvenční správkyni Jiřině Lužové (více informací v tabulce níže).

První ze zvláštních kategorií, Talent roku, je určena pro mladé právničky a právníky do 33 let věku, resp. je oceněním jejich autentické písemné odborné a literární práce s právní tematikou. V této kategorii letos odborná porota vyhodnotila jako nejlepší práci pražské advokátky Anety Pelcman Stierankové „Obchodování s lidmi, nebo poslední šance?“ Kromě skleněné plastiky svého patrona přijala vítězka z rukou náměstka ministra spravedlnosti Radomíra Daňhela a předsedy České advokátní komory Roberta Němce i šek v hodnotě 100 000 korun. Na druhém a třetím místě se umístily soutěžní práce advokátního koncipienta Davida Hrona a advokáta Petra Brožovského. „Tímto oceněním chceme mladé začínající právníky a právničky motivovat k dalšímu odbornému růstu. Budeme

rádi, pokud se nám to podaří a oni budou i v budoucnu své texty publikovat v odborném časopise České advokátní komory Bulletin advokacie či v našem online médiu Advokátní deník," řekl předseda ČAK Robert Němec.

Vítězem další ze speciálních kategorií PRO BONO se stal a finanční odměnu ve výši 50 000 korun převzal od nestora české advokacie Gerhardta Bubníka advokát Ronald Němec. Na ocenění jej nominovala Agentura domácí péče LADARA, jež působí v oblasti hospicové a paliativní péče a které od roku 2008, tedy déle než 15 let, Ronald Němec bez nároku na honorář pomáhá.

Během galavečera byla předána také Zvláštní cena sv. Yva za přínos české justici. Od prezidenta Unie státních zástupců Tomáše Foldyny ji přijal emeritní nejvyšší státní zástupce Pavel Zeman.

Jak zaznělo ve Smetanově síni pražského Obecního domu, Pavel Zeman se během svého působení ve funkci státního zástupce, a zejména ve funkci nejvyššího státního zástupce významně zasloužil o rozvoj spolupráce napříč právníkými profesemi v české justici.

Poctu nejvyšší, svatého Yva za celoživotní přínos českému právu, získal a do Právníké síně slávy byl uveden Martin Foukal, emeritní notář a čestný prezident Notářské komory České republiky. Doktor Foukal se zásadním způsobem podílel na obnově notářství jako svobodného povolání a po vzniku Notářské komory v roce 1993 stál v jejím čele jako prezident až do ledna roku 2015, tedy více než 20 let. Pro notářský stav odvedl nesmírně záslužnou práci obrovského rozsahu. Jako čestný prezident Komory je do života notářství aktivně zapojen i v současné době.

„Uvedení do Síně slávy je nejvyšší poctou, jakou může právnická veřejnost udělit výjimečné osobnosti za její celoživotní aktivity v oblasti práva. V předcházejících ročnících soutěže Právník roku byli do Právnické síně slávy uvedeni například první veřejný ochránce práv Otakar Motejl, docent Petr Pithart, český politik, historik, pedagog a spisovatel, bývalý předseda české vlády v rámci ČSFR, anebo první dáma české advokacie, advokátka a bývalá ministryně spravedlnosti Dagmar Burešová. V loňském roce to pak byl advokát Martin Šolc, bývalý předseda České advokátní komory a bývalý prezident IBA,“ přiblížil toto výjimečné ocenění předseda představenstva společnosti epravo.cz Miroslav Chochola.

V rámci slavnostního večera bylo na základě rozhodnutí představenstva ČAK uděleno i nejvyšší advokátní vyznamenání, Záslužný kříž české advokacie, nedávno zesnulému doktoru Václavu Vlkovi, a to za obětavou mnohaletou práci ve prospěch advokacie. Záslužný kříž převzala z rukou člena představenstva Komory Lukáše Trojana dcera doktora Vlka Veronika v doprovodu své maminky Evy Tomanové.

Součástí slavnostního programu bylo i předání mimosoutěžní speciální Ceny Václava Mandáka za nejlepší odborný článek publikovaný v předchozím roce v Bulletinu advokacie, časopise vydávaném Českou advokátní komorou. Vítězem se stal článek „K použitelnosti soukromých záznamů jako důkazu v trestním řízení“ autorské dvojice Alena Tibitzanzlová a Petra Zaoralová. „Cenu Václava Mandáka jsme vyhlásili již po sedmé. Je zajímavé, jak dobře si ve většině ročníků vedlo téma z oboru trestního práva. Jsem zvědavý, jestli to tak bude i příští rok,“ uvedl k ocenění předseda ČAK Robert Němec.

Již od samého začátku je celojustiční soutěž Právník roku spjata s dobročinností, proto byl i letos předán v Obecním domě charitativní šek. Věnovala jej – jako při příležitosti slavnostního večera Právníka roku v minulosti již mnohokrát – advokátní kancelář HAVEL & PARTNERS. Suma ve výši 150 tisíc korun tentokrát zamířila k neziskové organizaci ProFem – centru pro oběti domácího a sexuálního násilí,

ho násilí, která již 30 let bojuje za práva obětí na pomoc bez předsudků. Ředitelce neziskové organizace ProFem Jitce Polákové předali šek na uvedenou částku partner advokátní kanceláře Havel & Partners František Korbel a Veronika Bočanová, která v kanceláři vede rodinně právní tým a věnuje se právě problematice domácího násilí.

„Chtěl bych vyjádřit potěšení z toho, že i letos se nám podařilo naplnit myšlenku, s níž jsem v roce 2005, tedy před devatenácti lety, Právníka roku zakládal – tedy

představit veřejnosti, a to nejen odborné, ale i laické, ty nejlepší z nejlepších justičních osobností, které se podílejí na budování pozitivního obrazu českého práva v očích občanů naší země,“ uzavřel zakladatel soutěže předseda představenstva společnosti epravo.cz Miroslav Chochola.

právníkroku

epravo.cz

Vítězové a vítězky jednotlivých kategorií

Soutěžní kategorie

Občanské právo

JUDr. Vlasta Formánková,
emeritní ústavní soudkyně

Trestní právo

prof. JUDr. Tomáš Gřivna, Ph.D.,
advokát, AK Gřivna & Šmerda, s. r. o.,
Praha, akademik PF UK

Právo IT

JUDr. Mgr. Barbora Vlachová, Ph.D., LL.M.,
vedoucí advokátka AK PORTOS, Praha

Insolvenční právo

JUDr. Jiřina Lužová,
advokátka a insolvenční správkyně,
AK JUDr. Jiřina Lužová

Kategorie se zvláštními kritérii

Talent roku

1. místo

JUDr. Aneta Pelcman Stieranková,
samostatná advokátka, AK LAWMED,
Praha

2. místo

Mgr. David Hron,
advokátní koncipient, AK Kutějová,
Maršál, Briarský, s. r. o., Praha

3. místo

Mgr. Petr Brožovský,
samostatný advokát, AK Mgr. Petr
Brožovský, Plzeň

Ocenění PRO BONO

JUDr. ICLic. Ronald Němec, Ph.D.,
advokát, AK Ronald Němec Legal,
s. r. o., Praha

Právnická síň slávy

JUDr. Martin Foukal,
emeritní notář a čestný prezident
Notářské komory, místopředseda
Jednoty českých právníků a předseda
Pražského sdružení JČP

JUDr. Jaroslav Havel

„Ve ONE FAMILY OFFICE se inspirujeme u těch nejlepších, špičkových západních správců majetku, kteří mají podobnou filozofii jako rodinné kanceláře, a vybíráme osvědčené hráče s úspěšnou historií,“ říká v rozhovoru řídící partner Jaroslav Havel, který s počátkem roku oznámil vznik ONE FAMILY OFFICE, nového multi-family office zaměřeného na komplexní služby pro bonitní jednotlivce a rodiny.

Na cestě za úspěchem: Z Česka do Německa

Advokátní kancelář HAVEL & PARTNERS otevřela v květnu jako první firma ze CEE regionu přímé zastoupení ve Frankfurtu nad Mohanem v Německu. „Jsme blíž našim zahraničním obchodním partnerům, zintenzivnili jsme spolupráci se zdejšími advokátními kancelářemi a umožňujeme jejich lepší spolupráci s českými a slovenskými podnikateli,“ říká v rozhovoru řídicí partner Jaroslav Havel, který s počátkem roku taktéž oznámil vznik ONE FAMILY OFFICE, nového multi family office zaměřeného na komplexní služby pro bonitní jednotlivce a rodiny.

První letošní půlrok byl pro vás ve znamení změn – od května má kancelář HAVEL & PARTNERS přímé zastoupení ve Frankfurtu. Co vás k cestě na Západ vedlo?

Máme rostoucí počet českých a slovenských klientů, kteří chtějí v Německu či jinde na Západě aktivně podnikat. V Německu jsme si za léta našeho působení na trhu vybudovali také širokou síť kontaktů na nejlepší místní i mezinárodní advokátní kanceláře, se kterými spolupracujeme, a také na místní obchodní partnery. Z Prahy do Německa není sice daleko, ale logicky nám lepší a intenzivnější spolupráci umožňuje právě přímé zastoupení v Německu. Jsme tak blíž nejen zahraničním klientům a mezinárodním kancelářím, které nám doporučují klienty, ale také zahraničním private equity a venture kapitálovým fondům, investičním a privátním bankám, family officům či dalším stakeholderům a obchodním partnerům.

Proč právě Frankfurt?

Ve hře bylo víc alternativ, ale vybrali jsme Frankfurt jako ideální výchozí bod, protože funguje jako jakási brána dál na Západ a do mezinárodního byznysu. Díky naší přítomnosti tady dokážeme ještě efektivněji pomoci českým a slovenským klientům se záměrem vstoupit s jejich byznysem na německý trh a dál.

V čem taková pomoc spočívá?

Umíme tady zajistit spolupráci s nejlepšími německými advokátními kancelářemi a nejzkušenějšími lokálními právníky, ale také s místními daňovými, účetními a dalšími poradci, či HR specialisty. S místními advokátními kancelářemi a poradci si nekonkurujeme, naopak prohlubujeme dosavadní spolupráci.

Německo má osmkrát víc obyvatel než Česko a každá spolková země má také svá specifika. Díky tomu, že spolupracujeme se spolehlivými partnery ve všech německých regionech, můžeme spolu s nimi zajistit právní pomoc pro klienty kdekoli na německém trhu.

Soustředíte se i na poradenství klientům, kteří již v Německu působí?

Pro firmy a podnikatele z Česka a Slovenska, kteří již na německém trhu působí, zajišťujeme spolu s místními partnery komplexní řešení obchodních situací a problémů, které potkají jejich firmu na německém trhu. Ať už jsou to transakce, spory či jiné byznysové komplikované situace, umíme opět efektivně pomoci v celém Německu. Otevřením naší německé kanceláře ve Frankfurtu jsme tedy ještě zlepšili stávající infrastrukturu i pro ty klienty a obchodní partnery, kteří již na německém trhu působí. To dále zvyšuje synergické efekty v přeshraničních vztazích, z nichž naši klienti těží, protože jim dokážeme pomoci na úrovni skupiny a uchopit daný problém komplexně.

Posílili jste v souvislosti s tím i tým o partnera Philipa Smitku, který má 24letou praxi v oblasti práva na německém a českém právním trhu...

Ano, Philip 18 let působil v jedné z největších německých advokátních kanceláří Noerr, z toho 7 let jako partner v Praze. Před příchodem k nám pracoval také více než 5 let jako partner v mezinárodní advokátní kanceláři Squire Patton Boggs ve Stuttgartu. Nyní je tedy klíčovou kontaktní osobou HAVEL & PARTNERS ve Frankfurtu, kde máme pro začátek celkem tříčlenný tým. Na německy hovořící klientelu z regionu DACH směřující naopak do Česka a na Slovensko se ale zaměřuje celý náš širší specializovaný tým,

máme celkem k dispozici 25členný tým právníků a právníček pro německy hovořící klientelu, včetně 7 partnerů. Pracujeme pro cca 500 klientů z německy hovořících zemí. Jsou to většinou ty největší a nejvýznamnější společnosti z různých sektorů byznysu.

Tento rok také vznikl ve spolupráci s vaší kanceláří nový multi family office. Co vás k tomu vedlo?

Sami jsme roky budovali vlastní family office pro naše osobní potřeby. Potřebovali jsme s partnery HAVEL & PARTNERS spravovat a chytře zhodnocovat náš majetek vybudovaný díky práci v advokacii. Zároveň jsme měli dlouholetou zkušenost s poradenstvím v oblasti ochrany a správy majetku pro bonitní rodiny a jednotlivce, kterým se v HAVEL & PARTNERS věnuje náš specializovaný tým pro privátní klienty. Ten funguje už od roku 2008, máme v něm kolem 50 lidí – právníků, daňářů a dalších poradců, kteří se aktuálně starají o potřeby cca třetiny nejbohatších Čechů. Vyzkoušeli jsme tedy sami na sobě, co funguje, a na druhé straně máme i profesionální zkušenost s klienty. ONE FAMILY OFFICE jsme následně zformovali proto, abychom se o to mohli podělit s dalšími partnery.

Kdo je tedy typický partner ONE FAMILY OFFICE?

Jak jsem už zmiňoval, ONE FAMILY OFFICE vlastně primárně vznikl pro nás jako společníky kanceláře a associate partnery. Ke koinvestičním příležitostem ale přibíráme i další obchodní partnery, kteří mohou na klubovém principu zároveň využívat i náš špičkový servis v oblastech ochrany a správy majetku, mediální či reputační ochrany a concierge. Klíčová je pro nás spolehlivost, souznění a hluboká vzájemná důvěra.

Cííte tedy zejména na miliardáře? Kolik jich v Česku a na Slovensku je?

Úspěšných podnikatelů a podnikatelek či manažerů a manažerek s majetkem nad 1 mil. USD je podle dostupných dat a studií v ČR a SR cca 50 tisíc. Na majetek 10 mil. USD dosahují pak cca 3 až 4 tisíce osob, majetek nad 1 mld. Kč má pak cca 1 tisíc osob. Škála obchodních partnerů ONE FAMILY OFFICE je ale různorodější. Vedle byznysmenů nebo manažerů středního věku, kteří se chtějí nadále věnovat své profesi a hledají někoho, kdo jim pomůže jejich dosavadní majetek chránit a dále rozmnožovat, jsou našimi partnery i lidé na konci své profesní cesty. Ti většinou hledají nástupce jak v podnikání, tak i v oblasti ochrany a správy majetku. Jejich cílem bývá také v rámci rodiny dosáhnout nějakého řešení předání a udržení majetku pro další generace. Mohou to ale být i úspěšní právníci, daňoví a jiní poradci, architekti, vrcholoví sportovci s výjimečným příjmem, zástupci šlechtických rodů či církevních institucí, které spravují majetek ve velkém objemu.

V čem se podle vás ONE FAMILY OFFICE liší od jiných family officů?

Podle mě je to nějaká naše komplexita. Skutečně jsme se zaměřili na to, abychom měli unikátní kombinaci poradenských služeb pro správu, ochranu a uchování majetku, nástupnictví. Součástí je ale i významná nadstavba v podobě zdravotní a bezpečnostní concierge. Umíme se postarat o ochranu osobnosti v oblasti PR a mediální ochrany. V investiční části pak přinášíme mimořádně rozsáhlou paletu příležitostí lokálních či zahraničních koinvestic, včetně využití znalostí a kontaktů seniorních spolupracovníků působících v několika světových businessových centrech.

Na jaké investice se zaměřujete?

Ve ONE FAMILY OFFICE se inspirováme u těch nejlepších, špičkových západních správců majetku, kteří mají podobnou filozofii jako rodinné kanceláře a vybíráme osvědčené hráče s úspěšnou historií. Struktura investic v České republice a na Slovensku se zatím totiž od vyspělých západních zemí stále výrazně liší. Čeští a slovenští miliardáři mají oproti majetným lidem v zahraničí ty-

picky vedle svého podnikání obrovskou alokaci v nemovitostech. A i když většinou mají i drobnější investice v akciích a dluhopisech, jsou zásadně podalokovány v oblasti alternativních aktiv (zejména pak mezinárodní private equity, hedgeové či venture kapitálové fondy). Přitom ty nejbohatší rodiny na západě i elitní fondy amerických univerzit jako Harvard, Stanford či Yale sází na private equity na úkor nemovitostí. Jdeme tedy tou zahraniční cestou a soustředíme se zejména na diverzifikaci a alokaci aktiv do zahraničí.

Co to znamená? Investujete do zahraničních fondů?

Je to tak. Tento trend má své opodstatnění – špičkové globální private equity fondy dlouhodobě překonávají hlavní akciové indexy o 10 až 12 % ročně. Americká CitiBank navíc předpokládá, že v příštích deseti letech přední světové PE fondy přinesou roční výnos téměř 20 %, zatímco akciové indexy by měly vynést mezi 8 a 13 %. Výnosy z nemovitostí na vyspělých trzích pak budou podle CitiBank v příštích deseti letech cca 11 %

ročně. Díky naší pozici a kontaktům v zahraničí, například prostřednictvím partnera ONE FAMILY OFFICE Petera Bálinta přímo v Dubaji, máme možnost jednat s těmi nejúspěšnějšími PE globálními fondy. Ty obvykle chtějí 10 až 20 milionů dolarů jako minimální vklad, který můžeme s obchodními partnery složit dohromady a tím do nich vstoupit. Takto jsme s partnery investovali například do softwarového fondu Vista nebo do fondu KKR, který patří ke světovým lídrům v oblasti globální private equity. Nyní máme možnost takto investovat do Bain Capital. Přinášíme tedy možnosti, které dosud byly pro investory z našeho regionu často nedostupné, či jen přes několik málo zahraničních privátních bank a v omezeném rozsahu. A to nejen z oblasti private equity ale také venture kapitálu, hedgeových fondů a tak dále.

Na zdejším trhu tedy nevidíte vhodné příležitosti?

I v Česku a na Slovensku se opět soustředíme na zmíněné oblasti investičních aktiv právě v oblasti PE, VC, hedgeových

fondů, ale třeba i zemědělství anebo firemního nástupnictví. Součástí naší firemní filozofie je koinvestovat s našimi obchodními partnery a dále podporovat jejich projekty, pokud se naskytne vhodná příležitost. Prostřednictvím společností zřízených pro účely správy našeho soukromého kapitálu jsme například se společníky HAVEL & PARTNERS a ONE FAMILY OFFICE investovali do fondu ADAX, kde skupina HAVEL & PARTNERS zároveň zabezpečuje právní a daňové služby. Fond jsme posílili nejen kapitálově, ale taktéž doplněním managementu o Davida Fogada, Václava Salače a Pavla Kudlíka. Podobně to máme i s Verdi fondem farem nebo fondem Verdi Apex. Jde opět o příležitosti, kde cílíme na dlouhodobý dvouciferný růst, a které dle posledních výsledků takový výnos skutečně přinášejí, dokonce překonávají naše očekávání.

Kdo zmíněné zahraniční i domácí investice vybírá?

Máme v ČR a SR zcela unikátní tým 15 investičních odborníků, skutečně mimořádně zkušených lidí včetně Kateřiny Zychové, která působila na Wall Street, zmíněného Petera Bálinta, který pracoval dříve pro slovenský single family office nejbohatšího Slováka Ivana Chrenka. Většina lidí z našeho investičního týmu má mezinárodní zkušenosti z dlouhodobých pracovních pozic v USA, Velké Británii, Německu, Švýcarsku, Polsku a Spojených arabských emirátech a s prací pro Goldman Sachs, J.P. Morgan, Credit Suisse, Erste, EPH, Pentu apod. Máme hned několik seniorních profesionálů, kteří byli dlouhodobě zvyklí spolupracovat s dolarovými miliardáři – kromě mě, Kateřiny Zychové a Petera Bálinta jsou to i Jakub Vrbovský, Michal Klučár, Petr Dohnal a Jaroslav Baier.

Vedle investic je ale obecně jedním z hlavních poslání family officů uchování a předání rodinného majetku budoucím generacím – mají to tak ty nejbohatší rodiny na světě, jako například Rockefellerovi. Funguje ONE FAMILY OFFICE také tak?

I my pomáháme movitým rodinám, pro které je často právě předání rodinného byznysu nebo vybudovaného majetku z generace na generaci zásadní nejen z toho pohledu zachování kontinuity

rodinného jmění, ale je to často kritická situace i pro udržení fungujících rodinných vztahů. Obecně se rodinný byznys povede předat na potomky jen každé třetí rodině, v další generaci ta čísla pak ještě dál klesají. Narážíme často na to, že otcové zakladatelé automaticky počítají s tím, že jejich děti budou pokračovat. Tak tomu ale z mnoha důvodů být nemusí. Děti se mohou chtít realizovat mimo rodinný byznys. Nová generace se tedy spíše bude snažit majetek udržet a dál ho úspěšně spravovat tak, aby mohli s rodinami spokojeně žít. Klíčovou roli při tom má pak právě strategická a profesionalizovaná správa jmění a vhodné právní, účetní i daňové ošetření rodinných majetkových poměrů a nástupnictví.

Jaká řešení to jsou?

Zpravidla budujeme pro tyto rodiny kombinaci nadačního fondu se správcovským holdingem neboli rodinnou bankou. Toto nastavení umí efektivně eliminovat dopady špatných budoucích rodinných scénářů a nabídnout chytré řešení pro trvalou ochranu, rozvoj a zhodnocování rodinného majetku, mimo jiné umí právě zajistit funkční pravidla pro distribuci rodinného jmění na děti. V případě, že se v rodině nenajde nikdo, kdo by byznys a správu majetku převzal, a zakladatel hodlá správu, její část či jen pasivní dohled svěřit profesionálnímu správci, jsme s týmem HAVEL & PARTNERS a ONE FAMILY OFFICE připraveni poskytnout kapacitu, rozsáhlé odborné znalosti i administrativní podporu profesionálního fiduciárního správce – máme k tomu odpovídající tým – včetně potřebného zázemí, zkušeností a také pojištění.

Zmiňoval jste špatné scénáře, jaké to jsou?

Vždy úspěšným podnikatelům říkáme, zda přemýšleli, co by se s jejich rodinou a majetkem stalo, kdyby neopatrně vstoupili do vozovky. Pokud nemají vyřešené pořízení pro případ smrti, nebo rovnou vybudovaný nadační či svěrenský fond, řídí se rozdělení majetku dle zákona, a to nemusí být vždy podle jejich představ. Může totiž nastat situace, kdy v důsledku toho velká část rodinného jmění skončí mimo původní rodinný kruh.

Můžete to více vysvětlit?

Často si totiž lidé neuvědomují, že na rozdělení jejich majetku mohou mít velký vliv případní budoucí partneri manželek a manželů či v další generaci partneri či partnerky dětí. Můžeme si to ukázat na příkladu pana Boháče. Ten má manželku a dvě děti. Pokud pan Boháč náhle zemře a za života neřeší, co bude s jeho majetkem, pak se řídí vypořádání majetku po jeho smrti zákonnými pravidly. To ve stručnosti znamená že 4/6 majetku případnou manželce a každé z dětí bude mít 1/6. Uvažujme ale, že se třeba paní Boháčová znovu vdá – za pana Nového. Na nového partnera, který bude manželem paní Boháčové, pak může opět v případě neošetření majetkových záležitostí pro případ smrti přejít značná část původního rodinného jmění Boháčových. Dalším příkladem kritických rodinných událostí jsou pak například nevydařená manželství potomků, což vzhledem k rozvodovosti není vůbec výjimečný případ. I tady samozřejmě hrozí, že jmění skončí mimo rodinný kruh. Pro každý individuální případ lze ale najít odpovídající právní řešení, jen je potřeba to stihnout včas. ☹

Autor: Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
Foto: Ondřej Pýcha

PORTOS

Strategic Legal Advisory

Nový název Portos otevírá další kapitolu třicetileté historie advokátní kanceláře Císař, Češka, Smutný. Měníme jméno, naše hodnoty zůstávají. Jsme tu pro vás již 31 let.

portos.cz

SINCE 1993

Může jednotné environmentální stanovisko přinést zrychlení povolování výstavby?

V rámci rekodifikace stavebního práva byl zaveden nový právní institut jednotného environmentálního stanoviska („JES“). Jedná se v zásadě o určitou obdobu koordinovaného závazného stanoviska, a to pro oblast životního prostředí. JES se s účinností od 1. července 2024¹ vydává zejména ve vztahu ke všem stavbám vyžadujícím povolení záměru podle nového stavebního zákona.² Cílem této nové právní úpravy mělo být sjednotit vydávání správních úkonů v oblasti práva životního prostředí a výrazně zkrátit povolovací proces staveb.³ Z důvodů uvedených níže lze však o zásadním zrychlení povolovacích procesů v souvislosti s JES spíše pochybovat.

Základní principy JES

JES má být jedním závazným stanoviskem („ZS“) k vlivům na životní prostředí pro záměry, které podléhají povolení záměru dle nového stavebního zákona a/nebo podléhají procesu posouzení vlivu na životní prostředí (EIA).⁴ JES má nahrazovat až 26 podkladových správních úkonů obsažených v 9 různých zákonech z oblasti životního prostředí a v zákoně o pohřebnictví.⁵

Do JES nebudou integrovány podkladové akty mimo oblast životního prostředí (např. stanovisko památkářů). Bude-li však k vydání těchto „ostatních“ ZS příslušný stejný orgán, který vydává JES, vydá jedno koordinované ZS zahrnující JES a ZS z dalších oblastí (s výjimkou případů, kdy se vydává společné stanovisko zahrnující JES i EIA).⁶

Základními příslušnými orgány k vydání JES mají být obecní úřady obcí s rozšířenou působností („OORP“).⁷ Dále pak u některých staveb krajské úřady (např. vyžaduje-li záměr EIA nebo výjimku k zásahu do zvláště chráněných druhů),⁸ případně MŽP.⁹

Maximální lhůta pro vydání JES by měla být 90 dní, resp. 60 dní u OORP.¹⁰ Nebude-li JES v této lhůtě vydáno, uplatní se fikce vydání souhlasného JES,¹¹ avšak z tohoto pravidla existují důležité výjimky (viz níže).

JES jako jednotný obal, nikoliv jednotný obsah

Smyslem JES je, že místo několika samostatných správních úkonů vydávaných různými dotčenými orgány má být jedním správním orgánem vydáno jedno stanovisko. Zákon o JES tedy přináší určitou formu procesní integrace doposud samostatných procesních postupů. Po věcné stránce se však mění jen málo.

Předně, žádost o vydání JES musí splňovat všechny obsahové náležitosti vyžadované jednotlivými právními předpisy, které upravují správní úkony, které v daném případě nahrazuje JES.¹² Splnění této podmínky nicméně předpokládá, že žadatel ví, jaké správní úkony má JES v případě jeho záměru nahradit. Zákon o JES mu přitom nedává přesný návod, které správní úkony to jsou. Je potřeba

vždy zkoumat právní úpravu dílčích předpisů z oblasti životního prostředí, zda a za jakých podmínek má být určitý jimi upravený správní úkon nahrazen JES. Navíc v praxi může být zjištění, jaké správní úkony má JES v daném případě nahradit, závislé na předcházejících činnostech (např. provedení biologického hodnocení)¹³ či předcházejících řízeních (např. zjišťovacím řízení).

Správné určení rozsahu správních úkonů, které má v daném případě nahradit JES (a tedy správné určení obsahových náležitostí žádosti o JES) má přitom praktické důsledky. Teprve v okamžiku, kdy je žádost o vydání JES kompletní, totiž začíná příslušnému správnímu orgánu běžet výše zmíněná lhůta pro vydání JES.¹⁴ Zákonodárce si nejspíše byl vědom skutečnosti, že takové posouzení obsahových náležitostí žádosti o JES může být pro některé žadatele velmi složité, proto zákon o JES obsahuje také úpravu tzv. předběžné konzultace, v jejímž rámci by správní orgán měl poskytnout žadateli informace o náležitostech žádosti o vydání JES v jeho případě.¹⁵ Zjednodušením má být i to, že pokud stavebník JES nepřed-

loží spolu s žádostí o stavební povolení, stavební úřad si o JES zažádá sám.¹⁶

Rozhodne-li se však žadatel využít předběžné konzultace, nebo ponechá-li vyřízení žádosti o JES na stavebním úřadu, vyžádá si to určitý čas před tím, než vůbec začne běžet lhůta pro vydání JES. Je tedy spíše méně pravděpodobné, že by tím oproti dosavadnímu stavu dosáhl nějak zásadní úspory času při získávání nezbytných procesních úkonů z oblasti životního prostředí. Navíc, po dobu vyřizování případné žádosti stavebního úřadu o vydání JES (nepředložil-li jej stavebník k žádosti) nebude běžet lhůta pro vydání stavebního povolení,¹⁷ což bude znamenat další prodloužení celého povolení procesu.

JES zahrnující posouzení EIA

Z hlediska požadavků na obsah žádosti o JES je specifickou situací, kdy žadatel zvažuje, zda nejprve požádat o posouzení EIA, a pak teprve o JES, nebo zda požádat o JES tak, aby v sobě zahrnovalo i posouzení EIA. Druhá možnost (tj. v rámci JES provést najednou i posouzení EIA) nemusí pro žadatele nutně znamenat zrychlení realizace záměru. Problémem totiž je, že součástí žádosti bude muset být již vysoce podrobná dokumentace pro povolení záměru¹⁸ a dokumentace pro EIA bude muset dle metodiky MŽP tuto úroveň podrobnosti rovněž splňovat.¹⁹ Je potom otázkou, zda z hlediska přípravy projektu není rychlejší a/nebo méně rizikové nejprve projít posouzením EIA, a teprve následně (při zohlednění požadavků, které vyplynou z posouzení EIA) zpracovat podrobnou projektovou dokumentaci pro povolení záměru a požádat o JES.

JES a podkladová stanoviska

Je-li žádost o vydání JES kompletní, přichází na řadu její věcné posouzení. Jelikož může být obsahový rozsah JES velmi široký, nemusí orgán vydávající JES mít expertízu k posouzení celé žádosti o JES. Orgán vydávající JES si proto může v případě potřeby vyžádat podkladové vyjádření správního orgánu příslušného k vydání správního úkonu, namísto nějž se vydává JES. Onu „potřebnost“ zákon nijak nedefinuje. Jasně nevnáší ani metodika MŽP, dle které je na příslušném orgánu, zda v rámci správní úvahy shledá

tuto potřebu, či nikoli, přičemž zákon ani metodika nekladou na toto správní uvážení žádné konkrétní nároky. Potřebnost tedy může spočívat např. v lepší znalosti místních poměrů nebo lepší specializaci správního orgánu příslušného k vydání správního aktu, namísto nějž se vydává JES.²⁰ Lze však očekávat, že to v praxi bude téměř každý případ. Např. již metodický pokyn MŽP uvádí, že u záměrů nacházejících se na území ochranného pásma zvláště chráněného území by si měl příslušný orgán vždy vyžádat odborné vyjádření orgánu ochrany přírody.²¹

Fikce vydání JES jako spíše teoretická možnost

Na první pohled by se mohlo zdát, že největší přidanou hodnotou zavedení JES by měla být rychlost získání potřebného stanoviska. Předně, i když se správní orgán vydávající JES rozhodne vyžádat si podkladové vyjádření jiného správního orgánu, má mu být toto vyjádření poskytnuto bezodkladně, nejpozději však ve lhůtě, kterou žádající správní orgán určí.²² Takže (alespoň teoreticky) by vyžádání podkladových stanovisek nemělo proces vydání JES prodloužit. Zároveň platí, že nebude-li samotné JES vydáno v zákonné lhůtě, uplatní se právní fikce, že bylo vydáno souhlasné JES bez jakýchkoli podmínek.²³

Nicméně z tohoto pravidla, že se po uplynutí lhůty uplatní fikce vydání JES, existuje celá řada výjimek. Tuto fikci nelze uplatnit např., když JES v sobě zahrnuje posouzení EIA,²⁴ JES uděluje souhlas k činnostem v ptačích oblastech²⁵ nebo JES uděluje výjimku ze zákazu zásahu do zvláště chráněných druhů.²⁶ Na základě našich zkušeností víme, že není vůbec neobvyklé, že mimo jakékoliv chráněné oblasti či rezervace lze v místě výstavby (vč. brownfieldů) narazit na výskyt zvláště chráněných druhů. V případě větších záměrů tak bude šance na vydání JES formou fikce spíše teoretická.

Navíc vydání JES fikcí ještě pro žadatele neznamená jistotu, že jeho záměr nebude z hlediska životního prostředí v budoucnu znovu zkoumán. Pokud orgán, který měl vydat JES, následně zjistí nové skutečnosti, které nemohl zjistit dříve, nebo pokud se změní podmínky, může v rozsahu těchto nových skutečností či změn vydat nové JES, ačkoliv původně se kvůli

nesplnění lhůty uplatnila fikce vydání JES.²⁷ Takové nové JES přitom nemusí být (na rozdíl od toho vydaného fikcí) ani kladné ani bezpodmínečné. Obdobně může nadřízený orgán ve lhůtě 6 měsíců nahradit JES vydané fikcí novým JES, jestliže nebyly splněny podmínky pro vydání souhlasného JES bez podmínek.²⁸

Dále platí, že i JES vydané fikcí lze následně zrušit pro nezákonnost v rámci odvolacího řízení, jestliže odvolání proti rozhodnutí o povolení záměru směřuje i proti obsahu fikcí vydaného JES.²⁹ Metodika MŽP přitom žadatelům, u nichž došlo k vydání JES fikcí, neopouští příliš prostoru pro naději, že se na takové JES budou moci spolehnout. MŽP v této souvislosti uvádí, že: „lze předpokládat, že bude fiktivní JES shledáno nezákonným zpravidla vždy, obzvláště bude-li vydáváno pro jakkoliv komplikovanější záměr, přesněji pro záměr více zasahující jednotlivé oblasti ochrany životního prostředí.“³⁰ Pokud by však měla pravidelně nastávat situace, že nejprve kvůli nestihnutí lhůt pro budoucí vydání JES vydávána fikcí, ale tato JES následně budou rušena pro nezákonnost, žádné zrychlení povolení procesů nejspíš nenastane.

JES v rámci koordinovaného ZS

Situace se ještě více komplikuje, má-li být vydáváno koordinované stanovisko zahrnující JES (tj. vydává-li JES i další ZS tentýž správní orgán). Obecná lhůta k vydání ZS je max. 60 dnů.³¹ Jenomže u JES platí tato lhůta pouze pro případy, kdy JES vydává OORP. V ostatních případech je max. lhůta 90 dnů (viz výše), tudíž zde nastává problém, do kdy má orgán koordinované ZS vlastně vydat, a tedy kdy a v jakém rozsahu nastává případná fikce vydání souhlasného ZS.

Existují názory, že je nezbytné vydat koordinované ZS ve lhůtě, v níž nejdříve musí být vydána některá z částí koordinovaného ZS, neboť údajně není možná částečná fikce koordinovaného ZS.³² Naproti tomu se objevují názory, že pro vydání koordinovaného ZS platí přiměřené použití ustanovení správního řádu o společném řízení.³³ Pokud tedy koordinované ZS nebude vydáno do 60 dnů, nastane fikce vydání všech ZS kromě JES, které se vyloučí k samostatnému řízení.³⁴ Tento výklad navíc odpovídá i metodickému pokynu MMR k obdobnému ustanovení

§ 4 odst. 7 zrušeného stavebního zákona č. 183/2006 Sb.³⁵ S ohledem na to se také přikláníme k závěru, že je možné, aby nastala částečná fikce koordinovaného ZS.

Na druhou stranu se však domníváme, že tato koncepce není příliš šťastná. Situace, kdy koordinované stanovisko je vydáváno jen v některých případech a kdy může být v případě uplynutí lhůt rozděleno na část vydanou fikcí a část, o níž se vede samostatné řízení, podle našeho názoru postup povolování záměrů znepřehledňuje a komplikuje.

JES ne tak úplně jednotný

Další výraznou limitací JES je, že do něj nejsou integrovány správní úkony vydávané orgány ochrany přírody dle ZOPK ve zvláště chráněných územích, v evropsky významných lokalitách a v ptačích oblastech. V těchto lokalitách bude nezbytné společné rozhodnutí příslušného orgánu ochrany přírody, jež bude nahra-

zovat podkladové akty dle ZOPK, a na území národních parků i akty ohledně ochrany zemědělské půdy a lesa.³⁶

Kromě toho, že k vydání tohoto společného aktu bude ve většině případů příslušný jiný úřad (např. správa národního parku), než orgán vydávající JES, tak navíc se tento společný akt vydává ve formě rozhodnutí, a nikoliv ve formě ZS. To v praxi bude znamenat, že tento společný správní akt bude samostatně napadnutelný odvoláním i správní žalobou, což v konečném důsledku výrazně prodlouží celý povolovací proces.

Závěr

JES přináší určitou míru zjednodušení povolovacích procesů, neboť z pohledu žadatelů bude zpravidla existovat jeden správní orgán, se kterým budou komunikovat ohledně požadavků na jejich záměr z hlediska práva životního prostředí. Nadále ale zůstává nutnost získat pro záměry i jiná ZS (např. hygieny, hasičů,

památkářů), přičemž ne vždy budou tato ZS vydávána ve formě koordinovaného ZS společně s JES. Proces vydání JES navíc obsahuje určitá úskalí (jak z hlediska požadavků na obsah žádosti, tak z hlediska získávání podkladových stanovisek a možnosti vydání souhlasného JES fikcí), a proto zůstáváme spíše skeptičtí k tomu, že by JES mohlo přinést zásadní zrychlení v rámci povolovacích procesů.

Mgr. Vít Fišer, advokátní koncipient

Mgr. Jakub Adámek, advokát

act Řanda Havel Legal advokátní kancelář s.r.o.

Poznámky:

¹ Srov. § 19 odst. 6 zákona č. 148/2023 Sb., o jednotném environmentálním stanovisku, v platném znění („zákon o JES“) ve spojení s § 334a zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, v platném znění („nový stavební zákon“). Před 1. 7. 2024 se JES vydávalo již pro vyhrazené stavby dle nového stavebního zákona.

² Srov. § 2 odst. 1 zákona o JES.

³ Např. https://www.mzp.cz/cz/news_20220407_Jednotne-environmentalni-stanovisko-MZP-usnadni-stavebnikum-zivot.

⁴ Srov. § 2 odst. 1 zákona o JES.

⁵ V případě, že záměr bude podléhat EIA, bude investorům umožněno, aby požádali o 1 společného ZS zahrnující EIA i JES (srov. § 1 odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.) V takových případech však již nebude takové JES zahrnující i posouzení EIA možné kombinovat s dalšími ZS do formy koordinovaného ZS – viz str. 5 Metodického pokynu MŽP dostupného na [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/jednotne_environmentalni_stanovisko/\\$FILE/OL-metodicky-pokyn-JES-20230930.pdf.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/jednotne_environmentalni_stanovisko/$FILE/OL-metodicky-pokyn-JES-20230930.pdf.pdf).

⁶ § 176 nového stavebního zákona.

⁷ § 15 písm. a) zákona o JES.

⁸ § 14 odst. 1 písm. a) zákona o JES.

⁹ Podléhá-li záměr EIA a je-li MŽP příslušné k jeho vydání, bude k vydání JES příslušné

MŽP – srov. § 12 písm. b) zákona o JES.

¹⁰ § 5 zákona o JES ve spojení s § 178 nového stavebního zákona.

¹¹ § 178 odst. 3 nového stavebního zákona.

¹² Srov. § 3 odst. 1 zákona o JES.

¹³ Dle § 67 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění („ZOPK“).

¹⁴ Srov. § 5 odst. 1 zákona o JES.

¹⁵ Srov. § 9 odst. 1 zákona o JES.

¹⁶ Srov. § 184 odst. 3 nového stavebního zákona.

¹⁷ Srov. § 184 odst. 4 nového stavebního zákona.

¹⁸ § 3 odst. 2 zákona o JES. To potvrzuje i str. 8 prezentace MŽP [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/konference_jes_cerven_2024/\\$FILE/OPVIP-prezentace_spolecny_proces_EIA_s_JES-20240604.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/konference_jes_cerven_2024/$FILE/OPVIP-prezentace_spolecny_proces_EIA_s_JES-20240604.pdf).

¹⁹ Viz str. 49 Metodického pokynu MŽP dostupného na [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/jednotne_environmentalni_stanovisko/\\$FILE/OL-metodicky-pokyn-JES-20230930.pdf.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/jednotne_environmentalni_stanovisko/$FILE/OL-metodicky-pokyn-JES-20230930.pdf.pdf).

²⁰ Viz str. 23 Metodického pokynu MŽP dostupného na [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/jednotne_environmentalni_stanovisko/\\$FILE/OL-metodicky-pokyn-JES-20230930.pdf.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/jednotne_environmentalni_stanovisko/$FILE/OL-metodicky-pokyn-JES-20230930.pdf.pdf).

²¹ Tamtéž.

²² Srov. § 4 odst. 2 zákona o JES.

²³ Srov. § 178 odst. 3 nového stavebního zákona.

²⁴ Srov. § 178 odst. 4 písm. b) nového stavebního

zákona.

²⁵ Srov. § 178 odst. 4 písm. b) bod 3. nového stavebního zákona.

²⁶ Srov. § 178 odst. 4 písm. b) bod 4. nového stavebního zákona.

²⁷ Srov. § 3 nového stavebního zákona.

²⁸ Srov. § 179 nového stavebního zákona.

²⁹ Srov. § 149 odst. 7 správního řádu.

³⁰ Viz str. 27-28 Metodického pokynu MŽP dostupného na [https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/jednotne_environmentalni_stanovisko/\\$FILE/OL-metodicky-pokyn-JES-20230930.pdf.pdf](https://www.mzp.cz/C1257458002F0DC7/cz/jednotne_environmentalni_stanovisko/$FILE/OL-metodicky-pokyn-JES-20230930.pdf.pdf).

³¹ Srov. dle § 178 nového stavebního zákona.

³² CHLÍBEK, P., MANA, V., MAZANCOVÁ, E. Zákon o jednotném environmentálním stanovisku. Komentář. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2024-6-28]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

³³ § 176 odst. 1 nového stavebního zákona.

³⁴ TUHÁČEK, M., JELÍNKOVÁ, J. Zákon o jednotném environmentálním stanovisku. Praktický komentář. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2024-6-28]. Dostupné z: www.aspi.cz. ISSN 2336-517X.

³⁵ Viz https://mmr.gov.cz/getattachment/02f4255e-5f24-4738-a67c-a7e15011ee83/Metodika_ZS_DO_final_aktualizace-unor.pdf.aspx?lang=cs-CZ&ext=.pdf.

³⁶ § 83 odst. 9 ZOPK.

Eversheds Sutherland – globální advokátní kancelář

Zakládáme si především na vysoké kvalitě námi
poskytovaných služeb

Eversheds Sutherland patří mezi
10 největších globálních advokátních
kanceláří. Poskytuje poradenství
mj. 72 % společností z amerického
žebříčku Fortune 100 a 62 % společností
z britského indexu FTSE 100.

2 kanceláře
v Praze a Bratislavě

> 20 let
zkušeností

40+
právníků

**Chambers
AND PARTNERS**

Právní služby poskytujeme zejména v těchto oblastech:

Fúze a akvizice

Energie a energetické
projekty

Pracovní právo

Životní prostředí a odpady

Právní audit kybernetické
bezpečnosti a GDPR

Imigrační služby

Nemovitosti a stavební právo

ESG

Financování a kapitálový trh

Regulatorika

Smlouvy, mezinárodní
obchod a přeprava

Insolvence
a restrukturalizace

Česká republika | Praha

Eversheds Sutherland, advokátní kancelář, s.r.o., Pobřežní 394/12, Praha 8 - Karlín
T: +420 255 706 500, E: praha@eversheds-sutherland.cz, www.eversheds-sutherland.cz

Slovensko | Bratislava

Eversheds Sutherland, advokátska kancelária, s.r.o., Hodžovo námestie 1/A, Bratislava
T: +421 232 786 411, E: bratislava@eversheds-sutherland.sk, www.eversheds-sutherland.sk

Alternativa k vlastnictví stavebních pozemků: právo stavby a jeho využití v praxi

Již desátým rokem existuje v českém právním řádu znovuzavedený institut práva stavby. Hlavním smyslem tohoto institutu je umožnit stavebníkovi postavit novou anebo opravit, rekonstruovat, modernizovat apod. stávající stavbu na cizím pozemku a prolomit tak zásadu superficies solo cedit, nejdéle však na dobu 99 let. Právo stavby není v současné době masově využíváno. S přihlédnutím k aktuálnímu vývoji na realitním trhu však právo stavby může představovat ekonomicky a funkčně výhodnější variantu pro řadu realitních projektů. V tomto článku se zaměříme na to, k jakým využitím tohoto institutu dospěla právní praxe a pro jaké situace institut práva stavby v současnosti představuje vhodné řešení.

Právo stavby je dočasné, zcizitelné a dědičné věcné právo k věci cizí, spočívající v oprávnění dané osoby realizovat na cizím pozemku stavbu. Je to právě věcněprávní povaha práva stavby, která tento institut činí oproti pouhým obligačním právům pro praktické využití zajímavým. Z tohoto pohledu mu nemůže konkurovat např. nájem ani další obligační instituty, které lze na základě jednostranného právního jednání ukončit a nepřinášejí takovou míru právní jistoty.¹ Právo stavby lze navíc jako nemovitou věc zastavit, z toho důvodu se nabízí jeho úvěrové financování.

Dalším podstatným přínosem práva stavby je skutečnost, že jako jediný institut platného práva umožňuje prolomení superficiální zásady ve vztahu k novým stavbám. Stavba se nestává součástí pozemku, nýbrž práva stavby. Až právo stavby je poté předmětem vlastnického práva jako věc nemovitá nehmotná. Je tak umožněno relativně dlouhodobé, nikoliv však trvalé, vlastnictví pozemku a stavby dvěma odlišnými subjekty. Další výhodou je možnost získání klasického bankovního financování stavby budované na základě práva stavby.

Aktuální situace na realitním trhu jako předpoklad plošného využití

Poptávka po stavebních pozemcích nacházejících se v atraktivních lokalitách napříč Českou republikou převyšuje nabídku a pořizovací ceny těchto pozemků již několik let v řadě rostou. V očekávání dalšího vysokého zhodnocení se řada subjektů nyní nechce pozemků na realit-

ním trhu zbavovat. Zároveň však vlastníci nejsou v pozici, kdy by měli dostatečné know-how nebo prostředky k vynaložení vysokých nákladů na výstavbu a byli připraveni podstoupit riziko nadprůměrně dlouhého stavebního řízení. Zřízení práva stavby ve prospěch třetího subjektu pro ně může představovat stabilní zdroj dlouhodobých peněz při současném zachování majetku za účelem jeho budoucího využití.

Realita vysokých pořizovacích nákladů stavebních pozemků má dopad zejména ve sféře developerů. Při současné ceně peněz je doba mezi akvizicí pozemků a dokončením projektu z hlediska návratnosti neúměrně dlouhá. Celou ekonomickou zátěž přitom nese developer. Právo stavby tak přináší zajímavou alternativu k pozemkovému vlastnictví a umožňuje náklady na výstavbu v čase lépe rozložit skrze stavební plat, který lze navíc dle § 1247 občanského zákoníku (OZ) navázat na míru inflace. Dále lze ujednat, že stavební plat po předpokládanou dobu, kdy projekt budovaný v rámci práva stavby neponese užitek (fáze povoloovacího procesu a výstavby), bude výrazně nižší než po dokončení stavby. Výše uvedené skutečnosti vytváří podmínky, ve kterých v současnosti využití práva stavby dává smysl. Zájem na stabilitě vztahů založených právem stavby je chráněn kogentním ust. § 1246 OZ, které zapovídá sjednání rozvazovací podmínky zániku práva stavby, vyloučena je i jednostranná výpověď. To dává stavebníkovi jistotu, že bude moci právo stavby skutečně využít a svůj vložený kapitál tak v čase amortizovat, a to i v případě změny vlastníka pozemku.

U některých druhů staveb naopak plošné rozšíření práva stavby spíše předpokládat nelze. Bude to zejména tam, kde je kladen důraz na to pozemek i stavbu skutečně vlastnit (např. u staveb rodinných domů), a kde proto prostor pro alternativní strukturu vlastnických vztahů založenou právem stavby může být výrazně limitován tímto převážně psychologickým faktorem.

Nástroj pro bezpečnou spolupráci veřejného a soukromého sektoru

Specifickou oblastí je výstavba nájemního bydlení na obecních pozemcích. Obce mnohdy vlastní dosud nezastavěné pozemky v lukrativních částech svého katastru, kde do budoucna počítají s výstavbou. Současně však zpravidla nedisponují dostatečnými prostředky pro výstavbu a obecně s ní nemají mnoho zkušeností. Právo stavby proto může v současnosti

být bezpečnou a pro municipality finančně nenáročnou cestou vedoucí k navyšování bytového fondu obcí. Obec v takovém případě nemusí vynaložit vysoké náklady na výstavbu a po uplynutí doby, na kterou bylo právo stavby sjednáno, se bytové domy stanou součástí pozemku a případnou do vlastnictví obce. Výnosy z nájmu bytů po dobu trvání práva stavby případnou stavebníkovi. Stavební plat bude obcí nastaven tak, aby poskytoval dostatečný prostor pro zisk stavebníka a taková nabídka výstavby na obecním pozemku měla šanci obstát v tržním prostředí. Doba trvání práva stavby se v těchto případech bude odvíjet zejména od toho, jakou návratnost projektu lze v dané lokalitě očekávat.

Parametry spolupráce lze však nastavit i tak, že se zánikem práva stavby v rámci vypořádání část jednotek v bytovém domě určených k prodeji případně developerovi a část jednotek případně do vlastnictví obce. Tento postup je atraktivní pro obě strany – developerovi umožní ušetřit nemalé náklady spojené s koupí pozemku a cenou peněz v průběhu dlouhého povoloovacího procesu a obci umožní zachovat hodnotu majetku v čase, kdy se vlastnictví pozemku přemění do vlastnictví (nejen) bytových jednotek, ze kterých může mít obec příjem. Taková varianta samozřejmě má i sociálně-demografický přínos pro danou obec – např. možnost přidělení bytu vybraným profesím (lékaři, učitelé apod.) nebo skupinám (rodiny s dětmi). Požadavky developera a obce na výměru a uspořádání jednotek v takovém projektu se mohou vzájemně doplňovat a vyvažovat. Obec tímto způsobem vlastně s developerem efektivně „smění“ možnost výstavby na pozemku za určité množství hotových zkolaudovaných jednotek. Obec takto sice získá ve výsledku menší množství jednotek, než kdyby výstavbu realizovala sama, avšak bez nutnosti vynaložení vysokých nákladů na výstavbu a za cenu značného usnadnění celého procesu.

Alternativně lze zvolit konstrukci, kdy doba trvání práva stavby odpovídá době trvání výstavby dle naplánovaného harmonogramu. V takovém případě si obec v postavení vlastníka pozemku právem stavby (pouze) zajišťuje, že stavebník skutečně zahájí výstavbu na pozemku v předem stanovené lhůtě. Obecní pozemek pod stavbou, jehož součástí se

stavba po zániku práva stavby stane, je na stavebníka převáděn až na základě kupních smluv po dokončení projektu, k čemuž se současně se zřízením práva stavby obec zaváže ve smlouvě o smlouvě budoucí kupní. Stavebník má tímto způsobem v případě rozsáhlejšího projektu zafixovanou kupní cenu pozemků po celou dobu výstavby i na několik desítek let dopředu. Pokud stavebník výstavbu nezahájí, případně nedokončí, je obec stále vlastníkem pozemku a má jiné možnosti, jak situaci řešit a výstavbu stěžejní pro další rozvoj obce v adekvátním čase zajistit. Ke zřízení práva stavby v popsaných případech dochází zpravidla až při vydání stavebního povolení, nebo v terminologii nového stavebního zákona,² vydáním rozhodnutí o povolení záměru. Při zvolení této konstrukce si obec tedy pouze zajišťuje, že obecní pozemek bude skutečně využit k zamýšleným a předem odsouhlaseným účelům, a že se tomu tak stane v odpovídajícím časovém horizontu. Spolu s výstavbou bytových domů si lze stavebníka tímto způsobem zavázat také k vybudování navazující infrastruktury na přilehlých pozemcích, které zůstanou i po dokončení nadále ve vlastnictví obce.

Právo stavby však nenachází využití pouze ve vztazích mezi veřejným a soukromým sektorem, dává právní rámec také vztahům mezi developery navzájem, kdy jeden subjekt poskytuje stavební pozemek a druhý realizuje výstavbu (například disponuje aktuálně prostředky nebo má lepší možnosti financování). Jednou zřízené právo stavby, jehož součástí je i samotná stavba, je poté volně obchodovatelné a právní nástupce vstupuje do všech práv a povinností svého předchůdce, nebylo-li sjednáno jinak.

Další velmi atraktivní variantu může institut práva stavby představovat pro pasivní vlastníky a vlastníky, kteří preferují velmi dlouhodobé a stabilní vlastnictví, např. církve nebo nadace. Namísto pouhé alternativy prodeje (byť za cenu stavebního pozemku) a nájmu (avšak za hodnotu zemědělského pozemku) mají tyto vlastníci možnost si efektivně zajistit bezpečný a stabilní příjem z jejich pozemkového vlastnictví v řádech násobků částky, kterou by jinak měli z pronájmu zemědělské půdy. Za zvláště vhodnou příležitost ke spolupráci považujeme tento model u průmyslových nemovitostí

(průmyslové a retail parky apod.). Tato výhodnost je dána kombinací zejména těchto dvou faktorů. U průmyslových nemovitostí představuje cena pozemku nemalý náklad v porovnání s cenou samotné průmyslové stavby, tudíž rozložení platby za užívání pozemku v čase může být výhodnější alternativou jednorázového nákladu na koupi pozemku, navíc zásadně ještě předtím, než developerovi plynou z průmyslové stavby užítky v podobě nájemného. Dalším faktorem je faktická časová omezenost stavby samotné daná především stále zvyšujícími se nároky na energetickou úsporu budov a velmi dynamickým vývojem v podobě změn dodavatelských řetězců (např. nyní velmi populární „nearshoring“). Tento akcelerující vývoj klade podstatné nároky na flexibilitu vlastníků průmyslových parků a právo stavby může představovat výrazně flexibilnější variantu klasického vlastnictví.

Zahraniční případy praktického využití

V Evropě nalezneme celou řadu případů využití práva stavby v praxi, a to zejména v rámci spolupráce veřejného a soukromého sektoru. Významným zdrojem inspirace může být pro zdejší trh Německo, kde se právo stavby vyskytuje v podobě dědičného práva stavebního (Erbbaurecht) jako nástroje k realizaci nejen bytové výstavby, jehož úprava je navíc obdobná českému právu stavby. Nejčastěji je zde právo stavby zřizováno na pozemcích ve vlastnictví obcí, nadací nebo církví, a to dle předem stanovených společenských či rozvojových kritérií. Německé obce a města na svých webových stránkách běžně informují o právu stavby, když zveřejňují zejména popis fungování tohoto institutu a také postup, jakým lze s obcí otevřít jednání o zřízení práva stavby k obecnímu pozemku. Podstatnou část budov postavených na základě práva stavby zde tvoří kancelářské budovy.³ Města a obce ale umožňují zřízení práva stavby na svých pozemcích například také sportovním klubům, nebo různým uměleckým či náboženským spolkům. Více než třetina stadionů první a druhé německé fotbalové Bundesligy je aktuálně vybudována na základě práva stavby.⁴ Například město Frankfurt nad Mohanem má v současné době na pozemcích ve vlastnictví města zřízených přibližně 4 500 práv stavby.⁵

Na co se zaměřit při zřizování práva stavby

Právní důvody vzniku práva stavby jsou tyto: smlouva o právu stavby, vydržení a rozhodnutí orgánu veřejné moci. Je-li právním důvodem smlouva, vzniká právo stavby až zápisem do veřejného seznamu – katastru nemovitostí. V praxi vzniká právo stavby nejčastěji právě na základě smlouvy, která musí mít písemnou formu, což platí i o veškerých jejích změnách. Zatímco délka trvání práva stavby a výše stavebního platu, jakož i podmínky následného vyrovnání po zániku práva stavby, se budou odvíjet zejména od ekonomických aspektů spolupráce, je třeba pamatovat také na několik především právních otázek spojených se zřízením práva stavby.

Součástí práva stavby se může stát jen stavba v soukromoprávním smyslu. Stavbou se rozumí hmotný výsledek samostatné stavební lidské činnosti, mající svůj účel, který je oddělitelný od okolního prostoru (pozemku), vyznačující se kompaktností materiálu, ze kterého je stavba zhotovena.⁶ Podstatnou otázkou je, jaké vymezení stavby ve smlouvě o zřízení práva stavby ještě dostojí požadavkům zákona na určitost právního jednání. Stavebníkovi lze doporučit, aby bylo vymezení stavby co nejobecnější, neboť podrobnější vymezení stavby by mohlo být pro stavebníka při dlouhé době trvání práva stavby zbytečně limitující. Vlastník pozemku by naopak měl usilovat o co nejpřesnější popis stavby, k jejímuž zřízení stavebníka opravňuje. Jedná se totiž nakonec o jeho pozemek, jehož součástí se stavba po zániku práva stavby stane. Stavebníkovi lze doporučit myslet i na možnost rozšíření stavby s ohledem na jeho budoucí potřebu.⁷

Vzhledem k výše uvedenému se nabízí stavbu ve smlouvě vymezit pomocí jejího účelu (např. bytový dům), lze doporučit obsáhnout také alespoň údaj o maximální zastavěné ploše nebo počtu podlaží. Velmi vhodné je přímo odkázat na konkrétní územní studii a zakotvit mechanismus pro schválení změn v rozsahu výstavby nebo v jejím harmonogramu, tak aby se smluvní dokumentace nestala v důsledku neočekávaných okolností zcela nefunkční. Pro vlastníka pozemku je dále stěžejní zajistit si legalitu stavby, je proto žádoucí zakotvit do smlouvy také

povinnost stavebníka řídit se všemi platnými stavebními předpisy a závaznými technickými normami tak, aby případné porušení norem veřejného práva stavebníkem vyvolalo účinky také v rovině soukromoprávní ve vztahu mezi stranami.

Ekonomické aspekty samy o sobě nutí stavebníka výstavbu záměrně neoddladovat či neprotahovat, neboť čím později výstavbu zahájí, tím později bude stavba generovat výnosy a potenciál zhodnotění se bude snižovat. Vlastník pozemku přesto může ve smlouvě o zřízení práva stavby stanovit pro stavebníka povinnost realizovat stavbu v určité lhůtě. Potenciální nečinnost stavebníka by totiž pro vlastníka pozemku mohla znamenat řadu negativních důsledků. Splnění povinnosti stavbu do určitého data provést lze zajistit smluvní pokutou. Odborná literatura dospěla také k možnosti sjednání fikce zřeknutí se práva stavby stavebníkem pro případ porušení této povinnosti (§ 1248 OZ).⁸ Vlastník pozemku může rovněž nechat právo stavby stavebníka zatížit zástavním právem k zajištění povinnosti řádného plnění stavebního platu tak, aby se plnění mohl po stavebníkovi v budoucnu účinně domáhat.

S výstavbou nezřídka souvisí zřizování věcných břemen ve prospěch či k tíži pozemku, na němž probíhá výstavba, týkajících se např. inženýrských sítí nebo přístupu. Stavebník je však v dispozicích s pozemkem do značné míry omezen a nemá právo jej zatížit věcným břemenem. Proto lze stavebníkovi výrazně doporučit předvídat potřebu služebností zatěžujících pozemek a sjednat s vlastníkem pozemku postup pro jejich zřízení již ve smlouvě o zřízení práva stavby.

Závěr

Jak je z doposud uvedeného patrné, současná situace na realitním trhu nahrává častějšímu využití práva stavby. Ačkoliv se o zcela plnohodnotnou alternativu pozemkového vlastnictví jednat nemůže, v kombinaci s ekonomickými aspekty lze očekávat další nárůst popularity tohoto institutu, a to zejména v oblasti spolupráce veřejného a soukromého sektoru, případně u komerčních nemovitostí. U potenciálních kontrahentů stále může vzbuzovat obavy, co přesně je v případě práva stavby předmětem jejich vlastnického práva a zdali nemůže být jejich

pozice v případě sporu zpochybněna. Plošnému rozšíření proto mohou výrazně napomoci praktické příklady využití tohoto institutu v zahraničí, kde se právo stavby stalo běžnou součástí realitního trhu i u významných projektů.

Mgr. Martin Vlk, counsel

Mgr. Jakub Vojíš, advokátní koncipient

HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

HAVEL & PARTNERS
ÚSPĚCH SPOJUJE

Poznámky:

- ¹ O tom, že nájemní vztah je obecně považován za nejistý, svědčí i historické pokusy o hybridy ve formě zřizování nájmu a věcného břemene k témuž pozemku, které však v důsledku způsobily ještě více nejistoty, neboť judikatura soudů se klonila k závěru, že nájem a věcné břemeno při shodném předmětu užívání vedle sebe nemohou obstát (k tomu např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 22 Cdo 2222/2011).
- ² Zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon.
- ³ BARTHAUER, Matthias et al., *Erbbaurechte in deutschen Metropolen*, 2019. [online]. [cit. 4. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.jll.de/content/dam/jll-com/documents/pdf/research/emea/germany/de/erbbaurechte-in-deutschen-metropolen-germany-jll.pdf>.
- ⁴ Včetně Allianz arény v Mnichově (Deutscher Erbbaurechtsverband, tisková zpráva ze dne 19. 10. 2023, In: *Presseportal.de*, 2023. [online]. [cit. 4. 1. 2024]. Dostupné z: <https://www.presseportal.de/pm/148278/5629430>.
- ⁵ Webové stránky města Frankfurt nad Mohanem. [online]. [cit. 4. 1. 2024]. Dostupné z: <https://frankfurt.de/leistungen/Bauen-8958316/Sonstiges-8958334/Erbbaurechte>.
- ⁶ ŠUSTROVÁ, Daniela. *Právo stavby, Katastr nemovitostí z hlediska praxe a judikatury*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023, s. 25.
- ⁷ ZIMA, Petr. *Právo stavby*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 111.
- ⁸ ZIMA, Petr. In: PETROV, Jan, VÝTISK, Michal, BERAN, Vladimír a kol. *Občanský zákoník*. 2. vydání (2. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2023, § 1251, marg. č. 1–2.

VALOUCH SERVUS

— ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ —

Privátní klienti
a rodinné firmy

Obchodní
a korporátní
právo

Právo
duševního
vlastnictví
a informačních
technologií

Podpora
start-upů

Nemovitosti,
správní právo
a životní
prostředí

Rodinné
a pracovní
právo

www.vaselegal.cz

K právu třetích osob užívat služebnost cesty a stezky

V případně pozemkových služebností, jako je služebnost stezky a cesty, může v praxi nastat situace, kdy vlastník služebného pozemku bude z různých důvodů usilovat o omezení této služebnosti, nebo znesnadnění jejího užívání. Jedním ze způsobů, jakým se může pokoušet tohoto cíle dosáhnout, je snaha zamezit v užívání služebnosti třetím osobám odlišným od vlastníka panujícího pozemku, které jí nicméně využívají v souvislosti s činností vlastníka pozemku panujícího. Tedy vlastník služebného pozemku nebude nijak omezovat vlastníka panujícího pozemku samotného, nicméně bude se snažit zabránit například průjezdu návštěv nebo zákazníků vlastníka panujícího pozemku přes pozemek služebný. Účelem tohoto článku je poukázat na rozsah nadepsaných služebností umožňujících komunikaci přes služebný pozemek a na jejich potenciální limity s ohledem na právo třetích osob tuto služebnost přiměřeně využívat při cestě za vlastníkem panujícího pozemku. Z důvodu drobné odlišnosti v hospodářském účelu této služebnosti nebude tento článek blíže pojednávat o služebnosti průhonu.

Podle starší i novější právní úpravy služebností platí obecné výkladové pravidlo uvedené aktuálně v ustanovení § 1258 občanského zákoníku, dle kterého:

Služebnost zahrnuje vše, co je nutné k jejímu výkonu. Není-li obsah nebo rozsah služebnosti určen, posoudí se podle místní zvyklosti; není-li ani ta, má se za to, že je rozsah nebo obsah spíše menší než větší.

Zásadní pro posouzení rozsahu služebnosti jsou tak primárně místní zvyklosti s limitací, že rozsah je vždy spíše nižší,

nežli vyšší. Na straně druhé je služebnost a její rozsah vždy třeba vykládat způsobem, který umožňuje její efektivní výkon.

Již dříve Nejvyšší soud ČR judikoval, že toto pravidlo zahrnuje mimo jiné právo vlastníka pozemku služebného, aby nebyla služebnost rozšiřována nadměrným užíváním služebnosti ze strany třetích osob odlišných od vlastníka panujícího pozemku. Vlastník panujícího pozemku tak není oprávněn vlastníka pozemku služebného zatěžovat tím, že umožní jakýmkoliv třetím osobám chůzi přes zatížený pozemek. Na druhou stranu v souladu s hospodářským úče-

lem panujícího pozemku, který byl dán již v době vzniku služebnosti, je možné služebný pozemek užívat i ze strany třetích osob, které své oprávnění odvozují od vlastníka pozemku panujícího. Nejvyšší soud ČR například výslovně stanovil, že nájemce v bytu vlastníka panujícího pozemku je osobou, která může užívat služebnost cesty a odvozuje toto své právo od vlastníka panujícího pozemku, což z pohledu Nejvyššího soudu ČR nemůže představovat nepřijatelné rozšíření služebnosti. Vlastník služebného pozemku tak nemůže vůči tomuto způsobu využívání služebnosti účinně brojit a musí jej strpět.¹

Toto rozhodnutí bylo následně Nejvyšším soudem ČR doplněno a rozvedeno v tom smyslu, že byl podán rozšiřující výklad toho, které konkrétní třetí osoby mohou užívat této služebnosti, aniž by to znamenalo její nepřiměřené rozšiřování a zásah do práv vlastníka služebného pozemku. Z hlediska Nejvyššího soudu ČR je pro toto vymezení zásadní hospodářský účel panujícího pozemku v době, kdy byla služebnost zřízena, pokud se strany nedohodly jiným způsobem.²

V návaznosti na to Nejvyšší soud ČR judikoval, že nepřiměřeným rozšířením služebnosti není například využívání práva cesty ze strany zaměstnanců vlastníka panujícího pozemku (usnesení ze dne 31. 10. 2006, sp. zn. 33 Odo 95/2005) či ze strany obchodních partnerů vlastníka panujícího pozemku (usnesení ze dne 24. 10. 2006, sp. zn. 33 Odo 164/2005). To vše pochopitelně za situace, kdy vyvíjení ekonomické činnosti na panujícím pozemku bylo patrné již při vzniku služebnosti a odpovídalo tak hospodářskému účelu panujícího pozemku. I v pozdější judikatuře vzniklé v době účinnosti aktuálního občanského zákoníku se přitom Nejvyšší soud ČR přiklonil k tomuto výkladu dané problematiky.³

V tomto směru je dále třeba poukázat na to, že úprava služebnosti stezky v § 1274 občanského zákoníku zahrnuje výslovně oprávnění dalších osob, vyjma samotného vlastníka, takovou stezku využívat, a to k návštěvám vlastníka panujícího pozemku. Dle shora uvedeného a dle převládající komentářové literatury a související judikatury je nicméně toto pravidlo možné přiměřeně aplikovat i na služebnost cesty, kdy takové osoby mohou v určitém rozsahu navštěvovat vlastníka panujícího pozemku prostřednictvím přejezdu po služebném pozemku.⁴

Konkrétní meze užití služebnosti třetí osobou a rozsahu tohoto užití jsou popsány v komentářové literatuře, která poukazuje na určité limity tohoto institutu. Komentář nicméně výslovně zmiňuje užívání služebnosti ze strany například běžné návštěvy nebo zákazníků obchodu, jako přípustné užití služebného pozemku, které nepředstavuje rozšíření dané služebnosti v neprospěch vlastníka služebného pozemku:

Věcný rozsah služebnosti jízdy se řídí tím, k čemu panující nemovitost sloužila v době zřízení věcného břemene a s jakým rozsahem a způsobem výkonu strany mohly a měly při jeho zřízení počítat; v této souvislosti je třeba přihlídnout i k tomu, jaký způsob a rozsah výkonu práva cesty umožňovala služebná nemovitost (NS 22 Cdo 1870/2018). Byla-li na panujícím pozemku louka, lze očekávat několikrát ročně průjezd sekačky a fúry sena, byl-li na něm rodinný dům, běžnou frekvenci průjezdu osobního automobilu oprávněného a obvyklých návštěv k němu směřujících, včetně potřebné obsluhy domu (odvoz odpadu, dovoz paliva, stěhování apod.), byl-li tam autoservis, častý průjezd vozidel zákazníků, zaměstnanců a dopravu materiálu. To samé ostatně platí i o době průjezdu – na louku se bude jezdit ve vegetačním období, do autoservisu v pracovních dnech, k rekreační chatě o víkendech a prázdninách apod. Vlastník služebného pozemku není povinen trpět průjezdy nad rozsah takto vymezený. Judikatura například dovodila, že šlo o neoprávněné rozšiřování služebnosti jízdy, byl-li na panujícím pozemku původně pouze stroj na řezání šindelů a kruhová pila s malou a omezenou výkonností, napotom však byla na něm zřízena rámová pila o daleko větší a nepřetržitě výkonnosti (NS ČSR Rv II 415/26 = Vážný 6513).⁵

Obdobná úvaha je zahrnuta i v následujícím komentáři, kde je zdůrazněn původní hospodářský záměr sjednané služebnosti, který nesmí být svévolně rozšiřován:

„Pokud tedy původně za oprávněnou osobou přišla po stezce jen občas nějaká návštěva, případně poštovní doručovatel, bylo by nepřijatelným rozšiřováním služebnosti, kdyby byla stezka nově využívána jako přístup například ke stánku občerstvení pro cyklisty. Oprávnění z práva stezky tedy nelze rozšiřovat zvyšováním potřeby panujícího pozemku (nebude-li pochopitelně stranami dohodnuto něco jiného).“⁶

Z výše uvedených důvodů je možné věc uzavřít následujícím způsobem: Služebnost stezky výslovně ze zákona a služebnost cesty analogicky dle judikatury v sobě zahrnují přiměřené oprávnění dalších osob využívat danou služebnost za účelem dosažení panujícího pozemku. Toto jejich oprávnění se odvozuje od

vlastníka panujícího pozemku. Rozsah, v jakém tak třetí osoby činí, nicméně není neomezený a vychází striktně z okolností, jaké zde byly dány v době vzniku věcného břemene a z tehdy známého hospodářského účelu panujícího pozemku. Pokud tedy na panujícím pozemku stojí rodinný dům, je podle většiny uvedených zdrojů zcela v souladu se služebností cesty, pokud je cesta využívána návštěvami v běžné míře. V případě, že se na panujícím pozemku nachází například obchodní dům nebo sklad, bylo by jistě v souladu se sjednanou služebností cesty, budou-li tuto cestu využívat i zákazníci daného obchodního domu nebo zásobování. To vše samozřejmě s respektem kvůli stran při sjednání služebnosti, kdy její rozsah a způsob užití může být formulován jiným způsobem. Roli by tak hrál jednak způsob, jakým byla služebnost sjednána a hospodářský účel pozemků v době sjednání této služebnosti.

Na druhou stranu tak zákon i judikatura chrání rovněž vlastníka pozemku služebného, neboť nadále platí, že služebnost nesmí být bez jeho souhlasu rozšiřována a že jej má zatěžovat vždy spíše méně nežli více. Přitom i pohyb třetích osob po pozemku může být chápán jako rozšíření dané služebnosti, a tedy být v rozporu s ochranou vlastníka služebného pozemku. O nepřijatelný zásah do práv vlastníka služebného pozemku jde zejména za situace, kdy je služební pozemek zatěžován více, než bylo možno předpokládat v době sjednání služebnosti, například v důsledku změny hospodářského účelu pozemku panujícího, či jiné obdobné změny. V takovém případě má vlastník služebného pozemku právo se domáhat ochrany, a to žalobou proti vlastníkovi pozemku panujícího, neboť třetí osoby odvozují své právo k užívání služebnosti právě od tohoto vlastníka pozemku panujícího.

Mgr. Jan Vlasák, advokátní koncipient
Sokol, Novák, Trojan, Doleček a partneři,
advokátní kancelář s.r.o.

**sokol
novák**
advokátní kancelář
tdpa

Poznámky:

- ¹ K tomu je možné poukázat na rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 4. 2006, sp. zn. 22 Cdo 328/2005:
„2. Vlastník pozemku, zatíženého právem chůze ze vlastníka panujícího domu, se může bránit proti rozšiřování věcného břemene, které má spočívat v tom, že vlastník domu umožňuje chůzi přes zatížený pozemek ke svému domu třetím osobám a tyto osoby neužívají pozemek z titulu svého práva k vlastníku pozemku, žalobou podanou proti vlastníku panujícího domu.
3. Nájemce bytu v domě vlastníka, který je osobou oprávněnou z věcného břemene chůze po zatíženém pozemku, je osobou, která odvozuje právo užívat zatížený pozemek k chůzi od vlastníka domu. Výkonem takového práva nájemcem nedochází k rozšiřování věcného břemene.“
- ² Zásadním rozhodnutím pro určení rozsahu služebnosti stran užívání třetími osobami odlišnými od vlastníka panujícího pozemku je rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 7. 2006, sp. zn. 22 Cdo 973/2005. Na toto rozhodnutí potom Nejvyšší soud ve své rozhodovací praxi opakovaně odkazuje, a to i za účinnosti nového občanského zákoníku. Je tak možné jej brát za výchozí právní názor, kterým se pravděpodobně soudy budou řídit i do budoucna. Zde je uvedeno následující vymezení:
„Přísluší-li vlastníku nemovitosti jako osobě oprávněné z věcného břemene právo cesty, které mu zajišťuje přístup k této nemovitosti, pak od něj odvozuje právo užívat zatížený pozemek k chůzi a jízdě ty osoby, které tak činí v souvislosti s hospodářským účelem, ke kterému panující nemovitost sloužila v době zřízení věcného břemene (bydlení vlastníka, pronájem bytů, podnikání, ale též návštěvy v obvyklém rozsahu), pokud se účastníci smlouvy o jeho zřízení nedohodli jinak. Jestliže panující nemovitost slouží podnikání, pak může být zatížený pozemek užíván k chůzi a jízdě i zaměstnancem vlastníka panující nemovitosti, ovšem jen v souvislosti s tím druhem podnikání, ke kterému by mohl věcné břemeno využívat vlastník panující nemovitosti.“
- ³ Srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18. 9. 2018, sp. zn. 22 Cdo 5305/2017:
„I z této judikatury se podává, že služebnost cesty slouží mimo jiné osobám vymezeným hospodářským účelem, ke kterému sloužila panující nemovitost v době zřízení věcného břemene; to musí nutně platit i pro služebnost nezbytné cesty, neboť v opačném případě by byl zmařen její hospodářský účel.“
Obdobně viz usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 5. 2015, sp. zn. 22 Cdo 4494/2014: Z uvedeného je zřejmé, že vlastník panující nemovitosti nemusí vykonávat obsah věcného břemene sám; za určitých okolností jej mohou vykonávat i jiné osoby, aniž by to mělo na jeho existenci nějaký vliv. Nelze pochopitelně zcela vyloučit, že v konkrétním případě by mohla mít změna v osobě uživatele vliv na úvahu o změně poměrů, to by však muselo být odůvodněno výjimečnými okolnostmi. To, že panující nemovitost má nadále užívat syn jejího vlastníka, však takovou výjimečnou okolností není; není jí ani samo o sobě to, že snad syn žalovaného je vlastníkem sousedního pozemku; k tomu viz již zmíněnou věc NS sp. zn. 22 Cdo 1637/2012.“
- ⁴ „Nutno uzavřít, že služebnost cesty dává právo i jezdit přes služební pozemek vozidly a obdobně jako u služebnosti stezky dává i právo osobám, které přijíždějí za oprávněnou osobou, nebo jejím nájemcům, aby tento příchod nerealizovaly jen pěšky, nýbrž tím, že přes služební pozemek se budou dopravovat jakýmkoliv vozidlem.“
Viz. KABELKOVÁ, Eva. § 1276 [Služebnost cesty]. In: KABELKOVÁ, Eva. Věcná břemena v novém občanském zákoníku. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 182.
- ⁵ HRABÁNEK, Dušan, LASÁK, Jan. § 1276 [Služebnost cesty]. In: SPÁČIL, Jiří, KRÁLÍK, Michal a kol. Občanský zákoník III. Věcná práva (§ 976–1474). 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2021, s. 1165, marg. č. 3–4.
- ⁶ KINDL, Milan. 11. Pozemkové služebnosti umožňující pohyb po cizím pozemku. In: KINDL, Milan. Právo nemovitostí. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2015, s. 270, marg. č. 335.

epravo.cz online

Nový stavební zákon v detailu VI – použitelná judikatura

Poslední část podrobného semináře k novému stavebnímu zákonu zaměřená na použitelnou judikaturu správních soudů.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

KLB LEGAL

Mgr. Vojtěch Láska, LL.M.

JUDr. David Kuboň

Specialisté na kapitálový trh

- › Investiční společnosti
- › Investiční fondy
- › Burza a trh START
- › Prospekt cenných papírů
- › Compliance

info@klblegal.cz
+420 739 013 183
Letenská 121/8
118 00 Praha 1

www.klblegal.cz

Nefinanční reporting a CSRD směrnice

Environmental, Social a Corporate Governance (ESG) reporting a „nefinanční reporting“ se dnes řadí mezi povinnosti úzkého kruhu společností, které na jeho základě zveřejňují informace nefinančního charakteru. Smyslem nefinančního reportingu je poskytnutí širšího a komplexnějšího obrazu o společnosti pro potenciální investory, obchodní partnery nebo klienty. V nadcházejících letech by se nefinanční reporting měl rozšířit na podstatně širší spektrum firem.

Podstata nefinančního reportingu

Nefinanční reporting zahrnuje uveřejňování informací, které vypovídají o jiné než finanční stránce společnosti. Zatímco finanční reporting se týká čistě ekonomického fungování společnosti, ten nefinanční zahrnuje zejména oblasti dopadu na životní prostředí, sociální aspekty, otázky udržitelnosti a kvality řízení organizace. Environmental, Social a Corporate Governance (ESG) je důležitým prvkem nefinančního reportingu, který se týká především problematiky životního prostředí, společenských témat a udržitelného řízení společnosti. Nefinanční reporting v uplynulých letech v obchodních kruzích nabývá na popularitě a důležitosti, zejména v důsledku zvyšujícího se důrazu na ochranu životního prostředí, ekologickou udržitelnost a společenskou odpovědnost.

Co se však v rámci ESG a nefinančního reportingu konkrétně posuzuje a vyhodnocuje? V praxi se může jednat například o hodnocení uhlíkové stopy,

environmentální udržitelnosti, míry dodržování lidských práv, ochrany spotřebitelů, etiky, zákazu diskriminace, způsobů odměňování zaměstnanců, investičních strategií, principů odpovědných investic, ochrany osobních údajů a mnoho dalšího. Rozsah nefinančního reportingu je velmi široký a nemá zatím žádné pevně stanovené mantinely. Představuje však moderní způsob, kterým investoři prověřují své potencionální obchodní partnery nebo investice.

Jak v praxi dosáhnout co nejlepších výsledků v oblasti nefinančního reportingu? Odpověď na tuto otázku bude pro každou společnost trochu jiná, jelikož bude záviset na jejím obchodním zaměření, provozním prostředí, zdrojích, geografickém umístění a dalších faktorech. Existují nicméně opatření, která jsou pro značnou část podniků společná. Jedná se například o vytvoření vzdělávacích a školicích programů v oblasti ESG pro zaměstnance, využívání nástrojů udržitelného financování k rozvoji aktiv a projektů s pozitivními environmentálními a soci-

álními dopady, zveřejňování informací o strategiích ESG a pokroku v plnění cílů nefinančního reportingu ve výročních zprávách atd.

Směrnice Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

Nová pravidla pro oblast ESG a nefinančního reportingu zavádí Evropská unie prostřednictvím směrnice o podávání zpráv podniků o udržitelnosti – tzv. „Corporate Sustainability Reporting Directive“ (CSRD). Tato pravidla se budou týkat mnohem širšího okruhu společností, nežli je tomu doposud. Povinnost nefinančního reportingu se tím v podnikatelském prostředí významně rozšíří. Směrnice CSRD, která mění směrnici o nefinančním reportingu z roku 2014 (tzv. směrnici NFRD), vejde dle současných předpokladů v platnost v letošním roce. Podle aktuálního znění směrnice CSRD se povinný nefinanční reporting bude týkat přibližně 50 tisíc evropských společností – v ČR by se to mělo týkat přibližně 1 500 společností. Ty

budou povinny zveřejňovat například údaje o emisích nebo údaje o využívání obnovitelných zdrojů.

Konkrétní rozsah informací, které budou muset společnosti na základě CSRD reportovat, budou udávat evropské standardy pro reporting o udržitelnosti, jež budou na základě CSRD vypracovány. Některé oblasti nefinančního reportingu však budou společnosti mít možnost si samy zvolit, a to za použití pravidla tzv. dvojí materiality – tedy podle toho, zda je určité téma z oblasti udržitelnosti pro danou společnost relevantní či nikoliv.

Podle CSRD budou mít nadále povinnost provádět nefinanční reporting společnosti, které tuto povinnost mají už nyní – tedy společnosti s více než 500 zaměstnanci a společnosti, jejichž cenné papíry jsou veřejně obchodované na regulovaných trzích (s výjimkou mikropodniků). Nově však povinnost nefinančního reportingu dopadne i na společnosti, u nichž budou splněna alespoň dvě z následujících tří kritérií: (i) společnost má více než 250 zaměstnanců, (ii) obrat spo-

lečnosti činí více než 40 milionů eur ročně, nebo (iii) celková aktiva společnosti přesahují hodnotu 20 milionů eur.

Pravidla obsažená ve směrnici CSRD se začnou uplatňovat už od letošního roku, a to hned v několika fázích. V roce 2025 budou mít poprvé povinnost publikovat nefinanční reporting za rok 2024 společnosti, které povinností nefinančního reportingu podléhají už nyní podle směrnice NFRD. V roce 2026 se povinnost nefinančního reportingu za rok 2025 začne uplatňovat i na velké společnosti, které splní alespoň dvě ze tří shora uvedených kritérií. V roce 2027 pak budou poprvé reporting za rok 2026 publikovat malé a střední podniky přijaté k obchodování na regulovaném trhu, kterým je umožněno využít dvouletou výjimku z povinnosti stanovené CSRD.

Závěrem

Jakkoliv se může zdát, že nefinanční reporting se týká jenom větších nebo veřejně obchodovatelných společností, není tomu tak. Dalších tisíců malých a středních podniků se totiž povinnosti vyplý-

vající z CSRD dotknou nepřímo. V praxi se bude jednat zejména o obchodní partnery (např. dodavatele či subdodavatele) povinných subjektů. Co nejdříve začít s ESG reportingem se tedy rozhodně vyplatí. Nefinanční reporting velmi rychle dobíhá reporting finanční, ESG ukazatele jsou už dnes důležité pro značnou část investorů a některé banky už dnes mají povinnost vyhodnocovat kritéria udržitelnosti. Nefinanční reporting tak v dohledné roli bude hrát klíčovou roli při hodnocení výkonnosti společností, ať už ze strany bank (např. pro účely poskytnutí úvěru) nebo investorů (např. pro účely rozhodování o odkupu podílu). Dobré výsledky v oblasti nefinančního reportingu tak mohou společnost výrazně posunout kupředu a pomoci jí stát se nejen udržitelnější, ale také atraktivnější.

JUDr. Jiří Matzner, Ph.D., LL.M.,
zakladatel advokátní kanceláře
MATZNER Legal

Matzner
Legal

epravo.cz online

Regulace online reklamy ve světle stanovisek evropských dozorových úřadů pro ochranu osobních údajů

Věnujeme se nejen obchodnímu modelu „Consent or Pay“, ale rovněž dalším aspektům regulace online reklamy a jejího souladu s právními předpisy na ochranu osobních údajů, zejména s ohledem na nedávný regulatorní vývoj.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

K novele zákona o přeměnách

19. července 2024 nabývá účinnosti rozsáhlá novela¹ zákona č. 125/2008 Sb. o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů („zákon o přeměnách“). Tato dlouho očekávaná novela implementuje novou evropskou úpravu přeshraničních přeměn obsaženou v tzv. Mobility Directive, směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2121 ze dne 27. listopadu 2019, kterou se mění směrnice (EU) 2017/1132, pokud jde o přeshraniční přemístění sídla, fúze a rozdělení („Směrnice“). V souvislosti s transpozicí Směrnice dochází také k některým změnám v částech zákona týkajících se vnitrostátních přeměn tak, aby postupy provádění vnitrostátních a přeshraničních přeměn nebyly dva zcela samostatné a výrazně se odlišující procesy. Některé změny pak mají odstranit některé nedostatky dosavadní úpravy zákona o přeměnách a zapracovat podněty z praxe. V neposlední řadě má novela zajistit sjednocení institutů a terminologie v návaznosti na rekodifikaci soukromého práva.²

Evropský kontext

Úprava přeshraničních přeměn na evropské úrovni dlouhou dobu chyběla, přeshraniční mobilitě společností se však ve své rozhodovací praxi opakovaně věnoval Soudní dvůr EU. Přeshraniční fúze se dočkaly úpravy v roce 2005 v podobě desáté směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2005/56/ES o přeshraničních fúzích kapitálových společností. Na rozdíl od přeshraničních fúzí harmonizovaná úprava přeshraničního rozdělení a přeshraničního přemístění sídla na evropské úrovni chyběla zcela. V roce 1997 vznikl první návrh směrnice o přemístění sídla společnosti do jiného členského státu se změnou rozhodného práva tzv. čtrnácté směrnice. Jednání o něm i o dalších navazujících návrzích bylo v následujících letech opakovaně otevře-

no, návrh se však nepodařilo prosadit. Až 25. dubna 2018 vznikl na půdě Evropské komise návrh balíčku právních předpisů novelizující evropské právo společností, mezi nimiž byl i návrh Směrnice k harmonizaci evropského právního rámce upravujícího přeshraniční přeměny.

Jedním z deklarovaných sledovaných cílů výše zmíněného návrhu Směrnice bylo dle důvodové zprávy právě „poskytnout konkrétní a komplexní postupy pro přeshraniční přeměny, rozdělení a fúze v zájmu podpory přeshraniční mobility v EU a zúčastněným stranám společností současně zajistit náležitou ochranu v zájmu zabezpečení spravedlnosti jednotného trhu.“³ K posílení přeshraniční mobility má dojít i zpřístupněním provádění přeshraničních přeměn širšímu okruhu obchodních společností tím, že by se měly

snížit administrativní překážky provádění přeshraničních přeměn a mělo by dojít ke snížení nákladů pro společnosti souvisejících s tímto procesem. Odhadované úspory nákladů na jednu operaci se uváděly v rozmezí 12 000–19 000 eur.⁴

Dalším z předpisů v tomto balíčku byla směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1151 ze dne 20. června 2019, kterou se mění směrnice (EU) 2017/1132, pokud jde o využívání digitálních nástrojů a postupů v právu obchodních společností. Jedním z cílů této směrnice bylo umožnit využívání digitálních nástrojů v průběhu životního cyklu společností, mimo jiné tato nová úprava přinesla nástroje pro snazší komunikaci veřejných rejstříků pomocí systému propojení rejstříků (BRIS), a to i při provádění přeshraničních přeměn.⁵ Tato směrnice již

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU 2023

FÚZE A AKVIZICE ŘEŠENÍ SPORŮ A ARBITRÁŽE

Velmi doporučovaná firma v kategoriích:

- Právo obchodních společností
- Developerské a nemovitostní projekty
- Bankovníctví a finance
- Kapitálové trhy
- Duševní vlastnictví
- Právo informačních technologií
- Pracovní právo
- Firemní compliance
- Daňové právo
- Logistika a dopravní stavby
- Česká firma na mezinárodních trzích

Doporučovaná firma v kategoriích:

- Právo hospodářské soutěže
- Restrukturalizace a insolvence
- Právo životního prostředí

DĚKUJEME.

O krok napřed

byla transponována do českého právního řádu.⁶

K legislativnímu procesu

Lhůta pro provedení Směrnice do právních řádů členských států byla stanovena do 31. ledna 2023. Českou republikou však, obdobně jako převážnou částí evropských zemí, tato lhůta nebyla dodržena. Ministerstvem spravedlnosti byl připraven první návrh zákona, kterým se mění zákon o přeměnách a další související zákony a poprvé zveřejněn v elektronické knihovně připravované legislativy⁷ až 22. srpna 2022.

Již ve stanovisku Legislativní rady vlády k návrhu této novely⁸ Legislativní rada vlády doporučila z návrhu zákona vypustit nové navrhované znění § 311, které se týkalo rozdělení s nerovnoměrným výměnným poměrem kótovaných akciových společností, v nichž je jeden z akcionářů většinovým společníkem, a to z důvodu možné kolize s ústavním pořádkem České republiky, mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána, a předpisy práva EU. V příloze k tomuto stanovisku rozvedla tuto argumentaci, že z návrhu tohoto ustanovení bylo zjevné, že se má dotýkat pouze specifické situace v jedné konkrétní právnické osobě. Zejména v médiích se této nové úpravě začalo přezdívat Lex ČEZ. Garanční Ústavněprávní výbor se tímto tiskem zabýval téměř půl roku, až 20. února 2024 doporučil Poslanecké sněmovně schválení tohoto tisku s pozměňovacím návrhem, kterým se tento bod, tj. výše zmíněný Lex ČEZ z návrhu zákona vypouští. Po této úpravě pak byla novela schválena a zákon byl vyhlášen 19. června 2024 ve Sbírce zákonů.

Hlavní změny v úpravě vnitrostátních přeměn

Novela zavádí v návaznosti na text Směrnice,⁹ novou formu rozdělení, a to tzv. rozdělení vyčleněním do nově vznikající dceřiné společnosti nebo existující dceřiné společnosti, případně kombinací těchto postupů,¹⁰ a to ve variantě vnitrostátního i přeshraničního rozdělení. Při rozdělení vyčleněním z rozdělované společnosti přechází část jmění na jednu či více nástupnických společností. Na rozdíl od již známých forem rozdělení (odštěpením či rozštěpením) získává cenné

papíry nebo podíly na takto nově vytvořené či existující nástupnické společnosti rozdělovaná společnost, která se stává společníkem této nástupnické společnosti, a nikoli společníci rozdělované společnosti. Vyčleněním tedy dochází k obdobné situaci, kdy si rozdělovaná společnost založí dceřinou společnost, do níž vloží část svého jmění, případně část závodu, avšak s výhodami přeměn, zejména v daňových aspektech, ale i z hlediska právního nástupnictví v případech uzavřených smluv.¹¹

Novelou se výslovně stanoví, že rozhodný den fúze nebo rozdělení nebude možné stanovit na den předcházející dni vzniku zúčastněné společnosti nebo družstva.¹² Důvodová zpráva¹³ k tomu vysvětluje, že osoby zúčastněné na přeměně musí k rozhodnému dni splnit různé povinnosti, což by v případě, kdy ještě neexistují, nebylo možné. Nové znění tohoto ustanovení reaguje na dosavadní nejednotnou praxi, na niž upozorňoval i komentář k zákonu o přeměnách,¹⁴ kde autoři uvádí, že tato praxe, kdy zejména při fúzích sloučením a rozdělení sloučením je stanoven rozhodný den jako den předcházející vyhotovení projektu přeměny a nástupnické společnosti k rozhodnému dni neexistují a vzniknou až později, není správná a odporuje základním principům právní úpravy přeměn.

Dále novela výslovně připouští možnost provádění kombinovaných přeměn, při kterých se společnost nebo družstvo účastní více přeměn se stejným rozhodným dnem.¹⁵ Tímto novela opět reaguje na poměrně častou praxi.

Dle dosavadní úpravy v případech, kdy bylo vyžadováno ocenění jmění znalcem, musel být znalec pro tyto účely jmenován soudem. Novela tuto povinnost ruší a nově jej pouze vybere zúčastněná společnost ze seznamu znalců.¹⁶ Tento požadavek by měl v dostatečné míře zajistit, že bude ocenění prováděno dostatečně kvalifikovanou a nezávislou osobou.¹⁷

Mění se některé publikační povinnosti zúčastněných společností v souvislosti s přeměnou. Nově by měla společnost zúčastněná na přeměně spolu s projektem přeměny uložit do sbírky listin upozornění pro věřitele, zaměstnance a společníky na jejich práva.¹⁸ Oproti dosavadní úpravě se tedy upouští od nutnosti pu-

blikace oznámení prostřednictvím Obchodního věstníku, které je na rozdíl od sbírky listin zpoplatněno.

Novelou dochází i ke změnám v úpravě práv věřitelů,¹⁹ když se zkracuje lhůta k uplatnění práva věřitelů na poskytnutí dostatečného zajištění, jestliže se v důsledku přeměny zhorší dobytost jejich dosud nesplatných pohledávek. V dosavadním znění zákona o přeměnách byla tato lhůta 6 měsíců ode dne zápisu přeměny do obchodního rejstříku. Dle nové úpravy tato lhůta bude činit 3 měsíce ode dne zveřejnění projektu přeměny. Novela však stanoví, že podání takového návrhu věřitelem nebrání zápisu přeměny do obchodního rejstříku.

Hlavní změny v úpravě přeshraničních přeměn

Český zákon o přeměnách před novelou i přes absenci evropské úpravy obsahoval úpravu nejen přeshraničních fúzí, ale i přeshraničních rozdělení, přeshraničního přemístění sídla a přeshraničního převodu jmění. Tato úprava se do zákona o přeměnách dostala již novelou zákona o přeměnách²⁰ účinnou 1. ledna 2012. Mimo jiné zde v reakci na rozhodnutí Soudního dvora EU ve věci Cartesio²¹ z roku 2008 byla zavedena i úprava pro přemístění sídla ze zahraničí do České republiky a z České republiky do zahraničí. V tomto ohledu však česká právní úprava v rámci Evropské unie byla spíše výjimkou, když většina členských států takovou úpravu přijala až v rámci transpozice Směrnice.

Jednou z hlavních změn v oblasti přeshraničních přeměn, které oproti dosavadní úpravě přináší novela, je výslovné zakotvení možnosti přemístit sídlo do nebo z jiného než členského státu EU/EHP, a to v reakci na skutečnost, že tato forma přemístění sídla již byla v praxi několikrát úspěšně dokončena dle obecné úpravy přemístění sídla obsažené v občanském zákoníku.²² Úprava v občanském zákoníku však byla oproti komplexní úpravě zákona o přeměnách pouze dílčí a neposkytuje dostatečné záruky pro osoby přeměnou dotčené (zejm. společníky, věřitele a zaměstnance). Důvodová zpráva k novele poukazuje na skutečnost, že by bylo nesystémové stanovit náročné požadavky na přeměny v rámci států EU/EHP, které jsou součástí evropského prostoru

svobody, bezpečnosti a práva, a zároveň ponechat přemístění sídla do jiných států bez takových požadavků.²³ Tato úprava jde tedy nad rámec požadavků Směrnice, která upravuje pouze vztahy v rámci EU, resp. EHP. Novela zákona o přeměnách tedy možnost přemístění sídla z ČR do států mimo EU/EHP staví najisto a zavádí obdobný režim k přeshraničnímu přemístění sídla do států v rámci EU/EHP. Veškeré požadavky, které jsou kladeny na přeshraniční přemístění sídla do států EU/EHP se tedy uplatní i pro tyto přeměny. Tato přeměna však může přicházet v úvahu pouze tehdy, pokud ji umožňuje právní úprava třetího státu.

Dle znění Směrnice²⁴ pak ve vztahu k přeshraničním přeměnám bude příslušný orgán v členském státě – v České republice notář – povinen zkoumat, zda účel přeshraniční přeměny není zneužívající nebo podvodný, směřující k vyhýbání se či obcházení vnitrostátních nebo unijních právních předpisů, nebo k páchání trestné činnosti. V závažných pochybnostech se bude notář moci obrátit na orgány státní správy, které mu poskytnou součinnost a odmítne vydání osvědčení pro přeshraniční přeměnu, pokud výše zmíněný účel přeshraniční přeměny zjistí.²⁵ Dle této nové úpravy je tedy třeba počítat s rizikem větší časové náročnosti provádění přeměny, neboť lhůta, v níž notář (obdobně dle Směrnice příslušný orgán v jiném členském státě) vydá osvědčení pro přeshraniční přeměnu, činí 3 měsíce ode dne doručení žádosti o vydání osvědčení, přičemž v případě vážného podezření může lhůtu k vydání osvědčení prodloužit, nejvýše však o 3 měsíce.

Ve vztahu k přeshraničním přeměnám pak dochází v souladu se zněním Směrnice k řadě formálních změn a náležitostí jednotlivých dokumentů, zejm. zprávy o přeshraniční přeměně.²⁶ Dále se rozšiřují práva poskytovaná věřitelům, zaměstnancům a společníkům tím, že mohou v případě přeshraničních přeměn podávat připomínky k projektu přeměny nejpozději 5 pracovních dnů přede dnem konání valné hromady nebo členské schůze, která má schválit přeshraniční přeměnu.²⁷

Velmi pozitivní změnou novely pak je, že za určitých podmínek se, v návaznosti na text Směrnice,²⁸ připouští možnost společníků vzdát se práva na vypracová-

ní zprávy o přeshraniční přeměně, což dosavadní úprava zákona o přeměnách²⁹ nepřipouštěla.

Závěrem

Ode dne účinnosti novely zákona o přeměnách, tj. 19. července 2024, se již všechny přeměny, u nichž je projekt přeměny vypracován po tomto datu, řídí touto novou úpravou. V případě připravovaných přeměn je tedy třeba změny

obsažené v novele zohlednit v připravovaných dokumentech.

Mgr. Ing. Martina Pelikánová, advokátka
Bříza & Trubač, s.r.o., advokátní kancelář

BŘÍZA & TRUBAČ
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ – ATTORNEYS AT LAW

Poznámky:

- ¹ Zákon č. 162/2024 Sb. kterým se mění zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- ² Důvodová zpráva k zákonu č. 162/2024 Sb. kterým se mění zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, str. 48.
- ³ Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterou se mění směrnice (EU) 2017/1132, pokud jde o přeshraniční přeměny, fúze a rozdělení ze dne 25. 4. 2018. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52018PC0241>. Str. 3.
- ⁴ Návrh SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterou se mění směrnice (EU) 2017/1132, pokud jde o přeshraniční přeměny, fúze a rozdělení ze dne 25. 4. 2018. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52018PC0241>. Str. 13.
- ⁵ Zejm. ustanovení § 83 zákona č. 304/2013 Sb. o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁶ V převážné části již s účinností k 1. 1. 2021 do zákona č. 304/2013 Sb. o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů, ve znění pozdějších předpisů, k 1. září 2021 je dále účinná rozsáhlá novela zákona č. 358/1992 Sb. notářský řád, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁷ Dostupné z: <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSCH8L8CPA/>.
- ⁸ Stanovisko Legislativní rady vlády, č.j. 1423/22 ze dne 26. 1. 2023.
- ⁹ Článek 160b odst. 4 písm. c) Směrnice.
- ¹⁰ Ustanovení § 243 odst. 1 písm. c) zákona o přeměnách.
- ¹¹ Novinka v oblasti přeshraničních přeměn – rozdělení vylčením [online 5. 2. 2020]. Daňové a právní aktuality, KPMG. Dostupné z: <https://danovky.cz/cs/novinka-v-oblasti-preshranicnich-premen-rozdeleni-vyclenenim>.
- ¹² Ustanovení § 10 odst. 3 zákona o přeměnách.
- ¹³ Důvodová zpráva k zákonu č. 162/2024 Sb. kterým se mění zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, str. 56.
- ¹⁴ ŠAFRÁNEK, Jan. LAŠTOVIČKOVÁ, Lola. PODŠKUBKA, Tomáš. HLAVÁČ, Jiří. PĚSNA, Lukáš. Zákon o přeměnách obchodních společností a družstev. Praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2019. ISBN: 978-80-7552-914-5. Str. 24.
- ¹⁵ Ustanovení § 10 odst. 4 zákona o přeměnách.
- ¹⁶ Ustanovení § 28 zákona o přeměnách.
- ¹⁷ Důvodová zpráva k zákonu č. 162/2024 Sb. kterým se mění zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, str. 63.
- ¹⁸ Ustanovení § 33 a § 33a zákona o přeměnách.
- ¹⁹ Ustanovení § 35 zákona o přeměnách.
- ²⁰ Zákon č. 355/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- ²¹ Rozsudek Evropského soudního dvora sp. zn. C-210/06 ve věci Cartesio Oktató és Szolgálató bt ze dne 22. 5. 2008.
- ²² § 138 a násl. zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- ²³ Důvodová zpráva k zákonu č. 162/2024 Sb. kterým se mění zákon č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Str. 56.
- ²⁴ Článek 86m odst. 8-10 Směrnice.
- ²⁵ Ustanovení § 59x zákona o přeměnách.
- ²⁶ Ustanovení § 59p odst. 6 zákona o přeměnách.
- ²⁷ Ustanovení § 59l PřemZ.
- ²⁸ Článek 160e odst. 4, 8 a 9 Směrnice.
- ²⁹ Ustanovení § 59p odst. 6 zákona o přeměnách.

Úrok z nesprávně stanoveného cla

V současné době v české právní úpravě absentuje ustanovení, jež by osobě, které bylo chybně vyměřeno clo, přiznávalo nárok na úrok z takto chybně vyměřeného a zaplaceného cla. Uvedený názor zastává též Nejvyšší správní soud (NSS), který však navzdory všem očekáváním dospěl k závěru, že poškození se mohou domáhat kompenzace formou náhrady škody podle zákona č. 82/1998 Sb.¹ Odlišný názor vyjádřil ve svém recentním rozsudku² Městský soud v Praze, nicméně z důvodu vázanosti dříve vysloveným názorem NSS žalobu zamítl, neboť dle svých slov neshledal výjimečné okolnosti, proč by mohl názor NSS nerespektovat. Tím se však otevřel prostor, aby se NSS předmětnou otázkou opětovně zabýval a zohlednil nejen stávající stav vnitrostátní právní úpravy v dané věci, ale též soulad s unijním právem.

Na úvod je třeba zmínit, že v rámci správy daní, kam spadá i správa cla, je nárok na úrok z nesprávně stanovené daně upraven v § 254 daňového řádu.³ Na první pohled by se tedy mohlo zdát, že ani v případě nesprávně stanoveného cla nestojí daňovým subjektům nic v cestě za dosažením adekvátní náhrady. Ovšem do této cesty zákonodárce postavil překážku v podobě § 66 celního zákona,⁴ který říká, že při správě cla se neuplatní ustanovení daňového řádu o úroku z nesprávně stanoveného cla.

Důvod tohoto kroku nalezneme v důvodové zprávě, která odkazuje na zavedení institutu specifického úroku celním kodexem Unie, jenž dle názoru zákonodárce plní obdobnou úlohu jako úrok z nesprávně stanovené daně. Dané ustanovení má tak postavit na jisto, že tyto úroky nevznikají vedle sebe. Avšak podle celního kodexu Unie je celní orgán povinen zaplatit úrok až v případě, že rozhodnutí o vrácení cla nebylo provedeno do tří měsíců ode dne přijetí tohoto rozhodnutí. Úrok upravený celním kodexem Unie tak plní spíše roli úroku z vratitelného přeplatku, a proto je jeho vznik vedle úroku z nesprávně stanovené daně vyloučen již ze své podstaty.

Pakliže NSS odkazuje na řízení podle zákona č. 82/1998 Sb., nelze pominout ani zdůraznění subsidiarity této právní úpravy ve vztahu k úroku, kdy zákonodárce předpokládal, že náhrady škody se bude dotčený subjekt domáhat až v případě, že uvedený úrok bude vzhledem ke vzniklé škodě nepostačující.

Vyloučením aplikovatelnosti příslušného ustanovení daňového řádu upravujícího úrok z nesprávně stanovené daně na nesprávně stanovené clo přitom byla popřena samotná podstata jeho existence, když z ustálené judikatury NSS vyplývá, že jeho účelem je paušálně kompenzovat prodlení s platbou daňovému subjektu, v němž se ocitl správce daně. NSS v jednom ze svých rozsudků⁵ také konstatoval, že výchozím a stěžejním smyslem § 254 daňového řádu je „[p]ředcházet komplikovaným řízením o náhradu škody, a to tak, že způsobenou majetkovou újmu by daňovému subjektu měla pokrýt právě výše daného úroku.“

Přiléhavý je pak názor Městského soudu v Praze, že je nesystémové, aby o nároku na úrok z nesprávně stanoveného cla bylo rozhodováno v civilním řízení, které není primárně určeno k hrazení úroků z neoprávněně zadržované částky, nehledě na skutečnost, že uvedený argument nemůže obstát ani ve světle zásad unijního práva, které nevyžaduje náhradu škody, ale vyplacení úroků z nesprávně vyměřeného a zaplaceného cla.

Jak totiž uvedl Soudní dvůr EU⁶ (SDEU), nárok na úrok z nesprávně stanoveného cla je obecnou zásadou práva EU, kdy z ustálené judikatury SDEU vyplývá, že každý adresát veřejné správy, kterému vnitrostátní orgán uložil povinnost zaplatit daň, clo nebo jiný poplatek v rozporu s unijním právem, má na základě unijního práva nárok získat od dotyčného členského státu příslušnou peněžní částku zpět a kromě toho má takový adresát veřejné správy nárok získat nazpět od tohoto členského státu i úroky, které

mají kompenzovat nedostupnost této částky.

Nezbývá než doufat, že v rámci nového posouzení nastolené otázky ze strany NSS bude zohledněn jak účel a charakter právní úpravy zákona č. 82/1998 Sb., tak relevantní závěry SDEU v této věci a dotčené subjekty se dočkají spravedlivého zadostiučinění.

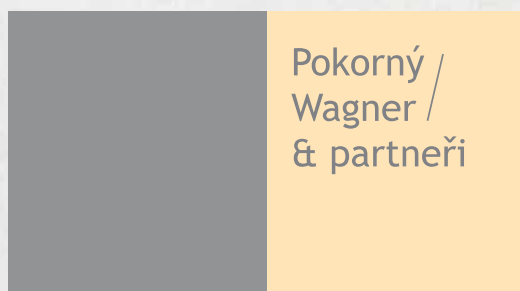
Mgr. Hana Krejčíková,
advokátka / Senior Associate
Rödl & Partner, advokáti, s.r.o.

Rödl & Partner

Poznámky:

- ¹ Rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2023, č. j. 4 Afs 219/2022 - 68.
- ² Rozsudek MS v Praze ze dne 15. 2. 2024, č. j. 14 Af 21/2023 - 26.
- ³ Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád.
- ⁴ Zákon č. 242/2016 Sb., celní zákon.
- ⁵ Rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2015, č. j. 3 As 113/2014 - 47.
- ⁶ Rozsudek SDEU ze dne 28. 4. 2022 ve spojených věcech C-415/20, C-419/20 a C-427/20.

advokátní kancelář

síla argumentů

Vždy najdeme řešení.

Peněžitá jistota ze smlouvy o nájmu bytu a její úročení

Jedním z nejčastějších ujednání ve smlouvě o nájmu bytu je peněžitá jistota, často nazývaná jako kauce, kterou nájemce skládá nejčastěji při uzavření nájemní smlouvy. Jistota slouží pronajímateli jako zajištění pro případ nedoplatků na nájemném nebo při nesplnění jiných povinností nájemce (např. nezaplacení úhrady za služby, způsobení škody v bytě atd.).

V dnešní době, kdy zákon směřuje daleko víc k ochraně nájemců, je jistota jedním z nejdůležitějších prvků ochrany zájmů pronajímatele. Proto dnes nechybí téměř v žádné nájemní smlouvě a setká se s ní tak každý, kdo se pohybuje na trhu nájmu nemovitostí. Přesto je zákonná úprava kauce poměrně stručná a navíc v některých aspektech velmi nejasná, jak si ukážeme v tomto článku.

Maximální výše jistoty, včetně případně sjednaných smluvních pokut za porušení povinností nájemce, může dle zákona činit trojnásobek měsíčního nájemného. V původní verzi občanského zákoníku, účinné do 27. 2. 2017, byl limit stanoven dokonce na šestnásobek měsíčního nájemného a případné smluvní pokuty se do něj nezapočítávaly (v té době patřila smluvní pokuta pro nájemce mezi zakázaná ujednání). Standardní výše jistoty však bývá jeden až dva měsíční nájemy.

Jistotu vrací pronajímatel nájemci při skončení nájmu a přitom si na ni započte případné dluhy nájemce. Nový občanský zákoník zavedl v roce 2014 novinku, podle které je pronajímatel povinen zaplatit nájemci i úroky z jistoty za dobu od jejího poskytnutí až do jejího vrácení. Výše úroků může být primárně předmětem dohody mezi stranami, nájemce má však nárok na úroky alespoň ve výši zákonné sazby.

Za zákonnou sazbu je považováno ustanovení § 1802 občanského zákoníku, podle kterého platí: “Mají-li být plněny úroky a není-li jejich výše ujednána, platí dlužník úroky ve výši stanovené právním předpisem. Nejsou-li úroky takto stanoveny, platí dlužník obvyklé úroky požadované za úvěry, které poskytují banky v místě bydliště nebo sídla dlužníka v době uzavření smlouvy.”

Žádný právní předpis stanovující úroky z peněžité jistoty z nájmu však neexistuje a zde se nachází kámen úrazu.

Primárně by v každém případě mělo mít přednost ujednání stran. Na to je však třeba nahlížet optikou § 2235 občanského zákoníku, podle kterého nelze přihlížet k ujednání zkracující zákonná práva nájemce. Z toho důvodu nelze sjednat, že úroky nájemci nebudou poskytovány vůbec nebo že jejich výše bude nepřiměřeně nízká (např. Symbolická výše 0,1 % p.a.).

Pokud si strany nic neujednaly, je potřeba postupovat podle další věty a úroky se stanoví podle obvyklé výše úroků požadovaných za úvěry, které poskytují banky v místě bydliště dlužníka v době uzavření smlouvy. Toto ustanovení nám bohužel také žádnou jednoznačnou odpověď nepřináší.

Existuje celá řada druhů bankovních úvěrů a výše jejich úrokových sazeb se značně liší (od 2 % u hypotečních úvěrů v době svého minima až k 20 % u úvěrů z kreditních karet) podle druhu úvěrů i bonity dlužníka. Hledisko místa bydliště dlužníka nám také nepomůže, protože

v současné době není při sjednávání úrokové sazby z úvěru příliš podstatné.

Judikatura nejvyšších soudů, která by tuto otázku uspokojivě zodpověděla, zatím není. Existuje však několik rozhodnutí soudů prvního a druhého stupně, které se tímto věcně zabývaly.¹

V uvedených případech se strany na žádání výši úroků předem nedohodly. Soudy tak shodně postupovaly podle zmiňovaného § 1802 občanského zákoníku a určovaly výši úroků podle úvěrů poskytovaných bankami. Přitom se shodly na tom, že výše úroků z jistoty by měla odpovídat průměrné výši úroků ze spotřebitelských úvěrů poskytovaných bankami domácnostem v okamžiku uzavření nájemní smlouvy. Soudy se tedy přiklonily k podobnosti se spotřebitelskými bezúčelovými úvěry. Průměrnou výši úrokových sazeb spotřebitelských úvěrů domácností zveřejňuje každoročně Česká národní banka a ta se pohybuje aktuálně kolem 8–10 % p.a.

Tento výklad se dostal i před Ústavní soud. Ten se jím sice podrobněji nezabýval, ale konstatoval, že za současné situace, kdy v této věci neexistuje v odborné literatuře jednotný názor, nepovažuje tento výklad za protiústavní.²

Městský soud v Praze ve svém rozhodnutí ještě doplnil, že tento závěr platí za situace, kdy nebylo sjednáno, jak by měl pronajímatel s kaucí naložit, např. ji uložit na účet, nebo spořicí účet.³ Pokud by si strany sjednaly, že pronajímatel s kaucí libovolně nakládat nesmí, bylo by tedy zřejmě možné sjednat úrok nižší, než odpovídá spotřebitelským nebo jiným úvěrům. Takový závěr by pak zřejmě neměl být v rozporu s § 2235 občanského zákoníku jako zkracující zákonná práva nájemce, neboť nájemce také získává určitou protihodnotu. Stejný názor se objevil také např. v komentářové literatuře.⁴

Část odborné veřejnosti se se závěrem soudů neztotožňuje. Většina se přiklání k tomu, že výše úroků by měla odpovídat spíše úrokům z hypotečních úvěrů (v posledních 5 letech cca 2–5 %) nebo krátkodobých dluhopisů (které jsou také formou úvěru). Bývá argumentováno, že jistota zajišťuje případné dluhy týkající se nemovitosti (nájemné, poškození bytu) a pokud by si pronajímatel chtěl vzít úvěr,

vzal by si úvěr hypoteční, zajištěný pronajímanou nemovitostí.⁵ Naopak k tomu, aby si vzal podstatně dražší spotřební úvěr, nemá pronajímatel jako vlastník nemovitosti žádný důvod.

Některé názory jdou ještě dál a tvrdí, že kauce svou povahou vůbec není úvěr pro pronajímatele. Pronajímatel o žádný úvěr nájemce nežadá, s penězi zpravidla nijak disponovat nemůže, protože nikdy neví, zda a kdy je bude potřebovat na úhradu dluhů nájemce. Jedná se svou povahou o prvek zajištění pro případ nesplnění povinnosti, nikoli o úvěr.⁶ Bývá také argumentováno, že pokud by si nájemce sám uložil peníze z jistoty pro případ vzniku dluhu vůči pronajímateli (např. při vzniku škody v bytě), uložil by si je na běžný, případně spořicí účet, aby se k nim nejpozději při skončení nájmu rychle dostal. Úroky z jistoty pak přirovnávají k úrokům z krátkodobých termínovaných vkladů nebo vkladů na spořicí účet.

Je překvapivé, že dosavadní judikatura se tak jednoduše bez složitější argumentace přiklonila k závěru o podobnosti jistoty se spotřebitelskými bezúčelovými úvěry, které patří mezi jedny z nejdražších úvěrů. Přitom odborná veřejnost dosud inklinovala spíše k hledisku výše úroků z hypotečních úvěrů, nebo dokonce dluhopisů či vkladů, které všechny mají podstatně nižší úrokové sazby. Závěry odborné veřejnosti se přitom jeví jako přílehavější a také argumentačně podloženější.

Máme za to, že celá právní úprava úroků z jistoty je velmi nešťastná. Vzhledem k tomu, že nebyl vydán žádný právní předpis stanovující „úroky z jistoty“, dostávají se všechny strany do značné nejistoty. Dosavadní judikatura své závěry nijak nepodložila ani nevysvětlila, proč se přiklonila právě ke spotřebitelským úvěrům, když úvěrů u nás existuje celá řada. Přístup soudů je navíc mimo ekonomickou realitu, když složené kauce v naprosté většině případů leží uložené na účtech a pronajímatelé s nimi volně disponovat fakticky nemůžou, protože neví, kdy je budou potřebovat. Dle našeho názoru se dosavadní odborné názory přirovnávající složení jistoty k uložení na účtu (ať už běžném, spořicím nebo jiném krátkodobém vkladu) nejvíce blíží samé podstatě kauce a jejímu účelu, jako prv-

ku zajištění, nikoli úvěru. K odstranění nejistot však bude nezbytné, aby právní názor sjednotila judikatura Nejvyššího soudu nebo ještě lépe, aby byla věc upřesněna legislativní cestou.

JUDr. Martina Benešová, advokátka
Aegis Law, advokátní kancelář, s.r.o.

AegisLaw

Poznámky:

- ¹ Např. rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 sp.zn. 18 C 188/2019-257, ze dne 25. 1. 2022, rozsudek Okresního soudu v Nymburce sp.zn. 12 C 307/2019-141, ze dne 19. 8. 2021, rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 2 sp.zn. 47 C 74/2020-153, ze dne 15. 12. 2021, rozsudek Krajského soudu v Praze sp.zn. 26 Co 50/2022 ze dne 18. 5. 2022 nebo rozsudek Městského soudu v Praze sp.zn. 16 Co 107/2022-198 ze dne 24. 5. 2022.
- ² Usnesení Ústavního soudu sp.zn. II. ÚS 2257/22, ze dne 6. 9. 2022.
- ³ Rozsudek Městského soudu v Praze sp.zn. 16 Co 107/2022-198 ze dne 24. 5. 2022.
- ⁴ HULMÁK, Milan, KABELKOVÁ, Eva. § 2254 [Jistota]. In: HULMÁK, Milan a kol. Občanský zákoník VI. Závazkové právo. Zvláštní část (§ 2055–3014). 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 390, marg. č. 14.
- ⁵ Např. BUUS, Tomáš. Úrok z jistoty při nájmu. Bulletin advokacie, 2016, č. 5, s. 26–30 nebo PYTELA, David. (Ne)zaplacení peněžité jistoty při nájmu a její úročení, dostupné na: (Ne)zaplacení peněžité jistoty při nájmu a její úročení - Seznam Médium nebo PINKAVA, Kristýna. Jistota (neboli kauce) u nájmu bytu: sporné otázky, dostupné na: Jistota (neboli kauce) u nájmu bytu: sporné otázky | epravo.cz.
- ⁶ Např. ZILVAR, Tomáš. Nikdo s jistotou neví, na jak vysoké úroky má nájemce právo z vratné kauce. Hlavně „nepronajímajte byt pracovníkům finančního úřadu“, dostupné na Nikdo s jistotou neví, na jak vysoké úroky má nájemce právo z vratné kauce. Hlavně „nepronajímajte byt pracovníkům finančního úřadu“ - Měšec.cz (mesec.cz).

Hmotněprávní způsoby vypořádání společného jmění manželů v rozhodovací praxi soudů

Z právní úpravy vypořádání společného jmění manželů (dále jen „SJM“) obsažené jak v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, tak v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „OZ“) výslovně nevyplývají konkrétní způsoby vypořádání SJM. Zásadní odlišnost představuje § 712 OZ umožňující subsidiární použití právní úpravy vypořádání podílového spoluvlastnictví podle § 1147 OZ. Nejvyšší soud ČR v recentním rozsudku ze dne 25. 3. 2024, sp. zn. 22 Cdo 925/2023 potvrdil, že subsidiární použití § 1147 OZ v poměrech vypořádání SJM možné je. Nařízení prodeje věci s rozdělením výtěžku je tudíž přípustným způsobem vypořádání SJM.

Jak již bylo řečeno, v rámci právní úpravy vypořádání obsažené v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „obč. zák.“) absentoval zákoný výčet způsobů vypořádání SJM. Soudní praxe za účinnosti zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník byla taková, že výlučnou formou vypořádání SJM bylo přikázání věci některému z bývalých manželů. Ve výjimečných případech podle okolností konkrétního případu mohlo být SJM vypořádáno i přikázáním věci do podílového spoluvlastnictví bývalých manželů, což vycházelo z rozhodnutí Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 22. 8. 1969, sp. zn. 4 Co 313/6 (publikovaném pod č. 76/1970 ve Sběrce rozhodnutí a stanovisek).

Již v roce 1974 byl Nejvyšším soudem ČR připuštěn princip výlučného přiká-

zání, a to v rozsudku ze dne 25. 4. 1974, sp. zn. 3 Cz 15/74, publikovaném ve Sborníku IV Nejvyššího soudu ČSSR, Nejvyššího soudu ČSR a Nejvyššího soudu SSR, o občanském soudním řízení a řízení před státním notářstvím, což znamenalo, že bezpodílové spoluvlastnictví manželů (s účinností od 1. 7. 1998 podle novely obč. zák. provedené zákonem č. 91/1998 Sb. nahrazeno společným jměním manželů) mohlo být vypořádáno přikázáním veškerých věcí do vlastnictví jednoho z manželů.

Ze strany soudů však byla dlouhodobě odmítána možnost vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů a později SJM jinými než výše uvedenými způsoby. Nabízelo se přitom ke zvážení obdobné použití právní úpravy vypořádání podílového spoluvlastnictví podle

§ 142 obč. zák., které taxativním způsobem stanovovalo možné způsoby vypořádání podílového spoluvlastnictví, a to:

- a) reálné rozdělení věci,
- b) přikázání věci jednomu nebo více spoluvlastníkům za náhradu,
- c) prodej věci a rozdělení výtěžku mezi spoluvlastníky podle jejich podílu.

Nejvyšší soud za účinnosti zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník nicméně konstatoval, že není možné analogické použití § 142 obč. zák. při vypořádání SJM, čímž nepřipustil možnost vypořádat SJM nařízením prodeje, případně reálným rozdělením věci, a to zejména z důvodu odlišné povahy podílového spoluvlastnictví a SJM (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 20. 10. 2004, sp. zn. 22 Cdo 1399/2004). Nejvyšší soud přitom vycházel z dobo-

**Amsterdam • Bratislava • Bucharest • Budapest • Frankfurt
Madrid • Milan • Paris • Prague • Sofia • Vienna • Warsaw**

actlegal.com • actlegal-czechia.com

**Recommended
Czech Law Firm**
•
The Legal 500

**Recommended
Czech Law Firm**
•
ILFR1000

2018-2023
**Právnícká firma
roku**

vého článku nazvaného K možnosti vypořádání zaniklého bezpodílového spoluvlastnictví nařízením prodeje, popřípadě reálným rozdělením věci autorka JUDr. Evy Sekaninové a JUDr. Ludmily Říhové publikovaného v časopise Socialistická zákonnost č. 8/1988, který se vyhradil proti možnosti vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví prodejem, popřípadě rozdělením věci.

S přijetím zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník však bylo do právní úpravy vypořádání SJM zakotveno ustanovení § 712 umožňující subsidiární použití právní úpravy společnosti (§ 2716 a násl. OZ), popřípadě spoluvlastnictví (§ 1115 a násl. OZ), a to v případech, kde právní řád nestanoví zvláštní pravidla o SJM. Zakotvením ustanovení § 712 do zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník se tudíž soudní praxi otevřel prostor pro úvahu na tím, nakolik lze do poměru vypořádání SJM použít ustanovení o vypořádání podílového spoluvlastnictví podle § 1147 OZ.

Soudy k této právní úpravě nicméně přistupovaly opatrně. Až Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 22. 9. 2020, sp. zn. 22 Cdo 2068/2019 výslovně potvrdil možnost podpůrné aplikace způsobů vypořádání SJM podle úpravy vypořádání podílového spoluvlastnictví, kdy konstatoval, že „Úprava vypořádání SJM obsažená v zákoně č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, se co do základních hmotněprávních souvislostí zásadně neliší od úpravy zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník (dále jen „obč. zák.“). Nevyplývají z ní výslovně (stejně jako v zákoně č. 40/1964 Sb., občanský zákoník) žádné konkrétní způsoby vypořádání SJM. Pouze podpůrně lze uvažovat o aplikaci způsobů vypořádání podle úpravy podílového spoluvlastnictví (§ 712 o. z.). Lze proto připustit, stejně jako za účinnosti zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, způsob vypořádání příkazáním majetkových hodnot do výlučného vlastnictví některému z bývalých manželů, ale i příkazáním oběma manželům společně. To ostatně při subsidiárním použitelnosti úpravy vypořádání podílového spoluvlastnictví výslovně připouští i § 1147 o. z.“¹

K možnosti vypořádání SJM rozdělením věci nebo prodejem věci a rozdělením

výtěžku soudní praxe i nadále zastávala negativní postoj. Odborná literatura v poměrech zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník se přitom přiklání k závěru, že prodej věci a rozdělení výtěžku je dalším možným způsobem vypořádání SJM.² Vypořádání SJM prodejem věci a rozdělením výtěžku připustil v recentním rozhodnutí rovněž Nejvyšší soud, a to v rozsudku ze dne 25. 3. 2024, sp. zn. 22 Cdo 925/2023.

V daném případě Okresní soud ve Frýdku-Místku rozsudkem ze dne 24. 5. 2021, č. j. 16 C 176/2018-226 vypořádal SJM účastníků řízení tak, že nařídil prodej rodinného domu s tím, že výtěžek z prodeje bude rozdělen rovným dílem mezi účastníky, a dále nařídil prodej podílu účastníků řízení o velikosti id. ½ na lesním pozemku s tím, že výtěžek z prodeje bude rozdělen rovným dílem mezi účastníky. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že rozdělení domu není dobře možné, neboť předmětný rodinný dům zahrnuje celkem tři bytové jednotky o dispozici 3+1, které nelze vhodně rozdělit na dvě stejné části. Rovněž vyloučil možnost příkazání domu do podílového spoluvlastnictví účastníků, a to z důvodu silně narušených vztahů mezi účastníky řízení jako bývalými manželi. V neposlední řadě nepřistoupil k příkazání domu do výlučného vlastnictví některého z účastníků, a to s ohledem na nedostatečnou solventnost účastníků, kdy ani jeden z účastníků neměl k dispozici dostatečné finanční prostředky k vyplacení vypořádacího podílu druhému z účastníků. Soud prvního stupně přitom vycházel z § 712 OZ, na základě kterého mu zákon umožňuje společné jmění účastníků vypořádat i nařízením prodeje věci, a to podle § 1147 OZ upravujícího způsoby vypořádání podílového spoluvlastnictví.

Proti rozsudku Okresního soudu ve Frýdku-Místku bylo jedním z účastníků podáno odvolání, přičemž Krajský soud v Ostravě jako odvolací soud rozsudkem ze dne 5. 10. 2022, č. j. 16 Co 231/2021-308 změnil rozsudek soudu prvního stupně pouze tak, že nařídil prodej rodinného domu, a to včetně příslušenství tvořeného zejména garáží, a dále nařídil prodej podílu účastníků na lesním pozemku s tím, že výtěžek z prodeje bude v obou případech rozdělen rovným dílem mezi účastníky. Odvolací soud se ztotožnil s argumentací soudu prvního stupně, že

v poměrech zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník je prodej věci a rozdělení výtěžku dalším přípustným způsobem vypořádání SJM.

Proti rozsudku odvolacího soudu bylo jedním z účastníků podáno dovolání. Dovolatel nesouhlasil s vypořádáním SJM nařízením prodeje a rozdělením výtěžku mezi účastníky. Podle dovolatele měly soudy zohlednit, že jeden z manželů má i nadále o vlastnictví rodinného domu zájem a rovněž ničeho nebránilo příkazání nemovitosti do podílového spoluvlastnictví. Dovolatel namítal, že v poměrech zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník není možné vypořádání SJM nařízením prodeje a rozdělením výtěžku, neboť s takovým postupem jsou spojeny okolnosti, které zákon nepředpokládá.

Nejvyšší soud rozhodl, že napadené rozhodnutí odvolacího soudu je správné a dovolání shledal nedůvodným, proto dovolání zamítl. Nejvyšší soud se ztotožnil s právní argumentací soudu prvního stupně i soudu odvolacího a opětovně potvrdil, že subsidiární použití § 1147 OZ, které stanoví způsoby vypořádání podílového spoluvlastnictví, v poměrech SJM možné je. Nejvyšší soud se však zabýval otázkou, zda je možné použití všech způsobů vypořádání podílového spoluvlastnictví uvedených v § 1147 OZ, a to včetně vypořádání nařízením prodeje věci a rozdělením výtěžku.

Nejvyšší soud zhodnotil, že se již není nadále možné přiklánět k závěrům starší rozhodovací praxe, která odmítala vypořádání SJM prodejem věci a rozdělením výtěžku, a to zejména s ohledem na výslovné zakotvení subsidiární aplikovatelnosti ustanovení o vypořádání spoluvlastnictví do poměrů vypořádání SJM podle § 712 OZ. Nejvyšší soud zdůraznil, že „pokud současná právní úprava v § 712 o. z. výslovně odkazuje na právní úpravu spoluvlastnictví, která zahrnuje i způsoby vypořádání podílového spoluvlastnictví stanovené v § 1147 o. z., odkazuje i na vypořádání prodejem věci a rozdělením výtěžku. Tento způsob vypořádání v poměrech SJM současně zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, na žádném místě výslovně nevylučuje, přičemž tato možnost není ani v rozporu s vlastním účelem vypořádání SJM, respektive jeho použití není nijak vyloučeno bezpodílovým charakterem SJM, ne-

boť účelem vypořádání společného jmění (podobně jako v případě podílového spoluvlastnictví) jistě není nutit (bývalé) manžele do vlastnictví či spoluvlastnictví věci, které tvořily jejich společné jmění.⁴³

Jak zdůraznil Nejvyšší soud, účelem vypořádání SJM je spravedlivé uspořádání právních poměrů (bývalých) manželů. Nemožností vypořádat SJM prodejem věci a rozdělením výtěžku by byli manželé nuceni do vlastnictví nebo spoluvlastnictví, což není cílem a účelem vypořádání SJM. Nejvyšší soud navíc uvedl, že v případě, kdy by manželé souhlasně požadovali vypořádat SJM prodejem věci a rozdělením výtěžku, by nedávalo smysl bránit takovému postupu. Pokud by soudy namísto toho přikázaly věc do podílového spoluvlastnictví účastníků, vedlo by to pouze ke vzniku vyšších finančních nákladů, neboť následně by manželé museli podat žalobu na zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví.

Prodej věci a vypořádání výtěžku však mohou jako způsob vypořádání SJM soudy zvolit i za situace, že s tímto řešením některý z manželů nesouhlasí, jelikož soud není v řízení o vypořádání SJM vázán návrhy účastníků řízení na způsob vypořádání SJM s ohledem na § 153 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád. Nejvyšší soud v této souvislosti nastínil situaci, kdy naopak považuje za vhodné využít tohoto způsobu vypořádání SJM. „Typickým příkladem může být situace, v níž mají manželé ve společném jmění např. pou-

ze jednu velmi hodnotnou věc (typicky nemovitost), přičemž ani jeden z nich nemá dostatek finančních prostředků na vyplacení druhého z manželů (a případné další vypořádávané položky společného jmění hodnotu podílu na nemovitosti nedorovnají), a současně jsou jejich vzájemné vztahy po rozvodu natolik narušené, že nelze předpokládat rozumnou domluvu ohledně správy společné věci, protože je vyloučeno přikázání dané nemovitosti do jejich podílového spoluvlastnictví (či jejího rozdělení na bytové jednotky, pokud by to bylo možné), anebo by to pouze zapříčinilo okamžité zahájení dalšího sporu o zrušení a vypořádání tohoto podílového spoluvlastnictví.“⁴⁴

Z pohledu recentní judikatury je tudíž v poměrech vypořádání SJM s odkazem na § 712 OZ možné subsidiární použití § 1147 OZ, jenž stanoví způsoby vypořádání podílového spoluvlastnictví, a to včetně prodeje věci a rozdělení výtěžku. Přijetí tohoto řešení má podle Nejvyššího soudu umožnit soudní praxi dalším možným způsobem vypořádání dosáhnout obecně zdůrazňovaného požadavku rozumného a spravedlivého uspořádání právních poměrů bývalých manželů ohledně společného jmění manželů. Při volbě způsobu vypořádání SJM mají soudy přihlížet rovněž ke vzájemnému vztahu bývalých manželů, jakož i zohledňovat požadavek tzv. solventnosti. Lze proto do budoucna předpokládat, že prodej věci a rozdělení výtěžku se stane jedním z běžných způsobů vypořádání

SJM, v určitých případech dokonce jediným možným.

Bude proto zajímavé sledovat, jak se soudy budou do budoucna stavět k možnosti vypořádání SJM nařízením prodeje věci a rozdělením výtěžku.

Mgr. Eliška Schiller, advokátní koncipient
PPS advokáti s.r.o.

Poznámky:

- ¹ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 9. 2020, sp. zn. 22 Cdo 2068/2019.
- ² KRÁLÍK, M. § 740 In: PETROV, J., VÝTISK, M., BERAN, V. a kol. Občanský zákoník. 2. vydání (2. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2023, marg. č. 14.
- ³ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 3. 2023, sp. zn. 22 Cdo 925/2023.
- ⁴ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 3. 2023, sp. zn. 22 Cdo 925/2023.

epravo.cz online

AI ve skutečné právní praxi, rozvoj dovedností právníků a případové studie

V dnešním rychle se měnícím světě je nezbytné, aby se právníci a poradci vybavili novými dovednostmi. Tento seminář se zaměřuje na klíčové dovednosti pro moderní právníky a poradce a poskytne praktické rady, jak je rozvíjet.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

Schválení návrhu zákona o domácím násilí: krok vpřed za větší ochranou obětí

Pojem domácího násilí se na první pohled může většině populace jevit jako jasný a všerhající. Ve skutečnosti se však jedná o poměrně široké a nejednoznačné slovní spojení, na jehož výkladu se po dlouhé roky nemohly shodnout ani v této oblasti činné státní instituce, jež tak postupovaly často zcela nejednotně.

Tomu by ovšem měl být konec. Dne 29. 5. 2024 vláda schválila návrh zákona o domácím násilí, jenž by měl v systému ochrany před domácím násilím zavést jednotnou definici domácího násilí a také posílit práva obětí v občanskoprávním a přestupkovém řízení.

Dle statistických údajů intervenčních center v České republice má násilné chování ve společném obydlí stále vzrůstající tendenci. Například v roce 2023 bylo v České republice celkem 1268 případů vykázaní násilné osoby ze společného obydlí na základě rozhodnutí Policie ČR (dle zákona č. 135/2006 Sb.), což je o 181 případů více než v roce předcházejícím, tedy v roce 2022. Nejčastěji se jednalo o případy násilí v soužití: nezletilé dítě – rodič (931) družka/druh (497) a manželé (370).¹ Na policii se přitom obrátí jen každá pátá oběť domácího násilí.

Dosavadní problém spočíval zejména v roztržitosti právní úpravy, kdy sousloví „domácí násilí“ explicitně zmiňovalo 8 zákonů, přičemž žádný z nich neobsahoval jeho legální definici. Roztržitost chápání tohoto slovního spojení se pak odrážela i v následném přístupu a pomoci ze strany policie, soudů, lékařů, sociálně-právní ochrany dětí (dále jen „OSPOD“) a dalších orgánů a institucí směrem k obětem, které chápou a definují domácí násilí různě. Zavedením jednotné definice a sjednoceného přístupu tedy bude umožněno zachytit a řešit problematiku domácího násilí efektivněji a ve všech jeho podobách.

V zákoně č. 89/2012 Sb., občanském zákoníku, tak má být nově zakotvena následující definice:

§ 3021

Domácí násilí

(1) Domácím násilím se rozumí násilné jednání vůči oběti v jakékoli formě, při

kterém zpravidla dochází ke zneužívání moci nebo nerovného postavení a kterým a) bylo nebo mělo být neoprávněně zasaženo do její tělesné integrity, b) bylo nebo mělo být neoprávněně opakovaně nebo vážně zasaženo do její duševní integrity, svobody nebo důstojnosti, zejména v intimní oblasti, do její vážnosti, cti nebo soukromí nebo c) byla vážně ohrožena nebo narušena její schopnost uspokojovat své základní potřeby nebo základní potřeby členů společné domácnosti.

(2) Obětí domácího násilí může být

- osoba, která s osobou dopouštějící se domácího násilí žije nebo žila ve společné domácnosti nebo ji opakovaně a dlouhodobě navštěvuje,
- osoba blízká nebo ten, kdo jí dříve byl, nebo rodič společného dítěte nebo ten, kdo s osobou dopouštějící se domácího násilí vykonává rodičovskou odpovědnost.²

Definice tedy vedle fyzického, psychického či sexualizovaného násilí pamatuje i na násilí ekonomické, spočívající v omezování přístupu oběti k finančním prostředkům a prostřednictvím toho také k omezování každodenní činnosti oběti. Kromě toho definice zakotvuje, že oběť nemusí být chápána pouze jako člověk, jenž s násilníkem žije ve společné domácnosti, jak by si mnozí z přívlasku „domácí“ mohli dovozovat, ale také osoba blízká či rodič společného dítěte.

V souvislosti se zavedením jednotné definice se nová právní úprava dotýká i několika dalších aspektů s touto problematikou souvisejících, jež se v průběhu času ukázaly jako problematické.²

Dostatečná ochrana práv dětí v trestním řízení

V situacích, kdy se dítě ocitá v pozici oběti trestného činu, má právo na bez-

platného zmocněnce, který dítě v trestním řízení zastupuje a hájí jeho práva. V praxi mohou nastat dvě různé situace. Prvním případem je situace, kdy si zmocněnce zvolí samo dítě. Pokud si však dítě zmocněnce nezvolí, tak jej určuje soud a musí jim být kvalifikovaný advokát. Praxe však ukazuje, že se do role zmocněnců často určují sami pracovníci OSPOD, kteří kvůli nedostatečné právní kvalifikaci nemohou dostatečně chránit práva dítěte v trestním řízení.

Návrh zákona proto nově zavádí povinnost pracovníků OSPOD podat soudu návrh na ustanovení zmocněnce v trestním řízení, ve kterém je dítě obětí trestného činu.³

Povinné odebrání zbraně pachatelům domácího násilí při vykázaní ze společného obydlí s obětí

Velkým projevem dosavadní nejednotnosti v postupu jednotlivých orgánů bylo odebrání zbraně pachatelům domácího násilí při vykázaní ze společného obydlí s obětí, které spočívalo na volném uvážení policistů, kteří se na vykázaní násilné osoby podíleli. Samotný institut vykázaní, zakotvený v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, je preventivním opatřením směřujícím k ochraně obětí domácího násilí, jenž spočívá v možnosti vykázaní násilné osoby z obydlí, které násilná osoba sdílí s obětí.

Dosavadní právní úprava zakotvuje vykázaní v délce 10 dnů ode dne jeho provedení, nově však návrh zákona dobu prodlužuje na dva týdny, přičemž současně zpřísnuje podmínky, za kterých k vykázaní dochází. Nejen, že dotyčná násilná osoba musí neprodleně opustit prostor vymezený policistou v potvr-

zení o vykázání, zdržet se vstupu do daného prostoru, zdržet se styku nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou a vydat policistovi na jeho výzvu všechny klíče od společného obydlí, které drží, ale nově také musí bezpodmínečně na výzvu policisty odevzdat držené střelné zbraně, střelivo a související doklady.⁴

Tímto krokem by tak mělo dojít k významnému kroku v rámci sjednocení praxe a k předcházení riziku použití zbraně proti obětem domácího násilí s cílem ochrany života a zdraví oběti, dětí a dalších osob.

Zohlednění domácího násilí při vypořádání společného jmění manželů (SJM)

V neposlední řadě návrh zákona přináší novelu občanského zákoníku, jež stanovuje domácí násilí jako kritérium, jež má být zohledňováno při rozhodování o svěřeni dítěte do péče a při rozhodování o vypořádání společného jmění manželů při rozvodu.

Dle současné právní úpravy zůstává podíl obou manželů na vypořádávaném společném jmění manželů zásadně stejný a ani domácí násilí nemusí stačit pro stanovení odlišné velikosti podílů. Život oběti domácího násilí však ve většině případů nezůstává bez odezvy a důsledků spočívajících v následcích až už fyzického či psychického charakteru, přičemž ve většině případů tyto nároky oběti následně v rámci samostatného soudního řízení neuplatňují, neboť je pro ně důležitější vyhnout se dalšímu kontaktu s násilnou osobou a ubrat se v životě novým směrem.

Již dříve se soudy vyjadřovaly k nutnosti právní úpravu korigovat z důvodu zjevného rozporu s dobrými mravy, kdy nyní tuto myšlenku navíc podporuje a zakotvuje zmiňovaný návrh zákona, čímž nejen, že dojde k posílení právní jistoty a předvídatelnosti práva, ale také to poslouží jako psychická pomoc obětem v rámci iniciativy opuštění původce násilí.⁵

Zvláštní ochrana obětí domácího násilí i v přestupkovém řízení

Jako další významný přínos návrhu zákona je třeba zmínit posílení práv obětí

přestupků vykazující znaky domácího násilí.

Dle zákona č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, patří oběti domácího násilí mezi oběti zvláště zranitelné, což by mělo zakládat citlivější a obezřetnější přístup orgánů činných v trestním řízení vůči nim – jako například umožnění výsledku ze strany osoby stejného pohlaví jako je oběť.⁶

Prošetřované jednání ovšem mnohdy nenaplní skutkovou podstatu některého z trestných činů, jež s domácím násilím souvisí, a je tak posouzeno „pouze“ jako přestupek. V takovém případě osoba není považována za zvláště zranitelnou oběť a šetrnější přístup je jí odepřen. Zranitelnost dané osoby přitom nemusí být nikterak menší. Přesto je oběť vystavována nepříjemným situacím jako může být například přímé setkání s původcem násilí.

Z tohoto důvodu návrh zákona zakotvuje právo na doprovod důvěrníkem a právo na zabránění kontaktu s pachatelem násilí. Přestupkové komise také budou muset k obětem (po vzoru trestního řízení) přistupovat se zvláštní citlivostí s cílem zabránit druhotné viktimizaci.⁷

Závěr

Schválení návrhu zákona je tak sice stále začátkem dlouhé cesty, je však současně velkým krokem v dosavadní cestě za jednotnějším a ucelenějším přístupem k poskytování efektivní, včasné a adekvátní pomoci obětem domácího násilí a jejich ochraně.

Marta Lebdušková, paralegal
JUDr. Nikol Labuťová, právník
Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.

Poznámky:

- ¹ Statistické údaje intervenčních center v ČR srovnání roku 2022 až 2023. Online. www.domaci-nasili.cz. 2024. Dostupné z: <http://www.domaci-nasili.cz/wp-content/uploads/Koment%C3%A1%C5%99-APIC-2023.pdf>. [cit. 2024-05-30].
- ² Tisková zpráva: Vládní návrh zákona o domácím násilí zlepšil ochranu obětí. Online. [Vlada.gov.cz](https://vlada.gov.cz). 2024. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/tiskova-zprava-vladni-navrh-zakona-o-domacim-nasili-zlepsi-ochranu-obeti-205280/>. [cit. 2024-05-30].
- ³ PRO bezpečný domov. Online. [Probezpecnydomov.cz](https://www.probezpecnydomov.cz). 2024. Dostupné z: <https://www.probezpecnydomov.cz/#zakon>. [cit. 2024-05-30].
- ⁴ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů; § 44 a 45.
- ⁵ PRO bezpečný domov. Online. [Probezpecnydomov.cz](https://www.probezpecnydomov.cz). 2024. Dostupné z: <https://www.probezpecnydomov.cz/#zakon>. [cit. 2024-05-30].
- ⁶ Zákon č. 45/2013 Sb., o obětech trestných činů, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁷ Tisková zpráva: Vládní návrh zákona o domácím násilí zlepšil ochranu obětí. Online. [Vlada.gov.cz](https://vlada.gov.cz). 2024. Dostupné z: <https://vlada.gov.cz/cz/ppov/rovne-prilezitosti-zen-a-muzu/aktuality/tiskova-zprava-vladni-navrh-zakona-o-domacim-nasili-zlepsi-ochranu-obeti-205280/>. [cit. 2024-05-30].

Hlavní povinnosti, které přináší regulace digitálních financí

Nařízení MiCA¹ jako součást balíčku pro oblast digitálních financí představeného Evropskou komisí již v září 2020 vstoupilo v platnost na konci loňského roku. Jaká je situace o půl roku později a jaké nové povinnosti přinese tuzemská legislativa?

Aktuální stav

Nabízení kryptoaktiv veřejnosti není doposud v českém právním řádu speciálně regulováno. Obdobně i poskytování služeb souvisejících s kryptoaktivy je regulováno spíše okrajově. Poskytování služeb spojených s virtuálním aktivem je momentálně živností volnou,² při jejíž registraci platí zvýšená informační povinnost oznamovatele, a osoby poskytující služby spojené s virtuálním aktivem jsou pak povinnými osobami³ v oblasti prevence praní špinavých peněz a financování terorismu, které by měly zejména aktivně prověřovat své klienty a jejich investice do kryptoaktiv.

V jakém případě a na koho povinnosti dopadnou?

Stěžejním pojmem nařízení MiCA je kryptoaktivum,⁴ kterým se rozumí digitální zachycení hodnoty nebo práva, které může být převáděno a ukládáno elektronicky pomocí technologie distribuovaného registru nebo pomocí podobné technologie. Nařízení se naopak

nevztahuje na kryptoaktiva, která jsou jedinečná a nejsou zastupitelná jinými kryptoaktivy⁵ (tzv. NFTs – non-fungible tokens, v překladu nezastupitelné tokeny), a dále na některá další kryptoaktiva (například spadající do kategorie investičních nástrojů).

Nařízení MiCA zavádí dvě nové licenční kategorie (vydavatel tokenů vázaných na aktiva a poskytovatel služeb souvisejících s kryptoaktivy) – emitenti tokenů vázaných na aktiva nebo subjekty poskytující služby související s kryptoaktivy budou nově muset projít časově, personálně (požadavek na obecnou znalost evropského trhu s kryptoaktivy a schopnost poradenství vůči zákazníkovi) i finančně poměrně náročným licenčním řízením. MiCA navíc zavádí novou kategorii vydavatele elektronických peněžních tokenů, jimž jsou již licencované subjekty (banky a instituce elektronických peněz),⁶ které budou nově muset splňovat dodatečné podmínky dané nařízením, pokud vydávají elektronické peněžní tokeny. Některé další podmínky budou muset splnit i osoby nabízející tzv. zbytkovou kategorii

kryptoaktiv⁷ nebo osoby usilující o přijetí těchto kryptoaktiv k obchodování.

Návrh zákona o digitálních financích

Nové povinnosti postupně přibudou po schválení implementačního zákona,⁸ jehož návrh vláda na konci dubna poslala k projednání Poslanecké sněmovně. Návrh obsahuje některá ustanovení nezbytná ke sladění českého právního řádu s evropskou legislativou (kromě MiCA se týká hlavně i nařízení DORA).⁹ Vzhledem k tomu, že se v obou případech jedná o tzv. přímo účinná nařízení, návrh tuzemského zákona obsahuje pouze ustanovení za účelem jejich bezproblémové aplikace v České republice; primárně řeší působnost České národní banky v roli orgánu sektorového dohledu, některé její pravomoci a stanovuje sankce za porušení nařízení či zákona. ČNB získá právo uložit za porušení pravidel pokutu až do výše 50 milionů korun, zakázat poskytovateli krypto služeb činnost nebo případně uvádění určitých kryptoaktiv na trh. Návrh také zdůrazňuje známou zásadu finančněprávní regulace v podobě ochra-

**S NÁMI MÁTE PRÁVO
BÝT SAMI SEBOU.**

ny investorů, a proto v něm najdeme požadavky na udržování rezervy povinných subjektů a oddělení svěřeného majetku tak, aby nemohly být předmětem výkonu rozhodnutí nebo exekuce a byly vyřazeny z majetkové podstaty dlužníka v případě insolvenčního řízení. V případě platebních problémů bude primárním zájmem vydání všech kryptoaktiv a případně přístupových klíčů zákazníkům. Pokud by vzájemně zastupitelná kryptoaktiva v úschově nestačila k uspokojení všech zákazníků, dojde k rozdělení kryptoaktiv a poměrnému uspokojení klientů. Nejsou-li kryptoaktiva dělitelná, zvláštní insolvenční správce nedělitelná kryptoaktiva zpeněží, výtěžek poměrně rozdělí mezi klienty a zbylá část pohledávek bude řešena v úpadkovém řízení. Práce by měla také přibýt na stolech auditorů, kteří mají nově na roční bázi ověřovat přiměřenost opatření přijatých na ochranu svěřených prostředků a do konce dubna verifikovat řádné účetní závěrky poskytovatelů (obě zprávy se následně reportují ČNB).

Není zatím jisté, kdy bude zákon schválen a kdy začne platit – vláda počítá s optimistickým datem 30. června 2024, od kterého by mělo být možné zahájit licenční řízení u České národní banky osobám, které zamýšlí poskytovat služby související s kryptoaktivy. Smyslem co nejbližšího termínu je zachovat co největší kontinuitu poskytování služeb již aktivním subjektům, a umožnit novým zájemcům o vstup do odvětví, aby o povolení k činnosti požádali co nejdříve, protože je možné, že žádostí se z různých částí trhu sejde větší množství. Lhůta pro

vydání rozhodnutí o udělení povolení k činnosti poskytovatele služeb souvisejících s kryptoaktivy začíná běžet teprve s účinností nařízení MiCA (30. prosince 2024 – lhůty stanovené v tomto nařízení se do té doby neuplatní). Přechnodné období pro podnikatele s kryptoaktivy podle živnostenského zákona, kteří podají žádost do 31. července 2025, pak potrvá do udělení nového povolení, nejdéle však do 1. července 2026.

Závěr

Vzhledem k tomu, že nařízení MiCA má za cíl přinést jednotný přístup k regulaci kryptoaktiv napříč celou Evropskou unií, je důležité, aby Česká republika zajistila hladkou a včasnou implementaci tohoto nařízení. To zahrnuje nejen legislativní změny, ale také přípravu dozorových orgánů a vzdělávání klíčových aktérů na trhu. V případě úspěšné implementace může MiCA přinést českému trhu s kryptoaktivy větší důvěryhodnost, vstřícnější přístup k podnikatelům ze strany bankovních institucí a přilákat více investorů, čímž podpoří růst tohoto dynamického odvětví.

Mgr. Ondřej Kučera, právník
KLB Legal, s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1114 ze dne 31. května 2023 o trzích kryptoaktiv.
- ² Příloha 4 bod 81 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání.
- ³ Podle § 2 odst. 1 písm. l) zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.
- ⁴ Čl. 3 odst. 1 bod 5 nařízení MiCA.
- ⁵ Čl. 2 odst. 3 nařízení MiCA.
- ⁶ Podle § 66 zákona č. 370/2017 Sb., o platebním styku.
- ⁷ Hlava II nařízení MiCA.
- ⁸ Zákon o implementaci předpisů Evropské unie v oblasti digitalizace finančního trhu (zákon o digitalizaci finančního trhu).
- ⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/2554 ze dne 14. prosince 2022 o digitální provozní odolnosti finančního sektoru.

epravo.cz online

AI v advokacii prakticky

Nezáleží na tom, zdali jste úplný začátečník nebo si už s AI hraje, po skončení webináře budete nabití vědomostmi, jak nad umělou inteligencí přemýšlet a jak ji KONKRÉTNĚ zapojit do vašeho života.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

Představuje trestný čin zásah do práva na ochranu osobnosti poškozeného?

Městský soud v Praze („odvolací soud“) ve svém nedávném rozhodnutí dospěl k závěru, že trestný čin nepředstavuje zásah do práva na ochranu osobnosti poškozeného, týká-li se takový trestný čin jeho majetku, neboť: „Trestná činnost byla namířena proti majetku žalovaného.“ Dle odvolacího soudu pak platí, že: „(...) právo majetkové bez dalšího do okruhu přirozených práv člověka nespadá, neboť se samo o sobě nespájí se samou podstatou člověka, s jeho tělesně – psychosociální integritou. S majetkem i bez majetku může žít člověk dlouhý spokojený život ve zdraví, se ctí, důstojností a dobrou pověstí.“¹

Stručný popis věci

Řízení o žalobě na ochranu osobnosti předcházelo mnohaleté trestní řízení zakončené pravomocným rozsudkem Vrchního soudu v Praze.² Všichni tři obžalovaní byli shledáni vinnými ze zločinu podvodu ve stádiu pokusu, kterého se dopustili vůči poškozenému, a odsouzeni k příslušným trestům.

Poškozený a jeho manželka posléze podali na odsouzené žalobu na ochranu osobnosti a požadovali od nich omluvu a peněžité zadostiučinění za zásah do svých osobnostních práv zejména na soukromý a rodinný život. Soud prvního stupně tomuto nároku vyhověl v celém rozsahu, a to dokonce s tím, že požadovanou a přiznanou výši zadostiučinění považuje vzhledem k okolnostem věci za

spíše nízkou.³ Městský soud v Praze však dospěl ke zcela odlišnému závěru s tím, že trestná činnost je majetkovou trestnou činností a s rodinným životem žalobců nijak nesouvisí.

Dotýká se majetková trestná činnost jen a pouze majetku a s osobnostními právy poškozeného nemá nic společného?

Městský soud v Praze svůj závěr založil na tom, že se trestná činnost žalovaných nedotýká jiných zájmů žalobců, než zájmu majetkového, přičemž zájem majetkový není přirozeným právem člověka požívajícím právní ochrany v rámci jeho osobnostních práv, a proto se o zásah do osobnostních práv žalobců nejedná. Autor článku s tímto závěrem Městského soudu v Praze nesouhlasí, neboť útok na

majetek poškozeného nelze bez dalšího oddělit od útoku na jeho osobnost. Součástí osobnosti člověka přirozeně není a z podstaty věci ani nemůže být samotný majetek. Jistě jí ale je právo člověka utvářet, mít, prožívat, udržovat, rozvíjet či ukončovat vztahy k předmětu jeho vnímání, ať již hmotnému (lidé či věci) či nehmotnému (ideje), a v těchto vztazích se cítit bezpečně. Ohrožení či ztrátu majetku pak člověk nevnímá pouze z hlediska vlastnictví, ale především z hlediska narušení svých vztahů a jejich bezpečnosti, do níž spadá i právo na pocit jistoty v materiálním zajištění.

Vztah a vnímání vztahu jako součást osobnosti člověka

Nejen v projednávané věci, ale i v řadě dalších obdobných případů, trestná čin-

nost, která směřuje primárně k obohacení pachatelů na úkor poškozených, nezasahuje pouze do jejich vlastnického práva, jehož součástí je i právo na ochranu majetku, ale především do práva na klidný, nerušený a bezpečný soukromý a rodinný život.

Jakkoli by trestná činnost byla namířena pouze proti majetku poškozeného, není to z hlediska osobnostního práva majetek sám o sobě, co je předmětem útoku, ale je to poškozený (jeho osobnost), kdo má k danému majetku vztah. Tento vztah a jeho vnímání a prožívání pak jistě představují psychosociální integritu osobnosti člověka a jsou její součástí. Úkolem soudu má být zjistit, zda takový vztah existuje, zda a jak se projevuje v soukromém životě člověka a zda jeho narušení představuje zásah do jeho osobnostních práv.

Co je předmětem osobnostního sporu

Předmětem osobnostního sporu není a nemůže být ochrana vlastnického práva před škůdci. K tomu slouží jiné právní prostředky. Ostatně i žalobci nejprve roky hájili a při vynaložení extrémního úsilí uhájili své vlastnické právo před útokem skupiny odsouzených pachatelů. Až následně se po soudu domáhali odstranění závadných následků na jejich soukromém a rodinném životě, které jim v důsledku trestného jednání odsouzených vznikly.

Předmětem osobnostního sporu však vždy musí být posouzení, zda trestným činem bylo zasaženo do osobnostních práv poškozených, která nespočívají v právu vlastnit majetek, nýbrž v právu mít k tomuto majetku vztah. Tím spíše, jedná-li se o majetek rodinný ovlivňující vztahy mezi členy rodiny a soukromé mezilidské vztahy v okruhu dalších lidí, ve kterém poškození žijí a do něhož bylo citelně zasaženo.

Pokud by soud dospěl k závěru, že žalobci snad k majetku žádný vztah neměli, pak by jeho závěr o tom, že člověk může žít dlouhý spokojený život ve zdraví, se ctí a důstojností a dobrou pověstí, nejspíš platil. Tak tomu ale nemůže být v případě, kdy byl klidný rodinný a soukromý život žalobců doslova převrácen vzhůru nohama v důsledku útoku sofistikované skupiny pachatelů na ně prostřednictvím jejich majetku, čemuž se – protože ten-

to majetek představoval klíčové mezigenerační rodinné dědictví, k němuž měli a mají hluboký vztah – museli bránit. Osobnostní újma poškozeného a jeho manželky způsobená trestnou činností nespočívá v tom, že musí vynakládat finanční prostředky na svoji obranu, ale v tom, že nemohli a vzhledem k aktuálnímu rozhodnutí Městského soudu v Praze nadále nemohou žít svůj život klidně a nerušeně, tedy způsobem, jakým by žili, pokud by proti nim, či jejich majetku, trestný čin spáchán nebyl.

Závěr

Jako políček oběma žalobcům pak vyznívá odůvodnění rozhodnutí Městského soudu v Praze ohledně nároku na náhradu nákladů řízení: „Odvolací soud shledal v tomto případě okolnosti hodné zvláštního zřetele v tom, že žalovaní se dopustili trestného činu, který byl namířen proti žalobcům, a byť právní nárok na náhradu nemajetkové újmy není dán, z hlediska mravního (morálního) se žalovaní měli žalobkyni dávno alespoň omluvit. Žalovaní ovšem neprojevíli jakoukoli lítost, neposkytli ani omluvu (...).“ Sám odvolací soud si je zjevně vědom toho, že se majetková trestná činnost netýká pouze majetku, nýbrž i jeho majitele, a dále pak i skutečnosti, že žalobcům zadostiučinění náleží. Navíc si tak sám protiřečí, pokud jednou považuje trestnou činnost zaměřenou pouze proti majetku žalobců a jednou přímo proti nim.

Lze jen doufat, že se tuto otázku v dalších fázích řízení podaří vyřešit tak, aby potřebě morální satisfakce, o níž v dané věci soudy nepochybují, bylo učiněno zadost. Právo na ochranu osobnosti je právními předpisy a rozhodovací praxí soudů dlouhodobě formulováno široce právě z toho důvodu, aby pokrylo případy, kdy je z mravního hlediska zcela zjevné, že k zásahu do osobnosti člověka došlo. Jeho zužování vytvářením umělých veskrze interpretačních překážek není žádoucí, neboť paradoxně poskytuje soudní ochranu škůdcům a ne poškozeným. V nejzazším důsledku by se tak mohlo jednat až o porušení principu spočívajícího v zákazu odepření spravedlnosti.

Dovětek

Dne 31. ledna 2024 vydal Nejvyšší soud České republiky ve věci rozhodnutí

č. j. 25 Cdo 2482/2023, kterým rozsudek odvolacího soudu v podstatné části zrušil a vrátil věc zpět k dalšímu řízení s tím, že: „Dovolací soud se však neztotožňuje se závěrem odvolacího soudu, že v důsledku zásahu do majetkových práv žalobců nemohlo dojít ke vzniku nemajetkové újmy, za niž lze požadovat přiměřené zadostiučinění. (...) Nejvyšší soud v tomto směru připomíná, že nepřichází-li v úvahu náhrada nemajetkové újmy na jiných než přirozených osobnostních právech podle jiných zvláštních zákonných ustanovení, zakládá poškozenému právo na její náhradu § 2971 o. z.“⁴ Žalobcům tak stále zbývá jiskřička naděje na spravedlivé posouzení jejich věci.

Mgr. Jiří Melkus, advokát
MELKUS KEJLA & PARTNERS
advokátní kancelář s.r.o.

MELKUS KEJLA
& PARTNERS

Poznámky:

- ¹ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. června 2023, č. j. 22 Co 50/2023-231.
- ² Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 14. února 2018, sp. zn. 9 To 75/2017. Odsouzení proti tomuto rozhodnutí neúspěšně brojili jak dovoláním u Nejvyššího soudu ČR (usnesení ze dne 31. října 2018, č. j. 8 Tdo 1113/2018-54), tak jednotlivě ústavními stížnostmi u Ústavního soudu (usnesení ze dne 2. dubna 2019, č. j. II.ÚS 329/19; usnesení ze dne 12. března 2019, č. j. I.ÚS 314/19; a usnesení ze dne 26. března 2019, č. j. II.ÚS 320/19).
- ³ Rozsudek soudu prvního stupně ze dne 12. ledna 2023, č. j. 16 C 82/2021-189.
- ⁴ Na jiném místě Nejvyšší soud zcela trefně poznamenal: „Pouze na okraj dovolací soud podotýká, že ačkoliv člověk jistě může vést spokojený život, přijde-li o rozsáhlé dědictví, s jistou mírou pravděpodobnosti bude jeho život spokojenější, pokud se tak nestane.“

Matzner
Legal

Matzner

Tax & Accounting

Komplexnost a provázanost právní,
daňové a účetní problematiky

www.matzner.legal

Není nečinnost jako nečinnost, aneb obrana proti nečinnosti povinných subjektů podle informačních zákonů

Pokud jste někdy žádali orgány veřejné správy o poskytnutí informací, pravděpodobně jste postupovali podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, lidově označovaného jako „stošestka“ (dále jen „ZSPI“). Veřejnost však přichází již podstatně méně často do styku se starším bratrem uvedeného zákona, a to sice se zákonem č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí (dále jen „zákon o právu na informace o životním prostředí“). Jak již název napovídá, představuje posledně zmíněný předpis realizaci ústavně zaručeného práva na včasné a úplné informace o životním prostředí ve smyslu článku 35 odst. 2 Listiny.¹ Právo na přístup k informacím o životním prostředí je rovněž obsahem prvního pilíře, často v souvislosti s životním prostředím skloňované, Aarhuské úmluvy.²

Podle zákona o právu na informace o životním prostředí postupuje žadatel tehdy, pakliže jím požadovaná informace je informací o životním prostředí, jejichž demonstrativní výčet stanoví § 2 písm. a) předmětného zákona (jde ku příkladu o informace o stavu životního prostředí, jeho jednotlivých složek, využívání přírodních zdrojů či vlivech staveb, činností, technologií a výrobků na životní prostředí). Jde tak o zvláštní právní úpravu (lex specialis) ve vztahu k obecné úpravě obsažené v ZSPI. S takovým přístupem

ostatně ZSPI počítá, když ze své působnosti vylučuje poskytování těch informací, jejichž zpřístupňování je komplexně upraveno zvláštním právním předpisem.³

Přestože se zákonodárce v poslední době snaží úpravu obou informačních zákonů sobě navzájem přiblížit, čehož důkazem je zejména novela č. 241/2022 Sb., kterou byl zákon o právu na informace o životním prostředí obohacen o informační příkazy či možnost žádat úhradu za mimořádně rozsáhlé vyhledávání informací, přesto mezi nimi přetrvává značný

počet rozdílů, které je třeba v praxi reflektovat.

Nečinnost povinného subjektu při vyřizování žádosti o informace

Jeden ze zásadních rozdílů spočívá v řešení nečinnosti povinného subjektu při vyřizování žádosti o informace. Zákon o právu na informace o životním prostředí ukládá povinnému subjektu informaci zpřístupnit ve lhůtě bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 30 dnů, ledaže by si zvláštní okolnosti výjimečně vynu-

covaly prodloužení této lhůty, nejvýše však do 60 dnů.⁴ ZSPI oproti tomu obsahuje kratší lhůtu v délce 15 dní od obdržení žádosti o informace,⁵ jež může být ze závažných důvodů specifikovaných v § 14 odst. 6 ZSPI povinným subjektem prodloužena.

Ale co se stane, pakliže povinný subjekt výše uvedené lhůty nedodrží?

Řešení nečinnosti povinného subjektu podle zákona o právu na informace o životním prostředí

Zákon o právu na informace o životním prostředí takovou nečinnost řeší prostřednictvím fikce negativního rozhodnutí. Pokud tedy povinný subjekt informace včas neposkytne či nevydá rozhodnutí o odepření zpřístupnění informace, „má se za to, že rozhodl informace odepřít“.⁶ S tímto poměrně specifickým institutem se bylo lze v minulosti setkat též v původním znění § 15 ZSPI, a to až do 22. 3. 2006. V současnosti fikci rozhodnutí upravuje například též zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, jež obsahuje fikci povolení spojení soutěžitelů,⁷ zde však, na rozdíl od zákona o právu na informace o životním prostředí, jde o fikci rozhodnutí pozitivního.

V daném případě se tak finguje, že rozhodnutí vydáno bylo, ačkoliv ve skutečnosti neexistuje. S tím pak nutně souvisí i možnost obrany proti takové nečinnosti povinného subjektu. Vzhledem k tomu, že zde bylo (byť pouze v důsledku fikce) vydáno rozhodnutí správního orgánu, může se vůči němu žadatel bránit odvoláním ve smyslu § 81 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). S ohledem na to, že napadené fiktivní rozhodnutí nedisponuje jakýmkoliv odůvodněním, je jediným logickým vyústěním jeho zrušení odvolacím správním orgánem pro nepřezkoumatelnost.⁸

Může nicméně vyvstat otázka, jak má odvolací správní orgán následně postupovat, resp. jaký je vztah tohoto fiktivního rozhodnutí k poměrně nově do zákona o právu na informace o životním prostředí vloženému správnímu informačnímu příkazu. Podle § 15 odst. 3 uvedeného zákona totiž platí, že: „Neshledá-li nadřízený správní orgán důvody pro odepření zpřístupnění informace, zruší rozhodnutí povinného subjektu o odepření zpřístupnění

informace nebo jeho část a řízení v tomto rozsahu zastaví. Současně rozhodnutím přikáže povinnému subjektu požadovanou informaci žadateli poskytnout (...)“.⁹ Může tak nadřízený správní orgán povinnému subjektu přikázat poskytnutí informace i v případě fikce negativního rozhodnutí způsobeného nečinností povinného subjektu? Domníváme se, že nikoliv. Odvolací správní orgán totiž vzhledem k fiktivnímu rozhodnutí, neobsahujícímu žádné odůvodnění, nemůže kvalifikovaně posoudit, zda není naplněn některý z důvodů podle § 8 zákona o právu na informace o životním prostředí, pro který by povinný subjekt mohl, popřípadě musel poskytnutí informace odepřít.

Oporu pro tento závěr lze ostatně najít též v rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu k soudnímu informačnímu příkazu v ZSPI. Již z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2006, č. j. A 2/2003-73 se totiž podává, že (cit): „První výklad § 16 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím (poznámka autora: zakotvující tehdy soudní informační příkaz) se odvíjí od přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Jinými slovy, soud věcně zhodnotí důvody pro odepření informace uváděné správním orgánem a zváží, zda ospravedlňují neposkytnutí požadované informace. Dojde-li k negativnímu závěru, zruší rozhodnutí a nařídí správnímu orgánu, aby informaci poskytl. Tento postup může ovšem zvolit pouze tehdy, lze-li správní rozhodnutí a jeho důvody přezkoumat. V opačném případě soud napadené rozhodnutí pouze zruší a vrátí správnímu orgánu k dalšímu řízení“. Jinak řečeno, užití soudního informačního příkazu není namísto, je-li rozhodnutí povinného subjektu nepřezkoumatelné.

Přestože Metodické doporučení Ministerstva vnitra k aplikaci (správního) informačního příkazu podle ZSPI uvádí, že (cit): „Vydání informačního příkazu nebude možné odmítnout ani v případě, že prvostupňové rozhodnutí je nepřezkoumatelné (jak činí soudy v případě soudního informačního příkazu)“, dodává zároveň, že tento závěr se uplatní jen tehdy, nebude-li tato nepřezkoumatelnost „nadřízenému orgánu znemožňovat posouzení existence důvodů pro neposkytnutí informace“.⁹ Osobně se domníváme, že v případě fikce negativního rozhodnutí jde o posledně zmíněný pří-

pad. Odvolací správní orgán totiž nebude mít v praxi patrně k dispozici jiné podklady, než jen pouhou žádost o informace. Přitom nelze opomenout ani fakt, že zákon o právu na informace o životním prostředí na rozdíl od ZSPI v současném znění nezná výzvu k doplnění správního spisu o údaje nezbytné pro využití správního informačního příkazu.¹⁰ Dle našeho názoru je tak odvolací správní orgán povinen fiktivní rozhodnutí zrušit a věc vrátit povinnému subjektu k dalšímu řízení v souladu s § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu. Není nám nicméně dosud známo žádné soudní rozhodnutí, které by se vztahem mezi fikcí negativního rozhodnutí a informačním příkazem podle zákona o přístupu k informacím o životním prostředí zabývalo. Nezbyvá tak, než si počkat, jak se k této otázce soudní praxe postaví.

Jde-li o soudní ochranu proti nečinnosti podle zákona o právu na informace o životním prostředí, lze zmínit, že žaloba proti nečinnosti podle 79 odst. 1 věty druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „SŘS“) nepřipadá v úvahu, pakliže zákon spojuje s nečinností správního orgánu fikci rozhodnutí. Z judikatury ke znění ZSPI do 22. 3. 2006 se nicméně podává, že fikce negativního rozhodnutí se může uplatnit pouze jednou (byť toto bylo explicitně konstatováno ke zrušení fiktivního rozhodnutí ve správním soudnictví).¹¹ Pakliže tedy odvolací správní orgán fiktivní rozhodnutí povinného subjektu zruší, věc povinnému subjektu vrátí a povinný subjekt zůstává i nadále nečinný, fikce negativního rozhodnutí by se neměla již znovu uplatnit. Jak dovozuje Frumarová, může v takovém případě žadatel podat žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti, a v případě její bezvýslednosti následně žalobu proti nečinnosti.¹² Takové řešení je logické, neboť jinak by se žadatel ocitl v bludném kruhu bez jakékoliv možnosti se na povinném subjektu domoci vyřízení jeho žádosti.

Řešení nečinnosti podle zákona o svobodném přístupu k informacím

ZSPI v současném znění oproti tomu zaujímá zcela jiný přístup k nečinnosti povinného subjektu. Neposkytne-li povinný subjekt ve lhůtě žadateli informaci a nevydá-li zároveň rozhodnutí o odmítnutí žádosti, může se žadatel bránit prostřednictvím stížnosti na postup při vyřizování

žádosti o informace, tedy tzv. infostížností.¹³ Tuto musí žadatel podat u povinného subjektu do 30 dnů ode dne uplynutí lhůty pro poskytnutí informace a rozhoduje o ní nadřízený orgán povinného subjektu (není-li tato ve smyslu § 16a odst. 5 ZSPI vyřešena autoremedurou).¹⁴ Nadřízený orgán pak může buď povinnému subjektu podle § 16a odst. 6 písm. b) ZSPI přikázat, aby ve lhůtě, jež může činit nejvýše 15 dnů od doručení rozhodnutí o stížnosti povinnému subjektu, žádost vyřídil, nebo věc podle § 16a odst. 6 písm. c) ZSPI převzít a sám požadovanou informaci poskytnout či žádost rozhodnutím odmítnout.

V případě, že je povinný subjekt nečinný i poté, co mu nadřízený orgán přikázal žádost vyřídil či pokud nepředal stížnost k rozhodnutí nadřízenému orgánu, může se žadatel bránit ve správním soudnictví prostřednictvím žaloby proti nečinnosti ve smyslu § 79 a násl. SŘS.¹⁵ Za prostředek, který procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k ochraně proti nečinnosti správního orgánu, jehož bezvysledné vyčerpání je nezbytnou podmínkou pro podání žaloby proti nečinnosti podle § 79 odst. 1 SŘS, je dle konstantní judikatury považována též stížnost podle § 16a ZSPI.¹⁶

Žalobu pak lze dle soudní praxe podat přímo proti povinnému subjektu, a to dokonce i tehdy, zůstal-li nečinným nadřízený správní orgán a nevyřídil stížnost v zákonné lhůtě 15 dnů. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2012, č. j. 9 Ans 5/2012-29 se v této souvislosti podává následující (cit): „Platí přitom, že za bezvysledné vyčerpání tohoto prostředku může být v souladu s judikaturou zdejšího soudu považována již situace, kdy byla stížnost podána, avšak nebyla v zákonné lhůtě vyřízena (nastává tedy nečinnost na straně orgánu příslušného k vyřízení stížnosti). Po žalobci nelze v takovém případě spravedlivě požadovat, aby se prvně soudně bránil nečinností žalobou proti nečinnosti při vyřizování stížnosti a teprve potom proti nečinnosti při vyřizování samotné žádosti o informaci. Takový požadavek by totiž nemohl vést k reálné, účelné a efektivní ochraně ústavně zaručených práv.“

Závěr

Přestože se úprava poskytování informací v obou informačních zákonech postupně sblíží, stále mezi nimi přetrvávají rozdíly. Jedním z nich je i způsob řešení nečinnosti povinného subjektu, tedy situace,

kdy povinný subjekt v zákonné lhůtě informaci neposkytne, ani nevydá rozhodnutí o jejím odmítnutí, resp. o odepření jejího zpřístupnění.

Zatímco zákon o poskytování informací o životním prostředí zakotvuje pro případ nečinnosti povinného subjektu fikci negativního rozhodnutí, proti němuž se může žadatel bránit odvoláním, ZSPI v případě takového postupu předvídá obranu žadatele prostřednictvím tzv. infostížnosti.

Těchto nuancí mezi oběma informačními zákony by si měl být žadatel vědom a zvolit obranu odpovídající informačnímu zákonu, do jehož věcné působnosti jeho žádost spadá.

Mgr. Filip Zbiral, advokátní koncipient
JUDr. Ing. Pavel Beránek, advokát
Advokátní kancelář
Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.

Poznámky:

¹ Podle něj má každý „právo na včasné a úplné informace o stavu životního prostředí a přírodních zdrojů“.

² Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí, vyhlášená pod č. 124/2004 Sb. m. s.

³ Srov. znění § 2 odst. 3 ZSPI (cit): „Zákon se nevztahuje na poskytování (...) dalších informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací“; srov. též FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš. § 2 [Povinnost poskytovat informace]. In: FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš, JIROVEC, Tomáš. Zákon o svobodném přístupu k informacím. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 48.

⁴ Srov. § 7 odst. 1 zákona o právu na informace o životním prostředí.

⁵ Srov. § 14 odst. 5 písm. d) ZSPI.

⁶ Srov. § 9 odst. 3 zákona o právu na informace o životním prostředí.

⁷ Srov. § 16 odst. 3 zákona o ochraně hospodářské soutěže, podle nějž (cit): „Nevydá-li Úřad rozhodnutí o návrhu na povolení spojení ve lhůtě podle odstavce 2 anebo účastníkům řízení písemně nesdělí, že z důvodů podle odstavce 2 pokračuje v řízení, platí, že uplynutím této lhůty Úřad spojení povolí.“

⁸ JELÍNKOVÁ, Jitka a TUHÁČEK, Miloš. § 9 [Rozhodnutí o odepření zpřístupnění informace]. In: JELÍNKOVÁ, Jitka a TUHÁČEK, Miloš. Zákon o právu na informace o životním prostředí: praktický komentář. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019.

⁹ Srov. Metodické doporučení Ministerstva vnitra k aplikaci vybraných procesních ustanovení zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, po novele provedené zákonem č. 111/2019 Sb., verze č. 1 podle právního stavu k 1. 10. 2019, s. 8.

¹⁰ Srov. § 16 odst. 4 ZSPI.

¹¹ Srov. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 2. 2007, č. j. 22 Ca 258/2005-52 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2010, č. j. 8 As 35/2009-103.

¹² Srov. FRUMAROVÁ, Kateřina. Žaloba na ochranu proti nečinnosti správního orgánu. In: Správní právo. 2011, č. 6, s. 359.

¹³ Srov. § 16a odst. 1 písm. b) ZSPI.

¹⁴ Srov. § 16a odst. 3 písm. b) a § 16 odst. 4 ZSPI.

¹⁵ Srov. FUREK, Adam. § 16a [Stížnost na postup při vyřizování žádosti o informace]. In: FUREK, Adam, ROTHANZL, Lukáš, JIROVEC, Tomáš. Zákon o svobodném přístupu k informacím. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 936; dále srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 1. 2020, č. j. 1 As 325/2019-28 (cit): „K bezdůvodnému vyčerpání prostředku ochrany před nečinností totiž dochází v situaci, kdy nadřízený orgán na základě včasné stížnosti přikáže povinnému subjektu poskytnout informaci, avšak ten ve stanovené lhůtě nekoná“.

¹⁶ Srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 10. 2009, č. j. 4 Ans 4/2009-86, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2016, č. j. 1 As 39/2016-35 nebo rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 11. 2014, č. j. 3 As 26/2014-62.

BRODEC & PARTNERS

— LAW FIRM —

Advokátní kancelář, která Vás bezpečně provede světem paragrafů a pomůže Vám čelit novým výzvám.

www.akbrodec.cz

K připravované novele soudního řádu správního aneb stavovské předpisy v ohrožení?

Po 3. připomínkovém řízení se nyní nachází připravovaná novela¹ zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního. Součástí navrhované novely je také zavedení zcela nového žalobního typu, a to správní žaloby na zrušení stavovského předpisu nebo jeho části (navrhované § 101g–101k).

Zavedením této nové správní žaloby by tak dle důvodové zprávy² mělo mimo jiných úprav dojít k napravení „výrazného nedostatku dosavadní úpravy“ v podobě absence možnosti přezkumu vnitřních předpisů profesních komor.

Je ale tato úprava skutečně tak naléhavá?

Ačkoliv je pravdou, že zákon v současné podobě výslovně nevytváří prostor pro samostatný přezkum stavovských předpisů, není pravdou, že by soudy stavovské předpisy kontroly zákonitosti vůbec nepodrobovaly. Nejvyšší správní soud totiž již v minulosti opakovaně konstatoval,³ že soudy ve správním soudnictví takto posuzují stavovské předpisy zcela běžně v rámci přezkumu rozhodnutí (jako individuálního aktu aplikace stavovského předpisu) podle § 65 soudního řádu správního.

S účinky *inter partes* je v souladu se závěry Ústavního soudu⁴ soudce obecného soudu také vždy oprávněn rozhodnout o neaplikovatelnosti jiného právního předpisu, tedy i stavovského předpisu, pokud dojde k závěru, že tento není v souladu se zákonem.

V případě takového závěru soudu je pak na dané profesní komoře, aby případný

nedostatek svého stavovského předpisu napravila. Tento postup je také plně v souladu se zásadami samosprávného řízení, jako je tomu i v případech územních samospráv.

Okruh stavovských předpisů podléhajících přezkumu

Přezkumu by neměly podléhat všechny vnitřní předpisy profesních komor, ale pouze ty, které komory přijímají v rámci své veřejnoprávní činnosti a upravují tak veřejná práva a povinnosti členů profesních komor. Takovými předpisy mohou dle důvodové zprávy být typicky předpisy stanovující podmínky pro umožnění výkonu dané profese.

Rozhodnou otázkou pro určení, zda ten, který stavovský předpis podléhá přezkumu v rámci soudní řízení správního, tedy bude jeho posouzení buď jako ryze soukromoprávního předpisu nebo jako předpisu stanovujícího veřejnoprávní práva a povinnosti. Pokud totiž důvodová zpráva příkladem uvádí předpisy stanovující podmínky pro výkon dané profese, pak je potřeba zdůraznit, že podmínky pro výkon dané profese jsou zpravidla určeny zákonem, nikoliv stavovskými předpisy (např. zákonem o advokacii, exekučním řádem, zákonem o výkonu povolání autorizovaných architektů, zá-

konem o aditorech apod.). Stejně tak zákony stanoví překážky pro výkon dané profese. Ostatní stavovské předpisy pak spadají do soukromoprávního přezkumu před civilními soudy.

Zdá se tedy, že okruh stavovských předpisů, které budou přezkumu dle navrhované úpravy podléhat, je poměrně úzký, nadto se bude ve většině případů jednat především o samotné zakládající předpisy profesních komor.

Podmínky řízení o žalobě na rušení stavovského předpisu

Předně je třeba se podívat na důvody, pro které bude možné se zrušení stavovského předpisu domáhat. Soudy by totiž byly oprávněny zrušit stavovský předpis pouze v tom případě, pokud by stavovský předpis byl v rozporu se zákonem, nebo by při vydání byly překročeny meze působnosti a pravomoci orgánu, který stavovský předpis vydal, nebo pokud by stavovský předpis nebyl vydán v souladu se zákonem. Návrh na zrušení bude také možné podat ve spojení se žalobou proti rozhodnutí vydanému dle tohoto stavovského předpisu.

Soudní uvážení o zákonnosti stavovského předpisu je pak plně vázáno žalobou vymezeným rozsahem a důvody, tudíž

bude na případných žalobcích, aby řádně uvážili, v jakém rozsahu stavovský předpis napadají a z jakých důvodů. Omezit žalobu bude možné kdykoliv za řízení, rozšiřovat pouze v případě, kdy navrhovatel nemohl bez své viny včas rozhodně skutečnosti uvést nebo byl-li k doplnění vyzván soudem.

Navrhovatelem pak může být jednak osoba, které toto oprávnění přiznává zvláštní zákon, nebo osoba, která tvrdí, že byla stavovským předpisem zkrácena na svých právech. Osoby se zvláštním oprávněním pak mají být vymezeny dílčími zvláštními zákony, přičemž zákonodárce v důvodové zprávě uvádí, že „v této části představuje navrhovaná úprava určitý základ pro to, aby zvláštní zákon (tj. zpravidla zákon, ve kterém je upraveno postavení a činnost konkrétní profesní komory) označil osobu, která je v rámci svých dohledových pravomocí oprávněna navrhnout zrušení stavovského předpisu. Jeví se přitom jako vhodnější, aby tato osoba byla případně konkretizována pro každou jednotlivou komoru právě v onom zvláštním zákoně a nikoli přímo v soudním řádu správním, neboť z povahy věci nepůjde o jednu a tutéž osobu pro všechny profesní komory.“

Zatímco např. v případě České advokátní komory již je tato osoba zákonem určena (§ 50 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii), v mnoha dalších případech obdobná úprava chybí (např. v případě Notářské komory, České lékařské komory či České komory architektů). Případně přijetí novely v takto navrhovaném znění si tak vyžádá novelizaci dalších zákonů zřizujících jednotlivé profesní komory. Určení tohoto oprávněného navrhovatele je navíc poměrně významnou okolností, neboť pro tohoto navrhovatele nebude platit omezení objektivní lhůtou pro podání žaloby.

Žalobu na zrušení stavovského předpisu by dle návrhu bylo možné podat do 2 měsíců od okamžiku, kdy se navrhovatel o důvodu pro jeho zrušení dozvěděl, nejpozději však do 1 roku od vydání stavovského předpisu. Právě lhůta 1 roku od vydání stavovského předpisu by pro navrhovatele určeného zvláštním zákonem neplatila.

Je tedy otázkou, jak se navrhovaná úprava může v případě jejího přijetí skutečně

dotknout dosavadních předpisů profesních komor, pokud byly přijaty dříve než 1 rok před případným přijetím této nové úpravy. Znamená to, že starší stavovské předpisy budou oprávněni navrhnout k přezkumu pouze navrhovatelé určení zvláštním zákonem?

Přechodná ustanovení tuto otázku nijak neřeší. Naopak důvodová zpráva uvádí, že se navrhuje přijmout standardní přechodná ustanovení. Podle toho by tedy nová úprava měla být aplikovatelná pouze na stavovské předpisy vydané nejdéle 1 rok před účinností případné novely.

Vzhledem k tomu lze uzavřít, že okruh stavovských předpisů, které budou moci napadnout osoby, do jejichž práv by bylo na základě daného stavovského předpisu zasaženo, bude velmi omezený. Naopak se zdá, že v mnoha případech bude nutné pro využití možnosti přezkumu stavovského předpisu vyčkat přijetí nových znění stavovských předpisů.

Co na to profesní komory?

Své připomínky k novému typu žaloby podaly také samy profesní komory, jakozto hlavní adresáti navrhované úpravy.

Česká komora architektů (ČKA) upozornila v rámci svých připomínek na skutečnost, že veškeré vnitřní předpisy jsou v případě České komory architektů přijímány na valné hromadě komory, které se účastní všichni členové komory a mají právo na valné hromadě hlasovat. Členové ČKA (a je tomu tak i v případě ostatních profesních komor) se tak aktivně účastní přijímání vnitřních předpisů a mají možnost vznášet námítky a připomínky v rámci jednání valné hromady. Navrhované ustanovení tak dle ČKA pouze umožní podávat návrhy na zahájení řízení i osobám, které se například valné hromady nezúčastnily a o tam přijatém rozhodnutí nehlasovaly a nevznesly své námítky v rámci přijímacího procesu, ačkoliv tuto možnost měly. Tím dojde k nedůvodnému zahlcování jak profesní komory, tak správních soudů. Proto ČKA navrhuje doplnění navrhovaného znění ustanovení o aktivní legitimaci o tu podmínku, že žalobu bude možné podat pouze v těch případech, kdy nápravy nebude možné dosáhnout jiným způsobem. S ohledem na možnost aktivní účasti členů na přijímacím procesu

pak ČKA také navrhuje zkrácení objektivní lhůty pro podání případné žaloby z 1 roku na 6 měsíců.

Své připomínky podala k návrhu také Česká advokátní komora (ČAK), která upozorňuje na zjevný nedostatek návrhu, a to absenci hmotněprávního základu celého žalobního typu, neboť kompetenci pro provedení přezkumu nelze založit výlučně procesním předpisem. Také ČAK upozorňuje na nedůvodně dlouhou délku objektivní lhůty pro podání žaloby a navrhuje úpravu přizpůsobit analogicky spíše přezkumu obecně závazných vyhlášek obcí.

V neposlední řadě své připomínky podala také Notářská komora České republiky. Ta upozornila na rozdílné postupy při přijímání stavovských předpisů ve vztahu k Notářské komoře. Z toho důvodu navrhuje úpravu navrhovaného znění tak, aby objektivní lhůta plynula nikoliv od vydání stavovského předpisu, ale až od dne jeho účinnosti, tj. ode dne, „kdy úprava stavovského předpisu již mohla fakticky zasáhnout do práv navrhovatele.“

Hlasování o novele zatím není na pořadu schůze Poslanecké sněmovny naplánováno. Budoucí podoba navrhovaných změn a začlenění žaloby na zrušení stavovského předpisu mezi další typy žalob zůstávají otázkou budoucnosti.

Tereza Veselá

PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

P / R / K
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky:

- ¹ Znění novely dostupné na <https://odok.cz/portal/veklep/material/KORNCYHKVNMK/>.
- ² Důvodová zpráva k novele dostupná na <https://odok.cz/portal/veklep/material/KORNCYHKVNMK/>.
- ³ Rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 6 Aps 2/2007, ze dne 12. 3. 2009.
- ⁴ Nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 274/01 ze dne 1. 11. 2001.

Nová evropská pravidla pro fungování umělé inteligence

V březnu letošního roku europoslanci schválili nová pravidla pro fungování umělé inteligence (AI), tzv. Akt o umělé inteligenci. Ten byl představený Evropskou komisí v dubnu 2021. Jedná se o první komplexní právní úpravu AI na světě. Cílem Aktu je zlepšit fungování vnitřního trhu stanovením jednotného právního rámce pro vývoj AI, uvádění AI na trh a jejího využívání. Akt o umělé inteligenci rovněž usiluje o to, aby se snížila administrativní a finanční zátěž pro podniky, a to zejména pro malé a střední.

Hlavní cíle

Komise vytyčila čtyři hlavní cíle, na které regulační rámec míří:

- zajistit, aby systémy AI, které budou uváděny na trh a používány v rámci EU, byly bezpečné a byly v souladu se stávajícími právními předpisy o základních právech a hodnotách EU,
- zajistit právní jistotu s cílem usnadnit investice a inovace v oblasti AI,
- zlepšit správu a účinné vymáhání stávajících právních předpisů upravujících základní práva a bezpečnostní po-

žadavky platné pro systémy AI a

- usnadnit rozvoj jednotného trhu pro zákonné, bezpečné a důvěryhodné aplikace AI a zamezit roztržitému trhu.

Akt zavádí jednotnou definici AI, která zahrnuje jednak strojové učení, ale i expertní systémy či statistické modely. Akt AI definuje jako „software, který je vyvinut pomocí jedné nebo více technik a přístupů uvedených v příloze I. a který může pro daný soubor cílů definovaných člověkem generovat výstupy, jako je obsah, předpovědi, doporučení nebo roz-

hodnutí ovlivňující prostředí, ve kterém se nachází a s nimiž interagují“.

Zároveň dochází k harmonizaci pravidel pro vývoj systémů AI, jejich uvádění na trh a používání v rámci EU, a to na základě vyváženého přístupu založeného na posouzení rizik.

Úrovně rizik

Akt se řídí přístupem založeným na posouzení rizik, který rozlišuje mezi použitými AI, vytvářející (i) nepřijatelné rizi-

ZCH Legal

Advokátní
kancelář,
co má
šťávu.

zchlegal.cz

ko, (ii) vysoké riziko, (iii) omezené riziko a (iv) minimální riziko.

Nepřijatelné riziko

Za nepřijatelné riziko se považují takové systémy AI, které jsou hrozbou pro člověka. Jedná se zejména o systémy, které:

- manipulují lidský názor, chování a rozhodování a mohlo by tím dojít k fyzické či psychické újmě,
- využívají zranitelnosti určité skupiny osob (např. děti nebo mentálně postižených osob) za účelem manipulace jejich chování tak, že by tím mohlo dojít k fyzické či psychické újmě,
- rozdělují lidi na základě jejich sociálního chování a
- provádí dálkovou biometrickou identifikaci v reálném čase na veřejně přístupných místech.

Takové systémy budou zakázány. V určitých případech jim však může být udělena výjimka.

Vysoké riziko

Za vysoce rizikové systémy AI budou považovány takové systémy, které mají negativní dopad na bezpečnost nebo základní práva. Ty budou rozděleny do dvou základních kategorií. První kategorii budou tvořit systémy, které se používají ve výrobcích, na něž se vztahují právní předpisy EU o bezpečnosti výrobků. Jedná se například o hračky, automobily, zdravotnické prostředky, výtahy nebo výrobky leteckého a kosmického průmyslu.

Do druhé kategorie spadnou systémy AI z osmi specifických oblastí, které budou muset být registrovány v databázi EU. Jedná se o následující oblasti:

- biometrická identifikace a kategorizace osob,
- správa a provoz kritické infrastruktury,
- vzdělávání a odborná příprava,
- zaměstnanost, řízení pracovní síly a přístup k samostatnému zaměstnání,
- přístup k základním soukromým a veřejným službám, dávkám a jejich využívání,
- vymáhání práva,
- migrace, azyl a správa hranic a
- výkon spravedlnosti a demokratické procesy.

Vysoce rizikové systémy AI musí splňovat přísná pravidla kvality a požadavky

na zveřejňování, kontrolu a monitorování. Akt se podrobně zabývá právě těmito vysoce rizikovými systémy. Konkrétní požadavky regulace dopadají zejména na jejich poskytovatele. Poskytovatelé budou mimo jiné muset vytvářet systém řízení rizik během celého životního cyklu systému, provádět správu dat, vytvořit technickou dokumentaci k prokázání shody, vytvořit návod k použití pro uživatele, zavést systém řízení kvality apod.

Omezené riziko

U systémů AI s omezeným rizikem bude dle nového regulačního rámce dostačující splnění minimálních požadavků transparentnosti. Jejich uživatelé budou muset být informováni o tom, že interagují s AI a budou muset mít možnost se rozhodnout, zda daný systém chtějí nadále využívat či nikoliv.

Do této kategorie budou patřit zejména AI systémy, které generují obrazový, zvukový nebo video obsah nebo s ním manipulují.

Minimální riziko

Akt umožňuje v zásadě volné využívání AI s minimálním rizikem. Tato skupina zahrnuje aplikace, jako jsou videohry či spamové filtry.

GPAI

GPAI je anglická zkratka pro „general purpose AI“, což lze přeložit jako „umělá inteligence obecného určení“. Jedná se o systémy, jako je například ChatGPT. Ty patří mezi nejpoužívanější typ AI veřejnosti v současné době. GPAI lze kvalifikovat jako vysoce rizikové systémy AI, a to v případě, že je lze přímo použít alespoň k jednomu účelu, který je klasifikován jako vysoce rizikový. Pro poskytovatele všech modelů GPAI platí zvláštní pravidla a musí dostát následujícím požadavkům:

- vytvořit technickou dokumentaci modelu GPAI a na vyžádání ji poskytnout Úřadu pro umělou inteligenci nebo místně příslušnému orgánu dohledu,
- vytvořit dokumentaci pro třetí strany, které používají model GPAI k vytváření vlastních systémů AI,
- zavést politiku respektování autoritního práva EU, konkrétně principu opt-out pro těžbu textů a dat, a

- zpřístupnit shrnutí o obsahu použitým k trénování modelu GPAI.

Implementace

Jak je již naznačeno v textu výše, dojde ke zřízení Úřadu pro umělou inteligenci, který bude působit v rámci Komise. Úřad bude sledovat účinné provádění a dodržování pravidel ze strany poskytovatelů modelů GPAI.

Účinnost Aktu je rozdělena do čtyř hlavních časových os:

- 6 měsíců pro zákaz využívání systémů AI představující nepřijatelné riziko,
- 12 měsíců pro pravidla týkající se GPAI,
- 24 měsíců pro pravidla týkající se vysoce rizikových systémů AI uvedených v příloze III, a
- 36 měsíců pro pravidla týkající se vysoce rizikových systémů AI uvedených v příloze II.

Závěr

Vzhledem k rostoucímu významu AI téměř ve všech odvětvích napříč společností, je zcela jistě vhodné, aby byla nastavena určitá pravidla pro její používání. Akt o umělé inteligenci představuje zásadní krok k vytvoření uceleného a harmonizovaného právního rámce pro AI v Evropské unii, který klade důraz na bezpečnost, transparentnost a dodržování základních práv. Otázkou zůstává, jak se nová regulace osvědčí v praxi a jaký vliv budou mít na tvorbu dalších obdobných předpisů mimo EU.

Jan Čermák, koncipient
Jaroslav Tajbr, partner
Eversheds Sutherland, advokátní kancelář, s.r.o.

EVERSHEDS
SUTHERLAND

Jak implementovat principy ESG do firemní politiky

ESG faktory (Environmental, Social a Governance) se stávají nezbytnou součástí moderního podnikání a legislativy. S rostoucími požadavky na udržitelnost, transparentnost a odpovědnost zavádí evropská legislativa nové povinnosti pro firmy, které musí zveřejňovat údaje o dopadech jejich činností na životní prostředí, sociální aspekty a interní řízení. ESG faktory ovlivňují nejen samotné fungování firem, ale současně i jejich vnímání ze strany veřejnosti a investorů. Tento článek nabízí přehled povinností a doporučení pro firmy, jak se mohou na nové požadavky připravit. Zároveň nebude chybět zmínka o možných sankcích pro ty, kteří stanovené normy Evropské unie nesplní.

Smyslem konceptu ESG je zodpovědný a udržitelný přístup firem k podnikání. Aktivní zapojení principů ESG do firemních strategií a do řízení může významně ovlivnit výběr dodavatelů nebo například i postavení firmy při žádosti v bance o úvěr. Čím dál víc bude záležet na hodnotovém přesvědčení firmy a na jejím podílu na snižování dopadů klimatických změn

a minimalizaci negativních vlivů v rámci jejich ekonomické činnosti (minimum emisí, snižování uhlíkových stop, aktivní přístup k ochraně životního prostředí, efektivní využití energií, třídění odpadů a recyklace, ale i firemní kultura zahrnující bezpečnost práce, vytváření inkluzivního nediskriminačního prostředí, způsob vedení společnosti včetně etických hodnot, atd.).

Jaký je právní rámec ESG?

Právní rámec je upraven evropskou směrnicí CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive), která byla Evropským parlamentem a Radou EU přijata v roce 2022. Podle této směrnice jsou firmy povinny zveřejňovat detailní informace o ESG aspektech svého podnikání. V roce 2024 dochází k implemen-

taci směrnice do českého zákona o účetnictví, přičemž k tzv. reportování jsou povinny všechny velké podniky s více než 500 zaměstnanci a ty, které jsou obchodovány na burze.

Tyto firmy musí již nyní podávat komplexní zprávy obsahující informace o jejich vlivu na životní prostředí, sociálních a pracovních praktikách a interním řízení. Report bude součástí výroční zprávy, kterou firma zveřejní v rámci účetní závěrky zpětně za předchozí kalendářní rok. Pro české prostředí je významné nařízení o taxonomii (Nařízení Evropského parlamentu a Rady 2020/852), které vymezuje kritéria, jež lze považovat za udržitelná či zodpovědná.

Od roku 2024 budou report povinny zveřejňovat společnosti, které doposud zveřejňovaly zprávy o udržitelnosti na základě původní směrnice NFRD. Od roku 2025 tato povinnost přejde i na společnosti, které splňují minimálně dvě z těchto podmínek: i) více než 250 zaměstnanců; ii) roční čistý obrat nad 50 mil. eur; iii) hodnota aktiv nad 25 mil. eur. Od roku 2026 budou k reportingu povinny i malé a střední firmy obchodované na burze. Jste-li tedy společností s 350 zaměstnanci a majetkem v hodnotě 30 mil. eur, budete povinni předložit první zprávu o udržitelnosti v roce 2026 s údaji a informacemi za rok 2025!

Jaká jsou tedy doporučení pro firmy, jak se připravit na ESG reporting? Jelikož společnosti budou muset své zprávy o udržitelnosti sestavovat podle jednotlivých standardů (standards zpracované

evropskou poradní skupinou EFRAG pod zkratkou ESRS – European Sustainability Reporting Standards), doporučujeme vyhledat poradenství od expertů, kteří firmám pomohou pochopit jejich povinnosti v rámci legislativy i aplikace v praxi. Development ucelených ESG strategií a politik může firmám pomoci splnit nejen legislativní požadavky, ale vylepšit celkovou udržitelnost a efektivitu. Rovněž se vyplatí investovat do školení zaměstnanců a vedení firem v oblasti ESG.

Firma by měla zajistit, že zpráva o udržitelnosti bude samostatným oddílem výroční zprávy a bude obsahovat všechny povinné sekce, jako je popis obchodního modelu, strategie vůči rizikům udržitelnosti, plány a opatření pro dosažení stanovených cílů. Rovněž by měla jasně popsat, jak činnosti firmy ovlivňují principy ESG a naopak jak zavedení těchto principů ovlivňuje její vývoj, výkonnost a postavení na trhu.

To zahrnuje analýzu rizik a příležitostí spojených s environmentálními, sociálními a lidskoprávními aspekty, včetně governance a protikorupční politiky. Firma by dále měla specifikovat své krátkodobé, střednědobé i dlouhodobé cíle v oblasti udržitelnosti, popis dosažených pokroků a způsoby, jakými firma cíle plní. Neměl by být opomenut ani monitoring legislativního vývoje, což má pozitivní vliv při reakcích na případné změny nebo rozšíření povinností. V neposlední řadě doporučuji firmám udržovat otevřený dialog se zástupci zaměstnanců a dalšími zainteresovanými stranami o tématech souvisejících s ESG.

Jaká jsou rizika při neplnění ESG?

Nesplnění legislativních požadavků může vést k vážným sankcím, včetně pokut, které ve svém důsledku mohou negativně ovlivnit finanční zdraví společnosti. Krom finančních sankcí může dojít i k poškození reputace, což může mít negativní odraz ve vztahu s investory, zákazníky i širokou veřejností a celkovém povědomí o firmě. Firmy by proto měly brát tyto povinnosti vážně a přistupovat k nim proaktivně, aby negativním důsledkům předešly.

Závěrem je třeba zmínit, že konkrétní sankce nejsou ve směrnici CSRD definovány a bude tak na národních právních systémech jednotlivých členských států, aby stanovily sankční mechanismus při nesplnění povinnosti zveřejňovat informace o udržitelnosti. Možné typy sankcí (de lege ferenda) mohou být pokuty, zveřejnění nesplnění povinností ESG reportingu, různé formy omezení obchodních činností nebo i zákaz účasti na veřejných zakázkách. 🚫

JUDr. Barbora Kořenářová, advokátka
ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.

epravo.cz online

Microsoft Copilot pro Office365 prakticky

Microsoft Copilot je revoluční AI asistent, který má sílu transformovat váš pracovní den v Office aplikacích. Tento seminář vás provede praktickým využitím Copilotu a ukáže vám, jak můžete využít umělou inteligenci k zefektivnění vašich každodenních úkolů.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

PEVNÉ ZÁKLADY
VYSOKÉ CÍLE

DUNOVSKÁ
& PARTNERS

BANKOVNICTVÍ A FINANCE
INSOLVENCE
FINANČNÍ RESTRUKTURALIZACE
FÚZE A AKVIZICE
KORPORÁTNÍ PRÁVO
NEMOVITOSTI
SOUDNÍ SPORY

Individuální a aktivní přístup, výjimečná kvalita práce a osobní účast partnerů kanceláře na řešení případů je to, co nás odlišuje od konkurence a umožňuje nám dlouhodobě zachovávat nejvyšší standardy. Proto jsou klienti ochotni svěžit nám ty nejsložitější případy a důvěřovat našemu úsudku. Důvěřujte i Vy.

www.dunovska.cz

Kybernetické útoky na elektroměry: Nová výzva pro provozovatele distribučních soustav

Zajištění vysoké úrovně ochrany před kybernetickými incidenty je v dnešní digitální době nezbytnou součástí fungování společnosti. Digitální transformace se dotýká také oblasti energetiky. Jedním z předpokladů budoucího fungování elektroenergetické sítě je zavedení chytré sítě (z angl. smart grid) a instalace chytrých elektroměrů, což je nezbytně spojeno s posílením klíčové role informačních a komunikačních technologií v sektoru energetiky. To s sebou ale přináší také větší zranitelnost celého systému v případě jejich výpadku.

Pro subjekty energetického sektoru je zajištění kybernetické bezpečnosti stěžejní úlohou. Posílení kybernetické bezpečnosti energetického sektoru je jedním ze tří strategických cílů Energetické unie, která na úrovni EU zastřešuje transformaci energetického sektoru.¹ Energetická unie byla úspěšně ustavena na březnovém zasedání Evropské rady v roce 2015, na kterém se evropští lídři zavázali k zajištění cenově dostupné, bezpečné a udržitelné energie v rámci trhu EU.

Zajištění kybernetické bezpečnosti bylo v tomto kontextu spíše okrajovým tématem, ale český zákon o kybernetické bezpečnosti, který byl přijat už v roce 2014, stanovil základní úroveň bezpečnosti pro osoby spravující kritickou informační infrastrukturu státu. V roce 2017 zákon prošel významnými obsahovými změnami v reakci na vývoj unijní legislativy, zejm. směrnice NIS – předchůdkyně dnešní směrnice NIS2. Energetický sektor byl výslovně určen jako základní služba² a došlo k rozšíření povinností v oblasti kybernetické bezpečnosti na celý sektor včetně případně zapojených dodavatelů, tzv. provozovatelů základních služeb.

V kontextu českého právního řádu je v současné době dokumentem s nejvýraznějším dopadem do zajištění kybernetické bezpečnosti v sektoru energetiky (možná trochu paradoxně) vyhláška č. 359/2020 Sb., o měření elektřiny a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny (vyhláška o měření). Vyhláška o měření navazuje na požadavky tzv. směrnice o elektřině³ a stanovuje požadavky na technické vlastnosti elektroměrů, technické podmínky měření a zajištění důvěrnosti předávání výsledků měření a jejich uchování, minimální požadavky na komunikační rozhraní elektroměru a kryptografické požadavky na zajištění důvěrnosti a integrity dat.

Na rozdíl od nové úpravy obecné kybernetické bezpečnosti v souladu s požadavky směrnice NIS2, které na energetický sektor samozřejmě dopadnou také, stanovuje vyhláška o měření elektřiny specifická opatření, která musí být implementována na komunikačním rozhraní elektroměru. Svým dopadem je velmi podobná mechanismu zakotvenému v evropském nařízení o kybernetické odolnosti,⁴ které stanovuje kybernetic-

ko-bezpečnostní požadavky na digitální produkty v rámci evropského trhu.

Co se týče praktických odpovědnostních dopadů vyhlášky o měření a jí stanovených parametrů na elektroměry, nejvíce jsou případnými následky neplnění uložených povinností ohroženi provozovatelé distribučních soustav (PDS), kteří mají jako účastníci energetického trhu specifické postavení spočívající v zajištění služeb fyzických přenosů elektřiny (nepočítáme-li samozřejmě provozovatele přenosové soustavy). Kvůli tomu nesou PDS odpovědnost za celkovou plynulost průtoků elektřiny do odběrných míst, její sledování, resp. měření a obnovení dodávek v případě poruch.

Přestože mohou být kybernetické útoky vedeny vícero způsoby a do různých částí distribuční soustavy, elektroměry, zejména ty v odběrných místech, představují poměrně citlivé a zranitelné body. Úspěšně provedený kybernetický útok může mít za následek zkeslení naměřených údajů, zastavení měření, nebo teoreticky také odpojení odběrného místa. Právě z těchto důvodů je pro PDS podstatné, aby z pohledu odpovědnosti došlo ke splnění všech parametrů daných vyhláškou o mě-

ření, neboť v opačném případě mohou PDS nést odpovědnost za veškeré následky způsobené kybernetickým útokem.

V případě běžných poruch distribuční soustavy a jejích zařízení vč. měřicích, energetický zákon zmírňuje odpovědnost PDS tím, že explicitně vylučuje právo na náhradu škody. Tyto poruchy totiž představují skutečnost natolik běžnou, že by pravidelné odškodňování bylo pro PDS neúnosné. To v provázání s veřejnoprávní přestupkovou odpovědností právnických osob a možností liberace podle přestupkového zákona tvoří potenciál celkového zproštění odpovědnosti PDS za následky kybernetického útoku.

O jinou situaci se bude jednat v případě, že PDS nejenom že neučiní maximum pro to, aby poruše zabránil, ale dokonce vzniklou poruchu sám způsobí. V našem případě tedy nesplní stanovené parametry na elektroměry dané vyhláškou o měření a nainstaluje takový elektroměr, který není v souladu s právní úpravou. Tato skutečnost sama o sobě představuje hrozbu spáchání přestupku se sankcí až 15 milionů korun bez toho, aby muselo dojít ke kybernetickému incidentu, který odpovědnost PDS rozšiřuje v závislosti na tom, jakým způsobem je veden.

Zmíněná odpovědnost PDS v případě poškození elektroměru kybernetickým útokem vychází zejména z povinnosti zajišťovat měření v distribuční soustavě. Měření je zastřešující pojem, který zahrnuje činnosti instalace, provozování, obsluhy, kontroly a údržby měřicích zařízení včetně zařízení hromadného dálkového ovládání, odečítání, zpracovávání, přenosu a uchovávání údajů měření. Dojde-li ke kybernetickému útoku, který bude mít za následek bezpečnostní incident na elektroměru, může být PDS odpovědný za přestupek podle energetického zákona s hrozbou sankce až 50 milionů korun nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého za poslední ukončené účetní období.

Veřejnoprávní sankce není jediným možným následkem kybernetického incidentu. Kromě nemožnosti provádět měření existuje rovněž riziko vzniku neoprávněného odběru elektřiny ze strany účastníka trhu, který elektřinu odebírá, neboť přestane být patrné, jaké množství bylo z distribuční soustavy odebráno. Mohla by tak vzniknout prokazatelná škoda

dodavateli elektřiny, což znamená, že by proti PDS mohl být vznesen nárok na náhradu škody ze strany poškozených účastníků energetického trhu, konkrétně obchodníka s elektřinou, výrobce elektřiny a v závěru také zákazníka.

Odpovědnost za následky kybernetických útoků by teoreticky mohl rozšiřovat rovněž útok vedený za účelem odpojení odběrných míst. Vhodné je totiž v souvislosti s technologickým vývojem elektroměrů posuzovat také riziko, že by kybernetické útoky vedené proti elektroměrům mohly způsobit odpojení odběrných míst, čímž by došlo k blokadě nejzásadnější činnosti PDS, tedy umožnění fyzického průtoku elektřiny. Odhlédneme-li od veřejnoprávní sankce do výše 50 milionů korun nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého za poslední ukončené účetní období, která by byla PDS udělena, je třeba brát v potaz také aspekty náhrady škody vycházející z povinnosti PDS umožnit distribuci elektřiny každému, kdo o to požádá, je připojen a splňuje podmínky připojení a obchodní podmínky stanovené Pravidly provozování distribuční soustavy.

Postiženými účastníky trhu by v takovém případě byli zřejmě obchodník s elektřinou, výrobce elektřiny a zákazník. V případě všech výše uvedených účastníků energetického trhu je možné uvažovat o odpovědnosti PDS za porušení práva na distribuci elektřiny a souvisejících služeb, či obdobnou formu práva na přenos elektřiny (umožnění její dodávky či přenos dohodnutého množství).

Podstatný problém by však přicházel také v souvislosti s odpovědností PDS za kvalitu dodávek elektřiny. Energetický zákon ukládá PDS povinnost dodržovat stanovenou kvalitu dodávek a služeb. Co přesně lze považovat za kvalitu dodávek a služeb zpracovává vyhláška o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice,⁵ která přesně definuje rovněž stav přerušení přenosu nebo distribuce elektřiny, a mimo to také lhůty, během nichž musí dojít k obnově dodávek elektřiny. Z veřejnoprávního hlediska je nesplnění stanovených lhůt postiženo běžnou sankcí za přestupek. Ze soukromoprávního hlediska je však nedodržení lhůt vázáno v některých případech na zvláštní režim náhrady škody. Kupříkladu u zákazníka se nárok na ná-

hradu škody pohybuje ve výši 10 % z jeho roční platby za distribuci.

Odpovědnostní aspekty v případě neplnění parametrů daných vyhláškou o měření mohou být pro PDS zásadní, neboť blokáde plnění povinnosti měření, či distribuce může pro PDS znamenat nejenom sankci ve výši několika desítek milionu korun, ale zejm. další miliony korun jako náhrada škody, a to zejm. v případě, že bude kybernetickým útokem postiženo velké množství elektroměrů a odběrných míst, nepočítáme-li odškodnění samotným výrobcům a obchodníkům s energiemi.

Mgr. et Mgr. Ing. Jan Tomášek, Ph.D., Partner
Mgr. Michaela Holíková, Associate
Mgr. Malvína Urbánková, Junior Lawyer
ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

**ROWAN®
LEGAL**

Poznámky:

- ¹ Dostupné z: <https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/energy-union/>.
- ² Základní službou je služba, jejíž poskytování je závislé na sítích elektronických komunikací nebo informačních systémech a jejíž narušení by mohlo mít významný dopad na zabezpečení společenských nebo ekonomických činností v sektoru energetiky.
- ³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/944 ze dne 5. června 2019 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o změně směrnice 2012/27/EU. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0944&from=CS>.
- ⁴ Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o horizontálních požadavcích na kybernetickou bezpečnost produktů s digitálními prvky a o změně nařízení (EU) 2019/1020. Dostupné z: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52022PC0454>.
- ⁵ Vyhláška č. 540/2005 Sb., o kvalitě dodávek elektřiny a souvisejících služeb v elektroenergetice.

Pravý souběh funkcí – Ústavní soud vyjasnil otázku kogentních limitů smluvní volnosti

Tématikou souběhu tzv. „manažerské smlouvy“ a smlouvy o výkonu funkce člena statutárního orgánu se zabýval Ústavní soud ve svém nálezu vydaném dne 17. 1. 2024. Jádrem věci bylo právní posouzení situace, kdy člen statutárního orgánu uzavře s obchodní společností – vedle smlouvy o výkonu funkce člena statutárního orgánu – souběžně další, tzv. „manažerskou smlouvu“. Tu svým projevem vůle smluvní strany podřídí režimu zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů, a na jejím základě člen statutárního orgánu vykonává taktéž manažerskou funkci, jejímž obsahem je mj. i obchodní vedení obchodní společnosti. Toto uspořádání se obvykle označuje jako tzv. pravý souběh.

Stěžovatel působil na pozici předsedy představenstva akciové společnosti a zároveň vykonával funkci generálního ředitele na základě „manažerské smlouvy“. Z obou těchto pozic byl později odvolán a byla mu doručena výpověď z pracovního poměru pro nadbytečnost. Následně mezi účastníky probíhala dvě soudní řízení. První větev se zabývala nárokem vedlejší účastnice na vrácení vyplacené odměny z „manažerské smlouvy“ jako bezdůvodného obohacení. Druhá větev se zabývala nárokem stěžovatele, který se domáhal náhrady mzdy za dobu trvání výpovědní doby. Obecné soudy v obou případech pravomocně rozhodly v neprospěch stěžovatele, když vyhověly nároku vedlejší účastnice na vrácení vyplacených odměn

a zamítly žalobu stěžovatele na zaplacení náhrady mzdy. Ústavní soud tyto dvě větve spojil a vydal pro ně společný nález pod sp. zn. III. ÚS 410/23.

V první řadě Ústavní soud konstatoval, že upřednostňuje svobodnou vůli smluvních stran a výklad právních jednání, která nezakládají neplatnost smluv. Vzhledem k tomu, že se jednalo o vztah člena statutárního orgánu a obchodní korporace upravený „manažerskou smlouvou“ dle pracovněprávních norem, musel Ústavní soud posoudit širší kogentních limitů smluvní volnosti.

Dle závěru Ústavního soudu u jednotlivých typů právnických osob existuje různá míra podrobnosti (a taktéž ko-

gentnosti) právní úpravy, která úzce souvisí mj. s postavením jednotlivých aktérů (právnických osob samotných, členů jejich orgánů, ale i akcionářů, společníků, členů, věřitelů atd.) a garancí jejich práv. Kvalifikační normy jako kogentní dochází k omezení autonomie vůle, proto taková norma musí sledovat takový účel, který se v poměrování prosadí proti principu autonomie vůle.

Stěžovatel, jako člen statutárního orgánu, je povinen svou funkci vykonávat s péčí řádného hospodáře, v opačném případě odpovídá za způsobenou újmu. Vzhledem k tomuto postavení považuje soud za legitimní omezení autonomie vůle při výběru právního poměru, ve kterém bude funkce vykonávána. Dalším limi-

▣ ▣ ▣ HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

Advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** patří mezi renomované kanceláře zaměřené na komplexní právní služby pro soukromý i veřejný sektor. Kancelář je členem **mezinárodní sítě** právních kanceláří **AllyLaw** zaměřených na poradenství v obchodním právu. Poskytujeme **multidisciplinární služby** v rámci spolupráce s významnými poradenskými firmami zejména v rámci fúzí, akvizic, restrukturalizací, služeb projektového poradenství, veřejných zakázek a projektů v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, zpracování analýz, metodik a legislativních prací. V soutěži Právníká firma roku byla advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** opětovně vyhlášena doporučovanou či velmi doporučovanou kanceláří zejména pro oblasti **pracovního práva, veřejných zakázek a práva duševního vlastnictví**, kde byla za rok 2012 vyhlášena **vítězem**. Mezi **hlavní nabízené služby kanceláře** patří právní poradenství v následujících oblastech:

- Veřejné zakázky
- Veřejná podpora
- Projekty financované z EU fondů
- Výzkum, vývoj a inovace
- Plánování a financování sociálních služeb
- Analýzy, metodiky, studie proveditelnosti, legislativní podpora
- Obchodní právo
- Fúze, due diligence, reorganizace
- Právo duševního vlastnictví
- Pracovní právo
- Nemovitosti a stavební právo
- Retail / Ochrana spotřebitele
- Řešení tuzemských a mezinárodních sporů, činnost rozhodců

AllyLaw

tem autonomie vůle je nutnost ochrany oprávněných zájmů dalších akterů (akcionářů, společníků, jakož i věřitelů). I tyto oprávněné zájmy požívají právní ochrany, včetně ochrany ústavněprávní. Ochrana společníků (akcionářů) se projevuje právě v požadavku na schválení smlouvy o výkonu funkce člena statutárního orgánu, jakož i jeho odměn, nejvyšším orgánem obchodní společnosti. Ústavní soud dospěl k závěru, že nutnost schválení odměn nejvyšším orgánem obchodní korporace odpovídá základnímu požadavku na zajištění transparentnosti odměňování představenstva.

Dle obchodního zákoníku, který na věc stěžovatele dopadal, bylo zapotřebí schválení smlouvy o výkonu funkce člena statutárního orgánu nejvyšším orgánem obchodní společnosti (valné hromady). Smlouva, která upravovala odměňování za funkci generálního ředitele však schválena tímto orgánem nebyla. V důsledku toho byla obecnými soudy hodnocena jako neúčinná. Sporný tedy byl samotný právní závěr o neúčinnosti smlouvy. Ústavní soud shledal, že závěr o neúčinnosti smlouvy (sjednání odměny) má oporu v předchozí judikatuře Nejvyššího soudu. Ten už dříve dovodil, že smluvní sjednání odměny za výkon funkce člena statutárního orgánu podléhá schválení valnou hromadou obchodní společnosti. Pokud není smluvní úprava odměny schválena, je takové smluvní ujednání neúčinné, nikoli neplatné. Tím však právo na odměnu za výkon činnosti člena statutárního orgánu, podle právní úpravy dopadající na věc stěžovatele, ne-

zanikalo. Při určení její výše se místo toho postupovalo podle § 66 odst. 2 ve spojení s § 571 odst. 1 obchodního zákoníku, a člena statutárního orgánu náležela - za přiměřeného použití úpravy pro mandátní smlouvu - odměna obvyklá. Výjimkou bylo, pokud byla porušena povinnost postupovat s péčí řádného hospodáře. Ústavní soud uzavřel, že napadená rozhodnutí těmito závěry odpovídají.

Závěr o neúčinnosti smlouvy, která nebyla schválena příslušným orgánem společnosti, proto představuje přiměřené omezení autonomie vůle a smluvní volnosti, sledující legitimní cíl ochrany práv obchodní korporace, jejích členů a zprostředkovaně i třetích osob, včetně věřitelů obchodní korporace. Ústavní soud tedy neshledal, že by obecné soudy posoudily šíři kogentních limitů smluvní volnosti vůči stěžovateli neodůvodněně restriktivně.

Přestože výkon funkce člena statutárního orgánu není možné vykonávat paralelně v obchodněprávním a pracovněprávním režimu (poměru), je možné si smluvním ujednáním stran zvolit, aby do sebe obchodněprávní poměr (tj. vztah mezi obchodní společností a členem jejího orgánu) smluvně „inkorporoval“ úpravu obsaženou v zákoníku práce. Jinými slovy, ač nejde o výkon závislé práce a mezi stranami nevznikne pracovní poměr, mohou si smluvní strany zvolit, že se jejich vzájemná práva a povinnosti budou řídit - s určitými limity - ustanoveními zákoníku práce, sjednají-li to platně a účinně jako součást této smlouvy.

Ústavní soud také shodně s obecnými soudy shledal, že sjednání smluvního režimu zákoníku práce má své limity, které představuje zákonná úprava vztahů mezi členem statutárního orgánu a danou právnickou osobou. Základní pravidla pro sjednání smlouvy o výkonu funkce, jakož i pravidla pro odměňování (především nutnost schválení nejvyšším orgánem vedlejší účastnice), jsou projevem výše uvedených specifík postavení člena statutárního orgánu. Tyto limity byly vtěleny do zákonných ustanovení obchodního zákoníku, od kterých se nebylo možné smluvním ujednáním odchýlit.

Ústavní soud tedy obě stížnosti stěžovatele zamítl, jelikož nedovodil porušení žádného z ústavně chráněných práv.

JUDr. Lenka Příkazská, advokátka, partnerka
HSP & Partners advokátní kancelář, s.r.o.

HSP
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

epravo.cz online

ZZVZ a aktuální otázky pro zadavatele i dodavatele

Téma pro zadavatele i dodavatele veřejných zakázek – shrneme si bezmála roční zkušenosti, podíváme se na chystané významné novely, projdeme aktuální rozhodovací praxi a nové metodiky.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

Licence pro správce nevýkonných úvěrů

Nový zákon o trhu s nevýkonnými úvěry a příslušná prováděcí vyhláška České národní banky. Od 1. května 2024 nabyl účinnosti nový zákon č. 84/2024 Sb., o trhu s nevýkonnými úvěry (zákon), který implementuje směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2167 o správcích úvěru a obchodnících s úvěry. Současně s tímto zákonem přijala Česká národní banka prováděcí vyhlášku č. 86/2024 Sb., která dále konkretizuje jeho ustanovení.

Definice podle zákona

Pod nevýkonné úvěry spadá odložená platba, peněžitá zápůjčka, úvěr nebo obdobná finanční služba, poskytnutá úvěrovou institucí, pokud je ze strany klienta více než 90 dní po splatnosti nebo má úvěrová instituce jinou indikaci, že klient pravděpodobně své úvěrové závazky v plném rozsahu nesplatí.

Zákonodárce rozlišuje mezi správcem nevýkonného úvěru, kterým je obchodní korporace se sídlem v České republice, jež se stará o nevýkonné úvěry, respektive vymáhá jejich úhradu, a obchodníkem s nevýkonnými úvěry, což je osoba, na kterou jsou převáděny nevýkonné úvěry v rámci jejího podnikání.

Správa nevýkonného úvěru zahrnuje:

1. výběr nebo vymáhání splatného dluhu z nevýkonného úvěru,
2. jednání o změně obsahu závazku ze smlouvy o nevýkonném úvěru, nejde-li o zprostředkování spotřebitelského úvěru vyžadující oprávnění podle zákona upravujícího spotřebitelský úvěr,
3. vyřizování stížností a reklamací dlužníka souvisejících s nevýkonným úvěrem,
4. informování dlužníka o změně úrokové sazby nebo úplaty související s nevýkonným úvěrem nebo o splatnosti dluhu z nevýkonného úvěru.

Povolení k činnosti správce nevýkonného úvěru

Spravovat nevýkonné úvěry v rámci své podnikatelské činnosti budou oprávněny pouze vybrané subjekty. Vedle bank, spořitelních a úvěrových družstev, to budou i nebankovní poskytovatelé spotřebitelského úvěru a správci nevýkonných úvěrů na základě povolení k činnosti správce nevýkonného úvěru od České národní banky.

Žadatel o povolení k činnosti správce nevýkonného úvěru musí předložit rozsáhlé informace a uplatňovat systém správy a řízení, tedy mít zejména zavedeny řádné administrativní a účetní postupy, systém vnitřní kontroly, AML pravidla či pravidla jednání s dlužníky. Licenční řízení se v tomto ohledu podobá licenci nebankovního poskytovatele spotřebitelských úvěrů.

Zákon stanovuje České národní bance lhůtu pro rozhodnutí o udělení povolení – do 45 dnů od obdržení žádosti musí žadatele vyzvat k odstranění případných vad, a poté má 90 dnů ode dne zahájení řízení na rozhodnutí o udělení povolení.

Přechodné ustanovení pro současné správce

Ti správci, kteří měli před účinností zákona živnostenskou oprávnění ke správě nevýkonného úvěru, mohou tuto činnost vykonávat na základě tohoto oprávnění nejpozději do 29. června 2024. Pokud v této lhůtě podají žádost o udělení povolení k činnosti správce nevýkonného

úvěru, mohou v činnosti pokračovat i po uplynutí této lhůty na základě svého stávajícího oprávnění až do nabytí právní moci rozhodnutí o této žádosti.

Závěr

Zákon o trhu s nevýkonnými úvěry přináší významné změny do oblasti správy nevýkonných úvěrů v České republice. Stávající správci nevýkonných úvěrů by měli zpozornět a zjistit, zda na ně nedopadá povinnost získat povolení od České národní banky, a to zejména s ohledem na velmi krátkou lhůtu k podání žádosti. 📌

Mgr. Zuzana Neubauerová, advokátka
Stuhlíková & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

STUHLÍKOVÁ
& PARTNERS

Zdržení návrhu nového zákona o kyberbezpečnosti. Na co se přesto již nyní připravit?

Nový zákon o kybernetické bezpečnosti čelí značnému zpoždění. Původní harmonogram počítal s jeho účinností koncem roku 2024, ale Legislativní rada vlády požaduje zásadní přepracování návrhu z důvodu obav o ústavnost. Toto zdržení znamená, že na dotčené subjekty dopadnou nové povinnosti v oblasti kyberbezpečnosti až v roce 2025 či později. Zákon přinese rozšíření povinných osob a zavedení přísnějších bezpečnostních opatření, což může představovat podstatné výzvy pro ty, kterých se nová úprava dotkne. Co za zdržením stojí, kdy přesně lze přijetí nového zákona očekávat, a na co by se měly společnosti připravit?

Jak jsme loni informovali v online vydání *epravo.cz*,¹ v roce 2022 přijatá směrnice NIS2 (EU 2022/2555) („NIS2“) představuje revoluci v regulaci ochrany informačních technologií a kybernetické infrastruktury v Evropské unii. Směrnici NIS2 má do českého právního řádu implementovat návrh nového zákona o kybernetické bezpečnosti² („NZKB“) a související vyhlášky Národního úřadu pro kybernetickou bezpečnost („NÚKIB“), které nahradí stávající zákon č. 181/2014 Sb., o kybernetické bezpečnosti („SZKB“).

Klíčovým aspektem NZKB je rozšíření okruhu povinných osob, které musí hlásit kybernetické incidenty a přijmout bezpečnostní opatření pro zajištění kyberbezpečnosti. Nově se budou muset u NÚKIB zaregistrovat tisíce českých společností, na které dosud stávající úprava SZKB vůbec nedopadala. Pro společnosti, které dosud nevěnovaly kybernetické bezpečnosti zvláštní pozornost, mohou nové povinnosti představovat značnou výzvu. Implementace postupů podle NZKB vyžaduje mix právního, bezpečnostního a technického know-how a může podnikům s běžným zázemím zabrat několik měsíců. Pojďme se proto podívat, v jaké fázi se příprava NZKB aktuálně nachází, kdy můžeme očekávat jeho schválení, a na jaké povinnosti je třeba se co nejdříve začít připravovat.

Pochybnosti o ústavnosti návrhu nového zákona

Lhůta pro transpozici směrnice NIS2 uplyne 17. října 2024. To, že ji Česká re-

publika nestihne včas transponovat, se ví dlouho.³ Ostatně ani sousední Slovensko na tom s transpozicí NIS2 není o moc lépe. Na oficiálním informačním webu NÚKIB [nis2.nukib.cz](https://www.nukib.cz) stále visí orientační harmonogram počítající s účinností NZKB koncem roku 2024. Dodržení harmonogramu by bylo reálné jediné tehdy, pokud by návrh NZKB prošel vládou i Parlamentem hladce.

Jenomže Legislativní rada vlády na počátku dubna 2024 projednávání návrhu NZKB⁴ přerušila. K návrhu zaujala stanovisko, ve kterém požaduje, aby NÚKIB návrh NZKB zásadně přepracoval před tím, než jej předloží vládě ke schválení. Důvodem jsou především obavy, že si NÚKIB zákonem přisvojí více pravomocí,⁵ než mu s ohledem na ústavní zásady dělby moci a omezené delegace normotvorby přísluší. Vymezení povinných osob a jejich povinností je totiž postaveno do značné míry na prováděcích předpisech (vyhláškách) NÚKIB, pro které však NZKB podle Legislativní rady vlády nestanoví dostatečný základ a meze.

Zásada omezené delegace normotvorby vyplývá z článku 79 odst. 3 Ústavy. Podle této zásady mohou být podzákonné právní předpisy vydávány pouze v rámci konkrétního zmocnění a v mezích zákona. Ústavní soud v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 6/07 uvedl, že zmocnění musí být natolik přesné a konkrétní, aby bylo dopředu jasné, co má být regulováno a jaké povinnosti budou povinným osobám uloženy. Zákon tedy musí obsahovat zcela konkrétní rámec, ve kterém mohou být podzákonné právní předpisy vydávány,

a nesmí umožňovat exekutivě ukládat nové povinnosti, které nejsou v zákoně přesně specifikovány. Smyslem je zamezit NÚKIB a ostatním exekutivním orgánům samovolně rozšiřovat své pravomoci a ukládat nové povinnosti bez jasného zákonného základu. Tímto způsobem se zachovává právní jistota a předvídatelnost právních vztahů, což je základním principem demokratického právního státu.

Z tohoto pohledu jsou výtky Legislativní rady vlády požadující další konkrétnější vymezení základu a mezi vyhlášek namístě. Návrh NZKB deleguje skutečně velmi obecně vymezení povinných osob na vyhlášku NÚKIB o regulovaných službách a vymezení povinností povinných osob pak na obě vyhlášky NÚKIB o bezpečnostních opatřeních. NÚKIB by tak v případě schválení NZKB v této podobě sice získal možnost efektivně reagovat na potřeby ochrany kyberbezpečnosti, na druhé straně by lavíroval na hraně ústavnosti a zahrával by si s právní jistotou potenciálních povinných osob.

Kontroverzní pravomoci

I pokud NÚKIB návrh přepracuje, jeho následné vřelé přijetí v Parlamentu není vůbec samozřejmé. Součástí návrhu je totiž i kontroverzní posílení pravomocí NÚKIB.

V prvé řadě má NÚKIB získat pravomoc zakázat využití plnění konkrétního dodavatele za účelem ochrany před ohrožením bezpečnosti ČR. Jde o zjevnou reakci na působení nedůvěryhodných čínských technologických společností Huawei a ZTE na

AegisLaw

www.aegislaw.cz

#rostemesvami

evropském a americkém trhu.⁶ O tom, že představují strategické bezpečnostní riziko, NÚKIB varoval už v roce 2018. Nově by místo pouhého varování mohl opatřením obecné povahy dodavatele poskytující bezpečnostně významné strategické služby rovnou vyřadit z další účasti na klíčových infrastrukturních projektech. Tato pravomoc je součástí širšího mechanismu prověřování bezpečnosti dodavatelského řetězce, do kterého se ale zapojí pouze zhruba 200 nejvýznamnějších povinných osob.

Další posílení představuje navrhovaná pravomoc ředitele NÚKIB vyhlásit kybernetické nebezpečí. Nově by tento mimořádný stav mohl vyhlásit až na 30 dní s tím, že se souhlasem vlády může jeho trvání opakovaně prodloužit. Při vyhlášeném kybernetickém nebezpečí může NÚKIB ukládat povinnosti všem osobám, tedy i těm, na které NZKB jinak nedopadá. Konkrétně může nařídít například provádění prací v pohotovostním režimu nebo zpřístupnění neveřejných komunikačních sítí.

NUKIB má dále mít možnost vyhláškou nařídít povinným osobám v režimu vyšších povinností, aby určité údaje a informace byly zpracovány pouze na specifikovaném území (např. v České republice nebo v Evropské unii).

Navrhovaná rozšíření pravomocí NÚKIB přitom zpravidla nevycházejí ani tak ze směrnice NIS2, jako představují její určitou tuzemskou nástavbu. Parlamentní diskusi o potřebě a vhodnosti dané úpravy se proto zřejmě nevyhneme.

Tak kdy tedy?

Vzhledem k výše uvedenému se zdá nepravděpodobné, že by návrh prošel Parlamentem ještě letos. Neoptimističtější se tak jeví rok 2025. Ten je však rokem volebním. Pokud Poslanecká sněmovna nestihne návrh NZKB projednat před koncem svého funkčního období na konci roku 2025, hrozí, že návrh NZKB tak říkajíc spadne pod stůl a budou se jím zabývat až nově zvolení poslanci. Pak bychom se účinnosti NZKB dočkali nejdříve v roce 2026. To je však spíše pesimistická varianta.

Na co se připravit po přijetí NZKB?

Přestože není v současné době jisté, v jaké podobě bude NZKB nakonec schválen a od kdy bude účinný, lze předpokládat,

že i po jeho případném přepracování zůstanou zachovány klíčové povinnosti povinných osob, kterými jsou:

- i. zaregistrovat se jako povinná osoba na portálu NÚKIB;
- ii. do roka od registrace přijmout organizační a technická bezpečnostních opatření a zohlednit je ve smlouvách se svými dodavateli; a
- iii. do roka od registrace začít hlásit NÚKIB všechny kybernetické bezpečnostní incidenty a podle jejich závažnosti a dalších okolností přijmout další opatření či o nich informovat uživatele.

První povinností, kterou budou muset povinné osoby splnit, je zaregistrovat se na připravovaném portálu NÚKIB. Jestli to bude ve lhůtě 30 dnů od účinnosti NZKB, jak navrhuje NÚKIB, nebo 60 dnů, jak navrhuje Legislativní rada vlády, není tak důležité. Zkrátka ideálně ještě před nabytím účinnosti NZKB je třeba mít jasno, zda na společnost registrační povinnost dopadá a zda bude vzhledem ke své velikosti nebo činnosti spadat do nižšího nebo vyššího režimu. Nezaregistruje-li se povinná osoba včas, zaregistruje ji sám NÚKIB a může jí uložit pokutu v nejvyšší sazbě, tedy až 250 milionů Kč, popřípadě až 2 % čistého obrátu.

Společnosti mají mít podle návrhu NZKB jeden rok ode dne, kdy budou zaregistrovány do evidence NÚKIB, na přípravu plnění dvou klíčových povinností, tj. povinnosti přijmout organizační a technická bezpečnostní opatření i povinnosti hlásit bezpečnostní incidenty. Rozsah obou povinností se bude zcela zásadně lišit podle režimu, do kterého povinná osoba spadá. Zatímco povinné osobě v nízkém režimu bude stačit implementovat základní rozsah bezpečnostních opatření a hlásit kybernetické incidenty s významným dopadem, povinná osoba ve vyšším režimu bude muset implementovat sofistikovaný systém bezpečnostních opatření a hlásit všechny kybernetické bezpečnostní incidenty.

Závěr

Je zřejmé, že NZKB přináší řadu nových povinností pro tisíce subjektů. I přes současné zdržení přípravy zákona je důležité, aby si dotčené osoby již nyní našly právní a technické partnery a začaly se připra-

vovat na budoucí požadavky kybernetické bezpečnosti. Přípravenost může totiž výrazně pomoci minimalizovat faktická i právní rizika v této oblasti.

Mgr. Richard Vogel, koncipient
Glatzová & Co., s.r.o.

GLATZOVÁ & Co.
PRAHA · BRATISLAVA

Poznámky:

- ¹ KESSLER, Tomáš. Vybrané novinky v kybernetické bezpečnosti podle NIS2. Online. Epravo.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/vybrane-novinky-v-kyberneticke-bezpecnosti-podle-nis2-116226.html>. [cit. 2024-05-30].
- ² NÚKIB. Návrh zákona o kybernetické bezpečnosti, č. j. předkladatele 4496/2023-NÚKIB-E/110. 2024. ODoK Portál. Dostupné z: <https://odok.cz/portal/veklep/material/ALBSCSSFKU7S/>. [cit. 2024-05-30].
- ³ DRTINA, Martin. Regulace podle NIS2: NÚKIB termín transpozice směrnice nestihne, sankcí se ale nebojí. Online. Lupa.cz. 2024. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/regulace-podle-nis2-nukib-termin-transpozice-smernice-nestihne-sankci-se-ale-neboji/>. [cit. 2024-05-30].
- ⁴ NÚKIB. Legislativní rada vlády jednala o návrhu nového zákona o kybernetické bezpečnosti. Online. NÚKIB. 2024. Dostupné z: <https://nukib.gov.cz/cs/infoservis/aktuality/2103-legislativni-rada-vlady-jednala-o-navrhu-noveho-zakona-o-kyberneticke-bezpecnosti/>. [cit. 2024-05-30].
- ⁵ DRTINA, Martin. Regulace podle NIS2: Mocenský apetit a odbytá RIA. Vládní právníci cupují kyberbezpečnostní zákon. Online. Lupa.cz. 2024. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/regulace-podle-nis2-mocensky-apetit-a-odbyta-ria-vladni-pravnici-cupuji-kyberbezpecnostni-zakon/>. [cit. 20240530].
- ⁶ SEDLÁK, Jan. Nový zákon o kyberbezpečnosti zřejmě nebude platit včas, proces zdržuje spor o zákaz Huawei. Online. Lupa.cz. 2023. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/aktuality/novy-zakon-o-kyberbezpecnosti-zrejme-nebude-platit-vcas-proces-zdrzuje-spor-o-zakaz-huawei/>. [cit. 20240530].

Praktické postřehy z realizace nabídkových řízení

Nabídkové řízení dle § 10 a násl. zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoVS“), se používá zejména při výběru dopravce pro poskytování veřejných služeb v přepravě cestujících veřejnou drážní osobní dopravou, nejsou-li splněny podmínky pro přímé zadání. Nabídkové řízení se dále používá u tzv. netto smluv v případě zajišťování veřejných služeb v přepravě cestujících veřejnou linkovou dopravou a na dráze tramvajové. Určitou zvláštnost pak představuje trolejbusová doprava, pro kterou se uplatňuje shodný režim jako u drážní (vlakové) dopravy, jakkoliv je uvedené pravděpodobně zapříčiněno ne zcela přesným překladem evropské legislativy v kombinaci se skutečností, že trolejbusy jsou v České republice považovány za drážní vozidla. Vzhledem k tomu, že v případě autobusové (případně tramvajové) dopravní obslužnosti převažují aktuálně spíše tzv. brutto smlouvy,¹ u kterých se pro výběr dopravce použije zadávací řízení dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZZVZ“), je realizace nabídkového řízení v praxi využívána zejména pro drážní dopravu.²

Jakkoliv ZoVS na mnoha místech odkazuje na právní úpravu ZZVZ, lze u nabídkového řízení nalézt řadu specifik oproti běžnému (otevřenému) zadávacímu řízení dle ZZVZ, případně též několik nejasností s tím souvisejících. Cílem tohoto článku je poukázat na vybrané odlišnosti či nejasnosti a sdílet některé praktické postřehy z realizace nabídkových řízení.

V prvé řadě je na místě poukázat na důležitou odlišnost při zahájení procesu výběru, když nabídkové řízení se dle § 10 odst. 1 ZoVS zahajuje uveřejněním oznámení o zahájení nabídkového řízení, zatímco otevřené řízení dle § 56 ZZVZ se zahajuje odesláním takového oznámení. Lhůta pro podání nabídek přitom dle § 10 odst. 1 písm. e) ZoVS nesmí být kratší než 52 dnů ode dne uveřejnění oznámení o zahájení nabídkového řízení. V praxi je tak oproti zadávacímu řízení dle ZZVZ potřeba kalkulovat s jistou rezervou, jelikož minimální lhůta pro podání nabídek se odvíjí od data uveřejnění příslušného oznámení ve Věstníku veřejných zakázek (dále jen „VVZ“), potažmo Úředním věstníku Evropské unie (dále jen „TED“). S tím souvisí určité specifikum odesílání formulářů do VVZ a TED, které zjevně zůstalo zachováno i v nové verzi VVZ,³ a to je skutečnost, že formulář do VVZ a TED nelze odesílat najednou prostřednictvím VVZ, nýbrž je potřeba samostatně odeslat formulář k uveřejnění v TED a následně také samostatně odeslat formulář do VVZ. Tento postup

předvídá i § 10 odst. 2 ZoVS, který stanoví mj. následující: „pro uveřejňování se dále použije § 212 zákona o zadávání veřejných zakázek obdobně s tím, že odstavec 3 písm. b) věta za středníkem se nepoužije.“ Vzhledem k tomu, že zadavatel (resp. objednatel dle dikce ZoVS) odesílá obě oznámení samostatně, je na místě pamatovat na § 212 odst. 6 ZZVZ, dle kterého je potřeba nejprve odeslat formulář do TED a teprve po jeho uveřejnění, resp. po uplynutí 48 hodin od doručení potvrzení o jeho přijetí k uveřejnění v TED (podle toho, co nastane dříve), lze odeslat formulář do VVZ. Pro vyloučení pochybností ohledně správného okamžiku uveřejnění zadávací dokumentace zadavatelé nezřídka volili takové dny v týdnu pro odeslání formulářů, aby došlo k souběhu uveřejnění obou formulářů (ve VVZ i TED) v jeden den (typicky v pondělí). V praxi pak uvedené dále znamená, že zadavatel potřebuje mít zřízen přístup do TED, aby do TED mohl samostatně odeslat jak oznámení o zahájení, tak případné opravné formuláře související s vysvětlením, změnou či doplněním zadávací dokumentace, potažmo při posunu lhůty pro podání nabídek. Současně máme za to, že i v případě nabídkového řízení bude možné využít výhradu, že námitky proti zadávacím podmínkám lze podat nejpozději 72 hodin před uplynutím lhůty pro podání nabídek, jelikož § 13 odst. 3 ZoVS odkazuje na § 242 ZZVZ, což je však dle našeho názoru rovněž potřeba zohlednit při stanovení délky lhůty pro podání nabídek

(srov. § 242 odst. 5 ZZVZ a související výkladové stanovisko Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže).⁴ Novelizace ZZVZ, která zakotvila možnost výhrady, že námitky proti zadávacím podmínkám lze podat nejpozději 72 hodin před uplynutím lhůty pro podání nabídek, však přímo (explicitně) do znění ZoVS promítnuta nebyla.

Jako výhoda pro zadavatele v případě nabídkového řízení může být chápáno to, že zadavatel si může dle § 14 ZoVS v zadávací dokumentaci vyhradit možnost zrušení nabídkového řízení (vedle důvodů dle § 127 a § 128 ZZVZ). S případným zrušením nabídkového řízení je však spjata určitá nejasnost související se skutečností, že v případě zrušení nabídkového řízení ZoVS odkazuje na § 128 ZZVZ, dle kterého je mj. potřeba odeslat oznámení o zrušení postupem podle § 212 ZZVZ, avšak v případě dokončení nabídkového řízení uzavřením smlouvy neobsahuje ZoVS odkaz na § 126 ZZVZ ani na § 217 ZZVZ, tzn. po uzavření smlouvy není povinné ani odeslání oznámení o výsledku do VVZ/TED, ani uveřejnění písemné zprávy zadavatele. V souladu se zásadou transparentnosti lze nicméně doporučit, aby písemná zpráva byla zpracována i u nabídkových řízení, a to případně včetně odeslání oznámení o výsledku do VVZ/TED. Předchozí verze VVZ neobsahovala speciální formulář pro oznámení o výsledku nabídkového řízení, tudíž se v praxi používal nejbližší vhodný formulář (CZ03) s tím, že v dal-

ších informacích bylo odkázáno na původní oznámení o zahájení nabídkového řízení (zda již nová verze VVZ umožňuje přímo navázat oznámení prozatím nemáme v praxi prověřeno).

Dalším poměrně zajímavým specifickým nabídkového řízení je, že ZoVS přímo neodkazuje na § 211 ZZVZ, protože není stanovena povinná elektronická komunikace. V praxi se tak v zadávací dokumentaci k nabídkovému řízení například připouští jak podání elektronických nabídek, tak podání nabídek v listinné podobě, tj. v takovém případě je potřeba stanovit též náležitosti pro přípravu a podání listinných nabídek a následně podmínky jejich otevírání, jakkoliv v praxi již takřka každý dopravce aktivně využívá elektronické nástroje a komunikuje výhradně elektronicky. Obdobně je vhodné pamatovat na možnost předložení případně požadované dohody o ochraně důvěrných informací (dále také jako „NDA“) v listinné podobě, je-li například některá část zadávací dokumentace důvěrná a zadavatel tuto poskytuje pouze oproti předložení podepsané NDA, jakkoliv i v tomto případě využívají dopravci dle naší zkušenosti výhradně elektronickou komunikaci. V této souvislosti poznamenáváme, že v případě poskytování části zadávací dokumentace oproti NDA je dle našeho názoru na místě tuto skutečnost zohlednit při stanovení délky lhůty pro podání nabídek, tj. tuto náležitě prodloužit.

V neposlední řadě je potřeba pamatovat na skutečnost, že se v případě nabídkových řízení aplikuje rovněž přímo použitelné nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 ze dne 23. října 2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70 (dále jen „Nařízení“), ze kterého mj. vyplývá omezení možnosti využití poddodavatelů. Konkrétně z čl. 4 odst. 7 citovaného Nařízení vyplývá, že „Pokud se subdodávky použijí, je provozovatel pověřený řízením a provozováním veřejných služeb v přepravě cestujících podle tohoto nařízení povinen poskytovat převážnou část veřejných služeb v přepravě cestujících sám.“ V praxi uvedené znamená, že zadavatelé v zadávací dokumentaci často stanoví, že nejméně 50 % objemu veřejných služeb (dopravního výkonu) musí dopravce po-

skytovat sám bez využití poddodavatelů, avšak toto omezení se zpravidla vztahuje pouze na dopravní výkon zajištěný drážním vozidlem, resp. neuplatní se na náhradní autobusovou dopravu či jiné související služby, pokud jde o veřejné služby v přepravě cestujících veřejnou drážní osobní dopravou.

Dále rovněž platí, že zadavatel si v rámci nabídkového řízení může vyhradit možnost o podaných nabídkách jednat, přičemž pro průběh jednání se dle § 11 ZoVS uplatní obdobně úprava jednacího řízení s uveřejněním dle § 61 ZZVZ. Způsob jednání o nabídkách a další náležitosti dle § 11 ZoVS přitom musí být součástí oznámení o zahájení nabídkového řízení, potažmo součástí zadávací dokumentace.

Před zahájením nabídkového řízení je dále potřeba prověřit, zda v daném případě nemá zadavatel povinnost uveřejnit předběžné oznámení (tzv. prenotifikaci) ve smyslu § 19 ZoVS, resp. čl. 7 Nařízení, a to nejpozději 1 rok před zahájením nabídkového řízení, přičemž v případě změny zveřejněných informací zadavatel zveřejní opravu v souladu s čl. 7 odst. 2 Nařízení. Jakkoliv to z českého překladu čl. 7 odst. 2 Nařízení nemusí vyplývat zcela jednoznačně, máme za to, že od zveřejnění opravy není třeba opět čekat rok na zahájení nabídkového řízení (srov. anglické znění příslušného ustanovení: „Should this information change after its publication, the competent authority shall publish a rectification accordingly as soon as possible. This rectification shall be without prejudice to the launching date of the direct award or of the invitation to tender.“).

Jakkoliv výše uvedený výčet specifík nelze považovat za úplný, je vhodné dodat, že v mnoha ohledech se uplatní právní úprava ZZVZ (např. co do ustanovení § 36 a § 37 ZZVZ k zadávacím podmínkám, zadávací lhůtě a jistotě, podmínkám kvalifikace, technických podmínek, posouzení a objasnění nabídek apod.), protože nabídkové řízení není zcela odlišné od zadávacího řízení dle ZZVZ, avšak je potřeba mít na paměti aplikaci vícero právních předpisů. De lege ferenda si lze představit další přiblížení, resp. sjednocení se zadávacím řízením dle ZZVZ, a to zejména co se týče způsobu uveřejňování formulářů ve VVZ a TED,

pravidel pro uveřejňování písemných zpráv zadavatele a oznámení o výsledku či ustanovení k elektronické komunikaci, když například možnost podávání listinných nabídek/možnost jiné než elektronické komunikace, lze do jisté míry považovat za obsoletní.

Mgr. Milan Friedrich, advokát
Mgr. David Mareš, Ph.D., advokát
MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ V případě brutto smlouvy nese objednatel příležitost a rizika spojená s výběrem tržeb, zatímco u netto smluv jsou rizika a příležitosti v oblasti výnosů na straně dopravce.
- ² Pro úplnost doplňujeme, že nabídkové řízení se nepoužije při samotném pořizování vozidel, nýbrž při výběru dopravce.
- ³ Srov. Metodiku pro vyplnění formulářů a žádosti, verze ze dne 24. 1. 2024: „Oznámení se uveřejní jen ve VVZ a nebude uveřejněno v Úředním věstníku Evropské unie. Objednatel je povinen dodržet povinnosti vyplývající z ustanovení § 126 ZZVZ; to objednatel nezabavuje povinnosti uveřejňovat v Úředním věstníku Evropské unie v souladu s § 10 odst. 2 ZVS.“ (dostupné zde: https://cms.vvz.nipez.cz/wp-content/uploads/2024/02/Priloha_c_2-Metodika-pro-vyplneni-formularu-a-zadosti.pdf).
- ⁴ Stanovisko Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže k aplikaci § 242 odst. 5 ZZVZ: „Je však třeba si uvědomit, že pokud zadavatel této možnosti využije, fakticky dodavatelům zkracuje (podle dosavadních pravidel počítanou) lhůtu pro podání námitek. Aby nedocházelo ke krácení práv dodavatelů, stanoví se, že předmětné tři dny (resp. 72 hodin) musí jít na vrub zadavatele, tzn. reálně o ně musí například lhůtu pro podání nabídek prodloužit.“ Dostupné zde: <https://uohs.gov.cz/cs/informacni-centrum/tiskove-zpravy/verejne-zakazky/3626-urad-vydal-vykladove-stanovisko-k-novemu-ustanoveni-o-podavani-namitek-ve-verejnych-zakazkach.html>.

ROZHODČÍ SOUD

při Hospodářské komoře České republiky
a Agrární komoře České republiky

Řešení sporů efektivně, rychle a odborně!

www.soud.cz

Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky

- byl založen roku 1949
- řízení je vedené podle publikovaných pravidel
- vede Seznam rozhodců, kde je zapsáno více než 570 rozhodců z tuzemska i zahraničí
- sekretariát Rozhodčího soudu zajišťuje konzultace a veškerou administrativu spojenou s rozhodčím řízením před Rozhodčím soudem

Jaké spory Rozhodčí soud řeší?

Majetkové spory (kromě sporů spotřebitelských, incidenčních a sporů spojených s výkonem rozhodnutí) ve kterých lze jinak uzavřít smír.

Jedná se především o spory:

- z obchodních vztahů
- občanskoprávní
- pracovně právní vztahy (smluvní podmínky mzdového charakteru)

Výhody rozhodčího řízení

- je jednoinstanční, odborné, neveřejné, rychlé, méně formální
- snadná vykonatelnost v tuzemsku i zahraničí (díky Newyorské úmluvě z roku 1958)
- strany si mohou stanovit místo i jazyk rozhodčího řízení, řízení v urychleném nebo on-line režimu

DOPORUČENÉ ZNĚNÍ ROZHODČÍ DOLOŽKY DO SMLUV

„Všechny spory vznikající z této smlouvy a v souvislosti s ní budou rozhodovány s konečnou platností u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky podle jeho Řádu třemi rozhodci (případně lze alternativně uvést: jedním rozhodcem jmenovaným předsedou Rozhodčího soudu).“

KONTAKTUJTE NÁS

Vladislavova 1390/17 / Praha 1 / Tel.: +420 222 333 340 / e-mail: paha@soud.cz / www.soud.cz

Odstoupení od smlouvy bez zbytečného odkladu

Tento článek se podrobně zabývá výkladem pojmu „bez zbytečného odkladu“, který má zásadní význam v rámci právního institutu odstoupení od smlouvy, a analyzuje právní důsledky, které nastávají při nedodržení této časové lhůty. Daný pojem je klíčový pro správné porozumění a aplikaci právních předpisů týkajících se odstoupení a následků plynoucích z jeho nesplnění.

Odstoupení bez zbytečného odkladu

Při odstoupení od smlouvy je zohledňováno, zda je provedeno bez zbytečného odkladu. Zavedený pojem „bez zbytečného odkladu“ je vtělen přímo do příslušných ustanovení, která se týkají odstoupení.

Dle ustanovení § 1977 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění (dále jen „OZ“), se uvádí, že poruší-li strana prodloužením svou smluvní povinnost podstatným způsobem, může druhá strana od smlouvy odstoupit, pokud to prodlévajícímu oznámí bez zbytečného odkladu poté, co se o prodloužení dozvěděla.

Odstoupení od smlouvy při podstatném porušení smlouvy je upraveno v ustanovení § 2002 OZ. Pro takovéto odstoupení od smlouvy je třeba, aby smlouva byla porušena podstatným způsobem nebo aby odstoupující strana měla jistotu, že v důsledku chování druhé strany je zřejmé, že k podstatnému porušení smlouvy dojde. Podstatné porušení smlouvy se posuzuje jednak z významu porušené povinnosti, tak z intenzity jejího porušení, a to v kontextu celého závazku. Prokázat, že porušení smlouvy bylo podstatné, musí odstoupující strana.

V obou uvedených případech odstoupení je třeba, aby k realizaci odstoupení došlo bez zbytečného odkladu.

Odstoupit lze jednostranným právním jednáním prakticky ihned, bez nutnosti splnění dalších podmínek. Žádnou dodatečnou přiměřenou lhůtu k plnění ani předchozí upozornění na možnost odstoupení zákon nevyžaduje. Jedinou podmínkou je oznámení odstoupení druhé smluvní straně bez zbytečného odkladu poté, co se odstoupující strana o důvodu k odstoupení dozvěděla.¹

Vymezení pojmu „bez zbytečného odkladu“

Pojem bez zbytečného odkladu není v zákoně vymezen. Délka lhůty bez zbytečného odkladu bude posuzována dle charakteru a složitosti plnění, okolností

uzavřeného vztahu, zvyklostí a zavedené praxe týkající se stran uzavřeného vztahu. Pojem bez zbytečného odkladu je pojmem vágním a je třeba jej vykládat vždy s ohledem na okolnosti konkrétního případu. V každém určitém případě je však vždy třeba zkoumat, zda dlužník bezodkladně využil všechny možnosti pro splnění této povinnosti, případně jaké skutečnosti mu v tom bránily.²

V jednodušších záležitostech se za splnění bez zbytečného odkladu bude jednat většinou o lhůtu několika dnů, maximálně týdnů. Ve složitějších věcech, které daný postup odůvodňují, se může jednat o lhůtu podstatně delší. Nebude zde pohlíženo na lhůtu pouze z pohledu doby, která je potřebná k provedení úkonu odstoupení, ale bude zde zkoumáno, kolik bylo třeba času pro vyhodnocení dané situace, zda odstoupit nebo neodstoupit. Do takovéto činnosti pro vyhodnocení situace bude spadat např. vyhotovení analýz, odborné konzultace, zjištění provázanosti na další obchodní vztahy. Aby došlo k naplnění odstoupení bez zbytečného odkladu, tak veškeré činnosti, které budou prováděny před samotným odstoupením, musejí být důvodné a nesmí být považovány za takové činnosti, jejichž hlavním záměrem bylo pouze odkládání rozhodnutí ohledně odstoupení.³ Obecně platí, že vznikne-li někomu právo učinit ve lhůtě bez zbytečného odkladu právní jednání, měl by svého práva využít neprodleně. Pokud tak bez jakéhokoli důvodu neučiní a své jednání odkládá, lze takový odklad zásadně považovat za zbytečný.

O zbytečný odklad se však nejedná, pokud mu v příslušném (bezodkladném) právním jednání (dočasně) brání určité legitimní důvody. Legitimním důvodem pro odklad tak může být typicky potřeba zjištění nezbytných informací pro zvážení příslušného právního jednání (a jeho dopadů do sféry jednajících osoby), či nutnost určitého časového úseku pro samotné vyhodnocení těchto informací a provedení rozhodovacího procesu (např. u právnických osob, kde může být rozhodnutí o provedení právního jednání navázáno na interní rozhodnutí příslušných orgánů; takovou potřebu však s přihlédnutím k individuálním okolnostem nelze vyloučit ani u osoby fyzické). I v takových případech je však třeba důsledně posuzovat, zda proces zjišťování nezbytných

informací či rozhodovací proces nenesou znaky bezdůvodného odkládání.⁴

Běh lhůty se bude posuzovat s ohledem na obvyklý běh věcí, na zavedenou praxi. Pokud v určitém podniku je standardní, že se ve dnech pracovního volna nepracuje, pak při posuzování odstoupení, zda bylo provedeno bez zbytečného odkladu, nebude přičteno k tíži straně provádějící odstoupení, že své rozhodnutí neučinila ve dnech pracovního volna, když standardně svou činnost ve dnech pracovního volna neuskutečňuje.

Význam lhůty bez zbytečného odkladu v případě odstoupení od smlouvy nepochybně spočívá v ochraně právní jistoty (resp. legitimního očekávání) strany, vůči níž je od smlouvy odstupováno. Odstupující si tudíž musí počínat tak, aby své právo vykonal ihned, jakmile to bude možné. Posouzení otázky, zda v konkrétním případě již marně uplynula lhůta bez zbytečného odkladu, proto není odvislé toliko od samotné skutečnosti, zda strana smlouvy od smlouvy neodstoupila ihned (bezodkladně), nýbrž od toho, zda byl případný odklad odkladem zbytečným (zda šlo o její nedůvodnou nečinnost).⁵

Důsledky nedodržení lhůty bez zbytečného odkladu při odstoupení

V případě, že by došlo k odstoupení a lhůta bez zbytečného odkladu by nebyla dodržena, odstoupení by nemělo zamýšlené účinky.

Existují ovšem i případy, kdy zmeškání lhůty bez zbytečného odkladu způsobí zamýšlené účinky odstoupení. Pokud prodlení trvá, není rozhodující, zda je právo odstoupit od smlouvy realizováno bez zbytečného odkladu, či nikoli.⁶ Dle dále uvedeného rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky nedodržení lhůty bez zbytečného odkladu pro odstoupení od smlouvy má význam tehdy, pokud dlužník svou povinnost splní předtím, než mu věřitel oznámí, že odstupuje. V případě trvajících prodlení dlužníka je však skutečnost, zda věřitel od smlouvy odstoupil ve lhůtě bez zbytečného odkladu poté, co se o prodlení dozvěděl, bez právního významu, neboť i odstoupení od smlouvy po marném uplynutí uvedené lhůty při trvajícím prodlení dlužníka vyvolává právní následky předvídané § 2004 odst. 1 OZ.⁷

Závěr

V případech, kdy je při odstoupení od smlouvy nutné zohlednit lhůtu bez zbytečného odkladu, je nezbytné pečlivě posuzovat všechny okolnosti konkrétního případu. Osoba odstupující od smlouvy musí mít na paměti, že důkazní břemeno spočívá na ní, a je povinna prokázat, že k odstoupení došlo bez zbytečného odkladu. Pokud odstupující strana potřebovala pro realizaci odstoupení delší časový úsek, musí být schopna věrohodně vysvětlit důvody tohoto prodlení a doložit, že takový postup byl nezbytný a v dané situaci obvyklý. Při právním posuzování těchto případů je klíčové zhodnotit, zda byly kroky odstupující strany přiměřené a zda odpovídaly standardům běžné praxe.

JUDr. Kateřina Koberová,
trvale spolupracující advokát
Mašek & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

MAŠEK
/PARTNERS

Poznámky:

- ¹ ŠILHÁN, Josef. § 2002 [Odstoupení při podstatném porušení]. In: HULMÁK, Milan a kol. Občanský zákoník V. Závazkové právo. Obecná část (§ 1721–2054). 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2014, s. 1200, marg. č. 10.).
- ² Nález Ústavního soudu ze dne 15. 8. 2005, sp. zn. IV. ÚS 314/05.
- ³ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. 9. 2015, sp. zn. NS 29 Cdo 2970/2013.
- ⁴ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 4. 2022, sp. zn. 23 Cdo 163/2022.
- ⁵ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. 4. 2022, sp. zn. 23 Cdo 163/2022.
- ⁶ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 2021, sp. zn. 29 ICdo 81/2019-I.
- ⁷ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 4. 2022, sp. zn. 33 Cdo 456/2021.

Právní úprava leteckého provozu ve zvláště chráněných územích

Vzdušný prostor České republiky je uspořádán a regulován zejména s ohledy na národní, bezpečnostní a obranné potřeby. Právní předpisy v oblasti leteckého práva jsou však značně ovlivněny i zájmem na ochranu životního prostředí. Vzhledem k rostoucí oblíbenosti létání z řad široké veřejnosti související s rychlým technologickým rozvojem a zlepšováním cenové dostupnosti leteckých zařízení se zvyšuje počet osob, které se podílejí na leteckém provozu ve zvláště chráněných územích, aniž by byly dostatečně obeznámeny s relevantní právní úpravou včetně rizik s tím spojených.

Cílem tohoto článku je shrnout právní úpravu leteckého provozu ve zvláště chráněných územích pro uživatele létajících zařízení určených pro rekreační a sportovní létání, vyjma bezpilotních systémů. Úvodem do problematiky je třeba uvést, že zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, jako kategorie zvláště chráněných území vyjmenovává národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky. Dalšími právními předpisy, které jsou pro téma článku relevantní, je zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví, a vyhláška č. 108/1997 Sb., kterou se provádí zákon o civilním letectví. Letecký provoz je silně regulován i evropskými předpisy, pro účely tohoto článku stojí za zmínku nařízení Komise (EU) č. 923/2012 ze dne 26. září 2012, kterým se stanoví společná pravidla létání.

Tzv. velkou novelou zákona o ochraně přírody a krajiny z roku 2017 byl podstatně šířeji stanoven zákaz pro létání nad národními parky. Od zmíněného roku omezení zní tak, že se na celém území národních parků nesmí létat v rozporu s podmínkami stanovenými v opatření obecné povahy vydaném podle jiného právního předpisu, a to kromě letů pro zajištění bezpečnosti státu, ochrany osob, majetku nebo veřejného pořádku, a letů pro potřeby orgánů ochrany přírody, viz ustanovení § 16 odst. 2 písm. l) zákona o ochraně přírody a krajiny. Nutno dodat, že před zmíněnou velkou novelou zákona o ochraně přírody a krajiny bylo zakázáno na celém území národních parků pouze pořádat vyhlídkové lety vzdušnými dopravními prostředky. Za vyhlídkové lety nebylo možno považovat lety běžných dopravních linek, aerotaxi, sportovní lety, služební lety Armády ČR, lety integrovaného záchranného systému,

a to ani v případě, že měly negativní vliv na přírodní prostředí národního parku.¹

Národní parky

Zvláštním předpisem, dle kterého se příslušné správní akty obsahující podmínky pro létání nad národními parky vydávají a na který zákon o ochraně přírody a krajiny odkazuje, je zákon o civilním letectví, konkrétně jeho ustanovení § 44 odst. 3, dle kterého může Úřad civilního letectví opatřením obecné povahy na dobu nezbytně nutnou nebo trvale omezit nebo zakázat užívání vzdušného prostoru České republiky k létání nad určitými oblastmi, a to z důvodu obrany státu, z bezpečnostních důvodů nebo z důvodů ochrany životního prostředí.

Úřad civilního letectví po přijetí dané novely zákona o ochraně přírody a krajiny dlouho neotálel a hned v roce 2018 pro všechny čtyři české národní parky opatření obecné povahy vydal, v brzké budoucnosti se přitom počítá i s vyhlášením pátého českého národního parku Křivoklátsko. Tato opatření obecné povahy jsou vydávána ve formě veřejné vyhlášky a národní parky jakožto omezené prostory vymezují trojrozměrně pomocí geo souřadnic a horní hranice, která činí 1 000 ft neboli 300 m nad nejvyšší překážkou v okruhu 600 m od letadla. V tomto vymezeném území tak platí zákaz vstupu do vzdušného prostoru s výjimkou, kromě výše uvedeného, např. i letů bezmotorových letadel či pozorovacích letů dle Smlouvy o otevřeném nebi. Další výjimky může v případě existence legitimního zájmu po posouzení dopadů na životní prostředí a v závislosti na vyjádření uživatele prostoru, kterými jsou v daném případě správy jednotlivých národních parků, povolit Úřad civilního letectví. Správní orgány by tak v každém jednotlivém případě měly posuzovat, zda jsou

zájmy žadatele o let v omezeném prostoru národního po posouzení dopadů na životní prostředí legitimní.

Další zvláště chráněná území

Co se týče zbylých kategorií zvláště chráněných území, jako jsou například chráněné krajinné oblasti, přírodní rezervace či přírodní památky, přelet nad nimi není zákonem zakázán a Úřad civilního letectví se zatím pro tato území neuchýlil k omezením pro vstup do vzdušného prostoru nad nimi, jako je tomu u národních parků, ačkoliv mu to zákon o civilním letectví dle výše uvedeného ustanovení § 44 odst. 3 zákona o civilním letectví prakticky umožňuje. Zapotřebí je však podotknout, že na rozdíl od těchto zbytkových kategorií zvláště chráněných území zákon o ochraně přírody a krajiny úpravu podmínek pro let nad národními parky ve formě opatření obecné povahy přímo vyžaduje. Jiná je rovněž situace pro bezpilotní systémy, když se Úřad pro civilní letectví rozhodl jejich provoz uvnitř všech zvláště chráněných území zakázat s odkazem na ustanovení § 44 odst. 4 zákona o civilním letectví a výjimky povoluje pouze po předchozím souhlasu příslušného úřadu ochrany přírody.² I tak však průlet nad zbylými kategoriemi zvláště chráněných územích není bez limitací, zákon o ochraně přírody a krajiny výslovně zakazuje například škodlivě zasahovat rušením do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů či úmyslně vyrušovat volně žijící ptáky. Je tedy třeba pamatovat, že motorová letadla, zejména vrtulníky, životní prostředí zasahují zejména svým hlukem, který může chování mnoha druhů živočichů negativně ovlivňovat a vést ve svém důsledku k porušování zákona, což může vyústit až v přestupek, za který orgán ochrany přírody v tomto případě ukládá pokutu až do výše 20 000 Kč. Ve zbylých

VEDEME SVĚTEM PRÁVA

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Do našeho týmu v Praze, Brně a Ostravě
hledáme nové

PRÁVNÍKY a PRÁVNIČKY

- Chcete se stát vyhledávaným odborníkem na veřejné zakázky nebo chcete raději generální praxi a zabývat se smluvní a sporovou agendou v oblastech obchodního a občanského práva?
- Práce u nás je různorodá a můžete si vybrat své zaměření.
- Staňte se součástí prestižní advokátní kanceláře, mnohonásobného vítěze kategorie veřejné zakázky v soutěži Právnícká firma roku.
- Přidejte se k týmu špičkových odborníků.

Kontaktujte nás

- +420 606 024 476 ■ recruit@mt-legal.com

- PRAHA ■ BRNO ■ OSTRAVA
- info@mt-legal.com
- www.mt-legal.com

kategoriích zvláště chráněných území je zároveň nezbytné dodržovat i obecné předpisy leteckého provozu, které například mimo zastavěná území udávají minimální výšku pro tzv. VFR lety³ 150 m nad zemí nebo vodou v okruhu 150 m od letadla. Nad hustě zastavěnými území měst, vesnic a jiných obydlených míst je pak minimální výška stanovena 300 m nad nejvyšší překážkou v okruhu 600 m od letadla.

Jinou situací je vzlet či přistání ve zvláště chráněném území. Předmětnou úpravu nalezneme ve zmíněné vyhlášce č. 108/1997 Sb. Dle jejího ustanovení § 14 odst. 5 písm. b) platí, že ke vzletům a přistáním lze využít pouze ploch, které jsou mimo území národního parku, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní památky, ledaže k tomu dal souhlas příslušný úřad ochrany přírody. V případě národních parků jsou příslušnými úřady parků již jmenované správy jednotlivých národních parků, např. Správa Krkonošského národního parku. Pro chráněné krajinné oblasti, národní přírodní památky a národní přírodní rezervace vykonává správu Agentura ochrany přírody a krajiny. Krajské úřady jsou pak příslušné pro oblasti přírodních rezervací a přírodních památek. Obdobná pravidla konkrétně pro motorová sportovní létající zařízení nalezneme přímo i v zákoně o civilním letectví, viz jeho ustanovení § 84d odst. 2 písm. b).

Pro případy porušení leteckých předpisů na úseku létání nad národními parky a pravidel pro vzlety a přistání ve zvláště chráněných územích pamatuje zákon o civilním letectví i na sankční ustanovení, když porušení těchto pravidel sankcionuje shodně pokutou až do výše 1 000 000 Kč. Mimo peněžité trest lze za přestupek uložit i trest zákazu činnosti a přestupky dle rozhodné působnosti projednává zpravidla Ministerstvo dopravy či Úřad civilního letectví.

Shrnutí

Velkou novelou zákona o civilním letectví z roku 2017 došlo k rozšíření zákazu létání nad národními parky způsobem, že aktuálně platí podmínky stanovené opatřeními obecné povahy, které omezený prostor vzdušný prostor ohraničují příbližnými hranicemi národních parků a výškou 1 000 ft neboli 300 m nad zemí v okruhu 600 m od letadla. Přijetí této novely hodnotím kladně, neboť byly odstraněny

nejasnosti v otázce, co vše lze podřadit pod pojem vyhlídkový let. O to pečlivěji však aktuálně správy národních parků a Úřad civilního letectví musí zkoumat legitimní zájmy žadatele pro vstup do vzdušného prostoru nad národními parky. Každý případ letu nebo vícero letů je tak posuzován jednotlivě a hodnocen by měl být dopad na životní prostředí z hlediska hlukové a emisní zátěže letadla, výskytu živočichů v dané oblasti, četnosti letů, času jednotlivých letů, účelu letů a přistání apod. Například s námitkou Správy Krkonošského národního parku týkající se údajně významně negativního vlivu na objekty ochrany Ptáčí oblasti Krkonoše se Úřad civilního letectví v odůvodnění předmětného opatření obecné povahy⁴ vypořádal tak, že k prokázání podstatného vlivu leteckého provozu na vybrané skupiny živočichů nedošlo. U zamýšleného přistávání či vzletu pak přichází v úvahu i hodnocení dopadu na flóru v dané oblasti. Ve všech případech je správní orgán povinen své rozhodnutí řádně odůvodnit a uvést konkrétní dopady každého případu na životní prostředí. U zbytkových kategorií zvláště chráněných území zákon ani Úřad civilního letectví omezení pro provoz letadel, vyjma bezpilotních systémů, nestanovuje, i tak je však ale třeba dbát na zájmy chráněné zákonem o ochraně přírody a krajiny a nenarušovat život tamní fauny.

V případě povolování výjimek ze zákazu pro lety nad národními parky má vyjádření uživatele prostoru, tj. správy jednotlivého národního parku, povahu poradní a rozhodnutí ve věci vydává Úřad civilního letectví. Oproti tomu ke vzletům a přistáním na plochách nacházejících se ve zvláště chráněných územích je třeba výhradně souhlasu příslušného úřadu ochrany přírody.

Aby byla žádost o výjimku ze zákazu letu nad národními parky či žádost o souhlas s přistáváním či vzlety ve zvláště chráněných územích kladně vyřízena, doporučujeme již v žádosti vylíčit všechny rozhodné skutečnosti pojednávající o účelu a četnosti letů, druhu létajících zařízení a rovněž i o konkrétních předpokládaných či nepředpokládaných působeních na životní prostředí. Udělení či neudělení souhlasu s přistáváním ve zvláště chráněných územích se vydávají formou rozhodnutí, vůči kterému je možné podat opravný prostředek ve formě odvolání, nadřízeným správním orgánem je v tomto případě Ministerstvo životního prostředí. Také povolení

výjimky ze zákazu letů v omezených prostorech nad národními parky má formu správního rozhodnutí, vůči kterému se žadatel může odvolat k Ministerstvu dopravy. Zcela nejednoznačnou povahu má však vyjádření uživatele prostoru, tj. správ jednotlivých národních parků, v závislosti na nichž vydává konečné rozhodnutí Úřad civilního letectví pro povolení výjimky ze zákazu letů nad omezenými vzdušnými prostory národních parků. Nejedná se totiž o rozhodnutí ani o závazné stanovisko, které by bylo možné napadnout standardními opravnými prostředky dle zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Pokud by tedy žadatel byl tímto vyjádřením zkrácen na svých právech v souvislosti s tím, že ve vazbě na toto vyjádření by se žadateli nedostalo povolení výjimky ze zákazu letů nad omezenými prostory národních parků, bylo by možné se proti nezákonnosti takového vyjádření bránit v rámci řízení o ochraně před nezákonným zásahem dle ustanovení § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního.

Mgr. Denisa Mokřížová, advokátka

JUDr. Ing. Jan Vych, advokát

Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.

Poznámky:

- ¹ KONEČNÁ, Michaela, HANÁK, Jakub. § 16 [Základní ochranné podmínky národních parků]. In: VOMÁČKA, Vojtěch, KNOTEK, Jaroslav, KONEČNÁ, Michaela, HANÁK, Jakub, DIENSTBIER, Filip, PRŮCHOVÁ, Ivana. Zákon o ochraně přírody a krajiny. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2018, s. 177, marg. č. 41.
- ² Opatření obecné povahy č. j. 13411-23-701 vydané Úřadem pro civilní letectví dne 19. 12. 2023.
- ³ „Letem VFR“ se rozumí let prováděný v souladu s pravidly pro let za viditelnosti, viz PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) č. 923/2012 ze dne 26. září 2012, kterým se stanoví společná pravidla létání a provozní předpisy týkající se služeb a postupů v oblasti letecké navigace a kterým se mění prováděcí nařízení (ES) č. 1035/2011 a nařízení (ES) č. 1265/2007, (ES) č. 1794/2006, (ES) č. 730/2006, (ES) č. 1033/2006 a (EU) č. 255/2010.
- ⁴ Opatření obecné povahy č. j. 9823-18-701 Úřadu civilního letectví ze dne 24. 9. 2018.

Nový stavební zákon – přehled zásadních změn

Stavební právo v České republice zažívá v roce 2024 významné změny, které ovlivní nejen stavebníky a investory, ale i úředníky, projektanty a právníky. Nový stavební zákon, který nabyl plné účinnosti 1. července 2024, si klade za cíl zejména zefektivnit a zjednodušit stavební procesy. Tento článek Vám přináší přehled hlavních novinek a změn ve stavebním právu.

Nejvýznamnějším novým předpisem je samotný nový stavební zákon, tedy zákon č. 283/2021 Sb. (dále jen „NSZ“). Dalším novým právním předpisem je zákon o jednotném environmentálním stanovisku č. 148/2023 Sb. Kromě toho byla připravena řada nových prováděcích předpisů, ze kterých jmenujme:

- vyhláška MMR o dokumentaci staveb č. 131/2024 Sb.,
- vyhláška MMR o požadavcích na výstavbu č. 146/2024 Sb.,
- vyhláška MMR o provedení některých ustanovení stavebního zákona č. 149/2024 Sb. (obsahuje zejména formuláře žádostí podávaných dle stavebního zákona),
- vyhláška MMR o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a jednotném standardu č. 157/2024 Sb. a
- vyhláška MMR o podrobnostech provozu některých informačních systémů stavební správy č. 190/2024 Sb.

Účinnost nové úpravy

Účinnost nového stavebního zákona byla stanovena na den 1. ledna 2024

(s výjimkami – některá ustanovení nabyla účinnosti dnem následujícím po vyhlášení zákona ve Sbírce zákonů). Od 1. ledna 2024 do 30. června 2024 trvalo přechodné období, v jehož průběhu se na územní plánování a povolování staveb (vyjma vyhrazených staveb) použila původní právní úprava dle stavebního zákona č. 183/2006 Sb. Od 1. července 2024 se NSZ již používá v plném rozsahu.

Řízení a postupy zahájené před 1. červencem 2024 se však dokončí podle dosavadní právní úpravy. V případě řízení zahájených mezi 1. červencem a 31. prosincem 2024 platí prodloužení lhůt pro vydání rozhodnutí na dvojnásobek.

Zákon rovněž povoluje využití již zajištěných podkladů. Závazná stanoviska, stanoviska, souhlasy a rozhodnutí dotčených orgánů a vlastníků veřejné infrastruktury vydaná přede dnem nabytí účinnosti NSZ se považují za podklady pro vydání rozhodnutí v řízeních dle NSZ. Tyto podklady stavební úřad není oprávněn znovu přezkoumávat. Hotové projektové dokumentace zpracované podle dosavadní právní úpravy je možné

použít pro žádosti o povolení záměru až do 30. června 2027.

Druhy záměrů a staveb

Základním pojmem dle NSZ je „záměr“. Záměrem je vše, co podléhá povolování, tedy stavební (stavby, soubory staveb) i nestavební záměry (dělení nebo scelování pozemků, stanovení ochranného pásma, změna využití území).

Definice stavby se oproti předchozí právní úpravě příliš nezměnila, přidán však byl aspekt účelu užívání na určitém místě.

Nově se stavební záměry budou dělit do čtyř kategorií – drobné, jednoduché, vyhrazené a ostatní stavby. Pro každou kategorii budou platit různá pravidla ohledně nutnosti zajištění povolení, kolaudace, možnosti realizovat stavbu svépomocí apod. Klíčem k řazení staveb do jednotlivých kategorií jsou přílohy č. 1 až 3 k NSZ.

Řízení o povolení záměru

Dosavadní dvoufázovost povolování staveb (územní řízení – stavební řízení,

včetně všech jejich variant) bude nahrazena pouze jediným řízením o povolení záměru. Vydané povolení záměru bude platné 2 až 5 let, přičemž pokud bude s realizací stavby započato v době platnosti povolení, automaticky se doba platnosti povolení prodloužuje na 10 let ode dne právní moci povolení. V této lhůtě bude nutné stavbu dokončit.

NSZ stanovuje stavebním úřadům některé lhůty k provádění procesních úkonů. Po podání žádosti o povolení je stavební úřad povinen do 10 dnů vyzvat žadatele k odstranění vad, a to tak, aby mohly být všechny vady odstraněny najednou. Pro vydání samotného povolení stanovuje NSZ lhůtu 60 dnů (u jednoduchých staveb pouze 30 dnů) ode dne podání úplné žádosti. Tuto lhůtu může stavební úřad usnesením prodloužit až o dalších 60 dnů. Nejdéle by tedy vydání povolení mělo trvat 120 dnů od podání kompletní žádosti o povolení. Je třeba však dodat, že se jedná pouze o pořádkové lhůty.

Ve výčtu účastníků řízení o povolení záměru není na první pohled patrná žádná změna oproti dosavadní právní úpravě. Nově se však skrze zákon o jednotném environmentálním stanovisku vrací do výčtu účastníků v § 182 NSZ pod písm. e) „osoby, o kterých tak stanoví jiný zákon“ ekologické spolky, a to v případech, kdy je v řízení o záměru povolováno kácení dřevin nebo výjimky u památných stromů, a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů.

Kolaudační řízení

Nově nebudou vydávány kolaudační souhlasy, ale vždy (pokud se stavba kolauduje) kolaudační rozhodnutí. Drobné stavby nebudou podléhat kolaudaci. Z jednoduchých staveb se budou kolaudovat pouze stavby pro bydlení a rodinnou rekreaci, podzemní stavby, garáže a stavební úpravy pro změny v užívání části stavby.

Černé stavby

NSZ rozšiřuje důvody pro nařízení odstranění stavby. Stavební úřad nařídí odstranění stavby, pokud nebyla dokončena v době platnosti povolení, nebyla obnovena do 10 let ode dne oznámení stavebnímu úřadu nebo pokud nebyla

provedena v souladu s platným územním plánem.

Rovněž byly doplněny podmínky pro získání dodatečného povolení pro tzv. černé stavby. Dodatečně zlegalizovat bude možné pouze ty černé stavby, u kterých stavebník prokáže splnění podmínek dle § 193 NSZ a dále pokud nevyžadují výjimku ze zákazu dle jiného právního předpisu ani výjimku z požadavků na výstavbu. Podmínkou je rovněž uhrazení pokuty, pokud byla uložena. Pokud by však dodatečnému povolení bránila pouze potřeba výjimky z požadavků na umístování staveb (odstup od sousedního pozemku) a soused se stavbou souhlasí, pak je možné dodatečné povolení vydat.

Nově bude řízení o dodatečném povolení stavby součástí řízení o odstranění stavby. Žádost o dodatečné povolení stavby je možné podat do 30 dnů ode dne zahájení řízení o odstranění stavby.

Hmotné stavební právo

Poprvé je přímo ve stavebním zákoně také upraveno hmotné stavební právo. NSZ obsahuje obecné teze ohledně požadavků na výstavbu, které jsou rozvedeny v prováděcích předpisech. Tam, kde prováděcí předpisy odkazují na technické normy, má Ministerstvo pro místní rozvoj zajistit bezplatné zpřístupnění těchto norem.

Praha, Brno a Ostrava mají dle NSZ zmocnění vydat své vlastní městské stavební předpisy, kterými mohou požadavky na výstavbu stanovit odchylně od obecné vyhlášky. Nové stavební předpisy Brna byly schváleny dne 29. května 2024 s účinností od 1. července 2024, Prahy dne 24. června 2024 s účinností rovněž od 1. července 2024.

Jednotné environmentální stanovisko

Jednotné environmentální stanovisko je nové integrované podkladové stanovisko pro povolování záměrů, které posuzuje soulad záměru s ochranou životního prostředí. Nově zaváděné jednotné environmentální stanovisko nahradí až 26 původně jednotlivých správních aktů v oblasti životního prostředí, mimo jiné například povolení kácení dřevin, výjimku týkající se zvláště chráněných druhů,

souhlas s odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu nebo z tzv. lesního fondu. Součástí jednotného environmentálního stanoviska může být i stanovisko EIA.

Jednotné environmentální stanovisko bude nejčastěji vydávat obec s rozšířenou působností nebo krajský úřad. Obec s rozšířenou působností je povinna stanovisko vydat do 30 dnů, krajský úřad do 60 dnů, přičemž tuto lhůtu je možné prodloužit nejvýše o 30 dnů. Jednotné environmentální stanovisko platí 5 let po jeho vydání, přičemž platnost lze prodloužit o dalších pět let i opakovaně, pokud nedošlo ke změně okolností.

Digitalizace

Na základě nového stavebního zákona byly rovněž k 1. červenci 2024 spuštěny nové digitalizační nástroje, a to zejména portál stavebníka a národní geoportál územního plánování.

Přes portál stavebníka bude možné činit digitálně všechny úkony vůči stavebním úřadům, dotčeným orgánům, ale i správcům sítí.

Národní geoportál územního plánování bude obsahovat územně plánovací dokumentaci ve všech stupních (tedy zejména územní plány) a bude možné skrze něj podávat připomínky k návrhům nebo změnám územních plánů.

Dále bude vedena evidence stavebních postupů, která bude sloužit jako elektronický spis řízení o povolení záměru, a evidence elektronických dokumentací, do které budou vkládány projektové dokumentace a technické podklady.

Dopravní a energetický stavební úřad

K 1. lednu 2024 byl zřízen nový Dopravní a energetický stavební úřad. Tento nový úřad rozhoduje v prvním stupni o vyhrazených stavbách, kterými jsou například dálnice, dráhy, civilní letecké stavby, velké výrobní elektrárny a stavby jaderného zařízení. Jedná se o nový úřad s celostátní působností s územními pracovišti v Praze, Plzni a Olomouci.

V případě odvolání proti rozhodnutí DESÚ bude rozhodovat Ministerstvo průmyslu a obchodu, pokud půjde o energetické stavby, nebo Ministerstvo dopravy.

EKP daňoví a účetní
poradci

www.ekp.cz

Daňové a účetní poradenství

Převodní ceny < Nemovitosti
< Daně v developmentu
a u vlastníků nemovitostí < Daňová
podpora při M&A < Přeměny

Územní plánování a plánovací smlouvy

Nad rámec dosavadních nástrojů územního plánování se zavádí nové celostátní nástroje, a to územní rozvojový plán a politika architektury a stavební kultury ČR.

Politika architektury a stavební kultury je strategicko-ideový dokument, který ale není závazný ani pro územní plánování ani pro povolování záměrů.

Územní rozvojový plán naproti tomu je závazný a lze přímo na jeho základě povolovat některé záměry.

Podstatnou novinkou týkající se územně plánovací dokumentace je také zrušení možnosti podávat námítky k návrhům územně plánovací dokumentace nebo její změně. Nově bude moci každý podat pouze připomínky.

Ohledně plánovacích smluv je třeba zmínit to, že nově stavební zákon definuje plánovací smlouvy s obcemi jako tzv. veřejnoprávní smlouvy, což má své důsledky zejména s ohledem na možný

přezkum a zrušení plánovací smlouvy nadřízeným orgánem.

Předběžná informace, součinnost stavebního úřadu

Dle NSZ mají nově stavební úřady povinnost poskytnout zdarma žadateli informaci o podmínkách využití daného území, o nutnosti povolení a kolaudace pro daný záměr, ale i o tom, podle jakých hledisek bude stavební úřad žádost posuzovat a jaké dotčené orgány je třeba požádat o stanovisko.

Stavební zákon zavedl také nové pravidlo součinnosti stavebního úřadu, dle kterého pokud k žádosti o povolení stavebník nepřipojil některé potřebné podkladové závazné stanovisko, stanovisko nebo vyjádření dotčeného orgánu, má stavební úřad povinnost si tento podklad vyžádat u dotčeného orgánu sám.

Správní a soudní přezkum

Podstatné je rovněž posílení apelačního principu v odvolacím řízení. Odvolací stavební úřad napříště nebude moci

vrátit věc prvostupňovému stavebnímu úřadu k novému rozhodnutí, ale bude mít možnost prvostupňové rozhodnutí pouze potvrdit nebo sám změnit.

V soudním přezkumu rozhodnutí stavebních úřadů zmiňme zkrácení lhůty pro podání žaloby na jeden měsíc ode dne oznámení rozhodnutí. Do dvou měsíců je pak možné případně rozšířit žalobu na další výroky rozhodnutí nebo o další žalobní body.

Závěrem

Změn ve stavebním právu je mnohem více, než bylo možné v tomto článku rozebrat. Popřejme novému stavebnímu zákonu co nejméně problémů s jeho zaváděním. Na určité „porodní bolesti“ je však určitě třeba se připravit. ☹

Mgr. Vendula Nejedlá, advokátka
Z/C/H Legal v.o.s., advokátní kancelář

Z | C | H | Legal

epravo.cz online

Trestní odpovědnost právnických osob a compliance programy: praktické poznatky a zkušenosti (interaktivní seminář)

Za jakých podmínek se trestní odpovědnosti lze zprostit? Jak by měl vypadat funkční compliance program, na co se při jeho posuzování zaměřuje státní zástupce, jak dodržet ISO normy a v čem se můžeme inspirovat ze zahraničí? Nejen k těmto otázkám se vyjádří specialisté na danou problematiku.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

Nový zákon o hromadném občanském řízení soudním: Co přinesou hromadné žaloby v českém právním prostředí?

Od 1. 7. 2024 nabyl účinnosti již očekávaný zákon č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním (dále také jako „zákon o hromadných žalobách“), který do českého procesního práva přináší nový institut hromadných žalob, na základě kterých budou příslušné soudy moci projednávat v rámci jednoho soudního řízení podobné spory mezi více spotřebiteli a jedním podnikatelem – žalovaným.

S kolektivním řízením dle zákona o hromadných žalobách jsou pak spojeny zvláštní podmínky, které tento typ soudního řízení odlišují od individuálního soudního řízení zahajovaného žalobou podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále také jako „občanský soudní řád“).

Účel zákona o hromadných žalobách

Úvodem je vhodné uvést, že zákon o hromadných žalobách představuje transpozici směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1828 ze dne 25. 11. 2020 o zástupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů a o zrušení směrnice 2009/22/ES (dále také jako „směrnice o zástupných žalobách“), cílem které je zejména „... zajistit na unijní a vnitrostátní úrovni alespoň jeden účinný a účelný procesní mechanismus pro zástupné žaloby na vydání opatření na zdržení se jednání a na vydání opatření ke zjednání nápravy, který bude k dispozici spotřebitelům ve všech členských státech.“¹

Dle záměru Evropské unie by tedy na základě směrnice o zástupných žalobách mělo dojít mimo jiné k posílení postavení spotřebitelů při uplatňování jejich práv a přispění ke spravedlivější hospodářské soutěži. Z důvodové zprávy dále vyplývá, že zákon o hromadných žalobách má reagovat na nedostatečnou úpravu kolektivní procesní ochrany práv spotřebitelů a v této souvislosti nastavit procesní mechanismy zajišťující efektivní uplatňování práv spotřebitelů vyznačujících se „hromadností“.

Obecně o hromadném řízení

Zákon o hromadných žalobách upravuje zvláštní (kolektivní) druh civilního soudního řízení, přičemž ve vztahu k dalším právním předpisům v rámci českého právního řádu se jedná o lex specialis. Není-li tedy výslovně stanoveno něco jiného, na postup podle zákona o hromadných žalobách se subsidiárně použijí příslušná ustanovení občanského soudního řádu,² resp. na výkon rozhodnutí soudu podle zákona o hromadných žalobách se subsidiárně použijí také příslušná ustanovení zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů.³

Jak již bylo naznačeno výše, působnost zákona o hromadných žalobách je omezena toliko na právní vztahy mezi podnikatelem a spotřebiteli, přičemž v rámci jednoho hromadného řízení lze projednat a rozhodnout spory týkající se práv nebo oprávněných zájmů více spotřebitelů. Musí se přitom jednat o spory, které se vyznačují podobným skutkovým a právním základem do takové míry, že lze považovat za účelné, aby dotčená práva nebo oprávněné zájmy byly projednány a rozhodnuty v jednom společném soudním řízení.⁴

V důsledku výše uvedeného by tedy z pohledu zákonodárce mělo dojít k tomu, že i spotřebitelé, kteří by za běžných okolností neměli zájem svoje práva a oprávněné zájmy hájit před soudem (např. z důvodu vysokých nákladů soudního řízení nebo bagatelní výše svého nároku), se rozhodnou k hromadnému řízení přistoupit. Na druhé straně by pak

dle zákonodárce mělo dojít k odlehčení zatížených soudů, zvýšení právní jistoty spotřebitelů (tj. zamezení tomu, aby stejné případy byly posuzovány různě) a rovněž k postižení nepoctivých podnikatelů, kteří těží z nezájmu spotřebitelů komplikovaně vymáhat bagatelní nároky.

Věcně a místně příslušným soudem k projednání hromadné žaloby pak bude v prvním stupni Městský soud v Praze.⁵

Účastníci hromadného řízení

Účastníky hromadného řízení jsou žalobce a žalovaný. Zatímco vymezení žalovaného je zcela zřejmé (jedná se o podnikatele, vůči kterému byla podaná hromadná žaloba), žalobcem dle zákona o hromadných žalobách může být pouze právnická osoba, která je zapsána do seznamu oprávněných osob

podle zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů (dále také jako „zákon o ochraně spotřebitele“), nebo společně více takovýchto osob.⁶

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky zapíše do seznamu osob oprávněných k podání hromadné žaloby právnickou osobu, která splní následující podmínky stanovené v zákoně o ochraně spotřebitele:⁷

- a) byla založena v souladu s právními předpisy České republiky;
- b) aktivně působí v oblasti ochrany zájmů spotřebitelů po dobu alespoň 12 měsíců;
- c) její účel vyplývající ze zakladatelského právního jednání dokládá, že má oprávněný zájem na ochraně zájmů spotřebitelů;
- d) nebyla založena za účelem vytváření zisku;
- e) proti ní nebylo vydáno rozhodnutí o úpadku;
- f) je nezávislá a není ovlivňována jinými osobami, které mají hospodářský zájem na podání hromadné žaloby, s výjimkou spotřebitelů, přičemž má za tímto účelem zavedeny postupy umožňující předcházet takovému vlivu, jakož i střetu zájmů mezi jejími zájmy, zájmy případného poskytovatele financování a zájmy spotřebitelů; a
- g) na svých internetových stránkách jednoduše a srozumitelně informuje veřejnost o skutečnostech dokládajících splnění podmínek uvedených v písmenech a) až f), o svých zdrojích financování obecně, o své organizační a členské struktuře a o svém účelu a činnostech.

Z výše uvedeného vyplývá, že žalobcem v rámci hromadného řízení dle zákona o hromadných žalobách budou moci být toliko určité spotřebitelské organizace, které se dlouhodobě věnují ochraně spotřebitelských práv (typicky např. dTest). V rámci hromadného řízení pak budou žalobci vystupovat vlastním jménem, avšak současně budou povinni jednat s řádnou péčí v zájmu celé skupiny spotřebitelů.

Účelem omezení aktivní legitimace k podání hromadné žaloby dle výše uvedeného je pak zejména snaha zákonodárce o zamezení, resp. omezení případného zneužití zákona (tj. aby například ne-

docházelo k uplatňování smyšlených či nejistých nároků s cílem poškodit konkurenci apod.). Právní úpravu, dle které může být hromadná žaloba podána toliko etablovanou neziskovou organizací, která navíc nemůže vzniknout ad hoc, ale musí existovat delší dobu, a současně musí splňovat další zákonem stanovené podmínky, pak lze považovat za vhodnou, avšak její efektivnost ukáže až další praxe.

Aktuální seznam osob oprávněných k podání hromadné žaloby zveřejňuje Ministerstvo průmyslu a obchodu na svých internetových stránkách zde: <https://www.mpo.gov.cz/cz/ochrana-spotrebitele/hromadne-řízení/seznam-opravnenych-osob/seznam-opravnenych-osob--281743/>.

Závěrem je pak v této souvislosti důležité uvést, že žalobce musí být v hromadném řízení dle zákona o hromadných žalobách vždy zastoupen advokátem.⁸

Zvláštní subjekty hromadného řízení

Jak vyplývá z výše uvedeného, jednotliví spotřebitelé, kteří se v rámci hromadného řízení domáhají ochrany svých práv nebo oprávněných zájmů nejsou účastníky řízení (tj. žalobcem není každý spotřebitel, nýbrž pouze právnická osoba zapsaná do seznamu oprávněných osob, která zastupuje zájmy celé skupiny). Samotným spotřebitelům pak zákon o hromadných žalobách přiznává v rámci hromadného řízení zvláštní postavení (konkrétně je označuje za zúčastněné členy skupiny).

Hromadné řízení dle zákona o hromadných žalobách je přitom založeno na tzv. opt-in principu, tj. každý spotřebitel, který má zájem domáhat se ochrany svých práv nebo oprávněných zájmů v rámci hromadného řízení, se může do hromadného řízení přihlásit, a to prostřednictvím formuláře uveřejněného Ministerstvem spravedlnosti České republiky⁹ (oproti tomu například tzv. class actions ve Spojených státech amerických jsou založeny na tzv. opt-out principu, v rámci kterého se řízení automaticky vztahuje na všechny členy skupiny v obdobné pozici, ledaže tito projeví nesouhlas se svou účastí).

Jednotlivým spotřebitelům – zúčastněným členům skupiny, pak zákon o hro-

madných žalobách přiznává určitá procesní práva, a to konkrétně:

- a) právo vzít zpět svoji přihlášku;
- b) právo vyjádřit se k předmětu nebo průběhu hromadného řízení;
- c) právo na informace o průběhu hromadného řízení;
- d) právo nahlížet do spisu;
- e) právo podávat námítky proti návrhu smíru, návrhu na změnu hromadné žaloby nebo návrhu na její zpětvzetí; a
- f) právo vyjádřit se k odvolání.

Zákonodárce tedy v tomto směru zvolil kompromisní řešení, kterým má být na straně jedné zamezeno zbytečným průtahům v řízení (pokud by např. několik stovek zúčastněných spotřebitelů mělo plná procesní práva) a na straně druhé současně zamezeno nepřijatelnému omezení práva jednotlivých zúčastněných spotřebitelů na spravedlivý proces.

V této souvislosti je pak nutné poukázat na skutečnost, že za spotřebitele dle zákona o hromadných žalobách je považována nejen fyzická osoba, která vystupuje mimo rámec svého podnikání nebo povolání, ale také podnikatel, který zaměstnává méně než 10 osob a jehož roční obrát nebo bilanční suma roční rozvahy nepřesahují 50 000 000 Kč.

Přípustnost hromadné žaloby

K tomu, aby příslušný soud vůbec nepřipustil podanou hromadnou žalobu a zahájil hromadné řízení, je nutné splnit podmínky výslovně stanovené zákonem o hromadných žalobách. Konkrétně se pak jedná o následující podmínky:¹⁰

- a) žalobce musí splňovat podmínku stanovenou v § 8 odst. 1 zákona o hromadných žalobách, tj. musí se jednat o právnickou osobu, která je zapsaná do seznamu oprávněných osob podle zákona o ochraně spotřebitele;
- b) žalobce jedná v zájmu skupiny a není ve střetu zájmů;
- c) skupina zúčastněných spotřebitelů má alespoň 10 členů;
- d) tvrzená práva nebo oprávněné zájmy členů skupiny jsou založeny na podobném skutkovém a právním základu;
- e) žaloba nebyla podána ve zneužívajícím úmyslu; a
- f) žalobce není financován třetí osobou, která je konkurentem žalovaného, je na

Brož Sedlatý

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

ODVÁŽNÁ ŘEŠENÍ NELEHKÝCH ÚKOLŮ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

Advokátní kancelář Brož, Sedlatý s.r.o.

Atrium Flora – Budova A, Vinohradská 2828/151, 130 00 Praha 3,
Česká republika, tel.: +420 246 028 028, fax: +420 246 028 029,
e-mail: info@broz-sedlaty.cz

www.broz-sedlaty.cz

žalovaném závislá nebo která nepřiměřeně ovlivňuje žalobce způsobem, který by poškodil zájmy skupiny.

Příslušný soud přitom posoudí přípustnost podané hromadné žaloby ihned po zahájení hromadného řízení, přičemž současně dá možnost žalovanému, aby se k splnění podmínek přípustnosti vyjádřil. Nad rámec uvedeného pak soud může zkoumat podmínky přípustnosti hromadné žaloby i kdykoliv v průběhu hromadného řízení – pokud pak následně zjistí, že tyto nejsou splněny, resp. pokud se zjištěný nedostatek nepodaří odstranit v soudem stanovené lhůtě, soud hromadné řízení zastaví.¹¹

Zahájení a průběh hromadného řízení

K zahájení hromadného řízení dochází až dnem uveřejnění pravomocného usnesení o přípustnosti hromadné žaloby v rejstříku hromadných žalob.¹² Jedná se o nově zřízený veřejný rejstřík, ve kterém mají být zveřejňovány podstatné informace týkající se průběhu hromadného řízení (např. identifikace účastníků, předmět hromadného řízení, podstatné písemnosti apod.).¹³ Dále je povinen uveřejňovat informace o zahájení a průběhu hromadného řízení také žalobce, a to způsobem, který určí soud v usnesení o přípustnosti hromadné žaloby, resp. vždy také na svých internetových stránkách.¹⁴

Ve vztahu k samotnému průběhu hromadného řízení je pak nutno uvést, že příslušný soud po uplynutí lhůty pro přihlašování členů skupiny a vyjádření žalovaného připraví tzv. plán hromadného řízení, který uveřejní v rejstříku hromadných řízení.¹⁵ Tímto způsobem bude stanoven předběžný harmonogram průběhu hromadného řízení tak, aby zúčastnění členové skupiny disponovali potřebnými informacemi, a to zejména kdy bude z jejich strany možné uplatnit právo vyjádřit se, kdy dojde ke koncentraci řízení apod. Současně budou poskytnuty užitečné informace také účastníkům řízení, kteří budou moci adekvátním způsobem přizpůsobit svoji procesní strategii.

Ve věci samé pak příslušný soud rozhodne rozsudkem, který rovněž uveřejní v rejstříku hromadných žalob. Ustanovení občanského soudního řádu o rozsudku pro uznání, má-li být tento vydán

na základě fikce uznání, a rovněž ani ustanovení občanského soudního řízení o rozkazním řízení, se pro hromadné řízení nepoužijí.¹⁶

Financování hromadného řízení, náklady hromadného řízení a jejich náhrada

Nepochybně důležitým aspektem hromadného řízení je také otázka jeho financování. Na straně žalující má být řízení financováno žalobcem, který má současně odpovídat i za rizika spojená s případným neúspěchem ve věci, tj. žalobce by měl být schopen zajistit dostatečné finanční zdroje k financování soudního sporu, který může trvat i několik let. Tímto způsobem má být zajištěno, že žalobce přistoupí k podání hromadné žaloby pouze v případě, kdy bude předpokládat úspěch ve věci. Tento přístup je logický i z toho pohledu, že nelze požadovat od jednotlivých zúčastněných spotřebitelů (kterých může být i několik stovek), aby se na nákladech spojených s vedením hromadného řízení podíleli společně, a to i s ohledem na skutečnost, že v průběhu hromadného řízení mají jen omezená procesní práva.

Příslušný soud pak může na návrh žalovaného nebo v případě pochybností i bez návrhu uložit žalobci povinnost, aby doložil přehled zdrojů peněžních prostředků určených na placení nákladů spojených se zahájením a vedením hromadného řízení.¹⁷

Kompenzací za výše uvedené riziko žalobce pak má být jeho nárok na odměnu z přisouzeného plnění. Tato odměna pak musí být přiměřená vzhledem k složitosti a délce hromadného řízení a současně nesmí přesáhnout 16 % z přisouzeného plnění nebo 2 500 000 Kč, byla-li stanovena paušálně.¹⁸ Tím samozřejmě není dotčeno právo žalobce požadovat náhradu nákladů hromadného řízení, včetně odměny za zastupování advokátem.

Závěr

Závěrem lze uvést, že hromadné řízení přináší do českého právního řádu zcela nepochybně významnou změnu, která ovlivní způsob, jakým bude docházet k vymáhání práv spotřebitelů (resp. i malých podnikatelů). Konkrétní pozitiva, ale i negativa tohoto institutu však ukáže až

čas, přičemž v tomto směru lze předpokládat, že hromadné řízení se bude v závislosti od praxe dále vyvíjet a měnit.

Mgr. Michal Hašan, advokát

Doležal & Partners s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2020/1828 ze dne 25. 11. 2020 o zastupných žalobách na ochranu kolektivních zájmů spotřebitelů a o zrušení směrnice 2009/22/ES.
- ² § 3 zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.
- ³ § 79 zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.
- ⁴ § 2 písm. b) zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.
- ⁵ § 6 zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.
- ⁶ § 8 odst. 1 zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.
- ⁷ § 25a odst. 1 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele.
- ⁸ § 14 zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.
- ⁹ § 31 a násl. zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.
- ¹⁰ § 15 zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.
- ¹¹ § 24 zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.
- ¹² § 21 zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.
- ¹³ § 87 zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.
- ¹⁴ § 83 zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.
- ¹⁵ § 44 zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.
- ¹⁶ § 68 odst. 2 zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.
- ¹⁷ § 57 zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.
- ¹⁸ § 65 zákona č. 179/2024 Sb., o hromadném občanském řízení soudním.

Nařízení DORA a MiCA: Co znamenají pro podnikatele

Digitalizace finančního sektoru a rozmach kryptoaktiv přinášejí stále nové výzvy i příležitosti a instituce zabývající se kryptoaktivy se rychle stávají klíčovými hráči na trhu. Aby EU tento dynamický sektor zkrotila, přichází s nařízeními DORA¹ a MiCA.² Zatímco DORA posiluje digitální odolnost vůči kybernetickým hrozbám, MiCA zavádí v unijním právu první komplexní regulaci pro tzv. kryptoaktiva. Tento článek si klade za cíl poskytnout přehled klíčových změn a zároveň objasnit, co tato revoluční nařízení znamenají pro podnikatele ve světě digitálních financí. Zaměříme se na jejich praktické dopady a budeme se věnovat hlavním povinnostem, které DORA a MiCA ukládají.

Nejprve stručné představení těchto dvou nařízení. Nařízení DORA je navrženo tak, aby posílilo kybernetickou bezpečnost finančních institucí a zajistilo jejich schopnost odolávat a rychle reagovat na digitální hrozby. Cílem DORA je snížit rizika v rámci užívání informačních a komunikačních technologií finančními institucemi a zvýšit digitální odolnost finančního systému. Nařízení DORA nabylo platnosti dne 16. 1. 2023 a účinnost započne dne 17. 1. 2025.

Nařízení MiCA představuje první komplexní unijní předpis upravující působení na trzích s kryptoaktivy. S účinností nařízení MiCA se sektor kryptoaktiv přesouvá z šedé neregulované oblasti, kde často docházelo k právní nejistotě a zvýšenému výskytu podvodných aktivit, do jasně definovaného a regulovaného rámce. Nařízení MiCA vstoupilo v platnost dne 29. 6. 2023 a jeho účinnost je dělená, kdy pravidla pro tokeny vázané na aktiva a elektronické peněžní tokeny nabývají účinnosti dne 30. 6. 2024 a dne 30. 12. 2024 nabývají účinnosti zbývající části nařízení. Poskytovatelé kryptoslužeb, kteří své služby poskytovali v souladu s použitelnými právními předpisy před 30. 12. 2024, mohou služby poskytovat nadále do 1. 7. 2026.

V současné době je návrh zákona implementujícího obě nařízení (tzv. zákon o digitalizaci finančního trhu) předložen vládou poslanecké sněmovně.³

DORA: Digitální odolnost

S rozvojem digitalizace finančních služeb roste zranitelnost tohoto odvětví vůči

kybernetickým hrozbám. Evropská unie proto přijala nařízení DORA, jehož cílem je snížit rizika spojená s informačními a komunikačními technologiemi (IKT) a zvýšit digitální odolnost finančního systému. Toto nařízení přináší několik významných změn a nových povinností pro finanční subjekty.

Nařízení DORA se vztahuje na široké spektrum finančních institucí,⁴ včetně úvěrových institucí, investičních společností, pojišťoven a poskytovatelů služeb souvisejících s kryptoaktivy. Nařízení DORA ukládá těmto subjektům v souhrnu okolo dvou set zákonných povinností. Tu nejobsáhlejší kategorií povinností tvoří pravidla týkající se zavedení rámce řízení rizik v oblasti IKT. DORA ukládá povinným subjektům zavést spolehlivý a komplexní rámec řízení IKT. Takový rámec musí obsahovat například strategie, politiky, postupy, protokoly a nástroje IKT, jež jsou nezbytné pro řádnou a přiměřenou ochranu všech informačních aktiv⁵ a aktiv v oblasti IKT.⁶ Dále je každý povinný subjekt povinen ustanovit odborný a nezávislý vedoucí orgán, který je plně odpovědný za dohled nad řízením rizik. Cílem je tak zajistit, aby každý finanční subjekt disponoval spolehlivým, uceleným a důkladně zdokumentovaným rámcem pro řízení rizik, jež má umožnit rychlé, účinné a komplexní řešení vzniklých problémů. Každý povinný subjekt musí provádět kontrolu kompatibility svých postupů v oblasti IKT s pravidly stanovenými v nařízení, což mohou provádět interně, nebo za pomoci externích subjektů. Konečná odpovědnost za jejich soulad však vždy zůstává na nich.

Jednou z dalších klíčových povinností podle nařízení DORA je zavedení procesu hlášení závažných kybernetických incidentů. Finanční instituce budou muset monitorovat, analyzovat a klasifikovat všechny kybernetické hrozby a incidenty a v případě závažných incidentů je nahlásit příslušnému národnímu orgánu dohledu, kterým je v České republice Česká národní banka (ČNB).

V kontextu unijní regulace kybernetické bezpečnosti je důležité zmínit, že na konci roku 2022 byla přijata směrnice NIS II.⁷ Tato směrnice, zaměřená na zajištění vysoké úrovně kybernetické bezpečnosti v EU, nahradila předchozí směrnici NIS I. Směrnice NIS II a nařízení DORA se v mnoha ohledech překrývají, zejména pokud jde o subjekty spadající do jejich působnosti. Nařízení DORA je však vůči úpravě směrnice NIS II *lex specialis*, což znamená, že v oblasti finančních institucí má přednost. Finanční subjekty tedy musí primárně dodržovat požadavky stanovené nařízením DORA.

MiCA: Přelomová změna ve světě regulace kryptoaktiv

Jaké nové regulace MiCA zavádí v oblasti kryptoaktiv? Nařízení přináší jasnou definici kryptoaktiva jako digitální zachycení hodnoty nebo práv, které lze převádět a ukládat elektronicky pomocí tzv. distributed-ledger technology (DLT), tj. třeba známý blockchain nebo podobné technologie. Na základě této definice pak MiCA rozděluje kryptoaktiva na podkategorie, od kterých se odvíjí, jaká pravidla a povinnosti se budou aplikovat, a to na:

- elektronické peněžní tokeny (e-money)

tokens) navázané na hodnotu fiat měny (tj. zákonné měny, např. eur, CZK apod.). Příkladem je Tether (USDT), který je navázaný na americký dolar;

- tokeny vázané na aktiva (asset-referenced tokens) navázané na jinou hodnotu nebo právo či jejich kombinaci. Příkladem může být token Tether Gold (XAUT), který je vázán na fyzické zlato;
- jiná kryptoaktiva, např. užitečný token (utility token). Pod tuto kategorii spadá neznámější bitcoin.

Výslovně jsou vyňata kryptoaktiva, která jsou nezaměnitelná a unikátní (nejčastěji tzv. NFT), s výjimkou například velkých NFT sbírek, které vykazují znak zaměnitelnosti. Je důležité uvést, že existence rozsáhlých kolekcí NFT neslouží bezprostředně jako indikátor zastupitelnosti tokenu a jeho nedostatečné jedinečnosti. Nicméně vydání NFT tokenu v rámci velké kolekce může naznačovat, že jsou jednotlivé tokeny v ní obsažené vzájemně zastupitelné, a tedy se na ně uplatní úprava nařízení. Kryptoaktivum je považováno za „jedinečné a nezastupitelné“, pokud jej nelze snadno vyměnit za jiné a jeho hodnotu ve srovnání s jiným jedinečným a nezastupitelným kryptoaktivem nelze určit na základě existujících trhů nebo podobných aktiv. O klasifikaci tedy rozhodují vlastnosti a užití daného kryptoaktiva, a nikoliv označení emitentem.

Nařízení se vztahuje na fyzické i právnické osoby, které se zabývají vydáváním a nabízením kryptoaktiv (vydavatel) nebo poskytováním služeb s nimi spojených (poskytovatelé služeb spojených s kryptoaktivy). Poskytování služeb spojených s kryptoaktivy zahrnuje mimo jiné služby jako jsou krypto burzy, krypto směnární, přijímání a předávání pokynů týkajících se kryptoaktiv, poskytování poradenství ohledně kryptoaktiv, správa portfolia zahrnujícího kryptoaktiva, anebo digitální peněženky, kde jsou kryptoaktiva uchovávána (tzv. wallet custody).⁸

Nařízení MiCA dále nově zakotvuje některým provozovatelům a vydavatelům povinnost získat povolení k činnosti⁹ od příslušného národního regulátora. V případě České republiky se jedná o ČNB, kdy v tuto chvíli je na webových stránkách ČNB k dispozici pouze formulář

k vyjádření zájmu o získání povolení dle nařízení MiCA.¹⁰

Na vydavatele a poskytovatele kryptoaktiv se dále vztahují požadavky, které se liší podle kategorie kryptoaktiva a povahy činnosti. Mezi tyto požadavky patří například povinnost vydavatelů jiných kryptoaktiv zveřejnit „bílou knihu“ (whitpaper),¹¹ vyšší kapitálové požadavky pro vydavatele tokenů vázaných na aktiva, povinnost dodržovat obezřetnostní pravidla, požadavky na propagační sdělení, regulace veřejného nabízení kryptoaktiv nebo povinnost komunikovat se skutečnými a potenciálními držiteli kryptoaktiv spravedlivým, jasným a nezavádějícím způsobem.

Tento výčet pravidel a povinností je pouze ilustrací toho, co nařízení MiCA přináší. Je důležité upozornit, že každá kategorie kryptoaktiv podléhá specifickým požadavkům a pravidlům stanoveným nařízením a povinnosti se mohou výrazně lišit i v závislosti na konkrétních poskytovaných službách. V důsledku se tedy povinnosti vyplývající z nařízení liší například pro osobu vydávající a nabízející elektronické peněžní tokeny a osobu vydávající a nabízející tokeny vázané na aktiva.

Závěr

Každý podnikatel v této oblasti by proto měl pečlivě prostudovat příslušné části nařízení, aby zajistil plný soulad se všemi platnými předpisy. Důkladná příprava a porozumění novým regulačním požadavkům může nejen minimalizovat rizika spojená s neplněním povinností, ale také posílit důvěru zákazníků a investorů. ☺

Mgr. David Urbanec
Sebastian Toplak
DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.,
advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady o digitální provozní odolnosti finančního sektoru a o změně nařízení (ES) č. 1060/2009, (EU) č. 648/2012, (EU) č. 600/2014 a (EU) č. 909/2014 (dále jen „DORA“).
- ² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/1114 ze dne 31. května 2023 o trzích kryptoaktiv a o změně nařízení (EU) č. 1093/2010 a (EU) č. 1095/2010 a směrnice 2013/36/EU a (EU) 2019/1937 (dále jen „MiCA“).
- ³ Sněmovní tisk 692.
- ⁴ Výčet subjektů v čl. 2 DORA.
- ⁵ „Informačním aktivem“ je soubor informací, v hmotné i nehmotné formě, které je potřeba chránit.
- ⁶ „Aktivem v oblasti IKT“ je softwarové nebo hardwarové aktivum v síti a informačních systémech používané subjektem.
- ⁷ Směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2022/2555 ze dne 14. prosince 2022 o opatřeních k zajištění vysoké společné úrovně kybernetické bezpečnosti v Unii a o změně nařízení (EU) č. 910/2014 a směrnice (EU) 2018/1972 a o zrušení směrnice (EU) 2016/1148 (dále jen „NIS II“).
- ⁸ Co všechno spadá pod poskytování služeb viz Čl. 3 odst. 1, bod 16 MiCA.
- ⁹ Toto povolení se vztahuje na vydavatele tokenů vázané na aktiva a na poskytovatele služeb souvisejících s kryptoaktivy. K veřejnému nabízení peněžních tokenů potřebuje vydavatel povolení jako úvěrová instituce nebo jako instituce elektronických peněz. Nařízení dále stanovuje určité výjimky z povinnosti mít povolení.
- ¹⁰ Dostupné na <https://www.cnb.cz/cs/cnb-news/aktuality/Vyzva-zajemcum-o-ziskani-povoleni-dle-narizeni-MiCA/>.
- ¹¹ To ale neplatí, pokud se kryptoaktivum nabízí méně než 150 lidem, nebo kvalifikovaným investorům anebo pokud jde o veřejné nabízení jiných kryptoaktiv, jejichž souhrnná hodnota protiplnění nepřekračuje částku 1 000 000 eur za období 12 měsíců.

GLATZOVA & Co.

DEFINING EXCELLENCE

for 30 years

**TI NEJÚSPĚŠNĚJŠÍ
PRACUJÍ S NÁMI**

www.glatzova.com

Fúze dceřiné společnosti do mateřské společnosti (a vice versa) v kontextu výměny podílů (akcií)

Se stále rostoucími náklady, výkyvy cen na trhu a setrvalou inflací jsou podnikatelé pod neustálou potřebou optimalizace nákladů na provoz obchodních společností, resp. požadavku na jejich snižování, a zjednodušování procesů a celkového fungování businessu. Korporátní struktura společností může doznat změny právě s ohledem na uvedené prostřednictvím přeměny podle zákona o přeměnách, a to právě např. fúzí sloučením dceřiné společnosti do mateřské společnosti, příp. i fúzí sloučením mateřské společnosti do dceřiné společnosti. Cílem článku je upozornit na konsekvence v podobě řešení otázky (ne)výměny podílů (akcií) spojené s takovými přeměnami.

Mateřské a dceřiné společnosti

Fúze a akvizice (neboli M&A z anglického Mergers & Acquisitions) se stále těší u podnikatelů obliby. Zvláštní situace nastává, pokud podnikatelé mají hierarchickou strukturu společností ve vzájemném vztahu tzv. mateřské a tzv. dceřiné společnosti.

Mateřská společnost je pak v takovém případě jediným společníkem dceřiné společnosti, případně jejím jediným akcionářem (toto východisko ostatně platí pro modelové příklady rozebírané v tomto článku).

Z hlediska právní formy se může jednat o společnost s ručením omezeným, akciové společnosti nebo kombinaci obojího (typicky mateřská akciová společnost s dceřinou společností s ručením omezeným). Propojení společností může spočívat i na úrovni obsazení volených orgánů společností.

Důvody pro založení samostatného právního subjektu v podobě dceřiné společnosti většinou spočívají v diverzifikaci rizik, rozložení portfolia podnikatele nebo užití dceřiné společnosti jako tzv. SPV (akronym z anglického special purpose vehicle – tedy v českém kontextu účelově založené společnosti pro konkrétní projekt – např. developský).

Může se přitom stát, že dceřiná společnost nebude mít pro podnikatele nadále význam, příp. bude dceřiná společnost vlastníkem majetku, který bude potřeba

s minimem transakčních nákladů převést na mateřskou společnost.

Nebo se naopak může ukázat, že dceřiná společnost má pro podnikatele větší hodnotu než společnost mateřská. Jinak řečeno: důvody pro setrvání samostatné (oddělené) existence mateřské či dceřiné společnosti mohou v čase pominout.

Fúze mateřských a dceřiných společností a výměna podílů (akcií)

V takovém případě nastane na straně podnikatele potřeba přeměny ve smy-

slu zákona o přeměnách, a to právě např. přeměny formou fúze sloučením společností z hierarchické struktury.

Budiž připomenuto, že základem pro takovou přeměnu bude tzv. projekt přeměny (s obecnými náležitostmi podle ustanovení § 70 zákona o přeměnách a zvláštními náležitostmi pro fúzi společností s ručením omezeným podle ustanovení § 88 zákona o přeměnách, pro fúzi společností akciových podle ustanovení § 100 zákona o přeměnách a pro fúzi společností s ručením omezeným a akciové společnosti podle usta-

novení § 155 a násl. zákona o přeměnách).

V závislosti na zvolené variantě bude zanikající společností buď dceřiná společnost a nástupnickou mateřská společnost nebo zanikající společností bude mateřská společnost a nástupnickou společností dceřiná.

V principu se tak podle povahy věci může zjednodušeně řečeno jednat o přeměnu fúzí sloučením dceřiné společnosti do mateřské společnosti (up-stream merger) nebo mateřské společnosti do dceřiné společnosti (down-stream merger).

V obou případech samozřejmě v důsledku fúze odpadne do budoucna potřeba rozlišovat mezi mateřskou a dceřinou společností, neboť tento specifický vztah končí efektivním provedením fúze a zánikem mateřské či dceřiné společnosti a jejich výmazem z obchodního rejstříku.

Logicky pak vyvstává otázka, jak v projektu přeměny u jednoho či druhého typu fúze vyřešit otázku tzv. práva na výměnu podílu (akcie), resp. s tím spojené stanovení výměnného poměru, na kteroužto otázku se tento článek zaměřuje.

Fúze dcery do matky (up-stream merger)

V případě přeměny fúzí sloučení dceřiné společnosti do mateřské společnosti v zásadě nevzniká problém s výměnou podílu (akcie), resp. stanovením výměnného poměru.

Je tomu tak s ohledem na ustanovení § 97 písm. a) zákona o přeměnách, které stanoví, že nástupnická společnost nevymění při fúzi podíly zanikající společnosti za své podíly, jsou-li tyto podíly v době zápisu fúze do obchodního rejstříku v jejím majetku.

Jinými slovy, podíl v dceřiné společnosti, který vlastní mateřská společnost nepodléhá výměně, resp. přesněji řečeno pro něj platí zákonný zákaz výměny podílů (akcií). V této konstelaci tak není potřeba v projektu přeměny řešit výměnu podílu (akcií) a ani výměnný poměr nebude v projektu přeměny stanoven.

Fúze matky do dcery (down-stream merger)

Jinak je tomu v případě přeměny fúzí sloučením mateřské společnosti do dceřiné společnosti. V této konstelaci dochází k situaci, kdy v důsledku fúze by na dceřinou společnost jako tzv. nástupnickou společnost ve smyslu zákona o přeměnách měl přejít podíl (akcie) reprezentující účast na společnosti jako takové. Jde tedy o případ, kdy by se společnost stala vlastníkem podílu (akcie) v sobě samé (držela by vlastní podíl [akcie]) v důsledku fúze.

Tento případ zákon o přeměnách upravuje v ustanovení § 99 zákona o přeměnách tak, že nástupnická společnost může použít tyto podíly k výměně za podíly zaniklé společnosti. Patrně však zůstává zachováno právo společníka či akcionáře vzdát se práva na výměnu podílů (akcií) podle § 7 zákona o přeměnách, avšak s omezením podle § 7a zákona o přeměnách. Výměnný poměr bude v projektu přeměny stanoven jako alikvótní.

Jinými slovy, podíl v dceřiné společnosti, který by na ni – jako nástupnickou společnost – měl přejít fúzí, společnost nabídne společníkovi (akcionáři) zanikající mateřské společnosti. Ten se tak stane novým společníkem (akcionářem) dceřiné společnosti. Dojde tedy k tomu, že společník (akcionář) mateřské společnosti převezme pomyslné otěže v dceřiné společnosti, do které se překloupí společnícká (akcionářská) struktura mateřské společnosti.

Závěrem pár slov o potřebě notářského zápisu

Fúze dceřiné společnosti do mateřské společnosti je zjednodušena po procesní stránce věci, a to s ohledem na ustanovení § 95b odst. 1 zákona o přeměnách, podle něhož „Je-li nástupnická společnost jediným společníkem příslušné zanikající společnosti a v důsledku fúze nemá dojít ke změně společenské smlouvy nebo zakladatelské listiny nástupnické společnosti, nevyžaduje se schválení fúze valnou hromadou, jediným společníkem ani společníky příslušných zúčastněných společností.“

Navíc za situace (v praxi obvyklé), v níž má mateřská (nástupnická) společnost

formu akciové společnosti a dceřiná (zanikající) společnost formu společnosti s ručením omezeným, použije se podle ustanovení § 156 zákona o přeměnách ustanovení § 95b zákona o přeměnách obdobně.

Zákon o přeměnách předpokládá notářský zápis o rozhodování valné hromady schvalující projekt přeměny. Tento požadavek je u společnosti s ručením omezeným uveden v ustanovení § 17 odst. 3 zákona o přeměnách a u akciové společnosti v ustanovení § 21 odst. 4 zákona o přeměnách.

Jde však o úlevu v podstatě spíše optickou. Valná hromada, resp. rozhodování jediného společníka, příp. akcionáře, se sice nekonají a nepořizuje se o nich notářský zápis, ale v takovém případě se přesouvá požadavek formy notářského zápisu na samotný projekt přeměny.

Podle ustanovení § 15 odst. 4 písm. a) zákona o přeměnách totiž platí, že projekt přeměny má formu notářského zápisu není-li projekt přeměny schválen společníky nebo členy žádné z osob zúčastněných na přeměně, resp. jejich valnými hromadami.

Sluší se dodat, že fúze mateřské společnosti do dceřiné společnosti oproti tomu zákonem o přeměnách výrazně zjednodušena po procesní stránce věci není, i když mezi oběma fúzemi lze nalézt paralely. V případě fúze mateřské společnosti do dceřiné společnosti bude potřeba, aby vznikl notářský zápis o průběhu valné hromady, resp. rozhodování jediného společníka, příp. akcionáře, schvalující projekt přeměny (a to za všechny zúčastněné společnosti).

JUDr. PhDr. Karolina Spozdilová, Ph.D.,
advokát a partner
Mgr. Vít Klimpl, advokát
KGS legal s.r.o., advokátní kancelář

KGS
LEGAL

Jak napsat plánovací smlouvu dnes a po 1. 7. 2024

V praxi se v poslední době setkáváme s otázkami, jak správně sepisovat plánovací smlouvy, a to jak ze strany obcí a měst, tak i ze strany investorů. Důvodem je zejména zavedení tzv. veřejnoprávních plánovacích smluv do nového stavebního zákona, kdy však tyto smlouvy bude možné uzavírat až od 1. 7. 2024. Do té doby obce se stavebníky stále uzavírají „pouze“ inominátní smlouvy dle § 1746 občanského zákoníku. Objevuje se však otázka, zda bude možné tyto inominátní smlouvy uzavírat i po nabytí účinnosti předmětných ustanovení nového stavebního zákona?

Vedle toho se pak samozřejmě stále objevují dotazy, jak vhodně napsat plánovací smlouvu podle současné občanskoprávní úpravy. A na co by si obec měla dát pozor při uzavírání veřejnoprávní plánovací smlouvy od 1. 7. 2024? Na tyto otázky se pokusíme, alespoň v limitované podobě, odpovědět v níže uvedeném textu.

Jak vhodně napsat inominátní plánovací smlouvu dle OZ (z pohledu obce)

Jestliže obec potřebuje s investorem koordinovat výstavbu s jeho projektem související infrastruktury, která bývá podmínkou pro veřejnoprávní povolení stavby hlavního záměru investora, je v současné době inominátní plánovací smlouva dle občanského zákoníku téměř jedinou možností, jak postupovat. Předmětem tohoto typu smluv je obvykle závazek investora na své náklady zajistit výstavbu / rekonstrukci vybrané veřejné infrastruktury. Obec se na oplátku

zavazuje k určité součinnosti, a to např. spolufinancováním nebo převzetím již dokončené stavby. Investor navíc získá souhlas obce pro vydání příslušného povolení k realizaci svého záměru. Jak však takovou smlouvu napsat, aby byla pro obec skutečně užitečná?

V první řadě je nutné dobře specifikovat záměr investora. Tím může být například stavba nové výrobní haly na jeho pozemku. Dále je nutné ve smlouvě správně a konkrétně popsat stávající infrastrukturu, která bude stavbou záměru dotčena. Následně musí být ve smlouvě uvedeno, jak má být tato stávající infrastruktura upravena, případně jakou novou infrastrukturou je třeba vystavět. Touto infrastrukturou může být například výstavba komunikace vedoucí k nově postavené hale a rekonstrukce přilehlých komunikací, tak aby zvládly zvýšený nápor vozidel obsluhujících novou výrobní halu.

V dalším kroku je třeba jasně a určitě specifikovat, kdo tuto infrastrukturu postaví, a kdo za to zaplatí. Výstavbu dopo-

ručujeme nechat na investorovi. Podle rozsahu výstavby nové infrastruktury (a dalších okolností) lze uvažovat o tom, že veškeré náklady ponese investor sám, nebo se na nich bude částečně podílet obec. Součástí závazku investora by mělo být i zajištění příslušné projektové dokumentace.

Kromě výše uvedeného je třeba investora dobře motivovat, aby své závazky z plánovací smlouvy řádně a včas splnil. Za tímto účelem musí být ve smlouvě stanoveny termíny, ke kterým má být ta která povinnost investora splněna spolu s ujednanou smluvní pokutou pro případ prodlení investora s plněním jeho smluvních závazků. Uvažovat lze také o sjednání záruky investora, jakými může být bankovní záruka, zástava nebo složení peněžní částky.

Velmi důležité je si ohlídat, k čemu se ve smlouvě zavazuje obec. Veškerá ujednání zavazující obec musí být co možná nej-specifičtější. Také je třeba pamatovat na to, že počínání obce je zásadně ohraniče-

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

OTEVÍRÁME ZASTOUPENÍ VE FRANKFURTU

350

S týmem 350 právníků
a daňových poradců jsme
největší nezávislou právní-
kou firmou ve střední Evropě.

110

Poskytujeme právní a daňové
poradenství ve 12 jazycích ve
více než 110 zemích světa.

Máme nejkomplexnější mezi-
národní podporu dostupnou
pro české a slovenské advo-
kátní kanceláře.

70%

Až 70 % našich případů
obsahuje mezinárodní prvek.

NEJVĚTŠÍ ČESKO-SLOVENSKÁ ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ S MEZINÁRODNÍM DOSAHEM

no zákonnými předpisy a předepsanými schvalovacími procedurami. Smluvní povinnost tak musí být pro obec legálně splnitelná. Obec by se tak neměla zavazovat k obecným povinnostem, jako k poskytnutí „veškeré součinnosti“. Obec se také měla vyhnout takovým závazkům, které by se týkaly územního plánování. Často se setkáváme s požadavky investorů, aby se obec zavázala k úpravě územního plánu nebo naopak k jeho zakonzervování na určitou dobu.

Kromě toho, že je takový závazek pro obec příliš závazný, může být také důvodem pro neplatnost smlouvy vyřčené soudem. S ohledem na komplexnost a složitost problematiky uzavírání plánovacích smluv doporučujeme obcím vypracovat vnitřně závazná pravidla jednání s investory. Celý proces uzavírání těchto smluv potom může být daleko transparentnější a předvídatelnější, čímž se obec mimo jiné vyhne i diskriminačnímu jednání vůči jednotlivým investořům.

Veřejnoprávní plánovací smlouvy dle nového stavebního zákona

Jak je uvedeno výše, od 1. 7. 2024 dostanou obce nový nástroj v podobě možnosti s investory uzavírat veřejnoprávní plánovací smlouvy dle ust. § 130 a násl. nového stavebního zákona, dle kterého se má jednat o smlouvu uzavřenou mezi stavebníkem a obcí, městskou částí hlavního města Prahy nebo krajem nebo vlastníkem veřejné infrastruktury, na zá-

kladě, které se smluvní strany zavážou k poskytnutí vzájemné součinnosti při realizaci ve smlouvě uvedeného záměru stavebníka.

Zcela zásadním rozdílem těchto smluv podle nového stavebního zákona oproti výše uvedeným smlouvám inominátním je jejich veřejnoprávní povaha. Je totiž třeba si uvědomit, že se tak tyto smlouvy budou posuzovat dle příslušných ustanovení správního řádu a nového stavebního zákona. V důsledku tak budou podléhat přezkumu správních soudů. Zcela odlišný bude také postup při vypovídání těchto smluv.

Čemu by se měla obec vyhnout

Samotné zákonné znění již nastiňuje obsah plánovací smlouvy dle nového stavebního zákona, když uvádí demonstrativní výčet možných závazků obce a investora vyplývajících z plánovací smlouvy. Pokud jsme výše varovali před obecným závazkem obce k součinnosti nebo před závazkem obce k vydání územně plánovací dokumentace, tak nový stavební zákon s těmito závazky výslovně počítá. Proto doporučujeme se takovým ustanovením ve smlouvě spíše vyhnout.

Zákon také počítá s tím, že by se obec mohla vzdát práva na uplatnění návrhů, opravných prostředků a vyjádření ve správních nebo soudních řízeních týkajících se záměru investora. Dle našeho názoru jde opět o příliš zbytečné svázání rukou obce. Pokud by takovýto závazek

opravdu měl být součástí smlouvy, musí být obec dobře seznámena s podobou záměru, a navíc by měly být ve smlouvě určeny situace, za kterých by se takové ustanovení neuplatňovalo.

S ohledem na výše uvedené doporučujeme postupovat při uzavírání plánovacích smluv podle nového stavebního zákona velmi opatrně. Jakkoliv je zákonná úprava plánovacích smluv velmi žádaná, zůstává otázkou, zda pro obce úprava obsažená v novém stavebním zákoně není spíše komplikací. Zástupci obcí by měli mít vždy na paměti, že mají povinnost postupovat dle zásad dobrého hospodáře a vždy sledovat veřejný zájem.

Na závěr je třeba ale dodat, že se zástupci obcí nemusí nové úpravy obávat. Dle našeho názoru totiž přijetí úpravy plánovacích smluv nebrání obcím v tom, aby i nadále uzavíraly s investory inominátní smlouvy dle občanského zákoníku. Pokud totiž takovou smlouvu vhodně a pečlivě nastaví, tj. budou dostatečně pokryty zájmy dané obce, zůstává pro obec tato forma poměrně bezpečnou (v praxi ověřenou) a poměrně flexibilní variantou nastavení spolupráce s investorem.

Mgr. Oskar Blažek, advokátní koncipient
VALOUCH SERVUS, advokátní kancelář s.r.o.

VALOUCH SERVUS
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

epravo.cz online

Jak na Due Dilligence v IP heavy společnostech

Seminář poskytne ucelený přehled o procesu due diligence se zaměřením na právní prověrky prováděné investory ve společnostech, pro jejichž obchodní model je klíčové duševní vlastnictví společnosti (IP aktiva).

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

Preciznost, rychlost
a spolehlivost ve všem,
co děláme

NAŠE
SLUŽBY

- OCEŇOVÁNÍ PODNIKU JAKO CELKU
- ZNALECKÉ POSUDKY PRO KONKURZY A REORGANIZACE
- OCEŇOVÁNÍ NEMOVITOSTÍ
- ZNALECKÉ POSUDKY PRO SOUDNÍ SPORY A ARBITRÁŽE
- EXPERTNÍ ANALÝZY A TRANSAKČNÍ PORADENSTVÍ
- ZNALECKÉ POSUDKY PRO TRANSFEROVÉ CENY

Z aktuální judikatury

Trestní řízení a pořádková pokuta

Pokud policejní orgán uloží subjektu uchovávacímu data pořádkovou pokutu dle § 66 odst. 1 tr. ř., ačkoli je zřejmé, že jeho požadavek na poskytnutí požadovaných informací nebyl ze strany tohoto subjektu jednoznačně odmítnut, porušuje tím jeho právo na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a jeho vlastnické právo podle čl. 11 odst. 1 Listiny.

Řízení proti právnické osobě

Není žádoucí připustit situaci, aby úkony v trestním řízení za obviněnou právnickou osobu činila osoba, která v řízení vedeném ohledně úpadku právnické osoby jako dlužníka vystupuje zároveň v pozici insolvenčního správce, a to ať už jako osoba oprávněná podle občanského soudního řádu (§ 34 odst. 1 t. o. p. o.), zvolený zmocněnec (§ 34 odst. 2 t. o. p. o.), případně též jako soudem ustanovený opatrovník (§ 34 odst. 5 t. o. p. o.). Z uvedeného tak vyplývá, že insolvenční správce ani nemůže obviněné právnické osobě za účelem podání dovolání zvolit obhájce, a případně tak iniciovat podání dovolání obviněným prostřednictvím obhájce (§ 33 odst. 1 věta třetí a § 37 tr. ř. ve spojení s § 35 odst. 1 t. o. p. o.). Pokud insolvenční správce, případně jím zmocněný advokát, učiní v trestním řízení podání označené jako dovolání, jde pouze

o projev jeho vlastní vůle, nikoli o úkon, k němuž by byl oprávněn v trestní věci obviněné právnické osoby (podle § 265d odst. 1 tr. ř. je oprávněn podat dovolání pouze taxativně vymezený okruh osob, mezi nimiž insolvenční správce není zahrzen). Insolvenční správce nemůže ani vystupovat v trestním řízení vedeném proti obviněné právnické osobě vlastním jménem, nepřisluší mu tudíž samostatné dovolací právo.

Svéprávnost

Je-li včas zahájeno řízení o prodloužení doby omezení svéprávnosti, musí být – aby mezitím nepominuly právní účinky původního rozsudku o omezení svéprávnosti – ve lhůtě jednoho roku (počítané od následujícího dne po uplynutí doby tří, případně pěti let, na kterou byla svéprávnost dotčené osoby podle původního rozsudku omezena) rozhodnuto o prodloužení doby omezení svéprávnosti pravomocným rozsudkem; jinak právní účinky původního rozsudku pominou nejpozději do jednoho roku po uplynutí vymezené doby maximálně tří, případně pěti let, na kterou byla svéprávnost dotčené osoby podle původního rozsudku omezena, a tato osoba se (ze zákona) stane opět plně svéprávnou. Případný rozsudek o prodloužení doby omezení svéprávnosti, který nabude právní moci až po uplynutí této doby, již nemůže do svéprávnosti této osoby jakkoli zasáh-

nout a nemá vůči ní žádné právní účinky (je neúčinný). Bude-li však zde i nadále potřeba svéprávnost dotčené osoby v určitém rozsahu omezit, musí tak soud učinit v novém řízení, novým rozsudkem, kterým (nově) rozhodne o omezení svéprávnosti a vymezí rozsah tohoto omezení, a stanoví dobu, po kterou účinky omezení trvají (srov. § 40 odst. 2 z. ř. s.).

Trestní řízení

Krajský soud rozhoduje v senátě také v trestních řízeních vedených o trestných činech taxativně vymezených v ustanovení § 17 odst. 1 věta druhá tr. ř. i tehdy, je-li dolní hranice trestu odnětí svobody nižší než pět let.

Týrání svěřené osoby

Znaky skutkových podstat zločinů týrání svěřené osoby podle § 198 odst. 1, odst. 2 písm. a), d) tr. zákoníku a těžkého ublížení na zdraví podle § 145 odst. 1, odst. 2 písm. c) tr. zákoníku mohou být (při splnění dalších zákonných podmínek) naplněny i opomenutím konání ve smyslu § 112 tr. zákoníku spočívajícím v tom, že pachatel, jemuž byl poškozený svěřen do péče, adekvátním způsobem nereaguje na různá zranění poškozeného způsobená násilným jednáním jiné osoby, zejména pokud mu nezajistí potřebnou lékařskou péči, a tím mu způsobí např. mučivé útrapy.

Právnícká osoba

Ustanovení § 196 odst. 1 o. z. neomezuje právní osobnost právnické osoby v likvidaci ani neupravuje výjimku ze všeobecného zástupčího oprávnění likvidátora, nýbrž (pouze) ukládá likvidátorovi, aby jeho činnost směřovala výhradně k naplnění účelu likvidace, tj. ke zpeněžení majetku zrušené právnické osoby, k vyrovnání dluhů věřitelům a k vyplacení likvidačního zůstatku osobám oprávněným podle zákona, nestanoví-li zákon jinak (srov. např. § 200 o. z.). Konkretizuje tak (obecnou) povinnost likvidátora jednat s péčí řádného hospodáře, která je upravena v § 159 odst. 1 o. z.

Promlčení

Při zachování omezení plynoucích z ustanovení § 630 odst. 1 a 2 o. z., jakož i z obecných obsahových korektivů právních jednání (§ 1 odst. 2 věta za středníkem o. z.) nebrání občanský zákoník stranám v ujednání delší promlčecí lhůty u práva na vydání bezdůvodného obohacení.

Odbory

Oznámení odborové organizace zaměstnavateli podle § 286 odst. 4 zák. práce, že splňuje podmínky podle § 286 odst. 3 zák. práce, je pracovněprávním úkonem (jednáním). Od 1. 1. 2014, kdy nabyl účinnosti zákon č. 304/2013 Sb., o veřejných rejstřících právnických a fyzických osob a o evidenci svěřenských fondů se odborové organizace zapisují do spolkového rejstříku [§ 26 odst. 1 písm. a) z. v. r.]. Ze zákona tak (bez nutnosti dodatečného informování) se prosadil princip formální publicity veřejného rejstříku. Zaměstnavatel se tak může prostřednictvím dálkového přístupu seznámit se stanovami a přesvědčit se, zda údaje uvedené v oznámení odpovídají jejich obsahu. Není proto nutné stanovy odborové organizace, obsažené ve sbírce listin veřejného rejstříku, k oznámení přikládat, ani oznamovat, že je možné se s jejich zněním seznámit ve veřejném rejstřících (prostřednictvím dálkového přístupu).

Pohledávka

Skutečnost, že exekuční (procesní) právo přistupuje k pohledávce jako ke zvláštní

majetkové hodnotě, což má za následek, že se neaplikuje § 322 o. s. ř., není sama o sobě nespravedlivá; je věcí zákonodárce, aby konkrétním způsobem stanoveným zákonem ustavil rovnováhu mezi zájmy oprávněného a povinného. To, že peněžitá pohledávka přiměřeného zadostiučnění je exekučně postižitelná, neboť to § 317 a násl. o. s. ř. nevylučuje, nevychyluje nerovnováhu mezi zájmy oprávněného a povinného směrem, který je z pohledu „dobrých mravů“ zjevně neakceptovatelný. Peněžité pohledávky (na rozdíl např. od snubního prstenu apod.) totiž slouží svojí podstatou jako prostředek k získání jiné hodnoty bez ohledu na to, jaký je důvod jejich vzniku. Zájem povinného, aby exekučně nebyly postižitelné peněžité pohledávky nad únosnou míru, je dostatečně chráněn § 317 a násl. o. s. ř.

Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“

Pracovní poměr

Zaměstnanec, který byl protiprávně propuštěn ze zaměstnání a poté do něj byl znovu přijat v souladu s vnitrostátním právem v návaznosti na soudní rozhodnutí o zrušení jeho propuštění, má právo uplatnit všechny nároky na placenou dovolenou za kalendářní rok, které vznikly v době ode dne tohoto protiprávního propuštění ze zaměstnání do dne, kdy do něj byl znovu přijat v důsledku tohoto zrušení. V případě, kdy dotčený pracovník vykonával jiné zaměstnání v období ode dne protiprávního propuštění ze zaměstnání do dne, kdy byl znovu přijat do prvního zaměstnání, nemůže tento pracovník uplatňovat vůči svému prvnímu zaměstnavateli nároky na dovolenou za kalendářní rok, které se vztahují na dobu, během níž vykonával jiné zaměstnání. Tedy i v případech, kdy právní postavení zaměstnance a zaměstnavatele se řídí ustanovením § 69–72 zák. práce, má zaměstnanec za toto období nárok na „placenou dovolenou“, a není možno pomínout ta ustanovení zákoníku práce, která upravují nároky zaměstnance na dovolenou, včetně nároku na náhradu mzdy nebo platu za tuto dovolenou a způsobu jeho výpočtu,

zejména tedy ustanovení 213 odst. 1, § 218 a 222 odst. 1 zák. práce.

Vylučovací žaloba

Na majetek sepsaný do majetkové podstaty dlužníka se po dobu trvání účinků soupisu pohlíží jako na majetek dlužníka bez ohledu na to, zda je dlužník (skutečně) vlastníkem takového majetku. I v insolvenčním řízení platí, že dokonce i tehdy, stala-li se pohledávka zajištěná zajišťovacím převodem vlastnického práva splatnou před rozhodnutím o úpadku, ale zajištění stále trvá (nebylo vypořádáno způsobem předvídaným ve smlouvě), sepíše insolvenční správce předmět zajištění do majetkové podstaty jako vlastnictví dlužníka. Zajištěný věřitel má pouze právo přihlásit svou pohledávku do insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka jako zajištěnou (s právem na uspokojení z výtěžku zpeněžení zajištění); vyloučení zajištění ze soupisu majetkové podstaty dlužníka se z titulu takového vlastnictví úspěšně domoci nemůže. Věřitel, jehož pohledávka je zajištěna zajišťovacím převodem vlastnického práva (a jenž je tedy podmíněným vlastníkem majetku původně patřícího dlužníkovi), není od zahájení insolvenčního řízení (§ 109 odst. 4 insolvenčního zákona) oprávněn uplatnit právo na uspokojení ze zajištění jiným způsobem než přihláškou zajištěné pohledávky (srov. § 109 odst. 1 písm. b/, § 166 insolvenčního zákona). Možnost zpeněžit zajištěný majetek způsobem sjednaným ve smlouvě o zajišťovacím převodu práva tak věřiteli zaniká nastoupením účinků spojených se zahájením insolvenčního řízení.

Zajištění závazku

V rámci tzv. preventivního regresu (§ 511 odst. 2 obč. zák.) dlužníku, vůči němuž věřitel uplatnil pohledávku v rozsahu vyšším, než odpovídá jeho podílu na dluhu ve vzájemném poměru spoludlužníků, zákon nepřiznává právo požadovat (domáhat se žalobou o splnění) na ostatních solidárních dlužnících, aby mu podíl na ně připadající zaplatili. Takovým „plněním“ by dluh „plnivšího“ spoludlužníka vůči věřiteli nejenže nezankl, ale v případě, že by si dlužník, kterému bylo takto „plněno“, poskytnuté „plnění“ ponechal, by jeho důsledkem (při absenci jiné dohody mezi takovými spoludlužníky) byl vznik bezdůvodného obohacení ve vzta-

hu spoludlužníků. Uvedené je nezbytné modifikovat v případech, kdy věřitel vůči některému ze solidárních dlužníků uplatní pohledávku v rozsahu převyšujícím jeho podíl ve vzájemném poměru spoludlužníků, a na majetek jiného solidárního dlužníka je prohlášen konkurs (§ 12a zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání). Nelze totiž upřít dlužníku, aby i v situaci, kdy sám věřitel nad částku odpovídající jeho podílu ničeho neplnil, přihlásil do konkursu vedeného na majetek solidárního dlužníka pohledávku vázanou na podmínku (§ 20 odst. 4 ZKV), spočívající v tom, že věřiteli pohledávku v rozsahu převyšujícím jeho podíl uhradí. V takovém případě již nepůjde o tzv. preventivní regres (§ 511 odst. 2 obč. zák.), nýbrž o regres následný (§ 511 odst. 3 obč. zák.); jiná právní kvalifikace na výše vymezeném oprávnění dlužníka však nic nemění. Přitom důsledkem skutečnosti, že na majetek dvou solidárních dlužníků byl prohlášen konkurs a věřitelé přihlásili své pohledávky do obou konkursů, je, že právo přihlásit takové podmíněné pohledávky vzniká oběma dlužníkům (správcům jejich konkursních podstat).

Zaměstnanci

Zatímco úprava možností sjednání místa (míst), kde má být závislá práce vykonávána, bere v úvahu různé provozní potřeby zaměstnavatelů ve vztahu k rozmanitým druhům práce, které jsou nezbytné k zajištění těchto zájmů a potřeb, úprava pravidelného pracoviště již bere v úvahu, že praktická realizace hospodářské činnosti (provozní potřeby) zaměstnavatele již nemůže jít na úkor zaměstnanců (tedy nemůže být v rozporu se zásadou, že závislá práce se vykonává na náklady zaměstnavatele). Tomu odpovídá i úprava náhrady výdajů zaměstnance v souvislosti s výkonem práce [srov. ustanovení § 151 zák. práce, § 152 písm. b) zák. práce, dle nichž zaměstnanci přísluší náhrada výdajů, které mu vzniknou při cestě mimo pravidelné pracoviště].

Zdravotnictví

Z práva na život a ochranu zdraví ve smyslu čl. 6 a čl. 31 Listiny základních práv a svobod a čl. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod vyplývá bezpodmínečná povinnost provést kardiopulmonální resuscitaci bez ohle-

du na stav konkrétního pacienta, byť by mohla o několik okamžiků oddálit okamžik fyzické smrti. Za marnou či neúčelnou léčbu se podle čl. 4 písm. c) Doporučení České lékařské komory č. 1/2010 (dostupného na: <https://www.lkcr.cz>) považuje postup, při kterém není odůvodněný předpoklad jeho příznivého účinku na zdravotní stav pacienta nebo pro ochranu života a dále když rizika komplikací, bolesti, diskomfortu a strádání převažují nad reálným klinickým přínosem zvoleného postupu. Takovou léčbu je třeba považovat za léčbu, která není "ku prospěchu a v nejlepším zájmu pacienta". "Cílem intenzivní péče je vždy zachování života a zdraví pacienta, odstranění vyvolávající příčiny zhoršení zdravotního stavu a poskytování postupů orgánové podpory či náhrady u nemocných se zvratným (nebo předpokládaným zvratným) orgánovým selháním, tj. "udržovat život, ale nikoliv prodlužovat umírání". Sporné je, kdo má jakožto finální arbitř hodnotit, co lze v konkrétním případě za nepřiměřenou léčbu považovat. Z konceptu "marné, neúčelné či nepřiměřené léčby" vyplývá, že pro hodnocení vhodnosti péče pro specifického pacienta jsou relevantní kritéria čistě medicínská/klinická (léčba musí objektivně vést k záchraně života) i kritéria nemedicínská/subjektivní (kvalita života, snesitelná míra diskomfortu a strádání). Identifikace nejlepšího zájmu pacienta, důstojnosti dožití, či potenciální kvality života nutně zahrnuje hodnotové soudy, které závisí na individuálně stanoveném cíli léčby.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Dědění

Vydědění učiněnému před 1. 1. 2014 musí být (mimo explicitní výjimky vyplývající z ustanovení § 3072 o. z.) přičítány takové právní účinky, jaké by mělo v době jeho pořízení.

Peněžitý trest

Peněžitý trest uložený podle právní úpravy účinné do 30. 9. 2020 (do změn trestních předpisů provedených zákonem

č. 333/2020 Sb.) se podle ní i vykoná, a to v souladu s tím, jak byl rozsudkem uložen bez jeho modifikace podle právní úpravy účinné od 1. 10. 2020. Proto nevykonali odsouzený zcela nebo zčásti takový peněžitý trest, je třeba za splnění zákonných podmínek nařídít výkon náhradního trestu odnětí svobody nebo jeho poměrné části, nepřichází-li v úvahu jiný postup, zejména přeměna peněžitého trestu v trest domácího vězení nebo v trest obecně prospěšných prací (§ 69 odst. 2, 3 tr. zákoníku, ve znění účinném do 30. 9. 2020).

Postoupení věci

Při zjišťování úmyslu jednajícího soud přihlíží toliko k těm okolnostem, které mohl vnímat i adresát právního jednání (pro výklad právního jednání je určující skutečná vůle (úmysl) jednajícího (která byla anebo musela být známa adresátovi), již je třeba upřednostnit před jejím vnějším projevem (např. objektivním významem užitých slov)).

Je-li právní názor vyjádřený v rozhodnutí Nejvyššího soudu v rozporu s již dříve vydaným sjednocujícím rozhodnutím velkého senátu k takové právní otázce, jde o rozpor v judikatuře Nejvyššího soudu již vyřešený. Za takové situace proto není třeba, aby se velký senát v dalším rozhodnutí k takové právní otázce vyjádřil, jakkoli některá navazující rozhodnutí Nejvyššího soudu mohou být s takovým rozhodnutím velkého senátu v rozporu.

Nejsou-li splněny podmínky uvedené v § 20 zákona o soudech a soudcích a byla-li věc přesto postoupena velkému senátu příslušného kolegia Nejvyššího soudu, rozhodne tento senát o jejím přikázání příslušnému (tříčlennému) senátu k projednání a rozhodnutí.

Pracovní úraz

Posttraumatická stresová porucha, která se u poškozeného zaměstnance vyvinula v důsledku mimořádně intenzivního stresujícího zážitku vyvolaného událostí, jež se odehrála na pracovišti, které byl tento zaměstnanec jako její přímý účastník nebo pozorovatel (svědek) vystaven při plnění svých pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním a která současně extrémně vybočovala z běžných, každodenních podmínek výkonu jeho práce,

STUCHLIKOVA
& PARTNERS

Friendly^{*} Lawyers

*unless required otherwise

www.stuchlikova.com

je poškozením zdraví způsobeným pracovním úrazem, za které zaměstnavatel odpovídá podle ustanovení § 366 odst. 1 (nyní § 269 odst. 1) zák. práce. Naproti tomu vnímání pouhých vedlejších (sekundárních) projevů takové události (jako například hluku, zviřeného prachu, prchajícího davu lidí apod.), jehož emocionální zpracování vedlo k poškození psychického zdraví zaměstnance, zákonné znaky pracovního úrazu ve smyslu ustanovení § 380 odst. 1 (nyní § 271k odst. 1) zák. práce nenaplní.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Společenství vlastníků

Společenství vlastníků je oprávněno rozhodnout, zda a jaké služby bude vlastníkům zajišťovat, rozhodnutí patří do působnosti shromáždění [§ 1208 písm. d) o. z.], k zajištění dodávek těchto služeb je oprávněno sjednávat smlouvy. Je oprávněno také rozhodnout o tom, že neplatí-li vlastník jednotky úhradu za poskytované služby řádně, nebude mu služby (některé z nich) zajišťovat; takové rozhodnutí rovněž náleží do působnosti shromáždění.

Ustanovení § 1186 odst. 2, 3 o. z. o přechodu dluhů vlastníka jednotky vůči osobě odpovědné za správu domu na příspěvcích na správu domu a pozemku a službách, včetně záloh, na nového nabyvatele se uplatní i v případě přechodu vlastnictví ve veřejně dobrovolné dražbě podle zákona č. 26/2000 Sb.

Nemajetková újma

Náhradu za péči o zahradu, kterou vykonával poškozený jako osobní zálibu a nyní ji vykonávají jiní příslušníci rodiny, nelze požadovat v rámci nároku na náhradu nákladů péče o domácnost poškozeného. Je přitom nerozhodné, zda jde o volnočasové aktivity vázané pouze na osobu dovolatele (např. sportovní či umělecká činnost), či v nich lze do jisté míry pokračovat prostřednictvím jiného (sběratelství, modelářství nebo právě zahrádkaření). Z tohoto důvodu není

podstatné, kde se zahrada nalézá, zda jde o pozemek přiléhající k provozovně podnikání či zahrádkářskou kolonii, ale že nejde o domácnost poškozeného ve smyslu § 2960 o. z.

Nemajetková újma

Okolnosti mající původ v provozu mohou tvořit pouze podmnožinu případů, v nichž byla škoda vyvolána zvláštními vlastnostmi provozu dopravy či vozidla; jinak by vymezení, kdy lze liberovat a kdy nikoliv, postrádalo rozlišovací schopnost, případně by bylo obsoletním, jestliže by se oba pojmy shodovaly. Pokud se jedná o vlivy působící zevnitř vozidla a zvenčí, není významné, odkud tyto okolnosti působí, nýbrž jakým způsobem a s jakým výsledkem se projeví vůči dopravnímu prostředku (též jeho obsluze, technice či organizačním opatřením) tak, že vyvolaly škodlivé působení zvláštních vlastností provozu.

Nejprve musí být zřejmé, že újmu vyvolala zvláštní povaha provozu (jinak se vůbec neaplikuje § 2927 o. z.), a pouze tehdy lze zvažovat, zda šlo zároveň o okolnosti mající původ přímo v provozu samém (liberace je vyloučena) nebo o okolnosti jiné, tedy se samotným provozem přímo nespojené (liberace přichází v úvahu). Pojem okolností, které nemají původ v provozu, tak naplňují pouze ti činitelé, kteří se nenacházejí v dopravně-provozní sféře provozovatele, nýbrž na ni působí (zevnitř či zvenčí) takovou silou či způsobem, že dokáží vyvolat negativní projevy zvláštní povahy dopravního provozu, k nimž by jinak (nebýt těchto specifických okolností) nedošlo.

V poměrech objektivní odpovědnosti za újmu způsobenou zvláštní povahou provozu dopravy či dopravního prostředku to znamená, že negativní účinek pohybu vozidel a organizace či řízení jejich provozu byl „nastartován“ vnější okolností (míněno pojmově nikoliv prostorově, neboť jde o sílu stojící vně technického a organizačního okruhu prvků dopravní činnosti) natolik silnou, že převládla nad vlastnostmi provozu a převažujícím způsobem zapříčinila negativní dopad zvláštních vlastností spojených s dopravní činností. Pouze v případě takových okolností může se provozovatel dopravy či dopravního prostředku odpovědnosti zprostit, prokáže-li zároveň,

že škodě nemohl zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze po něm požadovat, tedy že okolnostem, jež vyvolaly škodlivý účinek, nemohl předejít a eliminovat jejich působení na provoz vozidla.

Nesprávný úřední postup

I v případě řízení o správním deliktu, jež představuje řízení o „trestním obvinění“ ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je možné při stanovení formy a výše náhrady nemajetkové újmy za nepřiměřenou délku řízení při hodnocení významu předmětu řízení pro poškozeného přihlížet k tomu, že byl poškozený (pachatel) shledán vinným ze spáchání správního deliktu, pokud lze ze skutkových okolností daného případu dospět k závěru, že poškozený byl vědomým „hybatelem děje“, který si při jeho spáchání musel být vědom toho, že tím vnaší do své existence nejistotu ohledně uložení sankce.

Ochrana osobnosti

Závěr, zda došlo k zásahu do práva na soukromí osoby sledováním kamerou souseda při užívání veřejné komunikace k přístupu k vlastní nemovitosti je třeba učinit za pomoci třístupňového testu proporcionality, a to testu vhodnosti, potřebnosti a poměrování.

Daňové řízení

Splní-li daňový subjekt své daňové povinnosti přesně podle zákona, je daňové řízení zahájeno podáním daňového tvrzení daňovým subjektem a reálně ukončeno rozhodnutím správce daně o stanovení daně, která by měla být v mezidobí uhrazena a toto dílčí řízení končí pouze uložením platebního výměru ve spise, pokud se stanovená částka shoduje s částkou tvrzenou daňovým subjektem. Za pojem řízení lze považovat nejen daňové řízení jako celek, ale také jednotlivé fáze daňového řízení. Definice zahájení je důležitá zejména pro řízení nalézací, řízení při placení daní a řízení o mimořádných opravných a dozorčích prostředcích proti jednotlivým rozhodnutím vydaným v rámci daňového řízení. Smyslem a účelem zahájení řízení je uvědomit osobu zúčastněnou na správě daní o tom, že je zahajováno něco, co může vstoupit do jejich práv a povinností.

WOMEN FOR WOMEN
Servis rodiny

Zveme vás na seminář

Rodina v krizi /normální je nesoudit se/

13. 9. 2024

Okresní soud Litoměřice

9:30–15:00

Semináře jsou součástí projektu Stálá konference českého práva 2024.
Záštitu převzal JUDr. Libor Vávra, prezident Soudcovské unie ČR.

Semináře jsou prakticky orientované na příklady dobré praxe.

Základní teze:

Normální je nesoudit se. A o děti především / formy rozvodů a jejich specifika, specifika „dětného rozvodu“ / co vše je třeba vyřešit v souvislosti s rozvodem manželství a čeho se vyvarovat / jaké spory „hrozí“ v souvislosti s rozvodem a jak jim předcházet / mediace a smírná řešení manželských sporů, rodinná terapie / nároky manželek a zletilých dětí / úprava práv a povinností k nezletilým dětem / role soudce a advokáta v rozvodovém řízení a při vypořádání mezi manželi / orgán sociálně-právní ochrany dětí a jeho úloha při dětném rozvodu manželství / participační práva dětí, kdy stát (soud) zasahuje do rodinných záležitostí / Úmluva o právech dítěte a Haagská úmluva / koncept nejlepšího zájmu dítěte / ústavněprávní ochrana práv dětí a rodičů / cochemská praxe / dítě jako hlavní a zároveň slabý účastník soudního řízení / věci péče soudu o nezletilé – obecně / péče o dítě se zvláštním zaměřením na střídavou péči a sdílené rodičovství / společná péče o dítě a péče třetí osoby / výlučná péče jednoho rodiče a osobní styk druhého rodiče s dítětem / rozhodování o výživném a nové trendy při rozhodování o něm.

Přednášející:

JUDr. Jaromír Jirsa

soudce Ústavního soudu ČR a čestný prezident
Soudcovské unie

Mgr. Kryštof Janek

advokát a místopředseda sekce pro rodinné právo
České advokátní komory

Přesná adresa místa konání bude přihlášeným
účastníkům zaslána v připomínkovém e-mailu přibližně
týden před konáním semináře.

Kapacita seminářů je omezená.

Registrujte se na:

www.brainteam.cz/rozvod-a-manzele-seminar
nebo na e-mail: karova@brainteam.cz.

Účast je zdarma.

Od daňového řízení je nutné striktně odlišovat dílčí řízení, která jsou již řízeními v pravém slova smyslu. S pojmem „daňové řízení“ není spojeno přímé oprávnění správce daně vstupovat do práv a povinností adresátů právní normy. Tak je tomu pouze u dílčích řízení. Daňové řízení pouze stanovuje časový úsek, v němž je možno dílčí řízení zahájit a provádět. Daňové řízení samo o sobě žádným řízením není, jedná se spíše o zastřešující pojem pro skupinu dílčích řízení. Daňovým řízením jsou v pravém slova smyslu právě až dílčí daňová řízení, a to řízení nalézací, při placení daní a o mimořádných opravných a dozorčích prostředcích proti jednotlivým rozhodnutím vydaným v rámci daňového řízení. Tato dílčí daňová řízení se ještě dále člení na poddílčí řízení, jako je řízení vyměřovací, o posečkáni daně apod.“). Nejen každé daňové řízení, ale i každé dílčí řízení či procesní postup správce daně je třeba formálně zahájit a takové zahájení řízení oznámit osobě zúčastněné na správě daní. Samotné podání daňového přiznání ze strany stěžovatele, coby daňového subjektu (plátce, poplatníka), neznamená, že pokud nebyl ze strany správce daně učiněn úkon k ověření správnosti či úplnosti vykázané daňové povinnosti (úvaha správce daně), lze automaticky dovozovat, že bylo správcem daně vyměřeno konkludentně. I konkludentnímu vyměření musí nutně předcházet vyměřovací řízení, které je zahájeno právě podáním daňového přiznání.

Náhrada škody

Postup obecného soudu, který nepřizná uplatněný adhezní nárok, ač jsou pro to splněny zákonné podmínky, je porušením ústavně zaručeného práva oběti na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

Námitky obviněného

Stížnostní soud je ve věci hodnocení trvání existence vazebních důvodů povinen se vypořádat s konkrétními námitkami uplatněnými obviněným ve stížnosti a řádně odůvodnit své rozhodnutí ponechat jej ve vazbě. Nesplněním této přezkumné povinnosti stížnostní soud poruší právo na soudní ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Názor nezletilého

Chce-li soud v řízení ve věcech péče soudu o nezletilé překročit návrhy účastníků řízení ve smyslu § 26 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, musí umožnit účastníkům řízení vyjádřit se ke všem skutkovým zjištěním a změnám právního hodnocení, zvláště mohou-li vést k zásadním změnám dosavadního uspořádání péče. Jinak se soud v rozporu s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod dopustí překvapivého rozhodnutí.

Zjišťuje-li soud pro účely posouzení nejlepšího zájmu dítěte ve smyslu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte názor nezletilého, musí vést pohovor tak, aby měl nezletilý úměrně svému věku a rozumové vyspělosti skutečnou možnost vyjádřit se ke všem uvažovaným formám péče.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Podmíněné propuštění

Pokud se soud rozhodující o podmíněném propuštění z trestu odnětí svobody (§ 88 násl. trestního zákoníku) v odůvodnění rozhodnutí nevypořádá se všemi rozhodnými skutečnostmi, ale odkáže jen na trestní minulost odsouzeného (a ostatní důležité okolnosti pomine), poruší právo odsouzeného na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod).

Trest odnětí svobody

Ustanovení § 92 odst. 4 trestního zákoníku výslovně předpokládá započtení doby, po kterou odsouzený vykonával povinnost zdržovat se ve stanoveném časovém období v určeném obydlí nebo jeho části, jež mu byla uložena podle § 73 odst. 3 trestního řádu, do trestu pravomocně uloženého pro týž skutek. Postrádá-li toto ustanovení pravidlo pro případné stanovení poměru, v němž je doba, v rámci které se odsouzený podrobil dohledu probačního úředníka nahrazujícího vazbu, jenž byl spojen s omezujícím opatřením spočívajícím

v jeho povinnosti zdržovat se ve stanoveném časovém období v určeném obydlí, způsobilá k započtu do uloženého trestu odnětí svobody, je třeba vycházet z obdobného užití pravidel obsažených v § 92 odst. 1 až 3 trestního zákoníku, na něž § 92 odst. 4 trestního zákoníku výslovně odkazuje, a nikoli jen z volné úvahy soudu o zkrácení doby, kdy byla vazba nahrazena dohledem probačního úředníka a po kterou se zdržoval převážně v domácím prostředí. Vyčíslil-li ale obecný soud v odůvodnění svého rozhodnutí na základě takového „obdobného“ přístupu detailně jednotlivé hodiny a dny, kdy se stěžovatel zdržoval v určeném obydlí, tedy vykonával povinnost, jež mu byla uložena podle § 73 odst. 3 trestního řádu, které pak ve výroku správně započítal do trestu odnětí svobody, je možno takový výklad § 92 odst. 4 trestního zákoníku považovat za ústavně konformní.

Obecně se jeví jako spravedlivé, aby byl zohledněn rozdíl mezi jednotlivci, kteří byli po celou dobu ve vazbě, a těmi, kteří měli vazbu nahrazenou možností zdržovat se v domácím prostředí, byť s omezujícími opatřeními, ale s vycházkami a s výkonem zaměstnání na svobodě. Opatření podle § 73 odst. 3 trestního řádu zasahují sice do práv obviněných osob, ale zjevně méně intenzivním způsobem, než je tomu u vazby. Stěží tak lze shledat nepřiměřeným princip, že méně intenzivní zásah do osobní svobody se započítává do trestu méně a intenzivnější zásah (vazba) naopak více. Je zřejmé, že kvalita takového pobytu v domácím prostředí je jiná, než ve vazební věznici nebo ve výkonu trestu odnětí svobody.

Zásadní podmínkou pro ústavně konformní výklad § 92 odst. 4 trestního zákoníku však je, aby dny, resp. hodiny, po které se stěžovatel zdržoval v určeném obydlí, byly spočítány přesně (nikoli volnou úvahou soudu), a to na základě důsledně provedeného dokazování. Nespočítal-li obecný soud na základě takového přístupu správně započitatelné dny v neprospěch stěžovatele, přičemž si ani neopatřil všechny rozhodné podklady pro svůj postup, porušil práva stěžovatele na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a na osobní svobodu podle čl. 8 odst. 1, 2 Listiny základních práv a svobod.

Trest vyhoštění

Pokud soud při rozhodování o žádosti o upuštění od výkonu trestu vyhoštění dle § 350h odst. 4 trestního řádu postupuje dle právní úpravy dřívější, než je právní úprava účinná v době jeho rozhodování, přičemž novější právní úprava je pro odsouzeného výhodnější, porušuje jeho právo na soudní ochranu podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Stejně tak poruší toto právo soud, pokud nesplní povinnost své rozhodnutí řádně odůvodnit.

Ušlý výdělek

Právo na ušlý zisk jakožto aspekt práva na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím orgánu veřejné moci podle čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod zahrnuje právo na to, co by poškozený za běžných okolností reálně získal, nedošlo-li by k nezákonnému jednání orgánu veřejné moci. Dospějí-li soudy k závěru, že stěžovateli náleží náhrada výdělků, který mu ušel v důsledku nezákonného rozhodnutí, nemohou výši náhrady škody podstatně snížit jen proto, že se výdělek pouze z malé části skládal z platu a z velké části z náhrady zvýšených životních nákladů podle nařízení vlády č. 62/1994 Sb. Plní-li tato náhrada zvýšených životních nákladů funkci pravidelného měsíčního výdělků, je součástí toho, na co má stěžovatel podle čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod základní právo. Obecné soudy musejí při nalézání práva v každém jednotlivém případě vycházet z jeho individuálních okolností a rozměrů a vždy směřovat k řešení, které bude v mezích právního řádu co nejméně nespravedlivé.

Uznání a výkon rozhodnutí soudu cizího státu

Jestliže český občan žádá (prostřednictvím soudu cizího státu) o uznání a výkon rozhodnutí soudu cizího státu, ukládající mu nepodmíněný trest odnětí svobody, s cílem vykonat tento trest na území České republiky, nemohou obecné soudy nepokračovat v uznávacím řízení bez dalšího pouze proto, že má odsouzený trvalý pobyt hlášen na obecním úřadu. V § 299 odst. 1 písm. a) zákona mezinárodní soudní spolupráci obsaženou podmínku „obvyklého bydliště na území České republiky“ jsou totiž obec-

né soudy povinny vykládat ve prospěch odsouzeného a případně aktivně zjišťovat možnost jejího naplnění. Obvyklé bydliště se nemusí překrývat s místem trvalého pobytu, které má význam primárně administrativní.

Jestliže obecný soud přípisem informuje osobu (odsouzeného) o zahájení uznávacího řízení a určí mu lhůtu k volbě obhájce, není oprávněn ukončit věcné posuzování žádosti o uznání a výkon rozhodnutí jiného státu před uplynutím stanovené lhůty, aniž by obdržel vyjádření obhájcem zastoupené osoby (odsouzeného).

Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“

Vazba

V duchu tzv. doktríny zesílených důvodů pro trvání omezení osobní svobody musí být zřejmé, proč bylo k uvalení vazby přistoupeno a zda má dále trvat. Zároveň je třeba zvážit možnosti nahradit ji jiným vhodným opatřením podle trestního řádu.

Obecné soudy musejí při posuzování trvání důvodů předstížené vazby vždy zhodnotit i osobní poměry obviněného a uvést konkrétní zdůvodnění, proč hrozí, že bude trestnou činností opakovat.

Zásada slušnosti

Neurčitost ustanovení zákona může založit rozpor s principy právního státu (zejména principem právní jistoty a předvídatelnosti práva) až tehdy, nelze-li ustanovení zákona vyložit za použití standardních interpretačních metod a postupů.

Zásady slušnosti jsou nedílnou součástí § 2958 občanského zákoníku jako celku. Je-li soud povolán ke stanovení výše náhrady při ublížení na zdraví, je na jeho úvaze, jakým způsobem výši náhrady určí tak, aby odpovídala zásadám slušnosti a co nejvíce respektovala požadavek plné náhrady újmy. Je přitom vždy povinen přihlížet k okolnostem konkrétního případu tak, aby bylo dosaženo rozumného a spravedlivého posouzení.

Ústavní soud nemůže zrušit ustanovení zákona jen z důvodu pochybnosti o způsobu vytvoření a využívání nezávazné interpretační pomůcky, která byla přijata právní praxí k výkladu tohoto ustanovení.

Doplnění odůvodnění

Nekontaktoval-li stížnostní orgán stěžovatelku s tím, že jí navržená lhůta pro doplnění blanketní stížnosti je podle jeho názoru nepřiměřená, založil tím legitimní očekávání, že s rozhodnutím posečká na případné doplnění stížnosti v avizované lhůtě.

Osobní, majetkové a výdělkové poměry

Uzavře-li soud, že stěžovatel dostatečně netvrdil a nedoložil své celkové aktuální osobní, majetkové a výdělkové poměry, přesto, že je tento závěr ve zjevném rozporu s obsahem kompletní spisové dokumentace, dojde k porušení práva stěžovatele na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 a odst. 2 ve spojení s čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Neúčinnost právního úkonu

Žádosti dlužníka o převedení daňového přeplatku podle § 155 daňového řádu nelze účinně odporovat (nelze vyslovit její neúčinnost ani podle § 111 insolvenčního zákona, ani podle § 240 a násl. insolvenčního zákona). Z týchž příčin, tedy proto, že by šlo o vymezení se vůči (ne) existenci procesního úkonu (procesního podání) je vyloučeno účinně odporovat opomenutí dlužníka spočívajícím v tom, že takovou žádost nechal zpět, nebo že ji neodvolal.

Jestliže správce daně podle pokynu (žádosti) daňového dlužníka použije daňový přeplatek na úhradu daňového nedoplatku jiného daňového dlužníka, jde o právní jednání daňového dlužníka, jehož případná neúčinnost má být uplatněna (v souladu s § 237 odst. 1 insolvenčního zákona) vůči onomu jinému daňovému dlužníku, v jehož prospěch bylo právní jednání učiněno a který z něj (také) měl prospěch. Správce daně (potažmo stát) není ani osobou, v jejíž prospěch bylo takové právní jednání učiněno, ani osobou, která z něj měla prospěch.

Svéprávnost

Aktem „zhlédnutí“ ve smyslu ustanovení § 55 odst. 1 o.z. a § 38 odst. 2 části první věty za středníkem z.ř.s. se rozumí pokus o zjištění stavu člověka vlastním pozorováním soudce, který o svéprávnosti rozhoduje, a tento akt není přímo důkazním prostředkem. Zhlédnutí má svébytný smysl, jímž je zjištění osobního a zdravotního stavu posuzovaného (schopnost reakce na podněty, zachování logického myšlení apod.), jež se na typické dispozici výsledku či zjištění názoru neomezuje už proto, že směřuje i k postižení nonverbálních reakcí posuzovaného. Zhlédnutí má být realizováno v prostředí, v němž se člověk běžně pohybuje, nikoli v jednacím síni, v níž není možné pozorovat, jak člověk zvládá běžné životní úkony. Zhlédnutí posuzovaného v řízení o jeho svéprávnosti provede zásadně soudce, nikoli jiná soudní osoba. Zhlédnutí je obligatorní náležitostí každého řízení o svéprávnosti, od zhlédnutí soud nemůže upustit (srov. § 38 odst. 2 část věty první za středníkem z.ř.s.).

Možnost (oprávnění) soudu za podmínek uvedených v ustanovení § 38 odst. 2 části věty první před středníkem z.ř.s. upustit od výsledku posuzovaného platí pouze tehdy, jestliže posuzovaný na svém výsledku netrvá (výslovně jej nepožaduje). V opačném případě výsledek na výslovnou žádost posuzovaného musí soud provést vždy (srov. § 38 odst. 2 věta druhá z.ř.s.). Vychází se zde z předpokladu, že je-li posuzovaný schopen sám takovou žádost formulovat a soudu adresovat, dává tím mj. najevo, že chápe smysl řízení, má zájem se jej svou výpovědí aktivně účastnit a bylo by nepřijatelné a protiústavní jej této možnosti zbavit. Proto soud za této situace musí provést výsledek posuzovaného, i kdyby z dosavadního průběhu řízení i provedených důkazů (např. z vyjádření znalce či ošetřujícího lékaře) vyplývalo, že provedení výsledku bude problematické nebo že výsledek pravděpodobně způsobí újmu na zdravotním stavu posuzovaného. Soud je v takovém případě povinen provést alespoň pokus o výsledek a co nejdříve výsledek zaznamenat (§ 40 odst. 1 o.s.ř.). Riziku újmy na zdraví posuzovaného soud přizpůsobí místo, dobu a okolnosti, za kterých bude pokus o výsledek proveden. Vyžadují-li to konkrétní okolnosti

daného případu, zákon soudu umožňuje, aby výsledek posuzovaného provedl i mimo jednání (srov. § 122 odst. 2 o.s.ř.). Při výsledku posuzovaného soud musí současně volit vhodný způsob dorozumívání s posuzovaným, který zohledňuje jeho požadavky i zdravotní stav. Z hlediska formálních požadavků na provedení výsledku posuzovaného pak platí obdobná pravidla jako pro zhlédnutí posuzovaného, která jsou vyjádřením zásady bezprostřednosti. Stejně jako zhlédnutí posuzovaného i jeho výsledek může učinit zásadně jen soudce. Za splnění shora uvedených podmínek není vyloučeno, bude-li se takový postup jevit jako vhodný, že akt „zhlédnutí“ soud zrealizuje společně s výsledkem posuzovaného člověka.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Krádež

Skutek spočívající v tom, že spolutčinitelé jako členové organizované skupiny odcizili poškozenému peněženku obsahující platební kartu, peníze a další věci, je třeba zásadně posoudit jako trestné činy krádeže podle § 205 odst. 1 písm. d), odst. 4 písm. a) tr. zákoníku a neoprávněného opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku podle § 234 odst. 1, odst. 4 písm. a) tr. zákoníku spáchané v jednočinném souběhu. Okolnost podmiňující použití vyšší trestní sazby u druhého z těchto trestných činů podle § 234 odst. 4 písm. a) tr. zákoníku, tj. spáchání tohoto činu členem organizované skupiny, je zde naplněna i tehdy, jestliže cílem jednání pachatelů nebylo zmocnění se platební karty, kterou po jejím odcizení případně ani nepoužili. Zmírnění trestní represe lze v takovém případě dosáhnout u trestu odnětí svobody jen jeho možným mimořádným snížením za splnění podmínek podle § 58 tr. zákoníku, ale nikoli tím, že se v právní kvalifikaci skutku nezohlední uvedená zvláště přitěžující okolnost. U trestného činu krádeže pak může jít o kteroukoliv z alternativ podle § 205 odst. 1 písm. a) až e), nebo odst. 2 tr. zákoníku.

Neúčinnost právního jednání, dokazování

Pojem „ohledy slušnosti“ užitý v ustanovení § 591 písm. d/ o. z. je nutné vykládat tak, že dlužníkem poskytnuté plnění musí vyhovovat těmto ohledům jak ve vztahu k nabyvateli plnění (k osobě, která měla z právního jednání nebo opomenutí dlužníka prospěch), tak ve vztahu k dlužníkovi. Plnění dlužníka přitom musí být přiměřené jeho majetkovým poměrům a nesmí podstatně snižovat hodnotu jeho majetku.

Chce-li se odvolací soud odchýlit od skutkového zjištění, které učinil soud prvního stupně na základě bezprostředně před ním provedeného důkazu (důkazu výpovědi účastníka či svědka), je nutno, aby takové důkazy sám opakoval, případně provedením dalších důkazů si zjednal rovnocenný podklad pro případně odlišné hodnocení takového důkazu.

Nemajetková újma

Podle § 2971 o. z. odůvodňují-li to zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem, zejména porušil-li z hrubé nedbalosti důležitou právní povinnost, anebo způsobil-li újmu úmyslně z touhy ničit, ublížit nebo z jiné pohnutky zvláště zavržením hodné, nahradí škůdce též nemajetkovou újmu každému, kdo způsobenou újmu důvodně pocituje jako osobní neštěstí, které nelze jinak odčinit. Při výkladu termínu „zvláštní okolnosti, za nichž škůdce způsobil újmu protiprávním činem“ lze vyjít z demonstrativně uvedených případů. Ustanovení § 2971 o. z. hovoří o hrubé nedbalosti, která je nedbalostí nejvyšší intenzity, jež svědčí o lehkomyšlném přístupu škůdce k plnění svých povinností, kdy je zanedbáním požadavek náležité opatrnosti takovým způsobem, že to svědčí o zřejmé bezohlednosti škůdce k zájmům jiných osob. V tomto ustanovení je hrubá nedbalost coby zvláštní okolnost, za níž byla způsobena újma, prakticky postavena narušení úmyslnému způsobení škody ze zvláště zavržením hodných pohnutek. Dalšími možnými zvláštními okolnostmi ve smyslu § 2971 o. z. je třeba chápat okolnosti srovnatelně závažné. K tomu se přiklání i odborná literatura, podle níž uvedením konkrétních případů v rámci demonstrativního výčtu dal zákonodár-

Poskytujeme právní poradenství korporátní klientele v celé střední Evropě

Jsmo mezinárodní advokátní kancelář a na trhu působíme přes 20 let. Máme pobočky v ČR, na Slovensku i v Polsku. Díky tomu můžeme nabídnout pokrytí hned tří právních řádů v jednotné kvalitě, přístupu i komunikaci.

Zajišťujeme mezinárodní transakce, ale i day-to-day poradenství, zejména kontrolu a vytváření smluv, korporátní změny, řešení pracovně-právních otázek, implementaci koncernových směrnic či compliance.

Ať už se jedná o vstup na cizí trh, přeshraniční fúzi či přípravu smluvní dokumentace, vždy nabídneme právně i nákladově optimální řešení.

Dlouhodobě se soustředíme na zahraniční klientelu. Typickým klientem naší kanceláře je dceřiná společnost zahraniční korporace, rádi však navážeme spolupráci s kýmkoliv, kdo od právního poradenství očekává nejvyšší kvalitu a profesionalitu ruku v ruce jdoucí s lidským přístupem.

www.dolezalpartners.com

Rozšiřujeme řady našich právníků

Do naší mezinárodní kanceláře hledáme nové kolegy či kolegyně. V případě zájmu o práci v přátelském kolektivu, pod dohledem zkušených mentorů a s možností kariérního růstu zasílejte životopisy na e-mail kariera@dolezalpartners.com nebo využijte QR kód.

ce najevo, jakým směrem se má ubírat výklad samotného neurčitého právního pojmu. Jinými zvláštními okolnostmi proto musíme rozumět takové okolnosti, které se z objektivního i subjektivního hlediska podobají výslovně zakotveným případům. Těmto případům je společné, že škůdce si při působení újmy počíná se zavrženíhodnou bezohledností a despektem k právem chráněným zájmům jiných osob. Také z výslovně uvedených případů plyne, že k náhradě nemajetkové újmy podle tohoto ustanovení nebude postačovat prostá nedbalost.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Ochrana spotřebitele

Obsah výrazu „imperativní ustanovení“ užitý v kontextu čl. 5 odst. 2 Římské úmluvy zahrnuje (vnitrostátně) kogentní ustanovení právního řádu země, v níž má spotřebitel obvyklé bydliště, která stanovují určitý standard ochrany spotřebitele a od nichž se nelze podle daného právního řádu smlouvou odchýlit. Právě tato ustanovení omezují zvolené právo v rozsahu, ve kterém neposkytuje spotřebiteli stejný či vyšší standard ochrany. Pokud tedy spotřebitelská smlouva splňuje podmínky uvedené v čl. 5 odst. 1 Římské úmluvy, mohou si strany této smlouvy v souladu s čl. 3 odst. 1 Římské úmluvy zvolit rozhodné právo pro uvedenou smlouvu, avšak dotčený spotřebitel nesmí být v důsledku této volby zbaven ochrany, kterou mu poskytují ustanovení právního řádu, od nichž se nelze smluvně odchýlit a jež by se jinak použila v případě neexistence volby práva na základě čl. 5 odst. 3 Římské úmluvy, která stanoví, že taková smlouva se řídí právem země, v níž má spotřebitel obvyklé bydliště.

Znalecký posudek

Není důvod, aby stromky pěstované na zemědělském pozemku, které nelze podřadit kategorii trvalých porostů, nebylo možné ocenit jejich obvyklou cenou a tu pak zahrnout do ceny pozemku, obzvláště v situaci, kdy jsou pěstovány za účelem prodeje jako stromky vánoční.

Dědické řízení

Vyřešení sporné otázky dědického práva v neprospěch účastníka nemusí vždy vést k ukončení jeho účasti v řízení, svědčí-li mu dědické právo z jiného důvodu. Lze proto u skutkových sporů podle § 170 z. ř. s. v určitých případech akceptovat i postup, kdy po vyřešení sporu soud žádné další usnesení podle § 170 odst. 3 z. ř. s. nevydá (protože žádnému z účastníků nelze účast ukončit), bude v řízení pokračovat se stejnými účastníky, ale bude respektovat rozhodnutí soudu o sporné skutečnosti nebo fikci podle § 170 odst. 2 z. ř. s. Vzhledem k tomu, že je nutné, aby rozhodnutí o sporné skutečnosti bylo závazné pro všechny účastníky řízení o pozůstalosti, vyžaduje se, aby se také všichni zúčastnili sporného řízení, a to podle svého stanoviska buď jako žalobci nebo na straně žalované. Jsou-li pasivní a ke spornému dědickému právu žádné stanovisko nezaujmu, musí být účastníky sporného řízení na straně žalované.

Jistota

Složení dostatečné jistoty do advokátní úschovy na základě smlouvy o advokátní úschově uzavřené mezi dlužníkem a advokátem nemůže mít pro právní vztah mezi účastníky právní následky, pokud nedojde k akceptaci jistoty věřitelem, jemuž nemůže být zajišťovací právo poskytnuto proti jeho vůli. Složení jistoty do advokátní úschovy je ofertou věřiteli k jejímu přijetí; neakceptuje-li věřitel nabídnutou jistotu, nemůže mít složení jistoty do advokátní úschovy pro právní vztah mezi účastníky žádné právní následky a nemůže tak dojít k zániku zadržovacího práva ve smyslu ustanovení § 1399 písm. d) o. z.

Pracovní poměr

Zaměstnanec, se kterým zaměstnavatel rozvázal neplatně pracovní poměr výpovědí, okamžitým zrušením nebo zrušením ve zkušební době a kterému nepřiděluje práci, přestože zaměstnanec zaměstnavateli oznámil, že trvá na tom, aby ho dále zaměstnával, nepozbývá právo na náhradu mzdy (platu) podle ustanovení § 69 odst. 1 zák. práce jen proto, že pečuje o osobu, která se podle zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné

fyzické osoby, a že z tohoto důvodu požádal úřad práce, aby bylo ukončeno jeho vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání.

Právo na informace

Hovoří-li zákon o valné hromadě, na které bylo odmítnuto poskytnutí vysvětlení (příp. o valné hromadě v § 358 odst. 1 z. o. k.), rozumí tím valnou hromadu, na níž byla záležitost, ohledně které bylo vysvětlení požadováno, projednána. Před projednáním této záležitosti totiž nelze postavit najisto, že společnost informaci neposkytne. Na řečeném nic nemění ani případ, kdy představenstvo společnosti odmítne vysvětlení poskytnout ještě před konáním valné hromady. Až do hlasování o záležitosti, ohledně které bylo vysvětlení požadováno, totiž může představenstvo svůj názor změnit a požadované vysvětlení poskytnout. Prekluzivní lhůta pro podání žaloby podle § 360 odst. 3 z. o. k. proto nemůže nikdy začít běžet před konáním valné hromady, na níž byla záležitost, ohledně níž bylo vysvětlení požadováno, projednána.

Zpeněžování

Insolvenční správce má při oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty nárok na odměnu z výtěžku zpeněžení určeného k rozdělení mezi nezajištěné věřitele podle § 3 odst. 2 písm. b/ vyhlášky i v případě, kdy je tohoto výtěžku dosaženo coby hyperochy při zpeněžování zajištěného majetku.

Náhrada škody

Obytná zástavba obce je ze své podstaty charakterizována pohybem osob, které se pohybu po komunikaci v podstatě nemohou vyhnout. Byl-li v dané lokalitě vybudován komplex domů určených k bydlení, dostupných nikoliv prostřednictvím komunikací místních, ale výhradně veřejně přístupnou účelovou komunikací, která ve svém důsledku plnila účel obvykle spatřatý s komunikací místní (doprava po území obce), pak jde o specifické okolnosti případu, za nichž si zvyklosti soukromého života žádaly, aby byl vlastník účelové komunikace zatížen obdobnými povinnostmi jako vlastník místní komunikace.

Schody Home Bar, Zámecké schody 8, Praha 1, tel. 739 579 839, @SchodyHomeBar

Nájem bytu

Požadavek příjemce služeb na řádné vyúčtování podle § 7 odst. 1 zákona č. 67/2013 Sb. může sice být v rozporu s dobrými mravy či zjevným zneužitím práva, které nepoživá ochrany, bude se však jednat jen o zcela mimořádné a výjimečné případy.

Je-li platba nájemného a nákladů na služby sjednána paušální částkou, pak (z logiky věci) se podle § 9 odst. 1 zákona č. 67/2013 Sb. platby za poskytované služby nevyúčtovávají. Paušální platba však nemůže u nájmu uzavřených na dobu delší než 24 měsíců nebo uzavřených na dobu neurčitou zahrnovat platbu za dodávku tepla, centralizované poskytování teplé vody, dodávku vody a odvádění odpadních vod.

Oddlužení

Vyloučení postupu podle ustanovení § 395 odst. 4 insolvenčního zákona nezabavuje insolvenční soud možnosti (a povinnosti) zabývat se důvody, pro které insolvenční soud v předchozím insolvenčním řízení návrh na povolení oddlužení zamítl nebo oddlužení neschválil anebo již schválené oddlužení zrušil, samostatně, v rámci zkoumání předpokladů pro povolení oddlužení v režimu § 395 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona.

Odpovědnost státu za újmu

Výjimka ze zákazu vjezdu všech motorových vozidel, která se váže na dopravní obsluhu, předpokládá, že se i daná dopravní obsluha bude vztahovat k předmětné oblasti, do níž je jinak vjezd vozidel zakázán. Takový závěr odpovídá zásadě, že výjimky je třeba vykládat restriktivně, vyžaduje-li to jejich účel, zde zájem na tom, aby do dané oblasti žádná vozidla nevjížděla.

Odpovědnost státu za újmu

Předpoklady, při jejichž naplnění může soud v civilním řízení od banky vyžádat a provést důkazní prostředek týkající se informací o účtu advokáta, jenž zastupuje některého z účastníků sporu, se řídí ustanovením § 38 odst. 3 písm. a) zákona o bankách. Soud tedy v civilním řízení za účelem zjištění okolností pod-

statných pro rozhodnutí ve věci samé může bez dalšího vyžádat od peněžního ústavu jako důkazní prostředek informace o bankovním účtu advokáta a o peněžitých prostředcích nacházejících se na tomto účtu, jež má banka k dispozici. Takto získaný důkazní prostředek soud může využít i v souvisejícím řízení a není třeba, aby si opět vyžadoval důkazní prostředek téhož obsahu.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Směnka

Vzhledem k tomu, že se blankosměnka stává směnkou (za předpokladu, že listina po vyplnění bílých míst má kvalitu směnky) vyplněním, a to s účinky ex tunc, je i pro účely posouzení místní příslušnosti soudu rozhodující podoba směnky (a v ní určené platební místo) v okamžiku zahájení řízení.

Zákaz reformace in peius

Doplnění popisu skutku o skutková zjištění, která naplňují určité znaky trestného činu, za situace, kdy odvolání proti výroku o vině nebylo podáno v neprospěch obviněných, není v rozporu se zákazem reformace in peius ve smyslu v § 259 odst. 4 tr. ř., jestliže jde o taková skutková zjištění, která již byla učiněna v řízení před soudem prvního stupně a která byla vyjádřena alespoň v odůvodnění jeho rozsudku, resp. pokud je zřejmé, že je soud vzal za prokázané a vycházel z nich. Doplnění popisu skutku o taková skutková zjištění ovšem nemůže mít za následek větší rozsah nebo závažnost předmětné trestné činnosti ani zpřísnění právní kvalifikace, uloženého trestu nebo způsobené škody, nemajetkové újmy či bezdůvodného obohacení.

Insolvence a započtení

Účinky započtení provedeného nepřipustně v době po rozhodnutí o úpadku dlužníka nenastávají ani po skončení insolvenčního řízení vedeného na majetek dlužníka.

Přípustnost dovolání

Dovolatel musí v dovolání specifikovat předpoklad přípustnosti dovolání. To zahrnuje uvedení otázky hmotného nebo procesního práva, na jejímž vyřešení závisí napadené rozhodnutí (tj. rozhodnutí je na ní založeno) a zároveň formulaci některého ze zákonných případů přípustnosti dovolání. Závise-li napadené rozhodnutí na vyřešení otázky, která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena, z ustálené judikatury vyplývá, že z obsahu dovolání musí být patrné, kterou otázkou hmotného nebo procesního práva, na níž napadené rozhodnutí závisí, má dovolatel za dosud nevyřešenou dovolacím soudem. Tento požadavek lze naplnit i srozumitelnou právní argumentací obsaženou v dovolání, bude-li z ní tato otázka zřejmá. Není nutné, aby byla v dovolání uvedena výslovně.

Zastoupení nezletilého

Obecné soudy nesprávnou interpretací a aplikací § 268 odst. 1 písm. h) občanského soudního řádu, porušily základní právo stěžovatelky na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jakož i právo stěžovatelky právo na ochranu vlastnictví podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, neboť dostatečně nezohlednily specifické a – podle přesvědčení Ústavního soudu – velmi jednoznačné okolnosti nyní posuzované věci a smysl a účel uvedeného zákonného ustanovení, a to zejména zásadní vady exekučního titulu, s přihlédnutím k nedostatku řádného zastoupení nezletilé v řízení před soudem, náklady řízení v případě tzv. formulářových žalob, jakož i požadavek na spojování řízení vedených mezi týmiž účastníky ve skutkové a právně shodných věcech obecnými soudy. Na základě zjištěných okolností nyní posuzované věci, jakož i na základě stávající judikatury Ústavního soudu, totiž měly obecné soudy uvažovat o zastavení exekučního řízení pro existenci „jiného důvodu“. Z judikatury Ústavního soudu přitom vyplývá, že použití § 268 odst. 1 písm. h) občanského soudního řádu, není podmíněno ani vyčerpáním řádných opravných prostředků v předcházejícím nalézacím řízení (tím méně tedy žalobou pro zmatečnost).

ZIZLAVSKY > **30 let**

Restrukturalizace a insolvence

bezpečná řešení

www.zizlavsky.cz

ak@zizlavsky.cz

Změna pohlaví

Podmiňovat státem uznávanou změnu pohlaví chirurgickým zákrokem spočívajícím ve znemožnění reprodukční funkce a přeměně pohlavních orgánů je v rozporu se základním právem lidí usilujících o takovou změnu na ochranu tělesné integrity a osobní autonomie ve spojení s jejich lidskou důstojností podle čl. 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod ve spojení s čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 1 Listiny základních práv a svobod.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Změna senátu nalézacího soudu

Při rozhodování podle § 262 trestního řádu musí být brán zřetel na to, že institut zákonného soudce je důležitým prvkem právní jistoty, jejíž prolomení je nutno chápat jako postup nestandardní a zcela výjimečný, byť v odůvodněných případech dovolený. Použije-li odvolací soud § 262 trestního řádu z důvodu opakovaného nerespektování jeho závazných pokynů pro odlišné hodnocení skutkového stavu soudem prvního stupně, je možno tento postup podle Ústavního soudu považovat za opodstatněný jen tehdy, byly-li pokyny dostatečně konkrétní a přezkoumatelně popsané a vyplývalo-li z nich, že soud prvního stupně nedostal požadavku hodnotit důkazy logicky správně a v souladu s jejich obsahem, jednotlivě a ve vzájemných souvislostech, vyplývajícím z § 2 odst. 6 trestního řádu. Je však v rozporu s právem na soudní ochranu, mění-li odvolací soud nad rámec svého zákonného oprávnění (srov. § 254 odst. 2 trestního řádu), jakož i procesních pravidel pro dokazování spekulativně skutková zjištění nalézacího soudu, aniž by provedl všechny relevantní důkazy, z nichž tato skutková zjištění vyplývají. Změny skutkových závěrů není možno provádět ani implicitně v rámci vyvozování nových právních závěrů, včetně závěrů o naplnění podmínek nutné obrany

coby okolnosti vylučující protiprávnost (§ 29 trestního zákoníku). Je-li takové přehodnocení skutkových zjištění provedeno v neprospěch obžalovaného, pak je rovněž v rozporu s presumpcí nevinu.

Zákaz reformace in peius v civilním řízení

Změní-li odvolací soud v řízení o odvolání jediného účastníka řízení rozhodnutí soudu prvního stupně o nákladech řízení před soudem prvního stupně v neprospěch tohoto účastníka, rozhodne v rozporu se zásadou zákazu reformace in peius, která byť není výslovně vyjádřena zákonem, platí v občanském soudním řízení jako důsledek zásady dispoziční platící pro podání odvolání a navazující řízení, dovoluje-li to povaha řízení a konkrétní procesní situace. Nerespektování této zásady bez náležitého důvodu představuje porušení čl. 36 odst. 1 ve spojení s čl. 37 odst. 3 Listiny základních práv a svobod, a to zejména za situace, zvýhodní-li se bez náležitého důvodu postavení účastníka řízení, který odvolání řádně nepodal.

Přípustnost dovolání

Založil-li Nejvyšší soud své rozhodnutí o objektivní nepřipustnosti dovolání stěžovatelky na ústavně nekonformním výkladu kogentního ustanovení § 238 odst. 1 písm. c) občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“) porušil právo stěžovatelky na přístup k soudu vyplývající z práva na soudní ochranu zaručeného čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Existuje-li ústavně konformní výklad § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř., který umožňuje vztáhnout výjimku pro spotřebitelské smlouvy i na exekuční řízení, bylo povinností Nejvyššího soudu tento výklad preferovat, neboť s ohledem na právo na přístup k soudu má být za takové situace preferována objektivní připustnost dovolání před objektivní nepřipustností.

Odměna advokáta

Obecný soud nemůže ani při rozhodování o nákladech poškozených vzniklých přibráním zmocněnce v trestní věci vyloučit aplikaci podzákoného právního předpisu či jeho části [např.

§ 12 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], aniž by řádně odůvodnil, proč je daný předpis či jeho část v rozporu se zákonem či dokonce ústavním pořádkem (čl. 95 odst. 1 Ústavy).

Při posuzování účelnosti nákladů poškozeného vynaložených k uplatnění nároku na náhradu škody či nemajetkové újmy v trestním řízení podle § 154 odst. 1 trestního řádu musí obecné soudy posuzovat účelnost jednotlivých úkonů zmocněnce poškozeného, nesmí jejich účelnost hodnotit jen paušálně a bez vazby na konkrétní věc.

Odmítnutí dovolání

Jestliže Nejvyšší soud při zkoumání přípustnosti dovolání zcela pominul svoji dosavadní judikaturu, nijak se vůči této judikatuře (a také obdobným závěrům právní vědy) nevyjádřil a nevysvětlil, proč se na tuto věc nemá použít, je jeho rozhodnutí nepřesvědčivé a nepředvídatelné a nenaplnuje požadavky na řádně odůvodněné rozhodnutí.

Právo obviněného být slyšen

Rozhodne-li soud o stížnosti státního zástupce proti usnesení soudu prvního stupně, jímž byl obviněný propuštěn z vazby, aniž by obviněnému poskytl možnost vyjádřit se ke stížnosti, jde o porušení práva na soudní ochranu, práva na rovnost účastníků řízení a práva na obhajobu.

Přiměřené zadostiučinění

K porušení práva na soudní ochranu zaručeného v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod dojde tehdy, pokud soudy svůj závěr o tom, že dostatečným zadostiučiněním podle čl. 36 odst. 3 Listiny ve spojení s § 31a zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád), ve znění pozdějších předpisů, za nepřiměřeně dlouhé kompenzační řízení je konstatování porušení práva, nepodloží konkrétními okolnostmi. ☹

MAŠEK

/PARTNERS

advokátní kancelář

www.masekpartners.cz

Ovocný trh 573/12 · 110 00 Praha 1

ČEZ Distribuce letos investuje do sítí rekordních 18,6 mld. korun

Společnost ČEZ Distribuce letos investuje do své distribuční soustavy rekordních 18,6 miliard korun. Pro rychlejší připojení zákaznických požadavků zejména v oblasti obnovitelných zdrojů, především fotovoltaických elektráren, investují energetici 8,3 miliardy korun pro úpravy a posílení sítí.

„Přibližně realizujeme investiční akce na rozvoj, obnovu a posílení distribuční soustavy, tak aby-
chom byli schopni připojovat požadavky našich zákazníků. Letos investujeme do rozvoje a na obnovu distribuční soustavy dokonce o 1,5 miliardy více než loni. Jedná se tak o historicky největší objem investic a staveb,“ vysvětluje Martin Zmelík, generální ředitel ČEZ Distribuce.

Ve srovnání s loňským rokem společnost ČEZ Distribuce investuje o miliardu korun navíc pro rychlejší připojení zákaznických požadavků především v oblasti fotovoltaických elektráren. Jen pro připomenutí: Společnost ČEZ Distribuce připojila k síti v loňském roce 52 109 fotovoltaických elektráren s instalovaným výkonem 605,5 MW. Z valné většiny se jednalo o střešní instalace na rodinných domech, cca 92,5 procent žádostí se týkalo mikrozdrojů do 10 kW na hladině nízkého napětí.

FVE první kvartál 2024

Zájem o připojování nových obnovitelných zdrojů v síti ČEZ Distribuce také letos roste a solární boom pokračuje. V letošním roce jsme už přijali a zpracovali 18,7 tis. žádostí na připojení výroben elektřiny. Z toho se v 18,1 tis ks jednalo o žádosti na připojení FVE a 126 ks na připojení větrných elektráren. Tzv. mikrozdroje neboli výroby do 10 kW představují cca 70 % žádostí. Podobným tempem pokračuje i fyzické připojení a uvedení výroben do provozu. Za první čtyři měsíce letošního roku jsme připojili 7,8 tisíce nových výroben s instalovaným výkonem 202 MW. Z pohledu počtu instalací představují FVE na hladině nízkého napětí 97 % a z pohledu výkonu je to 42 %.

Sdílení elektřiny a komunitní energetika

Od začátku letošního roku přijala ČEZ Distribuce 71 ks požadavků na zajištění (zprostředkování) sdílení elektřiny v bytových domech. Do sdílení se tedy plánuje zapojit dalších 71 skupin s 658 odběrnými místy. V loňském roce se jednalo především o menší skupiny a desítky žádostí, kdy typickým účastníkem sdílení byla skupina do 4–6 účastníků resp. odběrných míst. V letošním roce evidujeme více žádostí z panelových domů s 20 a více účastníky.

Energetici se také připravují na komunitní sdílení elektřiny, které by mělo dle tzv. LEX OZE II odstartovat letos v létě. Zákazníci budou moci zakládat energetická společenství (skupiny, jejichž členové si mohou sdílet elektřinu) a sdílet vyrobenou elektřinu. Předpokládané spuštění Elektroenergetického datového centra (EDC) by mělo proběhnout 1. 8. 2024. EDC bude od tohoto data umožňovat a vyřizovat registrační proces sdílení elektřiny a žádosti zákazníků.

Detaily pro další zájemce je možno dohledat na webových stránkách Sdílení elektřiny | Homepage (cezdistribuce.cz)

Významné strategické stavby

Energetici nezapomínají ani na rozvoj, obnovu a provoz svého distribučního zařízení. Na západě Čech letos dokončí transformovnu Nejdek za 189 milionů korun. Nová transformovna umožní připojení nových zákazníků v budované průmyslové zóně Ostrov nad Ohří. Dále bude v letošním roce zahájena výstavba nové transformovny Nová Hospoda s předpokládanou cenou 270 milionů korun a rekonstrukce transformovny v Tachově za 219 milionů korun. V severních Čechách pak probíhá

rekonstrukce transformovny Chomutov Jih, kde náklady stavby dosahují 186 milionů korun. V regionu energetici dále rekonstruují transformovny Děčín-východ za 142 milionů korun a Litvínov s předpokládanými náklady 152 milionů. Ve středních Čechách bude zahájena z důvodu potřeby zajištění výkonu dané oblasti výstavba nové transformovny Pyšely za 212 milionů korun. Realizací bude umožněno připojení nových zákazníků a zajištění kvality sítě v této lokalitě. Práce probíhají také na transformovnách Sedlčany a Lišany, jejichž zařízení vyžadují komplexní obnovu za 120 a 160 milionů korun. Na východě Čech očekáváme dokončení výstavby nového vedení VVN 110 kV Polička – Svítavy v celkové délce 19 km za 250 milionů korun. Výstavba vedení umožní vyvedení výkonu plánovaných větrných elektráren v dané oblasti. Dále energetici zahájili v letošním roce rekonstrukci vedení VVN 110 kV Neznášov – Nová Paka v délce 30 km za 330 milionů korun a rekonstrukci transformovny Havlíčkův Brod s předpokládanými náklady 225 milionů korun. Na Moravě letos energetici zahajují rozsáhlou rekonstrukci transformovny Prosenice s očekávanými náklady 513 milionů korun. V moravském regionu dále probíhá realizace významné transformovny Dětmarovice v hodnotě 580 milionů korun, která je důležitá pro vybudování nového transformačního uzlu přenosové soustavy ČEPS a posílení kapacity distribuční sítě v oblasti severní Moravy. Dále probíhají komplexní rekonstrukce transformoven Dluhonice a Lískovec s očekávanými náklady 306 a 446 milionů korun. ☎

Rödl & Partner

ROSTEME SPOLEČNĚ

- Právní poradenství
- Daňové poradenství
- Audit
- Business process outsourcing
- Management & business consulting

12 let

Právnícká firma
roku 2012–2023

www.roedl.cz

Projekt Servis rodiny: Podpora rodičů při rozchodech a rozvodech

Vztahy jsou složité – stejně jako rodičovství. Každý z nás se v průběhu života neustále učí, jak být lepším partnerem a rodičem. Bohužel, stává se, že vztahy mezi rodiči se dostanou do takové krize, že jeden nebo oba rodiče podají k soudu návrh týkající se života jejich dětí.

Nejedná se o výjimečnou situaci, rozvodovost v Česku se pohybuje kolem 37 procent, byť nemáme k dispozici statistiky týkající se nesezdaných párů s dětmi. V každém případě by však rozvod nemělo být stigma pro rodiče ani děti.

V těchto těžkých chvílích je důležité, aby rodiče našli způsob, jak minimalizovat negativní dopady na své děti. Právě proto existuje projekt Servis rodiny, který je součástí aktivit organizace WOMEN FOR WOMEN o.p.s.

Společné rozhodování bez soudních sporů

Hlavním cílem projektu je pomoci rodičům, kteří se rozcházejí, aby nevedli soudní pře o své děti. Tento přístup minimalizuje trauma pro děti, když se jejich rodina mění. Děti potřebují rozumět tomu, co se děje, co je čeká, cítit lásku obou rodičů. I když se vztah rodičů rozpadá a oni přestanou být partnery, rodiči zůstanou navždy. Není důvod, aby dítě rozvodem nebo rozchodem rodičů ztratilo jednoho z nich. Tento základní předpoklad je zároveň nejtěžším úkolem.

Rodiče potřebují být respektováni ve své roli. Potřebují vědět, že oba jsou důležití pro své dítě a že mají v jeho životě nezastupitelné místo. Projekt Servis rodiny poskytuje rodičům podporu v tom, aby se naučili domlouvat se v zájmu dítěte. Rodiče potřebují pochopit, že odpovědnost za jejich dítě je na nich dvou a že není možné ji přenést na soudy nebo jiné instituce. Spoléhat se na to, že někdo jiný za ně vyřeší situaci v rodině, není řešení.

Změna pohledu a deeskalace sporů

Projekt Servis rodiny se zaměřuje na změnu pohledu rodičů na celou situaci. Klade důraz na deeskalaci sporu mezi rodiči a na poskytnutí nástrojů, které

rodičům pomohou nalézt svou vlastní cestu. Tento přístup zahrnuje vzdělávací přednášky, psycho-sociálně-právní poradenství a další podpůrné služby. Edukace je základním krokem k tomu, aby rodiče pochopili, co jejich děti prožívají, co jim škodí a co jim naopak prospívá.

Základní vizí projektu je tedy posílení a vyrovnaní pozic obou rodičů, aby i po rozchodu mohli být plnohodnotně zapojeni do péče o své děti. Projekt usiluje o důstojný průběh rozchodů a rozvodů, posilování rodičovských kompetencí a minimalizaci negativních dopadů na děti. Rozvod či rozchod je jedním z nejtraumatičtějších zážitků, které mohou dospělí a děti zažít. Proto je důležité, aby rodiče měli k dispozici nástroje, které jim pomohou toto těžké období překonat.

Edukace vychází z konceptu Sdíleného rodičovství, který vypracovali prof. Radek Ptáček a Mgr. Terezie Pémová. Zohledňují také závěry rodinně-právních symposií, odborných publikací a studií. Přednášky probíhají na vybraných sudech po celé České republice a jsou určeny pro rodiče, širší příbuzenstvo, nové partnery a advokáty.

Témata a cíle edukací

Přednášky se zaměřují na několik klíčových témat:

- Posilování rodičů v dohodě: Hledání řešení pro současnost i budoucnost.
- Sdílené rodičovství: Cesta k zajištění fyzické, emocionální a sociální přítomnosti obou rodičů.
- Dětské potřeby: Co děti potřebují, když se jim rozpadá rodina, a jaké změny a emoce prožívají.
- Rodičovské obstrukce: Dopady na děti a doporučení při navázání nového partnerského vztahu.
- Participace dětí: Dítě má být slyšeno, nikoli vyslýcháno. Jak s dětmi o rozpadu rodiny mluvit.

Cílem edukací je poskytnout rodičům potřebné informace, odstranit jejich nevědomost a sjednotit jejich přístupy. Naším základním přístupem je, že dítě potřebuje pro svůj vývoj oba rodiče.

Spolupráce se soudy a interdisciplinární přístup

Spolupracujeme se soudy po celé České republice, kde pomáháme nastavovat interdisciplinární spolupráci a propojovat služby tak, aby byly jednotné, nápomocné a respektující ke všem zúčastněným. Služby projektu Servis rodiny jsou pro rodiče zdarma a zahrnují jak edukaci, tak odborné poradenství.

Základní principy projektu Servis rodiny

1. Oba rodiče jsou kompetentní – pokud soud nerozhodne o omezení.
2. Snížení intenzity konfliktu mezi rodiči prospívá dětem.
3. Edukace je prvním nástrojem pomoci rozcházejícím se rodičům.
4. Zaměření na blaho dítěte – každý úkon soudce by měl být v zájmu dítěte.
5. Vytyčení jasných hranic pro rodiče ze strany soudce.

Veškeré podrobné informace naleznete na <https://women-for-women.cz/servis-rodiny>. Můžete nás také kontaktovat na emailu: kamila.saffkova@w4w.cz.

Projekt Servis rodiny je zde, aby poskytl rodičům podporu a pomoc v těžkých chvílích a pomohl zajistit, že děti budou i nadále mít přístup k oběma rodičům, kteří jsou schopni spolupracovat a pečovat o jejich nejlepší zájem.

Nový rezidenční projekt KOLBENOVA PARK přináší moderní bydlení v srdci Vysočan

Vysočany, dynamicky se rozvíjející pražská čtvrť, se dočkaly dalšího architektonického počínu. Společnost Obermeyer Helika, renomovaná projekční a stavebně-poradenská kancelář, oznámila úspěšné dokončení a kolaudaci první etapy ambiciózního rezidenčního projektu Kolbenova park.

Kolbenova park, nová rezidenční čtvrť přímo u metra Vysočanská v Praze

Tento bytový komplex, který po dokončení nabídne celkem šest objektů, slibuje harmonické spojení městského života s přírodou. V srdci projektu vznikne rozlehlý park s vodními prvky, centrální promenádou a prostory pro relaxaci i aktivní odpočinek. Kolbenova park není jen o bydlení. Komerční parter nabídne kavárny, obchody a služby, což společně s vynikající dopravní dostupností vytváří ideální podmínky pro moderní městský životní styl.

V rámci první etapy byl dokončen objekt C, který nabídne 245 moderních bytů rozložených do čtyř až sedmi podlaží a 11 nebytových prostor orientovaných do ulice Kolbenova. Byty jsou navrže-

ny s ohledem na maximální komfort a klid, přičemž vnitroblok je orientován směrem do parku. S energetickou náročností třídy A a důrazem na udržitelnost představuje Kolbenova park budoucnost městského bydlení – místo, kde se snoubí komfort, příroda a městský ruch v dokonalé harmonii.

Projektová dokumentace pro provádění stavby byla zpracována týmem vedeným Ing. Jaroslavem Němečkem ze společnosti Obermeyer Helika, která rovněž vykonávala nad stavbou autorský dozor. Architektonický návrh objektu pochází z dílny společnosti ABM Architekti s.r.o., developerem projektu je CPI Property Group.

 OBERMEYER
Helika

Zajímavostí stavby je použití speciálních protivibračních opatření na přechodu mezi suterénní a nadzemní částí, která chrání budovu před otřesy z blízkého metra a tramvajové trati. „Hluk a vibrace z dopravy jsou bohužel ve městech častým problémem. Jejich negativní vliv na komfort a zdraví obyvatel je nepopíratelný. Proto jsme s aplikací protivibračního řešení počítali již v samém začátku projektování, abychom budoucím obyvatelům zajistili lepší, pohodlné, a hlavně ničím nerušené bydlení,“ upřesňuje Ing. Jaroslav Němeček, vedoucí projektu z Obermeyer Helika.

Soudní spory o vypořádání spoluvlastnictví a vlastnických právech k nemovitým věcem pohledem znalecké praxe

Spoluvlastnictví je časté především v oblasti nemovitostí. Jaká jsou ale jeho úskalí? Co se stane v případě, kdy se spoluvlastníci nedohodnou na jeho zrušení? Odborníci z EqSA přibližují problematiku z pohledu znalecké praxe. Jednou ze základních zákonných úprav spoluvlastnictví je, že nikdo nemůže být nucen v něm setrvat. Kdy je zrušení bezproblémové a v jakých případech musí zasáhnout soud?

Spoluvlastnictvím rozumíme případy, kdy k předmětné věci náleží vlastnické právo alespoň dvěma osobám, přičemž se může jednat jak o osoby fyzické, tak o osoby právnické. Se spoluvlastnictvím se můžeme setkat u movitých věcí, a to hmotných i nehmotných, nicméně nejčastěji jej pozorujeme u věcí nemovitých.

Co když chceme spoluvlastnictví zrušit?

Spoluvlastnictví lze zrušit dohodou všech spoluvlastníků, v opačném případě přichází na řadu soudní řízení. Taková situace nastane ve chvíli, kdy se spoluvlastníci na zrušení nedohodnou a jeden z nich se následně obrátí k soudu.

Pouze spoluvlastník může podat návrh na zrušení spoluvlastnictví a zahájit tak soudní řízení. Je možné tak učinit bez ohledu na velikost jeho spoluvlastnického podílu a téměř z jakéhokoliv důvodu. Příkladem může být nedostatek finančních prostředků na údržbu věci, pokud pro něj není možné věc užívat nebo nemá zájem ve spoluvlastnictví setrvat.

Z hlediska legislativního rámce spoluvlastnictví upravují ustanovení § 1115 a následující zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále také jako „občanský zákoník“ nebo „NOZ“). Konkrétně oddělení ze spoluvlastnictví či zrušení spoluvlastnictví upravují ustanovení § 1140 a další občanského zákoníku.

V případě zrušení spoluvlastnictví soudním rozhodnutím je občanským zákoní-

kem vymezen výčet možných způsobů jeho vypořádání. Současně je stanoveno i jejich přesné pořadí – rozdělení věci, přikázání věci jednomu nebo více spoluvlastníkům za náhradu či prodej věci ve veřejné dražbě. Uvedená, jasně definovaná posloupnost jednotlivých způsobů vypořádání spoluvlastnictví je pro soud závazná. Nejsou-li splněny podmínky pro rozdělení věci, následují další kroky v navazujícím pořadí.

Ocenění spoluvlastnictví

U nemovitých věcí je zapotřebí zvolit správný postup, v souvislosti s právními kroky i s praxí znalců a znaleckých kanceláří, zejména kvůli jejich vyšší hodnotě. Je pravdou, že na ocenění spoluvlastnictví a jeho použití v rámci soudního sporu ve věci vypořádání spoluvlastnictví, neexistuje jednoznačná metodika pro zohlednění dané skutečnosti (spoluvlastnictví) při aplikovaných postupech ocenění nemovitostí.

Z pohledu praxe EqSA je pro účel zpracování znaleckých posudků a vyrovnání spoluvlastnictví nezbytné volit při ocenění objektivní a v úvahách soudu co nejnápomocnější metody a přístupy. Současně odborníci z EqSA doplňují, že v rámci sporu o vypořádání spoluvlastnictví je důležité reflektovat zejména rizika plynoucí z možných variant vlastnictví, která mohou na základě soudního jednání nastat. Může to být například sjednocení spoluvlastnictví, rozdělení nemovitostí či prodeji třetí osobě apod. Lze říci, že každé variantě by pak téměř s jistotou odpovídala jiná

Ing. Kateřina Kotrčová
Real Estate Valuation Consultant

tržní hodnota odrážející vývoj na nemovitostním trhu.

Zrušení spoluvlastnictví u rodinného domu – jaká je praxe?

Předmětem ve sporu o zrušení spoluvlastnictví může být například rodinný dům s pozemky, na kterých stojí a které zajišťují ke stavbě přístup apod. Proces ocenění spoluvlastnictví je přiblížen na příkladu, kdy problematikou elementem těchto nemovitostí je evidence vlastnictví, neboť je u stavby a pozemků odlišná.

Dle § 506 občanského zákoníku, ve znění „Součástí pozemku je prostor nad povrchem i pod povrchem, stavby zřízené na pozemku a jiná zařízení (dále jen „stavba“) s výjimkou staveb dočasných, včetně toho, co je zapuštěno v pozemku nebo upevněno ve zdech“.

V souvislosti s výše uvedeným vchází do procesu důležitý článek, a tedy znalec a jeho posudek stanovující tržní hodnotu nemovitých věcí. Znalecký posudek by měl odrážet stav a rizika související vlastnickými právy k nemovitým věcem. V případě propojení a sjednocení spoluvlastnictví by tržní hodnota odpovídala hodnotě celistvého funkčního celku, tj. rodinného domu včetně pozemku. Naopak v případě rozdělení nemovitostí

LIFTING BEZ OPERACE V ÚSTAVU LÉKAŘSTVÍ A KOSMETIKY

Jasným trendem současné moderní estetiky je kombinace vždy několika různých ošetření. Protože v ÚLK je naším cílem dosáhnout svěžího a přirozeného efektu při všech ošetřeních, sestavujeme pro každého takový individuální program, který bere v potaz typ pleti, její problémy či věk klienta. Mezi nejčastěji kombinované zákroky patří: **zpevnění kontury čelisti** 3D liftingovými vstřebatelnými nitěmi, **kanylová modelace přírodní kyselinou hyaluronovou** ke kompenzaci propadů pod očima a na lících, **kanylová modelace tělu vlastní kyselinou hyaluronovou** do vrásek periorálně, a to bez nepřirozeného vyšpulení rtů. Dále **rejuvenace epidermis, barevné sjednocení a redukce rozšířených žilek**, to vše systémem laserových ošetření.

Navštivte Ústav lékařství a kosmetiky a svěřte se do péče zkušených odborníků v oblasti estetické medicíny na klinické úrovni. Jsme zařízením s nejdelší tradicí a nejvíce zkušenostmi v České republice. Již od založení ÚLK v roce 1958 jsme právem považováni za prestižní pracoviště. Zároveň je pro nás samozřejmostí využívání nejnovějších a nejkvalitnějších metod, přípravků a strojů při každém zákroku.

www.ulk.cz

Ústav lékařství a kosmetiky

Vyšehradská 49 – Emauzy

128 00 Praha 2

e-mail: prijem@ulk.cz

by tržní hodnota byla odlišná a představovala by zvláště tržní hodnotu rodinného domu bez pozemku a tržní hodnotu pozemku zatíženého stavbou.

Může být majetek podhodnocen?

V rámci znaleckých posudků je často používána metodika aplikace nepodložených korekčních činitelů ve výši, která se často neopírá ani o judikaturu, ani o odborný propočet, literaturu nebo jiná fixní pravidla. K této problematice EqSA dodává, že uvedenou okolnost v rámci své praxe pozoruje. Dle odborníků může při takovém přístupu dojít k podhodnocení majetku jedné ze stran sporu, což lze z legislativního hlediska považovat až za diskriminační.

Z uvedených důvodů není z pohledu EqSA objektivní jednotně aplikovat či naopak neaplikovat koeficienty bez známého stavu a rizik plynoucích z vlastnického práva k nemovitostem. Právě každá srážka zrcadlí rizika, která ze způsobu vlastnictví plynou. V případě propojení a sjednocení nemovitostí by vlastnictví neomezovala žádná rizika,

a tak by případná aplikace koeficientu byla bezpředmětná. Naopak je potřeba podotknout, že zohledněním srážky by došlo ke znevýhodnění oprávněné stavby z hlediska tržní hodnoty nemovitosti.

Dle názoru znalců EqSA by v závěru znaleckých posudků měly být reflektovány veškeré možnosti a rizika plynoucí z vlastnických práv. Ty jsou v dané soudní věci důležitým parametrem pro stanovení správné tržní hodnoty předmětu ocenění. Současně by v rámci daných sporů měly postupy co nejlépe zrcadlit výsledky soudního řízení a znalecké posudky by tak měly být v soudním procesu co nejvíce nápomocné.

V České republice podle odborných zdrojů existuje přes 1 000 rozsudků ve věci zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví. Lze tedy obecně říci, že spoluvlastnictví je aktuálním předmětem soudních síní. Žádá si pozornost znalců, kteří jsou součástí procesu, a jejich odbornost je v dané oblasti zásadní.

S ohledem na představený metodický pohled z hlediska znalecké praxe je možné

závěrem doplnit, že vždy je důležitá komunikace požadavku směrem ke znalci, a tedy přesné vymezení znaleckého úkolu a účelu jeho zpracování. Znalci jsou i v tomto případě považováni za nezbytný článek soudního řízení, a proto je nutné komunikovat vše jasně a kompletně pro zajištění správné tržní hodnoty nemovitosti jako podklad pro rozhodnutí soudu.

Ing. Kateřina Kotrčová
Real Estate Valuation Consultant

epravo.cz online

Zapojení svěřenských fondů do řešení specifických rodinných situací

Svěřenský fond se v rodinných situacích ukazuje jako mimořádně efektivní nástroj pro ochranu majetku. Jeho využití umožňuje nejen efektivně chránit rodinný majetek před nečekanými životními událostmi, ale zároveň nabízí flexibilní řešení pro plánování dědictví a předání majetku budoucím generacím.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

BŘÍZA & TRUBAČ
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ — ATTORNEYS AT LAW

WWW.BRIZATRUBAC.CZ

Obermeyer Helika: zdravotnické stavby vyžadují zkušenosti i know-how

Projektční a stavebně-poradenská společnost Obermeyer Helika je předním specialistou projektování zdravotnických staveb, ať už jde o rekonstrukce starších objektů nebo o novou výstavbu. Významným počinem v tomto oboru byla stavba Pavilonu péče o rodinu Nemocnice Pelhřimov, který od loňského roku slouží obyvatelům Kraje Vysočina.

Nemocnice Pelhřimov

Nový Pavilon péče o rodinu Nemocnice Pelhřimov financoval Kraj Vysočina jako objednavatel a hlavní investor. Náklady na stavbu činily bezmála 600 mil. Kč. Za architekturou, projektčními pracemi, statickými a technologickými řešeními TZB stála právě společnost Obermeyer Helika. Týmu architektů a projektantů se podařilo splnit náročný úkol: navrhnout a realizovat nový nemocniční pavilon v pasivním standardu. Maximální možné energetické soběstačnosti budovy se podařilo dosáhnout při splnění všech nároků na moderní zdravotnické zařízení.

Pavilon péče o rodinu Nemocnice Pelhřimov v současnosti poskytuje zázemí pro dětské, gynekologicko-porodnické a neurologické oddělení. V přízemí se nachází ambulantní provoz, ve druhém

nadzemním podlaží dětské ambulance a lůžková jednotka včetně pokojů pro větší děti, kojence i batolata s doprovodem. Na oddělení navazuje dětská JIP. Ve třetím nadzemním podlaží je umístěna porodnice, gynekologicko-porodnické oddělení a samostatná novorozenecká část. Ve čtvrtém podlaží pak jsou gynekologické ambulance a lůžková jednotka neurologického oddělení. Technické zázemí je vybudováno v posledním ustoupeném podlaží. Podzemní podlaží slouží pro parkování a provozně technické zázemí. Klíčové provozy nemocnice jsou nyní propojeny třemi nadzemními spojovacími mosty, což přispívá k efektivnímu fungování zdravotnického zařízení jako celku. Tyto spojovací prvky významně zjednodušují provozní vazby mezi sousedními lůžkovými pavilony a pavilonem akutní medicíny. To nemocnici

umožňuje rychlejší a efektivnější komunikaci a spolupráci napříč různými odděleními.

Pasivní standard Pavilonu péče o rodinu

Nový pavilon, který byl navržen pomocí BIM technologie, je výjimečný v tom, že se jedná o jednu z prvních veřejných zdravotnických staveb u nás postavenou v pasivním standardu. Energetická nenáročnost budov je dnes již běžná, obzvláště u staveb, které budou fungovat desítky let. Avšak na rozdíl od bytových a administrativních budov má nemocnice specifické požadavky na provoz a hygienu prostředí, což vyžaduje rozsáhlé technické vybavení náročné na energii. Dosáhnout při těchto nárocích energetické rovnováhy bylo obtížné, přesto se to v tomto projektu podařilo.

Originální stavebně technická řešení: celoprosklené komunikační mosty i proměnlivý výraz fasády

Tvar objektu je navržen v minimalistic-
ké formě kvádrů na sloupové podnoži,
částečně zapuštěné do strmého stavu. Při
pohledu od vjezdu do areálu nemocni-
ce tak návštěvník získá dojem levitující
hmoty umocněný prosklenou fasádou
vstupního podlaží. Základní tvar kvádrů
je na místě zvlněného bočního svahu
rozšířen na výšku tří podlaží. Zajímavou
i prosklené mosty, které pavilon propoju-
jí se sousedními objekty. Unikátní je také
proměnlivý výraz fasády, kterého je do-
saženo dopadem slunečních paprsků pod
různým úhlem v průběhu dne.

Úspěšná spolupráce pokračuje na projektu magnetické rezonance

Obermeyer Helika navázala na dokon-
čený projekt Pavilonu péče o rodinu
a v letošním roce realizovala na daném
místě projekt přístavby určené pro jed-
notku magnetické rezonance. Vzniklo
zde nové pracoviště pro zobrazovací
metody využívající technologii mag-
netické rezonance o síle pole 1,5 Tesla.
Tímto počinem Nemocnice Pelhřimov
významně zkvalitnila diagnostické lé-
kařské služby pro své pacienty. Ober-
meyer Helika působila jako generální
projektant a byla zodpovědná za kom-
pletní přípravu projektové dokumenta-
ce zahrnující technologické specifikace
a vybavení, plánování bezpečnosti
a ochrany zdraví při práci. Společnost se
také podílela na výběru zhotovitele stav-

Nový Pavilon péče o rodinu Nemocnice Pelhřimov

Jednotka magnetické rezonance v nové přístavbě Nemocnice Pelhřimov

by a vykonávala autorský dozor po celou
dobu výstavby.

Celkově byla stavba nového pracoviš-
tě pro magnetickou rezonanci složitým
procesem, který vyžadoval pečlivé plá-
nování, koordinaci a spolupráci mezi
architektury, inženýry a zdravotnickým
personálem. Díky správnému přístupu

k technickým výzvám a ohledu na po-
třeby pacientů a personálu vzniklo pro-
středí, které maximalizuje efektivitu dia-
gnostiky pomocí magnetické rezonance
a zároveň poskytuje komfort a bezpeč-
nost pro všechny zúčastněné strany.

Pavilon péče o rodinu Nemocnice Pelhřimov získal ocenění Stavba roku 2023

TITUL STAVBA ROKU 2023

Nemocnice Pelhřimov - pavilon péče o rodinu
Kraj Vysočina

STAVBA ROKU 2023

Příhlašovatel: OBERMEYER HELIKA a.s.
Investor: Kraj Vysočina
Dodavatel: Společnost PKS – Metrostav - DIZ pro Nemocnici Pelhřimov
Autor: Josef Kříž; OBERMEYER HELIKA a.s.
Spolusautor: Jana Prašáková, Peter Kóčka, Boris Hladký, Pavel Hude; OBERMEYER HELIKA a.s.
Projektant: OBERMEYER HELIKA a.s.
Další projektový partner: Martin Chromjak, Josef Beneš, Milan Obermaier

Velmi dobře promyšlený funkční provoz pětipodlažního objektu se zázemím pro dětské, gynekologicko-porodnické a neurologické oddělení, včetně realizace důvtipně konstruovaného opláštěného dvojpodlažního visutého mostu, propojuje prostorově efektivně a pohotově jednotlivá oddělení nemocnice. Porotci ocenila profesionalitu projektanta, prostorové řešení návrhu i snahu o výtvarný účinek orientačního systému novostavby. Zároveň ocenila preciznost vlastního stavebně technického provedení stavby.

Ing. arch. Jan Fibiger, ČSČ, předseda řídy programu Stavba roku 2023
Ing. arch. akad. arch. Jan Vrana, předseda poroty Stavba roku 2023

Vyřizovatelé:

Vítězství v prestižní soutěži STAVBA ROKU

Nový Pavilon péče o rodinu Nemocnice Pelhřimov zvítězil v soutěži Stavba roku 2023. Porotci soutěže, kterou pořádá Nadace pro rozvoj architektury a stavitelství, ocenili profesionalitu tvůrců, prostorové řešení návrhu, preciznost vlastního stavebně technického provedení stavby i snahu o výtvarný účinek orientačního systému novostavby. Porotce mimo jiné velmi zaujal povrch fasády, který se proměňuje pod dopadem slunečních paprsků.

350 tisíc korun na podporu malých onkologických pacientů. MetLife podpořila 15. ročník charitativního projektu Na kole dětem

Společnost MetLife po jedenácté v řadě podpořila charitativní sportovní projekt Na kole dětem, který získává finanční prostředky na podporu onkologicky nemocných dětí. Letos se konal již patnáctý ročník akce, během níž se účastníci zapojili do cyklotrasy o celkové délce 1182 kilometrů vedoucí ze středních Čech až na jižní Moravu. Jedna z prvních zastávek byla i v Senátu Parlamentu republiky. Dlouhodobý partner akce MetLife přispěla částkou v celkové výši 350 tisíc korun.

„Jsme rádi, že se i v letošním roce naskytla příležitost podpořit tento skvělý projekt, propojující sport a dobročinnost, který pomáhá dětem a jejich rodinám v nelehkých životních situacích. Naše partnerství s nadací Na kole dětem trvá již jedenáct let a za tu dobu se podařilo pozitivně ovlivnit mnoho dětských osudů,“ řekla Mariana Rybářová, ředitelka agenturní sítě pro Českou republiku a Slovensko pojišťovny MetLife, jejíž zaměstnanci se do cyklotour zapojí i coby aktivní účastníci.

„Moc si tohoto partnerství s MetLife vážíme. Podpora dlouholetých partnerů je pro fungování projektu Na kole dětem

klíčová,“ uvedla koordinátorka projektu Martina Střížová.

Zajímavostí letošního ročníku byla zastávka v Senátu Parlamentu ČR, kde cyklisty přivítal jeho předseda a rovněž účastník několika minulých ročníků Na kole dětem, Miloš Vystrčil. Do dalších etap, které následovaly, se zapojily i další známé osobnosti: bývalý profesionální handicapovaný cyklista Jiří Ježek, legendární čeští chirurgové Pavel Pafko a Jan Pirk nebo bývalý hokejista Jakub Voráček.

Peloton cyklistů v čele s Josefem Zimovčákem, zakladatelem této dobročinné iniciativy a známým velocipédistou, který je zároveň dlouholetým pojišťovacím po-

radcem MetLife na pobočce v Hodoníně, vyrazil na trasu dlouhou 1182 kilometrů napříč Českou republikou 29. května ze středočeské obce Družec. Tour byla rozdělena do prologu a deseti etap, z nichž nejkratší měřila 64 kilometrů a nejdelší 133 kilometrů. Součástí bylo 60 zastávek, například v Praze, Pardubicích, Bruntále, Ostravě, Prostějově, Brně, Velkém Meziříčí, Třebíči, Znojmě nebo Hodoníně. Cyklojízda projela 332 obcí a zakončena byla 8. června v jihomoravských Vrbičích. 📍

AKV

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ
VYCH & PARTNERS

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

Advokátní kancelář Vych & Partners byla založena v roce 2005.

Cílem kanceláře je poskytovat komplexní právní poradenství tuzemské a zahraniční korporátní klientele, které souvisí s realizací jejich obchodních a investičních aktivit. Při poskytování právních služeb vycházíme z toho, že právo má být podporou byznysu a nikoliv naopak.

Stavíme na spolehlivosti, osobním přístupu a vzájemné důvěře.

Specializujeme se na:

- energetické právo
- veřejné zakázky
- fúze a akvizice
- letecké právo
- italské právo
- korporátní právo
- IT právo a GDPR
- finance a bankovníctví
- právo hospodářské soutěže
- nemovitostní právo

CONSULT BEFORE FIGHT

www.ak-vych.cz

Lazarská 11/6, Praha 2

+420 222 517 466

office@ak-vych.cz

Wellness & spa hotel Villa Regenhart

Vydejte se na pohodovou dovolenou v tuzemsku, třeba na romantický pobyt v luxusním Wellness & spa hotelu Villa Regenhart, který se nachází uprostřed překrásné jesenické krajiny. Kromě klidného lenošení v hotelovém wellness centru se můžete vydat na výlety a navštívit tak řadu oblíbených turistických lokalit. Ubytování budete v neobarokní vile oplývající noblesou a elegancí.

Honosná budova hotelu byla postavena v roce 1898 místním průmyslníkem Ernstem Regenhartem pro rodinné účely. Z jejich původně nevelké tkalcovské manufaktury se stal obrovský výrobní komplex, který celou oblast Jeseníků proslavil a jeho výrobky svého času dobývaly svět.

Wellness & spa hotel Villa Regenhart se řadí mezi čtyřhvězdičkové hotely, o čemž vypovídá design interiéru, vybavenost pokojů a hlavně nabízené služby hotelu.

Ve vnitřních prostorách hotelu můžete obdivovat jedinečný dobový interiér, na hotelové recepci na Vás dýchne historická atmosféra díky původnímu

dřevěnému schodišti a dokonalé replice původního impozantního lustru, který osvětluje jak přízemí, tak zároveň i první patro hotelu.

Za zmínku stojí i fakt, že kapacita hotelu je pouhých dvacet pokojů a tak na Vás všude dýchá pohodová rodinná atmosféra, ke které dopomáhá pohotový a vstřícný personál hotelu.

Villa Regenhart se zaměřuje na zákazníky, kteří chtějí ke své dovolené přidat i trochu relaxace. O dokonalé pohodlí hostů je postaráno v moderním wellness centru, vybaveném relaxačním bazénem s masážním vodopádem a římskými lavicemi. U odpočinkové zóny nemůže chybět ani venkovní vířivka, ve

kteří si můžete vychutnat perličkovou koupel pod širým nebem. K dispozici je saunový svět, který nabízí finskou, solnou a parní saunu včetně ochlazovacího bazénku.

Pro umocnění zážitků z pobytu v hotelu Villa Regenhart**** doporučujeme navštívit hotelovou restauraci, kde na Vás čeká zážitková gastronomie ve formě nabídky jídel z regionálních i zahraničních surovin. Kromě menu á-la carte nabízíme také speciální menu dle ročního období, či obědové menu. V restauraci taktéž podáváme oblíbená degustační a romantická menu, ta jsou součástí výhodných ubytovacích balíčků, které si naši hosté oblíbili a rádi jich využívají pro pobyt u nás.

Máme advokacii rádi, i když je to náročná a stresující práce. Děláme ji moderně, lidsky s odpovědným přístupem a slušně. Máme ostré lokty tam, kde je jich třeba, ale zároveň rádi strany přívětivým a smířlivým jednáním přivedeme ke smírnému řešení jejich problémů.

Stavební právo & nemovitosti • Trestní právo & compliance
Obchodní právo s mezinárodním prvkem • Veřejné zakázky

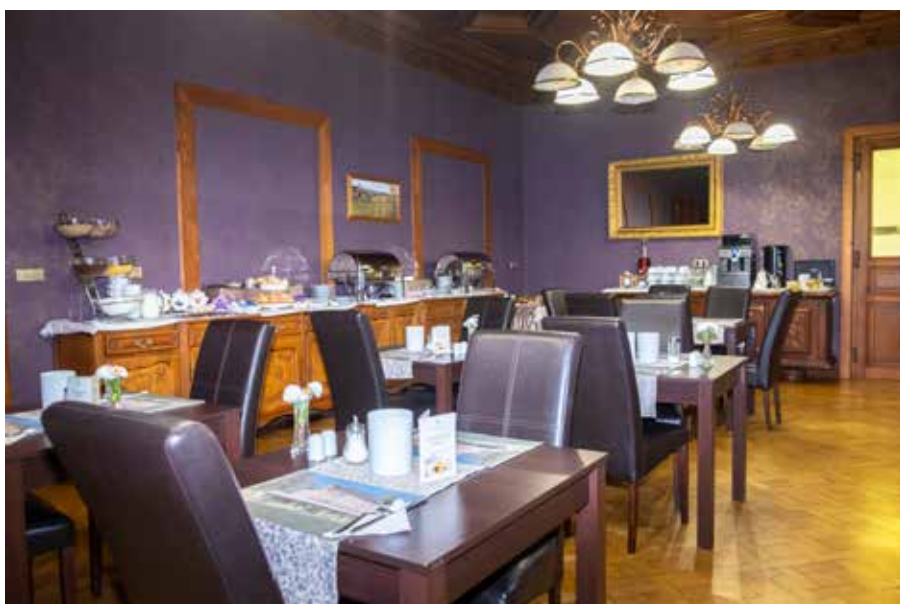
Potěšíme i milovníky aktivního odpočinku a to nejen v právě probíhajícím letním období. V blízkém okolí hotelu se nachází mnoho atraktivních turistických cílů, které stojí za návštěvu. Ať to jsou cíle v docházkové vzdálenosti jako například vyhlídka Zlatý Chlum, lázně Priessnitz Jeseník, vodní tvrz, nebo vzdálenější výlety na kole či vozem, za zmínku stojí přečerpávací vodní nádrž s elektrárnou Dlouhé Stráně, nebo v nedalekém Polsku Otmuchowské či Nyské jezero. Díky několika lyžařským střediskům v okolí je hotel perfektní volbou i v rámci zimních pobytů.

„Během uplynulé zimní sezóny jsme klientům nabídli spoustu možností. Někteří hosté v plné míře využili wellness, v županu přímo z pokoje, výtahem rovnou do wellness centra“. Jiní hosté využili nepřeberného množství nabízených masáží, perličkových koupelí, zábalů, či oblíbeného privátního wellness s vodním lůžkem. Někteří si nenechali utéci nabídku pokrmů restaurace, v restauraci u světla a tepla sálajícího krbu pobývali u vynikajícího jídla a sklenky dobrého vína.

Na podzim se v hotelu chystá spousta novinek. Již nyní mohou hosté využít speciálních podzimních pobytových balíčků, v rámci kterých hosté relaxují při sezónních wellness procedurách a v zimě tomu bude jinak s novou nabídkou svátečních a silvestrovských pobytových nabídek.

„Pro všechny, kteří chtějí obdarovat své blízké, nebo obchodní partnery, máme v prodeji stále více oblíbené dárkové poukazy, které jsou vhodným a hodnotným darem, nebo oceněním. I u nás se potvrzuje trend, kdy hosté při nákupu vánočních dárků vyhledávají spíše zážitky než věci, popisuje plány vedení hotelu.

„V překotné době plné událostí zlých i dobrých, přejeme všem hostům pevné zdraví a splněná očekávání, ať už jsou jakákoliv. Těšíme se na příjemné osobní setkání ve Ville Regenhart“, uzavírá ředitel hotelu Luboš Fetr. 🍷

Analýza CBRE: kondice tuzemských obchodních center se od pandemie stále zlepšuje

- Návštěvnost regionálních obchodních center vloni meziročně vzrostla o 4 %
- Obraty zaznamenaly meziroční růst o 5 %
- Míra neobsazenosti nepatrně poklesla z 4,0 na 3,9 %
- Průměrné nájemné meziročně vzrostlo o 7,9 %

Obchodní centrum Campus Square, Brno

© CBRE

Zatímco vloni se kamenné obchody ještě vyrovnávaly s negativními dopady pandemie koronaviru a nepříznivou ekonomickou situací, začátek roku 2024 přinesl do maloobchodu nejen v České republice, ale i v Evropě opatrný optimismus. Společnost CBRE, lídr v oblasti správy a pronájmu maloobchodních prostor, se ve své analýze Shopping Centre Index ohlíží za výkonností regionálních obchodních center v uplynulém roce a komentuje současnou situaci a trendy na trhu. Nechybí ani výsledky průzkumu zaměřeného na očekávání a strategie maloobchodníků.

„Ve vývoji retailového trhu sehrála v loňském roce významnou roli inflace.

Zákazníci začali šetřit na zboží zbytečné povahy – a to bylo patrné ve vývoji maloobchodních tržeb. Zatímco nominální tržby se udržovaly v pozitivním růstu, reálné tržby klesaly. Celkově byly dle ČSÚ reálné tržby v poklesu 19 po sobě jdoucích měsíců, a to až do prosince 2023. Obdobná situace přitom panovala, až na výjimky, i ve zbytku Evropy,“ komentuje Klára Bejblová, expertka CBRE na průzkum trhu a poradenství v oblasti maloobchodu pro ČR a region Evropy.

Vývoj dynamiky návštěvnosti nákupních center zaznamenal v porovnání s předpandemickým rokem 2019 mírný pokrok, i když stále nedosahoval jeho hodnot. V meziročním srovnání se jednalo

o zlepšení ve výši 4 %, což odpovídá celoevropskému průměru. „Zákaznické chování se z pohledu frekvence návštěvnosti výrazně nezměnilo. Češi i nadále nejčastěji vyrážejí do obchodních center kvůli nákupu potravin, a to i několikrát týdně. Dalším důvodem je návštěva rychlého občerstvení, restaurace či kavárny ve food courtu anebo nákup oblečení, obuvi a doplňků,“ popisuje Aleš Nečas, vedoucí oddělení maloobchodních pronájmů v CBRE.

Výkonnost nákupních center meziročně vzrostla o téměř 5 %

V porovnání s rokem 2019 se obraty OC zlepšily až o 16 %, nicméně hlavní podíl

na tom měla (podobně jako jinde v Evropě) již zmiňovaná inflace. „Absolutně výjimečných výkonů dosáhl sektor služeb, který si meziročně polepšil o 21 % a ve srovnání s rokem 2019 o neuvěřitelných 68 %. Klíčový podíl na tom měly především cestovní agentury, nehtová studia a barbershopy. Dalším rokem také pokračoval růst sektoru gastronomie. Obraty se v něm meziročně zvýšily o 12 % a při srovnání s rokem 2019 až o 28 %. Zájem zákazníků byl především o osvěžující nápoje, asijskou kuchyni a také mezinárodní fastfoodové řetězce. Třetím nejúspěšnějším sektorem byl specializovaný maloobchod, u kterého se obraty meziročně zvýšily o 8 %, respektive 28 % oproti roku 2019. Hlavními tahouny byly drogerie, optiky a lékárny,“ říká Klára Bejblová. Do specializovaného maloobchodu se řadí např. drogerie, lékárny, optiky, knihkupectví či hračkářství.

Míra neobsazenosti vloni nepatrně poklesla na 3,9 %

Neobsazenost regionálních obchodních center se stále ještě nevrátila na úroveň z roku 2019, nicméně i přesto se jedná o velmi zdravou hodnotu, která zákazníkům nabízí širokou nabídku obchodů a služeb a zároveň udržuje silnou konkurenci mezi nájemci. Stejně jako ve zbytku Evropy přitom dosahují nejvyšší neobsazenosti (kolem 5,2 %) regionální centra s vysokým podílem volnočasových aktivit. Z hlediska rozložení jednotlivých sektorů na nákupních galeriích nedošlo za posledních pět let k výraznějším změnám. Celkové ploše i nadále dominuje s 36 % móda, následovaná se 14 % specializovaným maloobchodem a s 12 % kategorií sportu. Z hlediska dynamiky vývoje došlo vloni k největšímu meziročnímu nárůstu nájemní plochy v sektoru gastronomie (+6 %), a to především díky expanzi fastfoodových řetězců.

První čtvrtletí letošního roku vzbuzuje pozitivní očekávání ohledně dalšího vývoje

Začátek nového roku přinesl na maloobchodní trh mírný optimismus. Uzávěřená data za první tři měsíce naznačují vzestupný trend u téměř všech sledovaných ukazatelů. Návštěvnost meziročně vzrostla o 4 %, průměrné nájemné se zvýšilo o 3 % a obraty stouply o 6 %. „Pokud se podíváme na tržby očištěné o inflaci, tak

Nákupní centrum Varyáda, Karlovy Vary
© CBRE

poprvé po devatenácti měsících dosáhl plusových hodnot kolem 1 až 2 %,“ uvádí Klára Bejblová. Jediný ukazatel, který zatím vykázal zhoršení, byla míra neobsazenosti, když lehce stoupla na 4,4 %.

Současná situace na trhu se promítá i do strategií a plánů maloobchodníků

Pozitivní nálada je patrná i u samotných maloobchodníků. „Výsledky květnového průzkumu CBRE ukazují, že 57 % respondentů plánuje rozšíření své maloobchodní sítě ve smyslu počtu prodejen; naopak 30 % z nich hodlá zmenšovat průměrnou velikost jednotek. Zvětšovat portfolio se logicky chystají segmenty, které meziročně dosáhly velmi dobrých tržeb, ať už jde o provozovatele ze sektoru gastronomie anebo zdraví a krásy. Ovšem expandovat se nezdárá ani 56 % dotázaných značek ze sektoru módy, který vloni meziročně propadl,“ komentuje Jan Janáček, vedoucí retail sektoru a oddělení maloobchodních pronájmů v CBRE.

Z pohledu preferovaných lokalit pro expanzi jsou jednoznačně stále populární regionální obchodní centra s větší spádovou oblastí. Dlouhodobě také roste obliba retailových parků, a to i u maloobchodníků, kteří v minulosti tento typ nemovitostí nevyhledávali. „Nově jsme zaznamenali velký posun v oblíbě transportních hubů jako jsou nádraží, letiště či čerpací stanice, ve kterých se v současnosti nachází pouze 5 % dotázaných značek, ale v rámci rozvoje portfolia se na ně plánuje zaměřit 14 % obchodníků,“ uvádí Jan Janáček. Pokud jde o případné nejistoty, retailéři mají letos největší obavy

z nedostatku pracovní síly (uvedlo 42 % dotázaných), rapidně rostoucích nákladů na mzdy a nájmy a také z pomalého tempa oživení prodeje. ☹

O Shopping Centre Indexu a průzkumu očekávání a strategie maloobchodníků

CBRE Shopping Centre Index je jediným tržním ukazatelem, který nepřetržitě sleduje výkonnost regionálních nákupních center v České republice, a to od roku 2013. Analyzuje vzorek 23 nákupních center v regionech (kromě Prahy) s maloobchodní plochou přesahující 660 000 m², tzn. kolem 40 % z celkového objemu nákupních center v regionech. Přibližně 70 až 85 % plochy tvoří nákupní galerie, zbytek zaujímají potravinové řetězce, multiplexy a další volnočasové koncepty jako dětské koutky, bowlingové herny, kasina nebo myčky aut, které se nachází až ve třetí třetině center. Právě tyto segmenty (mimo nákupní galerie) nejsou součástí indexu, protože by mohly způsobit zkreslení výsledků.

Průzkum očekávání a strategie maloobchodníků proběhl od 3. do 15. května 2024, kdy skupinu respondentů tvořilo 40 maloobchodních značek provozujících více než 3 725 prodejen napříč Českou republikou v 6 hlavních segmentech (oblečení a obuv, zdraví a krásy, gastronomie, služby, obchod s potravinami a sportovní potřeby).

Přidáte se k ARROWS ?

Od roku 2020 máme 6 nových partnerů
a hledáme další!

Ozvěte se na dohnal@arws.cz

Doporučovaná kancelář
v devíti kategoriích

Oslavy 75 let od založení Rozhodčího soudu v České republice

Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky (dále jen „Rozhodčí soud“) je nejvýznamnější rozhodčí institucí v České republice. Jako jediná zákonem zřízená instituce může rozhodovat všechny majetkové spory vyjma zákonem vyloučených sporů vzniklých v souvislosti s výkonem rozhodnutí, incidenčních a spotřebitelských sporů. V dnešní době má Rozhodčí soud významné postavení nejen v tuzemské arbitráži (tedy v rozhodování majetkových sporů mezi subjekty pocházejícími z České republiky), ale i v arbitráži mezinárodní.

V ýznam Rozhodčího soudu vychází také ze statistik proběhlých rozhodčích řízení, které soud staví na vysokou příčku ve srovnání s jinými evropskými, ale i světovými institucemi.

V té době rozhodoval výlučně mezinárodní obchodní spory a i přes kontext politického režimu v tehdejší Československu byl mezinárodně uznávanou institucí pro řešení obchodních sporů.

ukázat, jak významná může být obchodní arbitráž nejen pro rozkvet mezinárodního obchodu, ale také pro tuzemské majetkové spory, pokud stranám záleží na rychlosti a kvalitě rozhodnutí. Rozhodčí soud tak nabídl alternativu k rozhodování sporů u jinak přetížených obecných soudů.

Rok	Celkem	Mezinárodní	Vnitrostátní
2019	769	78	691
2020	577	61	516
2021	522	58	464
2022	533	47	486
2023	521	50	471

Trocha historie

Rozhodčí soud navazuje na třičtvrté století dlouhou tradici institucionální arbitráže v České republice. Rozhodčí soud byl zřízen již dne 27. 5. 1949 výnosem Ministerstva zahraničního obchodu č. j. 511.754/49-II/1, tehdy však působil pod názvem Rozhodčí soud při Československé obchodní komoře.

Následně, k. 1. 7. 1980, došlo na základě zákona č. 42/1980 Sb., o hospodářských stycích se zahraničím, ke změně jeho názvu na Rozhodčí soud při Československé obchodní a průmyslové komoře.

Právě při formování těchto rozhodčích institucí se v České republice zrodila řada významných osobností rozhodčího řízení, které dokázaly po změně režimu

Vedení rozhodčího řízení ve vnitrostátních sporech (tedy takzvaná tuzemská arbitráž) však bylo umožněno až na základě zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, účinného od 1. 1. 1995. V současnosti je tedy možné před Rozhodčím soudem projednávat všechny majetkové spory (s některými výjimkami uvedenými v zákoně), a to jak tuzemské, tak i mezinárodní.

Od 1. 1. 1995 také Rozhodčí soud, jakožto stálý rozhodčí soud, působí pod svým současným názvem (§ 13 odst. 1 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, a § 19

R

WELLNESS & SPA HOTEL VILLA REGENHART

- * Výhodné pobytové balíčky
- * Stylová restaurace
- * Wellness & Spa
- * Firemní a rodinná setkání
- * Dárkové poukazy

odst. 1 zákona č. 301/1992 Sb., o Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky), a to až do současnosti. V zahraničí se ale Rozhodčí soud často označuje kratší zkratkou, Czech Arbitration Court (CAC), což jasně dokazuje jeho význam mezi českými rozhodčími institucemi.

Rozhodčí řízení

Rozhodčí soud za dobu své existence rozhodl již více než 20 000 vnitrostátních i mezinárodních sporů ze všech různých oblastí. Význam pro strany sporu má zejména větší flexibilita arbitráže, odbornost rozhodců a neveřejnost jednání. Rozhodčí řízení je méně formální než řízení před obecnými soudy a strany mají volnost zvolit si průběh řízení a mít tak projednání sporu více pod kontrolou. Vstupní náklady rozhodčího řízení jsou v některých případech sice vyšší než náklady řízení před obecným soudem (zejména při nižší hodnotě předmětu sporu), ale díky rychlosti rozhodčího řízení a jeho jednoinstančnosti bývá rozhodčí řízení mnohem efektivnější a skutečné náklady řízení to tím podstatně snižují, oproti táhlým soudním sporům.

Pro ještě rychlejší projednání sporu umožňuje Rozhodčí soud i zrychlené řízení do dvou nebo čtyř měsíců. Lhůta pro vydání rozhodčího nálezu se počítá od uhrazení zvýšeného poplatku za urychlené rozhodčí řízení. Na urychleném řízení do dvou měsíců se ale musí dohodnout písemně obě strany sporu (dohoda může být obsažena již v rozhodčí doložce, nebo může být i následná – například v rámci dohody stran o způsobu vedení sporu). Požádat o projednání v urychleném režimu může kterákoliv strana, po uhrazení poplatku počne dvouměsíční lhůta běžet. Urychlené řízení do čtyř měsíců může během řízení navrhnout kterákoliv strana – není tedy potřeba předchozí písemné dohody stran. Možnost požádat o urychlené řízení není omezená na zahájení rozhodčího řízení, lze ho vyvolat i v průběhu samotného rozhodčího řízení.

Před uzavřením rozhodčí doložky je vhodné uvědomit si pár specifík rozhodčího řízení, mezi která patří zejména následující:

a) Základem je dohoda. Rozhodci postupují při rozhodování sporu podle

ustanovení Řádu Rozhodčího soudu se snahou co nejvíce respektovat dohodu stran stanovenou v rozhodčí smlouvě. Strany se mohou dohodnout, kde se ústní jednání bude konat (např. v sídli Rozhodčího soudu v Brně, Ostravě, Hradci Králové nebo i v zahraničí), jinak se ústní jednání koná v sídle Rozhodčího soudu v Praze. Strany se mohou dohodnout na jazyku, v jakém se má rozhodčí řízení vést. Strany se také mohou dohodnout, že bude rozhodnuto podle zásad spravedlnosti nebo že bude rozhodnuto bez ústního jednání.

b) Je méně formální. Stejně tak průběh řízení, komunikace stran s administrativním aparátem a rozhodci, ústní jednání a provádění důkazů probíhá zpravidla méně formálně. Rozhodci vedou strany ke smírnému řešení a zaměřují se zejména na vybrané sporné otázky mezi stranami, což účastníkům šetří čas i prostředky.

c) Výběr rozhodců. Strany mají možnost si za rozhodce vybrat osoby, které jsou odborníky v dané oblasti (např. ve stavebnictví, nájemních vztazích, cenných papírech nebo v mezinárodní přepravě) a řada z nich má rozsáhlé zkušenosti s rozhodováním tuzemských i mezinárodních sporů. Právě výběr rozhodce je zásadní pro to, aby byl spor rozhodnutý kvalitně a řádně. Tuto fázi rozhodčího řízení je proto nutné nepodceňovat a výběr rozhodce pečlivě zvážit. Rozhodčí soud má aktuálně na seznamu rozhodců zapsáno 592 rozhodců.

d) Rozhodčí řízení je zásadně jednoinstanční, protože doručením rozhodčího nálezu stranám rozhodčí řízení končí a rozhodčí nález je konečný a vykonatelný. Zákon o rozhodčím řízení sice připouští přezkum rozhodčího nálezu jinými rozhodci, nicméně pouze za podmínky, že se o tom dohodnou strany v rozhodčí smlouvě.

e) Rozhodčí řízení je neveřejné. Diskrétnost řízení je jeho velkou devízou. Strany mají zájem na zachování obchodního tajemství, důvěrných informací nebo své reputace, proto je rozhodčí řízení neveřejné.

f) Je rychlejší, proto jsou i nároky na strany v řízení vyšší. V rozhodčím řízení ale zase zpravidla nedochází ke koncentraci dokazování. Rozhodce, který spor vede zpravidla strany obeznámí s procesním řádem, který bude pro strany závazný, pokud s ním vysloví souhlas.

Rozhodčí nález jako výsledek rozhodčího řízení je snadno vykonatelný jak v zahraničí (v souladu s Úmluvou o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů z roku 1958), tak na našem území (doručený rozhodčí nález je exekucí titulem). Nebude-li povinným splněn dobrovolně, pak má oprávněný proti povinnému možnost požádat o výkon rozhodnutí či o exekuci.

Moderní rozhodčí instituce

Mimo rozhodování sporů ve standardním rozhodčím řízení představil Rozhodčí soud jako jedna z prvních institucí na světě možnost vedení rozhodčího řízení podle on-line pravidel kompletně elektronicky. K rozhodování on-line sporů využívá Rozhodčí soud speciální platformu, kterou bude v následujících letech dále rozvíjet a modernizovat.

Rozhodčí řízení on-line je méně nákladnou a rychlejší alternativou klasického rozhodčího řízení, probíhá elektronicky a celý proces trvá kolem pětaticeti dnů. Jedná se o specifický typ řízení, vhodný zejména pro jednodušší obchodní spory (často nájemní smlouvy – povinnost uhradit dlužné nájemné nebo povinnost k vyklizení nemovitosti, či smlouvy o úvěru apod.). V případě komplexnějších sporů, kde je nutné provádět rozsáhlé dokazování a za tím účelem nařídít ústní jednání, je vhodnější standardní arbitráž. Pokud se ale nevhodnost volby on-line řízení ukáže až po jeho zahájení, je vždy možné již probíhající on-line řízení překloupat do standardního rozhodčího řízení (pravomoc Rozhodčího soudu i dosud provedené úkony stran zůstávají zachovány). Spory v on-line řízení vždy rozhoduje jediný rozhodce a ústní jednání (ani prostřednictvím videokonference) se nekonají.

Rozhodčí soud k příležitosti oslav svého 75letého výročí spustil nový web, který je modernější a obsahuje mimo jiné i rozhraní pro rozhodce, ve kterém lze jednoduše sdílet dokumenty, a tak přispět k rozvoji arbitrážního prostředí v České republice.

Doménové spory

Od roku 2004 se pak Rozhodčí soud stal centrem pro alternativní řešení sporů (ADR) o doménová jména (národní .cz,

JSME SILNÁ REGIONÁLNÍ KANCELÁŘ S TRADICÍ

Právo nás baví více než 20 let!

Hradec Králové / Praha / Vysoké Mýto / Rychnov n. Kněžnou / Kolín

unijní .eu a generické domény jako .com). Doménové ADR slouží jako ochrana majitelů chráněného označení (ochranné známky, či jiných práv k označení) proti zneužívajícím registracím doménových jmen.

Všechny spory jsou vedeny skrze speciálně vyvinuté on-line platformy, které lze navštívit skrze stránku www.adr.eu. Celé řízení tak probíhá on-line a písemně, prostřednictvím formulářových podání, které uživatel nahraje skrze platformu. Řízení je na rozdíl od klasické soudní cesty výrazně kratší (průměrně kolem 2 měsíců). Díky rychlosti a on-line pojednání je řízení mnohem efektivnější a tím šetří i náklady stran na zastoupení a další výlohy.

Rozhodnutí je vykonáno automaticky, Rozhodčí soud na výkonu rozhodnutí spolupracuje s registrátory doménových jmen, kteří mají povinnost výsledek sporu implementovat.

Generické doménové spory rozhoduje Rozhodčí soud již 15 let (licenci získal

v roce 2009) jako jedna z šesti institucí na celém světě. V současné době patří Rozhodčí soud mezi světovou špičku v oblasti řešení sporů o doménová jména. Spory o generická doménová jména mezinárodně rostou o desítky procent.

2019	456
2020	564
2021	619
2022	727
2023	908

Plán na dalších pět let...

Rozhodčí soud bude nadále rozhodčí řízení modernizovat. Základní důraz ale zůstává na kvalitě, rychlosti a efektivitě rozhodčího řízení. Rozhodčí řízení se musí co nejvíce přizpůsobit potřebám stran s tím, že základní kritérium, tedy zachování rovnosti stran, jejich možnosti se řízení zúčastnit a hájit své zájmy a tím dosáhnout spravedlivého řešení sporu, je základním kritériem i pro budoucí rozvoj Rozhodčího soudu.

Právě aktivním a neformálním přístupem chce Rozhodčí soud přilákat tuzemské i zahraniční podnikatele, aby sami vyzkoušeli, proč je rozhodčí řízení tak důležitou alternativou pro jejich spornou agendu.

epravo.cz online

Odpovědnost členů statutárního orgánu obchodní korporace v kontextu aktuální judikatury

V rámci semináře se zabýváme obsahem povinnosti péče řádného hospodáře a předpoklady pro vznik odpovědnosti za její případné porušení. V kontextu judikatury detailně procházíme možná rizika vyplývající z této funkce. Zaměřujeme se také na smlouvu o výkonu funkce a související povinnosti.

Další online konference a semináře naleznete na www.epravo.cz

Štěchovická přečerpávací elektrárna omládne díky novému řídicímu systému. Energetici provádějí údržbu i v jindy nepřístupném 582metrovém přivaděči k turbíně.

Klasická i přečerpávací elektrárna ve Štěchovicích jsou i na prahu deváté dekády spolehlivého provozu ve výborné kondici. Významně k tomu přispívají pravidelné opravy a modernizace. Jednu z nich právě podstupuje soustrojí přečerpávací elektrárny. Vedle migrace řídicího systému a elektrických ochrany se energetici pustili i do údržby běžně nepřístupného přivaděče k turbíně, kudy se jindy každou vteřinu valí 27 kubíků vltavské vody. Schopnost obou elektráren najet během několika desítek vteřin na plný výkon využívají energetičtí dispečeri hlavně v ranních a odpoledních odběrových špičkách.

Klasická štěchovická elektrárna letos slaví 80 let provozu a ta přečerpávací 77. Přesto by oběma nikdo takový věk nehádal. Díky pravidelné údržbě a modernizacím se totiž drží ve stavu odpovídajícím 21. století. Aktuální opravy patří rozsahem k největším za posledních 5 let.

V uplynulých 15 letech provedl ČEZ komplexní modernizaci mnoha vodních elektráren, jde o největší takovou akci v historii české hydroenergetiky. Celkový výkon modernizovaných soustrojí činí asi 1530 MW, tj. asi ¾ výkonu jaderných elektráren Dukovany nebo Temelín.

Modernizace znamená asi o 4–5 % vyšší účinnost u velkých elektráren, u malých dokonce o 10 %. Při nestálých hydrologických poměrech posledních let na českých řekách umí tak vyrobit stejné množství energie z menšího objemu vody.

„Přečerpávací vodní elektrárna Štěchovice se vyznačuje vysokou spolehlivostí, schopností operativního najetí na plný výkon za zhruba tři minuty. Probíhající migrace řídicího systému a elektrických ochrany i údržba vodních cest za několik milionů korun jsou nezbytným předpokladem, aby Štěchovice mohly plnit svou roli baterie v české energetické soustavě i nadále. V plném provozu bude elek-

trárna znovu v polovině července,“ říká ředitel Vodních elektráren ČEZ Róbert Heczko.

„Specialisté se věnují kontrole vodních cest, včetně oprav opotřebených na oběžném kole, kontrole tlakovzdušných zařízení, diagnostice a údržbě generátoru a transformátorů. Údržbářské čtyři musí přitom sestoupit také do přivaděče o průměru dva metry umístěného ve zhruba 45 metrů hluboké podzemní strojovně. V tu chvíli se nachází více než 15 metrů pod úrovní hladiny Vltavy. Současné opravy jsou mimořádné kvůli migraci řídicího systému, elektrických ochrany a buzení generátoru,“ popisuje štěchovické

unikáty Roman Pospíšil, vedoucí provozu vodních elektráren Štěchovice I, II.

Štěchovická přečerpávací elektrárna čerpá v čase přebytku energie v soustavě vodu do horní nádrže na kopci Homole a v době jejího nedostatku naopak tuto zásobu pouští na údolní turbínu. Ta po dobu čtyř hodin dokáže dodávat téměř 50 MW výkonu, tj celkově 200 MWh elektřiny, a pomoci tak stabilizovat českou energetickou soustavu. Zařízení umí najet na stoprocentní výkon asi za tři minuty od povelu dispečera. Za ideálních podmínek projede 582metrovým přivaděčem od horní nádrže k soustrojí 27 m³ vody za sekundu, při čerpadlovém režimu je to v opačném směru 21 m³/s. Užitečná voda tak buď pokračuje ve výrobě bezemisní elektřiny do níže položeného Vraného nad Vltavou nebo zamíří díky čerpadlům zpátky do horní nádrže.

Štěchovickou „baterii“ ČEZ zcela zmodernizoval v roce 1996, elektrárna ale zahájila provoz už v roce 1947 a ve své době patřila mezi největší zdroje svého druhu na celém světě. Její horní nádrž začala vznikat už v průběhu druhé světové války v režii německé okupační správy. Ta jí dala do vínku mimo jiné i speciální kon-

strukci dna, jehož jílová těsnicí vrstva se za desítky let provozu osvědčila. Vzhledem k riziku popraskání suchého jílu však nesmí být nikdy úplně vypuštěna.

Víte, že...

Elektrárna Štěchovice II je nejstarší funkční a současně nejmenší přečerpávací elektrárna a vedle Dlouhých Strání a Dalešic je jednou ze tří svého druhu v České republice?

V letech 1992–1996 byla zcela přestavěna na moderní přečerpávací vodní elektrárnu s jednou reverzní Francisovou turbínou o výkonu 45 MW?

27 m³ za vteřinu, které proudí na turbínu štěchovické přečerpávací elektrárny, by zaplnilo klasický 50metrový bazén za 20 vteřin?

Horní nádrž na vrchu Homole pojme půl milionu m³ vody?

Když energetická soustava úplně vyčerpá kapacitu štěchovické „baterky“, ocitá se hladina na Homoli o 8,7 metrů níže?

Zbytkové teplo z chlazení štěchovické „přečerpávačky“ bylo původně využíváno mj. k ohřívání vody v nedalekém plaveckém bazénu?

Díky plovoucí solární elektrárně na Homoli o výkonu 88 kW energetici zjišťují vlastnosti nosných plováků a solárních panelů v kombinaci s každodenním provozem přečerpávací elektrárny?

epravo.cz online

AI pro vyšší produktivitu

V éře neustálého tlaku na efektivitu a produktivitu se AI jeví jako světlo na konci tunelu pro mnohé profesionály. Tento seminář vás seznámí s pokročilými AI nástroji a metodami, které vám umožní pracovat chytřeji, nikoli tvrději. Od efektivního spravování času po automatizaci opakujících se úkolů a využití prediktivní analýzy pro informovanější rozhodování, objevíte, jak můžete svou produktivitu posunout na zcela novou úroveň.

Další online konference a semináře
naleznete na www.epravo.cz

JELÍNEK & PARTNEŘI

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

• VIZE — VYTRVALOST — ODHODLÁNÍ •

To jsou pilíře naší advokátní kanceláře
i našich právních služeb.

Více než
30 LET S VÁMI

www.advokatijelinek.cz

+420 724 794 986

D.A.S. právní ochrana: Podpora rovnováhy mezi kariérou a rodinným životem

Společnost D.A.S. právní ochrana se dlouhodobě řadí mezi zaměstnavatele, kteří podporují své zaměstnance ve sladění pracovního a rodinného života. Díky široké nabídce benefitů, které usnadňují návrat do práce po mateřské nebo rodičovské dovolené, vytváří firma prostředí přátelské k rodinám.

Podle statistik Ministerstva práce a sociálních věcí ČR z roku 2023 využívá rodičovskou dovolenou přibližně 97 % matek a 7 % otců. Česká legislativa zajišťuje rodičům nárok na rodičovskou dovolenou až do tří let věku dítěte a umožňuje flexibilní pracovní podmínky, které podporují návrat do práce. Ovšem v praxi se lze setkat i s opačným přístupem zaměstnavatelů, kteří mohou být vůči rodičům, a hlavně matkám, předpojatí.

Čím dál více firem ovšem chápe, jak důležité je podporovat rodiče ve všech etapách jejich profesního i osobního života. Proto v D.A.S. právní ochrana vytvářejí

pracovní prostředí, kde jsou rodinné potřeby respektovány a kde je možné najít rovnováhu mezi prací a péčí o rodinu. Tento přístup nejen zvyšuje spokojenost zaměstnanců, ale také přispívá k jejich loajalitě a lepšímu pracovnímu výkonu.

V rozhovoru s Mgr. Irenou Terichovou, MBA, vedoucí oddělení Marketingu a Klientského kontaktního centra ve společnosti D.A.S. právní ochrana, jsme se dozvěděli, jaké jsou její zkušenosti se sladěním kariéry a mateřství, a jaké strategie využívá k úspěšnému zvládnutí obou těchto důležitých rolí. Irena nám přiblížila nejen své osobní tipy, ale také výhody, které D.A.S. právní ochrana po-

skytuje, aby usnadnila život pracujícím rodičům.

Irena, co byste poradila ženám, které se chtějí po mateřské dovolené vrátit do práce, ale mají obavy z náročnosti skloubení pracovního a rodinného života?

Rozhodně neberte to, co říkám, jako dogma. Nicméně největší rada, jakou jsem kdy dostala, zněla: „Neboj se.“ A v ten moment, kdy jsem se rozhodla tyto dva světy skloubit, nežít je paralelně, jsem si toto často připomínala. Neustále posloucháte, že až to malé budete mít, vše se změní, uvidíte, budete unavení, nebude

se vám chtít vracet, váš život bude jinde apod. V ty momenty jsem si často opakovala: „Neboj se.“ Snažila jsem si tento stav afirmovat, pořád, a nechala věci plynout.

Jak jste zvládala udržovat kontakt s pracovním prostředím během mateřské dovolené a jaké praktické kroky jste podnikla pro hladký návrat do pracovního procesu?

Během mateřské dovolené jsem měla možnost spolupracovat na projektech na částečný úvazek a byla jsem v pravidelném kontaktu se svým týmem. To mi umožnilo zůstat v obraze o dění ve firmě a postupně se připravovat na návrat do práce. Pravidelné konzultace mi pomohly zůstat být zapojená a udržet si kontakt s firmou i týmem. Po návratu jsem se zaměřila na důkladné plánování a organizaci času, abych mohla efektivně skloubit pracovní a rodinné povinnosti. Využila jsem také možnost home office, což mi poskytlo potřebnou flexibilitu.

Pracujete v D.A.S. – pojišťovně právní ochrany. Jak se vám v rámci vaší marketingové strategie daří přibližovat právo a důležitost právní ochrany obyčejným lidem?

Jedním z našich poslání je edukace. Věříme, že informovaný klient je nejlepší klient, a proto se snažíme poskytovat co nejvíce informací o tom, jak právní ochrana funguje a jak může lidem pomoci v jejich každodenním životě. To zahrnuje například blogové články na našem webu, pravidelné newslettery, a také aktivní přítomnost na sociálních sítích, kde sdílíme různé užitečné tipy a rady. Naše klientské kontaktní centrum zase poskytuje významnou podporu při řešení různých škodních událostí našim klientům.

Jakým způsobem se snažíte přizpůsobit vaši komunikaci různým cílovým skupinám?

Velmi úspěšné jsou například případové studie a reálné příběhy našich klientů, kteří díky naší pomoci vyřešili své právní problémy. Na těchto příbězích klientům lépe vysvětlíme naši službu a s čím jim můžeme pomoci. Naši kolegové z oddělení likvidace také pravidelně publikují na náš portál Právo pro všechny články, které se zaměřují na aktuální právní témata.

Jakým způsobem vám pomohla rodina nebo přátelé při sladění pracovních a rodinných povinností a jak hodnotíte podporu vašeho zaměstnavatele?

Moje rodina a manžel mi jsou samozřejmě velkou oporou. Většina osob z mého blízkého okolí má ale svou kariéru. Co je ale skvělé, že v Praze existují jesle nebo chůvy, které vám pomohou. Naše ratolest je velmi společenská, a díky tomu se jí oba tyto modely moc zamlouvají. Dokonce musím říct, že z jeslí a ostatních dětí je přímo nadšená. Také velmi pomáhá podpora ze strany D.A.S., jelikož společnost nabízí home office nebo dětský koutek v kancelářích, který někdy ráda využívám. Také oceňuji otevřenou komunikaci a pochopení ze strany vedení, které zaměstnancům mimo zmíněného nabízí také možnost pracovat na zkráceném úvazku. Tento přístup zajišťuje, že zaměstnanci jsou spokojení a mohou se plně soustředit na své pracovní úkoly, aniž by museli zanedbávat své rodiny.

Co považujete za nejdůležitější faktor pro work-life balance? Jaké strategie používáte k minimalizaci stresu spojeného s prací a rodinným životem?

Podpora zaměstnavatele i vašeho okolí je zde určitě klíčovým faktorem. Důležité je ale také efektivní plánování a organizace, které mi umožňují najít rovnováhu mezi prací a rodinou. Pro mě je navíc zásadní věnovat čas sobě a svým koníčkům, abych neztrácela motivaci a byla spokojená. Právě rovnováha mezi časem pro sebe, pro rodinu a práci je základem dlouhodobé spokojenosti a úspěchu. Snažím se proto efektivně plánovat svůj čas a nastavit si reálné cíle. V práci si snažím držet pozitivní přístup a hledám způsoby, jak si co nejvíce užít. Když mám volno, tak pravidelně relaxuji a věnuji se aktivitám, které mě naplňují a dodávají mi energii, jako je běh, snowboarding, golf, turistika s rodinou nebo paddleboard.

Jaké jsou podle vás největší stereotypy týkající se žen na mateřské dovolené, které je třeba překonat?

Je jich nekonečně mnoho. Nejčastěji se setkávám s tím, že ženy během mateřské chtějí vyseďávat na pískovišti a bavit se pouze o dětských plínkách, příkrmech a genialitě jejich ratolestí. A ano, i já

vám ráda povykládám o tom, jak je mé dítě geniální. (smích) To ale nic nemění na tom, že se velká část rodičů (včetně matek) dále ráda seberealizuje, pracuje, čelí novým výzvám. Co si budeme povídat, změna je život a mít dítě je jedna ze změn, která bývá pro mnoho mladých žen spíše strašákem. Po mé zkušenosti musím říct, že naprosto zbytečně. Mít dítě bylo nejlepší rozhodnutí mého života, nejnáročnější, ale nejlepší. Nezapomenout a neopustit při tom, co mě baví a naplňuje, bylo tím druhým nejlepším rozhodnutím.

Jaké jsou vaše plány do budoucna v oblasti kariéry a jak do nich zapadá vaše rodina?

Od začátku roku mám na starosti kromě marketingového oddělení kompletní oddělení přímého obchodu ve společnosti. To je pro mě na nějaký čas opravdu důležitý projekt. Chci některé procesy změnit, vylepšit, testovat a dále je rozvíjet. Stejně tak jako kolegy, se kterými pracuji v týmu – a nutno dodat, že mám opravdu štěstí na talentované lidi.

Co vás nejvíce motivuje a inspiruje v každodenním životě jako pracující matku?

Víte, já to hrozně chci. Vybrala jsem si tento model, protože jsem si ho tak vysnila. Nechtěla jsem se vzdát své práce, ani možnosti být rodičem. Chci se dál učit a rozvíjet v rámci svých oddělení a učit se od těch dalších. To je nejspíš má vnitřní motivace. Neuvěřitelně mě baví můj obor. To, jak pracujete s prvky psychologie, sociologie, kreativity, analýzy a dnes už nemůžete zapomenout na etiku. Navíc se musíte posouvat, studovat, sledovat trendy, přicházet s novinkami. Vnější motivem je pro mě určitě můj šéf, kolegové, posun, který na těch odděleních vidím. Možnost pracovat na férovém marketingu i obchodě. ☺

Největší nákupní centrum v Karlovarském kraji prochází výraznou proměnou. Prohlédněte si, jak bude vypadat!

Karlovarskou Varyádu jako největší obchodní centrum v kraji znají velmi dobře všichni obyvatelé regionu. Dobře známé je však i návštěvníkům populárního Mezinárodního filmového festivalu Karlovy Vary. Investor centra – skupina EPG Group – letos v lednu zahájil jeho rozsáhlou proměnu. Její součástí je nejen modernizace stávajících prostor, ale také dostavba, díky níž se pronajímatelná plocha Varyády rozšíří o třetinu na 27 000 m² a nabídne více než 100 obchodů, restaurací a služeb včetně nového moderního multikina se 6 sály. Centrum zůstává během rekonstrukce plně otevřené. A první novinky čekají jeho zákazníci již v závěru letních prázdnin. Vše by mělo být hotové k zahájení vánoční sezóny 2025. Celková investice EPG Group přesáhne 40 milionů eur.

Nová Varyáda zaujme na první pohled

„V rámci modernizace Varyády se počet retailových jednotek oproti dnešním 70 zvětší na více než 100, přibudou nové světové značky s důrazem především na dámskou a pánskou módu a sport. Přímo před hlavním vstupem vznikne zastávka autobusu linky 2, který propojuje Varyádu s centrem města a končí v blízkosti lázní na Divadelním náměstí. Současně zde bude vybudováno veřejné prostranství pro nejrůznější venkovní aktivity centra jako je oblíbený Food Festival, farmářské trhy či různé akce pro děti. Novinkou bude i drive-in zóna pro

zákazníky dvou fastfoodových řetězců. V centru bude navíc zavedena celá řada ekologicky šetrných řešení. Na střechu Varyády budou nainstalované fotovoltaické panely, tradiční reklamní plochy nahradí LCD displeje a na parkovišti vzniknou nabíjecí stanice pro elektromobily,“ komentuje Martin Malý, ředitel marketingu a komunikace investora EPG Group.

Kompletně nová vstupní pasáž s multikinem a dalšími obchody

V nově přistavěné přední části vznikne hlavní vstupní pasáž s infostánkem pro

návštěvníky. Po obou jejích stranách se budou nacházet nejrůznější obchody převážně s módou, obuví a doplňky. V levém úseku přístavby vznikne multikino Premiere Cinemas se šesti sály. Karlovy Vary se tak zařadí po bok dalších tuzemských krajských měst, která svým obyvatelům nabízejí moderní multiplexy. Své brány otevře již příští rok v červenci a nabídne divákům skutečný filmový zážitek v podobě plně klimatizovaných a bezbariérových sálů s nejnovější projekční a zvukovou technologií – ať už jde o výkonné laserové promítačky poslední generace anebo prostorový 3D zvuk Dolby Atmos

Specialisté na hospodářskou soutěž

Hospodářská soutěž

Regulovaná odvětví

Veřejné zakázky

Compliance

v největším sále. Nové multikino má ambice stát se vyhledávaným místem v rámci celého regionu a přilákat do města další návštěvníky. Do budoucna se navíc zvažuje spolupráce s Mezinárodním filmovým festivalem Karlovy Vary, který by díky Varyádě získal další prostory pro promítání.

Nejnovější trendy v gastronomii: jídelní zóna plná zeleně a příjemných zákoutí

Návštěvníky Varyády čeká i kompletně nový food court, jehož design bude inspirovaný nedalekými Krušnými horami. Ty jsou oázou klidu a nedotčené přírody – a podobně bude i nová jídelní zóna sloužit jako zdroj pro načerpání energie. Vybraný leitmotiv se v interiéru promítne do nejmenších detailů: použitých materiálů a barev (v nichž dominuje dřevo a zemité tóny), různých zákoutí pro posezení, připomínajících horské chaty, anebo dlážděné podlahy evokující zurčící potok. Celkovou atmosféru dotváří velké množství zeleně a designové osvětlení.

Nový food court zaujme i pestrým mixem restaurací a kaváren. Až deset gastro jednotek bude zahrnovat jak populární řetězce rychlého občerstvení ze zahraničí s konceptem drive-in, tak i regionální gastro provozovatele využívající lokální suroviny. Součástí jídelní zóny bude navíc zcela nová venkovní terasa s příjemným posezením a výhledem na řeku Ohří i na nedaleký park s dětským hřištěm. Vše bude dokončené a připravené pro první návštěvníky letos v listopadu.

Na novém hypermarketu Albert se intenzivně pracuje. Otevře se po letních prázdninách

Nový hypermarket Albert nabídne moderní vybavení v souladu s nejnovějšími trendy. Stávající prodejna bude v provozu do začátku srpna a poté se na pár týdnů uzavře, aby na ploše 3 800 m² mohla od poloviny září nabídnout ještě širší sortiment a příjemnější prostředí pro nakupování. Nově vybudovaný boční vchod do Varyády umožní zákazníkům rychlejší přístup právě k hypermarketu potravin. 📍

Rezidence Stodolní: moderní bydlení v Ostravě od světových architektů

© Bogle Architects

Komplex polorozpadlých budov ve stávající centrální zástavbě Ostravy přímo u galerie moderního umění PLATO má nahradit polyfunkční dům Rezidence Stodolní od developerské společnosti Linkcity. Architektonický koncept z dílny renomovaného studia Bogle Architects je inspirován Velkou Británií, která se jako jedna z prvních zemí v Evropě věnovala problematice městských brownfieldů a má s jejich revitalizací téměř 30 let zkušeností. Byty v Rezidenci Stodolní se rychle prodávají: z celkem 131 bytových jednotek v dispozicích od 1+kk až po 4+kk bylo již v květnu přes 50 rezervováno. Součástí Rezidence Stodolní budou také prostory pro obchody a služby, které vdechnou lokalitě nový život. Celá oblast projde zásadní proměnou i díky nové pěší zóně se zelení a odpočinkovými zónami, která bude společnou investicí města a developera.

„**R**ozvoj brownfieldů je v oblasti stavebnictví jednou z nejtěžších disciplín, ale současně také naší specializací. S veškerým respektem ke genu loci místa a k okolní zástavbě přispíváme k oživení bývalých průmyslových lokalit, čímž zvyšujeme kvalitu života místních obyvatel. Věřím, že Rezidence Stodolní pomůže změnit tvář historického jádra Ostravy a dodá mu impuls, aby se stalo vyhledávaným místem pro všechny,“ komentuje Kristýna Zavrtálková, generální ředitelka Linkcity. Lokalitu vytypovalo město jako svou rozvojovou oblast a vy-

psalo na pozemek výběrové řízení. O jeho prodeji společnosti Linkcity rozhodlo v dubnu 2022. Předpokládaný termín zahájení výstavby Rezidence Stodolní je v závěru letošního roku, její dokončení se plánuje o dva roky později.

Tahounem dynamických změn v Ostravě je samo město

Moravskoslezská metropole se rychle mění k lepšímu. Částečně občanskými iniciativami nebo přirozeným vývojem, ale především díky klíčovým investicím s podporou města. „Mezi první vlaštovky

patří úspěšná revitalizace historické budovy jatek z přelomu 19. a 20. století na galerii současného umění PLATO. Záchrana trvala dlouhých šest let, ale rozhodně stála za to. Výsledkem je jedinečná kombinace původních historických prvků s moderními provozními řešeními, která jsou unikátní nejen v naší republice, ale i ve světě. Důkazem je to, že proměna historických jatek na galerii se umístila v první pěti finalistů prestižní evropské architektonické soutěže Mies van der Rohe Award 2024,“ popisuje Ondřej Vysloužil, ředitel Městského ateliéru prostorového plánování a architektury (MAPPA). „Klíčovou

roli v procesu proměny města hrají jeho obyvatelé a výstavba bytových domů. Pokud, jako v případě Rezidence Stodolní, přichází developer s návrhem kvalitní a architektonicky zajímavé výstavby s komunitními prvky, pravděpodobnost naplnění našich cílů rozhodně roste, protože do centra přilákáme nové rezidenty," dodává Hana Tichánková, náměstkyně primátora Ostravy.

Příběh nejznámější ostravské ulice nekončí. Hledá své místo na nové mapě města

Věhlas Stodolní se zrodil v 90. letech minulého století. Ulice těžila z pestré nabídky místních podniků, které se zaměřovaly na živé koncerty různých hudebních žánrů a bohaté kulturní programy. Právě tady se konal první ročník festivalu Colours of Ostrava. To však trvalo pouze do roku 2003 – poté Stodolní postupně ovládly bary a diskotéky s uniformní taneční zábavou. Změnu přinesla až pandemie koronaviru: její dopady přiblížily Stodolní k běžné městské ulici, která žije i přes den. Přibyla bistra a restaurace, kam chodí lidé na oběd anebo víkendové snídaně. Fungují zde kanceláře i obchody. „Návrat zlaté éry čtvrti, která se stala ostravským a možná i celorepublikovým fenoménem, může přijít již brzy. A to díky přirozenému vývoji v kombinaci s novou výstavbou. Z její jedné části od galerie PLATO se může šířit kultura, z té druhé moderní gastronomie. To vše podpořené kvalitní bytovou výstavbou světových parametrů s prvky pro širokou veřejnost, které sem pomohou přivést nový život," říká Zdeněk Kašpar, obchodní ředitel Linkcity.

V hlavní roli ekologie, energetická úspornost a veřejný prostor

Polyfunkční dům Rezidence Stodolní kombinuje bydlení s obchody a službami a v neposlední řadě s veřejným prostorem jako novým místem pro setkávání. Energeticky úsporná budova s fotovoltaikou na střeše zahrnuje 131 bytů na pěti nadzemních podlažích. V suterénu bude garáž pro rezidenty se 132 parkovacími místy, přípravou na nabíjení pro elektromobily a prostornými sklepy. Přízemí je vyhrazeno šesti maloobchodním jednotkám s celkovou pronajmatelnou plochou 1 560 m². Mezi budoucími nájemci nebude chybět supermarket, ovšem cílem investora je přilákat i provozovatele

© Bogle Architects

pekárny, kavárny či lékárny. Od druhého nadzemního podlaží již převládá bydlení a společné prostory pro rezidenty. Mimo jiné zde vzniknou dvě komunitní zahrady. Pomyslnou třešničku na dortu představuje výhled na galerii PLATO – právě mezi ní a rezidencí vznikne nová pěší zóna s množstvím zeleně a lavičkami k příjemnému posezení a odpočinku pro širokou veřejnost. To vše pět minut chůze od nejbližší zastávky MHD, v blízkosti škol a školek, stejně jako gastronomických zařízení a dalších obchodů a služeb.

Respekt ke genui loci místa

Architektura Rezidence Stodolní podtrhuje atmosféru místa a přirozeně navazuje na stávající budovu městské galerie. Rovné střechy na straně její moderní dostavby jsou nápaditě doplněny zkosenými dělicími stěnami teras směrem do ulice Stodolní, evokujícími přitom šikmé střechy zdejší zástavby. S citlivostí byly vybrány i stavební materiály. Směrem ke galerii jsou na fasádách využity cihlové obklady, které reagují na původní architekturu jatek. Naopak do ulice Stodolní pracovali architekti s moderní verzí omítky v souladu s klasickým výrazem objektů v centru města. Materiálovou paletu doplnili o detaily tmavých kovových konstrukcí, táhel a zábradlí, které odkazují na industriální charakter místa. „Chtěli jsme, aby celý projekt byl výrazný, nadčasový a přinesl lokalitě novou energii. I proto jsme se inspirovali Londýnem: výborným příkladem je úspěšná londýnská část King's Cross, kde se také prolíná kultura, komerce, bydlení i zeleň, nové i staré objekty. Je to mnohdy právě multifunkční náplň, která stojí za úspěchem zdařilé revitalizace. Věříme, že výsledek bude stát

za to. Možná se právě Rezidence Stodolní stane postupem času tím, co bude pro Ostravu typické," říká Barbora Markechová, ředitelka a architektka Bogle Architects. Kristýna Zavrtálková z Linkcity ji doplňuje: „S nadšením sledujeme, jak se na oživení lokality budou spolu s námi podílet lidé přímo z Ostravy a blízkého okolí. Právě oni totiž tvoří drtivou většinu poptávky po našich bytech. Oceňují přitom nejen působivou architekturu a udržitelná řešení projektu, ale také jeho centrální polohu s vyřešenou možností parkování. Svou roli hraje i fakt, že objekt bude začleněn do již existující zástavby, takže se rezidenti nebudou muset obávat nových projektů, které by stály příliš blízko anebo jim zakryly výhledy.“

Pestrá škála bytů na výběr

Typologie bytů odpovídá nejnovějším trendům a inspiracím ze zahraničí. Nechybějí menší jednotky vhodné jako první bydlení, ale jsou zde také prostorné byty pro rodiny s dětmi a atypické mezonety. Většina z nich má vlastní balkon, lodžii anebo terasu; součástí některých jsou i předzahrádky. Zajímavostí jsou speciální flexi byty ve velikosti do 55 m², u nichž se majitelé budou moci rozhodnout, zda jim vyhovuje dispozice 1+kk, anebo si plochu přejí rozdělit příčkou na dva obytné prostory. „Zpočátku jsme evidovali největší zájem o byty s předzahrádkou a jednotky v nejvyšším podlaží, které disponují prostornými terasami s výhledem do širokého okolí. Po této úvodní vlně rezervací se zájem rozprostřel na všechna patra i velikosti bytů. Dobrou zprávou pro potenciální zájemce zůstává, že stále máme na výběr ze všech dispozic," uzavírá Kristýna Zavrtálková. 📍

Adresář advokátních kanceláří, které přispěly do sekce „Z PRÁVNÍ PRAXE“

act Řanda Havel Legal advokátní kancelář s.r.o.
Truhlářská 13–15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 537 500
e-mail: office.prague@actlegal-rhl.com
www.randalegal.com/cz

Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.
Lazarská 11/6
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 517 466
e-mail: office@ak-vych.cz
www.ak-vych.cz

BŘÍZA & TRUBAČ

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ – ATTORNEYS AT LAW
Bříza & Trubač s.r.o., advokátní kancelář
Klimentská 1216/46
110 00 Praha 1
Tel.: + 420 777 601 114
e-mail: info@brizatrubac.cz
www.brizatrubac.cz

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.
Pardubice – Dražkovice 181
533 33 Pardubice
Tel.: +420 466 310 691
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz
www.advokatijelinek.cz

Aegis Law, advokátní kancelář, s.r.o.
Jungmannova 26/15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 732 417 283
e-mail: office@aegislaw.cz
www.aegislaw.cz

**Doležal & Partners s.r.o.,
advokátní kancelář**
Koliště 1912/13
602 00 Brno
Tel.: +420 543 217 520
e-mail: brno@dolezalpartners.com
www.dolezalpartners.com

**Advokátní kancelář
Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.**
Klimentská 1216/46
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 229 287-9
e-mail: office@p-w.cz
www.p-w.cz

ARROWS advokátní kancelář, s.r.o.
Plzeňská 3350/18
150 00 Praha 5
Tel.: +420 245 007 740
e-mail: office@arws.cz
www.arws.cz

**DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.,
advokátní kancelář**
Na Poříčí 24
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 774 000
e-mail: office@dunovska.cz
www.dunovska.cz

EVERSHEDS
SUTHERLAND**Eversheds Sutherland, advokátní kancelář, s.r.o.**

Oasis Florenc
Pobřežní 394/12
186 00 Praha 8
Tel.: +420 255 706 500
e-mail: praha@eversheds-sutherland.cz
www.eversheds-sutherland.com

HSP ADVOKÁTNÍ
KANCELÁŘ**HSP & Partners
advokátní kancelář v.o.s.**

Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1
Tel.: +420 734 363 336
e-mail: ak@akhsp.cz
www.akhsp.cz

MAŠEK
/PARTNERS**Mašek & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.**

Ovocný trh 573/12
110 00 Praha 1
Tel.: +420 226 886 271
e-mail: office@masekpartners.cz
www.masekpartners.cz

GLATZOVA & Co.
PRAHA · BRATISLAVA**Glatzová & Co.**

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 401 440
e-mail: office@glatzova.com
www.glatzova.com

KGS
LEGAL**KGS legal s.r.o., advokátní kancelář**

Pasáž Platýz
Národní 416/37
110 00 Praha 1
e-mail: info@kgslegal.cz
www.kgslegal.cz

Matzner
Legal**Matzner Legal**

Anny Letenské 34/7
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 254 555
e-mail: info@matzner.cz
www.matzner.cz

HAVEL & PARTNERS
ÚSPĚCH SPOJUJE**HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář**

Florentinum, recepce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 255 000 111
e-mail: office@havelpartners.cz
www.havelpartners.cz

KLB LEGAL

KLB Legal, s.r.o., advokátní kancelář

Letenská 121/8
118 00 Praha 1
Tel.: +420 739 013 183
e-mail: info@klblegal.cz
www.klblegal.cz

MELKUS KEJLA
& PARTNERS**MELKUS KEJLA & PARTNERS
advokátní kancelář s.r.o.**

Washingtonova 1624/5
110 00 Praha 1
Tel.: +420 725 907 365
e-mail: info@melkuskejla.cz
www.melkuskejla.cz

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Jugoslávská 620/29
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 866 555
e-mail: info@mt-legal.com
www.mt-legal.com

PPS advokáti s.r.o.

Opletalova 1525/39
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 237 905
e-mail: pps@ppsadvokati.cz
www.ppsadvokati.cz

PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

Jáchymova 26/2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 430 111
e-mail: prague@prkpartners.com
www.prkpartners.cz

Rödl & Partner

Rödl & Partner, advokáti, s.r.o.

Platněřská 2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 236 163 111
e-mail: prag@roedl.com
www.roedl.net/cz/cz

ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

Na Pankráci 1683/127
140 00 Praha 4
Tel.: +420 224 216 212
e-mail: praha@rowan.legal
www.rowan.legal

**Sokol, Novák, Trojan, Doleček a partneři,
advokátní kancelář s.r.o.**

Na Strži 2102/61a
140 00 Praha 4
Tel.: +420 270 005 533
e-mail: advokati@sntd.eu
www.sntd.eu

Stuchlíková & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

Spálená 97/29
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 767 393
e-mail: info@stuchlikova.com
www.stuchlikova.com

VALOUCH SERVUS, advokátní kancelář s.r.o.

Rašínovo nábřeží 2000/78
120 00 Praha 2
Tel.: +420 725 581 983
e-mail: info@vaselegal.cz
www.vaselegal.cz

Z/C/H Legal v.o.s., advokátní kancelář

Národní 973/41
110 00 Praha 1
Tel.: +420 225 020 500
e-mail: office@zchlegal.cz
www.zchlegal.cz

ROWAN® LEGAL

Dlouhodobě
na předních příčkách

DBK PARTNERS®

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Excellence.
That is what we deliver.

Komplexní právní služby

- Energetické právo
- Transakční poradenství
- Fúze a akvizice
- Právo obchodních společností
- Daňové právo
- Správa a řízení společností
- Veřejné zakázky
- Právo investičních společností a investičních fondů
- Trestní právo
- Kapitálové trhy
- Mezinárodní trhy
- Právo hospodářské soutěže
- Developerské a nemovitostní projekty
- Restrukturalizace a insolvence
- Soudní spory, rozhodčí a jiná řízení
- Bankovníctví a finance
- Telekomunikace a média
- Logistika a dopravní stavby
- Zdravotnické právo

DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

Vinohradská 938/37, 120 00 Praha 2

T: +420 244 912 463, E: ak@dbkp.cz

www.dbkp.cz

PRÁVNÍ OCHRANA

Pobočka ERGO Versicherung Aktiengesellschaft pro ČR

Neoprávněná výpověď?

Sjednejte si právní ochranu
zaměstnance

NON-STOP
právní
poradenství

1.000.000 Kč
na každý
váš případ

Nezávislí
a specializovaní
právníci

---

www.das.cz

info@das.cz

267 990 777

Obdivujeme potenciál vzdělávání

Proto finančně podporujeme školy, centra a projekty, které studentům přibližují krásu vědy. Aby byla naše budoucnost plná nadšených kapacit, které udělají svět o něco lepším.

Pomáháme tam, kde působíme.

ČEZ. Čistá Energie Zítřka.

**ČISTÁ
ENERGIE
ZÍTŘKA**

www.cez.cz/pomahame